

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

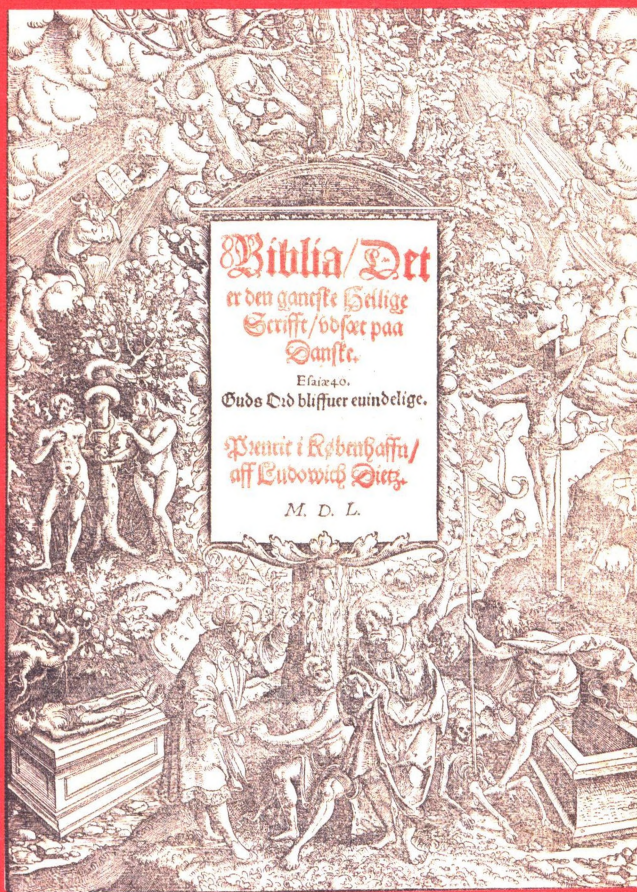
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Niels Geert Bolwig og Else Yndgaard

Christian III's Rentemesterregnskaber Bind V – Ordforklaringer Sagregister og Stikordsregister

Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 2003

Christian III's Rentemesterregnskaber

Kildeskriftselskabet har udgivet følgende regnskaber:

Danske Middelalderlige Regnskaber

1. Hof- og Centralstyre. Ved Georg Galster. 1944-53 [benævnt 1. Række 1. Bind]
2. Roskildekirke's Jordebøger og Regnskaber. Ved C.A. Christensen. 1956 [benævnt 3. Række 1. Bind]
3. Næsbyhoved lens regnskaber 1502-1511. Ved Haakon Bennike Madsen og Erland Porsmose. 1991
4. Roskilde Sankt Agnete klosters jordebøger og regnskaber 1508-1515. Ved Thelma Jexlev. 2001

Regnskaber fra nyere tid

1. Koldinghus Lens Regnskab 1610-1611. Ved Birgitte Dedenroth-Schou i samarbejde med Anemette S. Christensen. I-II. 1984
2. Christian III's Rentemesterregnskaber. I-IV. Ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig. 1999
3. Christian III's Rentemesterregnskaber. V. Ordforklaringer, Sagregister og Stikordsregister. Ved Niels Geert Bolwig og Else Yndgaard. 2003

Christian III's Rentemesterregnskaber

Bind V Ordforklaringer Sagregister og Stikordsregister

Ved Niels Geert Bolwig og Else Yndgaard

Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie 2003

© 2003 Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie

Sats: Institut for Økonomi, Aarhus Universitet

Tryk: Winds Bogtrykkeri A/S, Haderslev

ISBN Komplet: 87-7500-174-8

Bind V: 87-7500-188-8

Udarbejdet med støtte fra:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd

Aarhus Universitets Forskningsfond

Institut for Økonomi, Aarhus Universitet

Trykningen er bekostet af:

Aarhus Universitets Forskningsfond

Forsiden af bindet gengiver Titelbladet for Christian III's Bibel, den første fuldstændige bibeltekst på dansk, trykt i året 1550. Sproget i denne bibel blev af stor betydning for udviklingen af det danske skriftsprog, og retskrivningen er usædvanlig konsekvent (Danmarks Historie, bind 6, side 197. Politikens Forlag, 1977).

I Christian III's Rentemesterregnskaber fra årene umiddelbart derefter er der også anvendt dansk skriftsprog, men retskrivningen er her ikke synderlig konsekvent, som det vil fremgå af de mange staveformer af ordene i Ordforklaringerne i dette bind. I Bind IV, 1557-58, side 42, omtales a conto indbetalinger i 1558 på i alt 300 daler fra Københavns Universitet til rentemesteren vedrørende salget af bibler, der ifølge Kancelliets Brevbøger 1556-60, side 67-69 og 77, allerede 9/2 1557 havde indbragt 6716 daler 18 s. for 2101 bibler. (Foto: Det Kongelige Bibliotek)

Indhold

Forord	vii
Indledning	ix
Udgivelsen	ix
Note til Ordforklaringer	xi
Note til Sagregister	xii
Note til Stikordsregister	xiii
Litteratur	xiv
Mønterne og deres indbyrdes værdi 1551-1558 i hovedtræk	xv
Nogle udvalgte kilder om møntforholdene	xx
Ordforklaringer	1
Sagregister	103
Stikordsregister	209

Forord

I 1999 udgav Kildeskriftselskabet ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig fire bind med rentemesterregnskaber fra Christian III's tid, nemlig 1551, 1554, 1556 og 1557-1558. Disse regnskaber hører til blandt de vigtigste af 1500-tallets statsregnskaber, og de udgør en vigtig kilde til tidens økonomiske, socio-politiske og kulturelle historie.

Det er derfor Kildeskriftselskabet en glæde at kunne afslutte udgivelsen af Christian III's Rentemesterregnskaber med disse registre, der vil lette anvendelsen af det righoldige materiale.

Udarbejdelsen af registrene er forestået af lektor ved Aarhus Universitet Niels Geert Bolwig. Cand.phil. Else Yndgaard har lavet registrene, mens professor Ebbe Yndgaard har stået for udarbejdelse af edb-programmer til den leksikografiske ordning af ordene.

Som tilsynsførende har virket overinspektør Jørgen Steen Jensen.

Der skal lyde tak til Aarhus Universitets Forskningsfond, som har bidraget økonomisk til bogens trykning, og til Det samfundsvidenskabelige Forskningsråd, der har ydet støtte til projektets gennemførelse.

København i juni 2003

Michael Bregnsbo
Gunner Lind

Leon Jespersen
Jørgen Mikkelsen

Christian Larsen
Sebastian Olden-Jørgensen

Indledning

Udgivelsen

Ved udgivelsen i 1999 af Christian III's Rentemesterregnskaber I-IV (1551, 1554, 1556 og 1557-58) ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig blev der udtrykt håb om, at der senere kunne udkomme et sagregister og en ordforklaring samlet for alle 4 rentemesterregnskaber som supplement til disses person-, sted- og skibsregistre for de enkelte år. Siden 1999 har vi arbejdet med denne udgivelse, og resultatet er blevet det foreliggende Bind V med Ordforklaringer, Sagregister og Stikordsregister.

Overinspektør Jørgen Steen Jensen, Den Kgl. Mønt- og Medaillesamling, har også ved udarbejdelsen af dette supplerende registerbind til rentemesterregnskaberne fortsat arbejdet som Kildeskriftselskabets tilsynsførende og bidraget meget konstruktivt ved udarbejdelsen af principperne for denne udgivelse, ligesom hans indsigt i 1500-tallets forhold har hjulpet os med opklaringen af mange tvivlsspørgsmål. Jørgen Steen Jensen fremhævede allerede før udgivelsen af Christian III's Rentemesterregnskaber det ønskelige i, at der blev udarbejdet et sagregister, så regnskaberne kunne udnyttes optimalt.

Professor Ebbe Yndgaard har i hele forløbet ydet en uvurderlig bistand ved at udarbejde og anvende edb-programmer til sikring af konsistens og systematik i arbejdet. De udarbejdede programmer har muliggjort elektronisk dechifring af de 4 regnskaber, der dernæst ved hjælp af andre programmer har kunnet danne grundlag for udtræk af lister, sorteringer, kompileringer mv. En komplet ordliste opregnede elektronisk samtlige ord i regnskaberne, og på grundlag heraf udvalgte vi de relevante ord til ordforklaringer og begreber til registre.

De udvalgte ord dannede herefter udgangspunkt for udarbejdelse af hhv. tilhørende ordforklaringer og sagregisterindgange; de tilsvarende sidehenvisninger er fastlagt med støtte i de elektroniske manuskripter.

Lektor Inge Lise Pedersen, Institut for Dansk Dialektforskning, Københavns Universitet, og Merete K. Jørgensen, ledende redaktør af Gammeldansk Ordbog, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, har været til overordentlig stor hjælp ved udarbejdelsen af Ordforklaringer, idet de har sendt os gode bidrag til forklaring af mange ord, hvis betydning vi ikke kunne finde frem til.

Søren Balle havde ved sin død påbegyndt nogle udkast til ordforklaring og

sagregister, men vi fandt det på grund af den meget foreløbige karakter af dette arbejde hensigtsmæssigt at begynde forfra med udarbejdelsen. Vi har dog i nogle tilfælde kunne udnytte Søren Balles forarbejder.

Renskrivningen af de indledende afsnit er foretaget af sekretær Bodil Krog, Institut for Økonomi, der også har påtaget sig en del af korrekturlæsningen.

Vi takker for økonomisk støtte til arbejdet:

Statens samfundsvidenskabelige Forskningsråd

Aarhus Universitets Forskningsfond

Institut for Økonomi, Aarhus Universitet

Vore ægtefæller Ebbe og Annabengta har tålmodigt og med godt humør fulgt tilblivelsen af dette Supplementsbind til rentemesterregnskaberne.

Det er glædeligt, at vore mange gode hjælpere har gjort det muligt at lade dette supplerende registerbind til Christian III's Rentemesterregnskaber udkomme i tilknytning til Christian III's 500-års-fødselsdag den 12. august 2003.

Det er en selvfølge, at vi alene hæfter for den endelige udformning af publikationen.

Ødum og Ørting, juni 2003

Else Yndgaard

Niels Geert Bolwig

Note til Ordforklaringer

I Rentemesterregnskaberne anvendtes naturligvis den for tiden typiske, men ingenlunde konsekvente stavemåde. Som det fremgår af ordforklaringslisten kunne de samme ord være ikklædt forskellige former.

Nogle generelt anderledes stavemåder i forhold til nutidens sprog er:

- aa typisk moderne å, f.eks. beslaa: beslå
- ck svarer til moderne k, f.eks. apotecker: apoteker
- ee typisk et enkelt e, f.eks. been, steen: ben, sten
- ey nutidigt ei eller ej, f.eks. leye: leje
- ff typisk lig med nutidigt f, når ff udgør slutningen af første stavelse.
Eksempler: affkortes, afftug
ff kan også svare til nutidigt g, f.eks. duerff: dværg
- ffu typisk ensbetydende med v, f.eks. arffue, giffue: arve, give
- ii hyppigt det samme som nutidigt y eller blot et enkelt i, f.eks. biifoged, driiffuere:
byfoged, driver
- ij nu normalt blot i, f.eks. companij: compagni
- i/j i alternerer næsten frit med j (som versal findes kun J), samt til dels også y, ij, ii, f.eks. jnuentarium: inventarium, arkelyet: arkeliet, candzellij: kancelli, dyssiin: dusin
- k/c bogstaverne alternerer frit i begyndelsen af ord, f.eks. camer: kammer
- ll typisk erstattet af et enkelt l i nutidigt sprog, f.eks. allt: alt
- ph hyppigt lig med f i nutidigt sprog, f.eks. ephter: efter
- v som første bogstav i et ord, som regel det samme som nudansk u, f.eks. vdenlands: udenlands
- w nudansk v eller u, f.eks. wect: vægt, wrther: urter
- y som regel det samme som moderne i, f.eks. sylcke: silke

I ordforklaringslisten er medtaget de ord, som i betydning eller stavemåde adskiller sig fra nudansk. Ordene er bogstavret gengivet, og der er ikke foretaget normalisering til nudansk.

Ord, hvis betydning er usikker, er forsynet med en *.

Alle stavemåder for de enkelte ord er medtaget.

Ordforklaringslisten er ordnet alfabetisk. Dette medfører, at ord med ens udtale, men forskellig stavemåde i ældre dansk (f.eks. silcke hhv. sylcke: silke eller vrther, wrther, wrtther: urter) findes to forskellige steder i listen – dog med krydshenvisning.

Grammatiske betegnelser er kun medtaget i de tilfælde, hvor de er nødvendige for forståelsen. Der er benyttet følgende grammatiske forkortelser:

adj.	adjektiv, tillægsord
adv.	adverbium, biord
akk.	akkusativ, genstandsfald
demon. pron.	demonstrativt pronomen, påpegende stedord
konj.	konjunktion, bindeord
perf.	perfektum, førnutid
perf.part.	perfektum participium, kort tillægsform
pers. pron.	personligt pronomen, personligt stedord
pl.	pluralis, flertal
præp.	præposition, forholdsord
præs.	præsens, nutid
præt.	præteritum, datid
pron.	pronomen, stedord
rel. pron.	relativt pronomen, henførende stedord
sb.	substantiv, navneord
sb. genitiv	substantiv i genitiv, navneord i ejefald
sg.	singularis, ental
vb.	verbum, udsagnsord

Sidetal er ikke medtaget for meget hyppigt forekommende ord. Ønsker læseren at identificere specifikke, ikke udvalgte ord, kan en elektronisk kopi af det originale manuskript erhverves hos udgiverne. Manuskriptet foreligger i WordPerfect8-format på cd-rom.

Note til Sagregister

Registeret omfatter de emneområder, som er indeholdt i Rentemesterregnskaberne 1551, 1554, 1556 og 1557-58. Registeret er hierarkisk opbygget med HOVEDEMNE som første indgang, dernæst Emne og sluttelig Underemne, sidstnævnte med sidetalshenvisninger til de fire bind Rentemesterregnskaber.

Alle emnekategorier er ordnet alfabetisk.

Indholdsfortegnelse til Sagregisteret, side 105, anfører Sagregisterets HOVEDEMNER og Emner med angivelse af de relevante sidetal for HOVEDEMNER.

Note til Stikordsregister

Registeret indeholder i alfabetisk orden alle de ord, som forekommer i Sagregisteret.

Ord, hvis betydning er tvivlsom eller usikker, er i alle registre forsynet med en *.

Opslagsordene i Sagregister og Stikordsregister er normaliserede til moderne dansk. I tilfælde, hvor der er væsentlig forskel på moderne og gammelt ord, er den gamle form anført i parentes efter ordet. I nogle tilfælde er også en uddybende forklaring medtaget i parentes.

Litteratur

Søren Balle: *Mønt, vægt og kornmål i Danmark i 1500-tallet*, Memo 1987-2, Økonomisk Institut, Aarhus Universitet.

R.W. Bauer: *Calender for Aarene fra 601 til 2200*. Kjøbenhavn, Thieles Bogtrykkeri 1868. Fotografisk optryk 1991 ved Dansk Historisk Fællesforening.

samt en elektronisk udgave af samme (programmet 'Dage') ved Otto Chr. Thygesen <http://octhygesen.homepage.dk/DAGE.html>

Alfred Götze: *Frühneuhochdeutsches Glossar*, Verlag Walter de Gruyter & Co., 7. Auflage, Berlin 1967.

Håndbog for Danske Lokalhistorikere, red. Johan Hvidtfeldt, udg. af Dansk Historisk Fællesforening 1952-1956. Fotografisk optryk 1970.

Otto Kalkar: *Ordbog til det ældre danske sprog (1300-1700)*, København 1881-1907. Fotografisk optryk 1976 (faksimile-udgave på internettet).

Friedrich Kluge: *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*, 21. Auflage, Verlag Walter de Gruyter & Co., Berlin-New York 1973.

August Lübben, Christoph Walter: *Mittelniederdeutsches Handwörterbuch*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1995.

Troels Lund: *Dagligt Liv i Norden i det 16de Aarhundrede*. Folkeudgave. Bd. I-XIV, København 1903.

Munksgaard: *Dansk Fremmedordbog*, Munksgaards Ordbøger, 1997.

Niels Åge Nielsen: *Dansk Etymologisk Ordbog*, Gyldendal, 3. udg., 1976.

Ordbog over det danske Sprog.

Det danske Sprog- og Litteraturselskab, Gyldendalske Boghandel, København 1919-56. Fotografisk optryk 1966-70 og senere.

Poul Thestrup: *Pund og alen. Danske mål- og vægtenheder fra 1683-reformen til idag*. Arkivernes Informationsserie, Rigsarkivet, G.E.C. Gad, 1991.

Mønterne og deres indbyrdes værdi 1551-1558 i hovedtræk¹

Betalinger mv. i rentemesterregnskaberne afregnedes fortrinsvis i dalere med dertil hørende skillemønter.

For alle de foreliggende regnskabsposter under ét fører en frekvensoptælling til, at af de i alt knap 7800 poster var der i de knap 4000 poster involveret dalere og i ca. 3700 de dertil hørende nationale skillemønter, jf. nedenstående oversigt:

Benævnelse på poster:

Dalere:	3978
Danske skillemønter:	3403
Lybske skillemønter:	303
Svenske skillemønter:	11
Sølv:	71
Guld:	1

Poster, regnet i sjældnere mønter, primært udmøntet i guld, optræder i et beskedent omfang, nemlig kun godt 100 tilsammen for alle de 4(5) års regnskaber under ét.

Da ankerpunktet for den fælleseuropæiske valuta, daleren, var sølv, følger heraf derfor også, at Danmark i praksis baserede sit møntsystem på dette ene metal. Formelt herskede der imidlertid et bimetal-system, idet guld i få tilfælde dannede grundlag for slåning/omsætning af visse sjældnere mønter, jf. nedenfor.

Omsætningshastigheden for mønter, baseret på sølv, og kendskabet til indholdet af sølv i de enkelte mønter bevirkede, at der kun var ringe arbitragemuligheder for spekulation i varierende indbyrdes møntværdier. Veksselforholdene for guldbaserede mønter var derimod betydeligt mere usikre, jf. nedenfor.

Fællesmønten: daler

Udgangspunktet for dalerens definition var den såkaldt kølnske mark, der er defineret som 233,855² g sølv.

En sådan kølnsk mark kunne udmøntes i dalere, indeholdende hver 26,493

1. For en mere detaljeret redegørelse henvises til speciallitteraturen, jf. kildehenvisningerne nedenfor. Dette afsnit er alene tænkt som en 'quick reference' til de anvendte betalingsmidler, deres værdier og dermed deres indbyrdes veksselforhold.
2. H. Hede (1978); G. Galster (1965) angiver et interval på (ca. 230-233.85 g).

g rent sølv eller i et antal pr. kølnsk mark på: $233,855/26,493 = 8,827$ stk.

Da daleren i praksis prægedes i en metallegering, der indeholdt andet metal end sølv, vejede daleren 29,232 g, hvorefter sølvkvoten udgjorde $26,493/29,232 = 0,9063$, svarende til den såkaldte lødighed på $(14\frac{1}{2}/16)$.

Der var fælleseuropæisk enighed om ovenstående daler-definition, hvorfor denne mønt blev datidens EURO, der uanset oprindelsesland veksledes i forholdene: 1:1:1.

Nationale skillemønter, knyttet til daleren

Enigheden om dalerens definition var ikke udstrakt til at omfatte dalerens skillemønter; nok anvendte de tre systemer de samme betegnelser for skillemønterne, men ensbenævnte nationale skillemønter var ikke omvekslelige i et 1:1 forhold, jf. oversigten nedenfor. For eksempel var 1 lybsk skilling mere værdifuld end en dansk skilling:

Efter	dansk system	lybsk system	svensk system
var 1 daler lig med	3 mark 48 s. 576 d.	1 mark og 15 s. 31 s. 372 d.	4 mark 64 s. 768 d.

idet 1 s. i alle tre systemer var opdelt i 12 d., og en mark lig med 16 skilling.

Da 48 danske s. havde samme værdi som 31 lybske s., kunne 1 dansk s. = $1/48$ dr. kun købe lybsk s. til en pris à $1/31$ dr. i et omfang på $(1/48)/(1/31) = 31/48 = 0,65 =$ kursforholdet.

Under metalmøntfod må det forventes, at veksleforholdene mellem mønterne indbyrdes (ret) nøje følger indholdet af ædelmetallet. Nedenfor findes derfor en analog opstilling, hvor mønternes indhold af rent sølv er anført:

Ideelt sølvindhold³ efter

	dansk system ⁴	lybsk system	svensk system
Mark	8.831 mg	13.674 mg	6.623 mg
Skilling	552 mg	855 mg	414 mg
Penning	46 mg	71 mg	34,5 mg

3. Sølvindholdet i mønten, beregnet ud fra dalerens sølvindhold (i virkeligheden indeholdt skillemønten ofte mindre sølv end disse beregnede værdier).

4. Efter møntforordningen af 20. september 1541.

Heraf følger umiddelbart de indbyrdes 'ideelle' vekselforhold, f.eks. mellem dansk og lybsk mark som: $8831/13674 = 0,65$ og forholdet mellem svensk og lybsk skilling som $414/855 = 0,48$.

Efter revisionen af den danske møntordning, 27. september 1544, reduceres indholdet af rent sølv i den danske mark med ca. 7 procent ved overgang fra finhed ($14\frac{1}{2}/16$) til ($13\frac{1}{2}/16$); denne devaluering synes dog ikke at have haft nogen sporlig indflydelse på vekselforholdet: 3 mark dansk = 1 daler.

Nationale skillemønter og omregningsfaktorer til lybske skilling

	Dansk	Lybsk	Svensk
Daler	48 s. = 576 d.	31 s. = 372 d.	64 s. = 768 d.
Mark	16 s. = 192 d.	16 s. = 192 d.	16 s. = 192 d.
Orth	12 s. = 144 d.	$31/4$ s. = 93 d.	16 s. = 192 d.
Øre	--	--	2s. = 24 d.
Skilling	1 s. = 12 d.	1 s. = 12 d.	1 s. = 12 d.
Album (hvid)	$1/3$ s. = 4 d.	$1/3$ s. = 4 d.	$1/3$ s. = 4 d.
Penning	$1/12$ s. = 1 d.	$1/12$ s. = 1 d.	$1/12$ s. = 1 d.
Kurs	0,65	1,00	0,48

Efter omregning af hhv. danske og svenske skillemønter til nationale skilling og multiplikation med kursen opnås den tilsvarende værdi i lybske skilling.

Betalinger direkte i ædle metaller

Ifølge oversigten er der i regnskaberne i 71 tilfælde foretaget afregning i sølv og i et enkelt tilfælde i guld.

Indholdet af sølv af finhed ($14\frac{1}{2}/16$) i en lod kan beregnes som $233,855/16 = 14,616$ g, som derfor var lig med 13,2461 g rent sølv, idet der gik 16 lodder på en loddig mark sølv. Da en daler var lig med 26,49 g rent sølv, havde to lodder sølv altså samme værdi.

Beregning af bytteforholdet mellem sølv og guld

Ud fra guldindholdet i en Rosenobel – den hyppigst omsatte guldmønt - og dens omsætningsværdi, udtrykt i lybske skilling, kan der med ret stor nøjagtighed foretages en beregning af den indbyrdes værdi af guld og sølv.

En Rosenobel havde et indhold af rent guld på 7,7355 g, hvilket fremkommer som produktet af vægten (7,776 g) og forholdet mellem udmøntningskarat ($23\frac{7}{8}$) og fuld karat (24), dvs. $7,776 \cdot (23,875)/24 = 7,7355$.

Der er nogen variation i omsætningsforholdet mellem Rosenobel og skil-

ling lybsk i regnskaberne; således omsættes Rosenobel i intervallet mellem 102 s. – 108½ s. lybsk med en typisk værdi på 103 s. lybsk.

Da sølvindholdet i 1 s. lybsk var 855 mg, svarede 7,7355 g rent guld til $103 \cdot 855 \text{ mg} = 88,065 \text{ g}$; herefter er bytteforholdet mellem guld og sølv: $(88,065/7,7355) = 11,3845$, dvs. 1 g guld kostede knap $11\frac{1}{2}$ g sølv. Omvendt følger heraf, at 1 s. lybsk havde en *guldækvivalens* på $0,855/11,3845 = 0,0751$ g rent guld.⁵

Ud fra disse nøgletal har forfatterne opstillet følgende tabel over beregnede, typiske værdier:

5. Var en Rosenobel ansat til 108½ s. lybsk, ville 1 g guld have svaret til 11,99 g sølv og 1 s. lybsk til 0,0713 g guld

Sjældnere anvendte, guldbaserede mønter, ordnet efter brugsfrekvens

Mønt	Antal posteringsringer ⁶	Værdi i skilling lybsk	Guldindhold i gram	I omsætning den samme værdi som:
Rosenobel	48	103	7,7335	
Guldgylden	22	32	2,40	Rhinsk = hollandsk gylden = 2 mark lybsk
Engelot	16	69,75	5,24	2 1/4 daler
Dobbeltducat	15	93	6,98	Henriks nobel
Portugaløser	5	496	37,25	
Krone	5	40	3,0	Skotsk krone
Styver	4	31/28	0,083	1/30 Hollandsk gylden = 1/28 dr.
Krigis	3	2,58	0,194	1/4 mark dansk (note 1)
Deventer gylden	3	24	1,80	
Stemplet gylden	2	46,5	3,49	Ungersk gylden
Ungersk gylden ⁷	1	46,5	3,49	1 1/2 daler
Købmands gylden	1	20	1,50	
Pauiment	1	se note 2		
Geldersk riider	1	24	1,80	
Skotsk krone	1	40	3,0	
Rydske penninge	1	se note 2		

Note 1: $1/4$ mark dansk = $(8,831/4) = 2,208$ g sølv, svarende til $2,208/11,3845 = 0,194$ g guld, svarende til $0,194/0,0751 = 2,58$ s. lybsk (underlødige krigsmønt).

Note 2: Værdien kan ikke udledes af regnskaberne.

6. Det i tabellen anvendte posteringsantal repræsenterer det antal betalinger, der er bogført i den pågældende mønt; der er derfor ikke nødvendigvis overensstemmelse med antallet af sidehenvisninger i registre.
7. Kontrolberegning: bruttovægten af 1 ungarsk gylden var 3,49 g, lødigheden 0,986 og det teoretiske guldindhold (finheden) derfor 3,442 g guld, dvs. kun en beskedne beregningsusikkerhed.

Nogle udvalgte kilder om møntforholdene

1. Søren Balle og Niels Geert Bolwig: *Christian III's Rentemesterregnskaber, Bind I, 1551*, 'Mønt', side xviii-xxiii. Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie, 1999.
2. Søren Balle: *Statsfinanserne på Christian 3.s tid*, 'Om møntforhold', side 35-39. Aarhus Universitetsforlag, 1992.
3. Søren Balle: *Mønt, vægt og kornmål i Danmark i 1500-tallet, memo 1987-2*. Økonomisk Institut, Aarhus Universitet, 1987.
4. Peter Flensborg: *Numismatisk Leksikon*. Dansk Numismatisk Forening, 1996.
5. Georg Galster: *Mønt*. Dansk Historisk Fællesforenings Håndbøger, København, 1965.
6. Holger Hede: *Danmarks og Norges Mønter 1541-1814-1977*. 3. reviderede udgave. Dansk Numismatisk Forening, 1978.

ORDFORKLARINGER

A

Abershusen, Aborshusen: Obershausen

1551: 56, 153

Abramstrup: Abrahamstrup, det nuværende Jægerspris

1551: 105, 109, 258, 264, 274

1554: 242

1556: 216, 225

1557-58: 70, 135, 242, 416

aff quittet, aff quittedt, affquithet, affquittedt, affquittedt,

affquittet, affquittethet, affquittid: afregnet

1551: 22, 23, 25, 26

1554: 30, 77, 172, 175

1556: 16, 38, 43, 44, 137

1557-58: 21, 34, 93, 300, 307, 339, 359

affdrog: drog bort, tog af sted

1551: 153, 171, 225

afferdige, afferdiget, afferdiige, afferdiiget: afsende, afsendt,

afskedige, afskediget

1551: 141, 142, 147

1557-58: 145, 267, 287

afferding: afskedigelse, afsendelse

1557-58: 242, 248

affgiff, affgiffter: afgift, afgifter

1557-58: 30, 39, 59, 60, 62

affkortes, affkorthedis, affkorthet, affkorttis: afkortedes,

afkortet, afkortes, fraregnet

1551: 21, 30, 45, 118

1554: 35, 173

1557-58: 394

affthinget: aftalt, forhandlet

1551: 184

afftug, afftugh: 'aftog', bortrejse fra tjeneste med tilladelse, (se også forloff, førloff og orloff)

1551: 152

1554: 74, 95, 99, 101, 115

1556: 92, 96, 97, 106, 108, 193

1557-58: 113, 206, 241, 242, 245, 247, 249, 250, 395

age tøj: seletøj

1557-58: 180

agerede en comedia paa sallen, agerede poo salen: spillede komedie i salen

1554: 162

1557-58: 239

Agerhusses, Agers hus, Agershus, Agershusis, Agershuss, Aggershus:

Akershus

1551: 5, 176,

1554: 11, 28, 223

1556: 8, 114

1557-58: 27, 59, 278

aghe dyne: køretæppe

1557-58: 319

alabaster, albaster: alabaster

1557-58: 401, 402

- alen, alene, allne, alne, alnenn: alen
1551: 8, 9, 49-51, 100-112, 122, 177, 180, 233-239, 241, 251, 252,
254, 255, 290
1554: 25, 74-76, 85, 152-155, 158, 159, 161, 163, 165, 194, 205-207,
213, 223-233, 235-247, 249
1556: 53, 56, 150, 152, 153, 197, 201-209, 211-231, 233-235
1557-58: 14, 15, 41, 67, 104, 125, 127, 167, 169-173, 188, 201, 202,
206, 315-325, 328, 330, 346, 366, 376, 382, 403
- alle hannde, alle honde, alle honnde, allehonde: alle hände
1554: 171, 219, 225, 227
1556: 146, 189
- allt: hele
1556: 120
1557-58: 24, 131, 185, 201, 203, 281, 297, 326, 331, 382, 396,
405
- allun, alun: alun, kaliumaluminiumsulfat el.lign. anvendt til
papirfremstilling og bogindbinding
1556: 170-172, 174
1557-58: 303
- althere clede: alterklæde
1551: 277
- Amage: Amager
1551: 170, 264, 270
1556: 89
1557-58: 121
- ambasatter, ambassatter: 'ambassade', delegation af gesandter på rejse
1557-58: 281, 321, 402
- ame, amer, amme, ammer:
1) ame, vinmål
2) amme (sb.)
1551: 1) 124
2) 96, 145, 162
1554: 1) 147, 148
1556: 1) 160
1557-58: 2) 163, 164, 339, 340
- Amsterledam: Amsterdam
1557-58: 129
- aname, anamed, anamede, anamedt, anamet, anamett, anamit, ananamett,
anname, annamed, annamede, annamer, annames, annamet, annamett,
annamide, annamit, annamitt, annammit, annammitt: modtage, modtog,
modtaget
- anden stedis, andenn stedis, andenn steds, annden stedis, anderstedz:
andetsteds
1554: 127, 183
1556: 113, 118, 124, 126, 127, 129
1557-58: 220
- Androp: Antwerpen
1551: 56
1556: 25, 118, 132, 155
- angenomen: antaget, ansat
1551: 38, 40-41, 44, 48, 77
1554: 41, 57, 74
1556: 48, 50
1557-58: 90, 97, 104, 195, 196, 198, 218

- anntthwordit, anthuordet, anthuordett, anthvordetht, anthworde,
 anthwordede, anthwordett, anthwordis, anthwordit, anthwordt,
 anthworet, anthworit, anttwordet, anttwordett, antuordet, antuordett,
 antvordet, antvordett, antworde, antwordet, antwordett: overgive,
 overgav, overgivet, overgives
- anricthe: indrette
 1557-58: 243
- anritthere: anretterfade
 1557-58: 158
- apell van granaten, apell van granath: granatæbler
 1551: 137
 1557-58: 116
- apoteckenn, apoteken: apoteket
 1557-58: 299, 301
- apotecker, apoteckere, apoteckerens: apoteker, apotekerens
 1554: 91
 1557-58: 301, 329, 350-352, 394
- arbiedt: arbejde
 1557-58: 353
- arbørst: armbrøst
 1551: 225
- archeliit, arckelie, arckeliett, arckelyet, arcliet, arclieth,
 arcliett, arcliidt: artilleri. (Arkeli er et låneord fra
 plattysk, som senere er fortrængt af det højtsyde ord Artilleri)
 1551: 234
 1556: 162, 164, 192, 194, 226
 1557-58: 88, 335
- arckeliemester, arckeliemesther, arckelyemester, arckelyemestere,
 arclimester, arclimesterenn, arclimesterens, arkeliemester,
 arkeliemesters: artillerimester
 1551: 37, 39, 181, 183, 222, 250
 1554: 40, 41, 231
 1556: 49, 162, 163, 167, 192, 194, 197, 211, 229, 234
 1557-58: 87, 142, 189, 334-336
- arffue peninge, arue penindinge: arveafgift
 1556: 46
 1557-58: 61
- arffueløst gods, arffueløst godtz: arveløst gods
 1556: 29
 1557-58: 15, 45
- arffuinges, arffwinge: arvings, arving
 1551: 75
 1556: 144
 1557-58: 138
- arme licther: armløstager
 1557-58: 327
- armod, armodt, armodz: armod, armods
 1551: 33
 1554: 106
 1557-58: 53
- arne gieltdt, arnegeltdt: arnegæld, afgift af købstadsgrunde,
 oprindelig vel af hvert ildsted
 1557-58: 46, 51
- arstedie: lægemiddel til heste (se asterdie)

- arue penindinge: arveafgift (se arffue peninge)
- aske farue, askefarffue, askefarue: askefarvet, gråt
1551: 236, 237, 239, 241, 260
1554: 25, 224-226, 244
1556: 202
- aske lagen, askelagenn: askelagen (man brugte aske til vask)
1556: 234
1557-58: 318
- aske: æske
1557-58: 403
- asterdie: lægemiddel til heste
1551: 200, 217
1554: 91
1556: 155
1557-58: 350-352
- astrag: gulvfliser, -kakler (især af glaseret ler)
1551: 199, 284
1557-58: 399
- at, att: 1) at (konj.)
2) til, mod (præp.)
- atlas: atlask, svært blankt silkestof
1556: 144
- auripigmentum: farvestof, gult
1557-58: 174
- Ausborg, Ausburg: Augsburg
1551: 132, 246
1554: 120, 125, 145
- ausen brygerst, ausenbryggerst, ausennbryggest, ausennbryggerst, ousenbryggest, ousenbryggerst, ousenbrøggerst: klædetype (fra Brygge)
1551: 102, 104, 107, 234, 235, 243, 269-271, 279, 289, 291
1554: 154, 155, 162
1556: 153
- axe11 been: skulder
1557-58: 245
- aall: ål
1551: 213, 214, 216

B

- Backie: Bakke
1551: 20
- baij sallt: fransk havsalt fra bugten ved Bourgneuf, Bretagne
1557-58: 11
- balcke: stang til en vægt
1556: 145
- ballj, ballyer: balg, skede, skeder
1551: 192
1556: 191
- band, bant, banth, bond: bånd
1551: 115-118, 120, 180, 193, 224
1554: 173
1557-58: 155, 308

- banen, banenn: vildtbane, dvs. stort samlet jagtdistrikt
1557-58: 111, 112
- bar: bragte
1551: 128-130, 145, 158-160, 162, 167
1554: 102
1556: 89
1557-58: 115, 116, 239-241, 247, 281
- barckede skind: skind garvet med bark
1557-58: 180
- bardskeere, bardsker, bardskere, bardskeris, bardskier, bardskiere,
bardskierre, bardt skierre, bardtskere, barskere:
badskår, forgænger for kirurg
1551: 17, 38, 39, 224, 229
1554: 40, 65, 117, 121, 130, 134, 217
1556: 76, 97, 107, 110, 192
1557-58: 105, 151, 296, 336, 396
- bardst øll, barstøll: øl fra Barth ved Stralsund
1557-58: 161, 162, 164
- barenn: båren (sb.), ligkisten
1556: 218
- basiist: bassanger
1556: 109
- Beckeskoug: Bækkeskov
1551: 23
1554: 29, 30, 150
1556: 124
- bedauget: fastsat (til bestemt frist), lovet
1551: 56
- bedde tøy: sengetøj
1557-58: 190
- bede y hiell: bed (vb. præst.) ihjel
1551: 155
- bedtzell, bedzell, bedzle: bidsel
1554: 187
1557-58: 354, 404
- been wobenn: beharnisk
1554: 203
- beenn harnisk: beharnisk
1551: 196
1554: 203
- befelldis mennd, beffels mend: befalingsmænd
1551: 104, 237
1554: 74
- beffoell, beffoll: befalede
1551: 88, 97, 105, 131, 133, 154, 165, 202, 212, 214, 263
1557-58: 121, 128, 147, 192, 260, 269, 273, 292, 307, 364, 366,
370, 392, 400, 401
- beffuer, bieffuer: bæver
1554: 122
1557-58: 192
- begere: bøger
1554: 117
1557-58: 9, 156, 158

- begreffnise: gravmæle
1554: 125
- behanger wogen: beklædt vogn (behænge: beklæde)
1557-58: 272
- behauff: behov, tarv
1556: 125
- behoff: behov
- behollandis: beholdning, kassebeholdning
1551: 3, 36, 272, 289, 293
1554: 3, 223, 249
1556: 3, 200, 231, 235
- bellede: billede
1556: 194
- bellede snider, byllede snider, byllide snider: billedskærer
1556: 80, 193, 194
- beløff: beløb (sb. eller vb. præst.)
- beløffue, beløffuer: beløber (vb.)
- bencke: bænke
1557-58: 133, 307
- bencke dyner: bænkehynder
1551: 264
- bendele: bændler
1557-58: 188
- benit: benet (sb.)
1556: 233
- bered, beredt:
1) baret, hat
2) bearbejdet, forarbejdet (vb.)
1551: 1) 104, 109, 110, 112, 223, 237
1554: 2) 205
1557-58: 1) 207
- bergismend: bjergmænd
1557-58: 374
- bernesteen: rav
1557-58: 221, 383
- berre: bære (vb.)
1554: 141
- besegliitt: forseglet
1554: 19
- besla, beslae, beslagen, beslagit, beslar, beslo, beslaa: beslå,
beslået, beslog
- besoldiing, besolding, besoldinge, besoldinger, besoldingh, besoldinng,
besoldinngge, besoldning, besolliding, besollidinge, besollidingh: sold, løn
- besom: besoldning (formentlig en fejlskrivning på grund af det efterfølgende
'som')
1551: 61
- bestiillningis, bestiillninngis, bestilling, bestillingh,
bestillingis, bestilt, bestyiling, bestyilingis, bestyilling,
bestylning, bestylningis: bestilling, bestillings, bestalling, embede
- bestiire, bestiiret, bestyrdt, bestyre, bestyrett, bestyrit,

- bestyritt, bestyrre, bestyrrit: skaffe, skaffet, tilføre,
bestille
- bestille, bestillet, bestillitt, bestylle, bestyllit: bestille,
bestilt, besørge, besørget
1551: 144, 211, 223, 263
1554: 168
1556: 31
- betid fore*: bevidnet for, (formentlig af betyge eller betye: bevidne)
1556: 97
- bieffuer: bæver (se beffuer)
- biiffoged, biiffogeden, biiffogedenn, biiffogedens, biiffogeder,
biiffogedt, biiffoget, biiffogether, biiffogett, biiffogetter,
biifogeder, biifogedt, biifoget, biifogett: byfoged,
byfogeden, byfogedens, byfogeder
- biiggemester, biiggemestere: bygmester
1557-58: 110, 116, 143, 221, 287, 288, 290-292
- Biigholm, Biigholms: Bygholm, Bygholms
1557-58: 78, 84
- biigningis: bygnings
1557-58: 63, 416
- biiscatt, biischat, biischatt, biischatten, biischatter, biiskatt,
biiskatter: byskat, byskatter
1557-58: 19-22, 61, 62
- biisse schøtters, bøseschiitter, bøsse schiiter, bøsse skiiter,
bøsseschiitter, bøsseschøtter: bøsseskytter
- binth troed: bindetråd (til indbinding)
1554: 208
- blackhorn: blækhorn, blækhus
1551: 200
- blaffert: mønt
1551: 94
- blatt, blaatt: blåt
1551: 236, 240, 241
1554: 224
- bleck: blæk
1551: 213, 230
1554: 165
1556: 172, 173
1557-58: 300, 304, 305
- bleck pulffuer, bleck puluer: blæk pulver
1551: 230
1554: 204, 208-210, 212, 217, 219
1556: 173
1557-58: 300
- bleff, bleffne, bleffue, bleffuen, bleffuenn: blev, bleven
- blegt, blegte: bleget, blegede
1551: 234, 235, 260, 268, 271, 277, 278, 289-291
1556: 148, 150, 194, 229, 232
1557-58: 172
- bleige quinde: kvinde, som bleger lærred
1556: 194
- blie, blij, blye: bly
1551: 112

1557-58: 374

bliffue, bliffuer: blive, bliver

blinde, blinder (pl.):

1) dækken, tæppe

2) blindt sejl, eller sejl der er anbragt på en rå under bovsprydet

1551: 1) 111, 266, 270

2) 274

1556: 1) 221

1557-58: 1) 269

blomet: blomstret

1557-58: 328

blorgarnn, blorgarns, blørgarns: blågarn (der er fremkommet som biprodukt ved skætning af hør eller hamp)

1557-58: 172, 173, 315

bode: 1) både (adv.)

2) bud (se også baade)

3) båd (skib)

4) begge

1551: 1) 122

1554: 1) 74

2) 102, 124, 126, 143

3) 213

1557-58: 1) 156, 310, 361, 410

4) 247, 248, 256

bode løn, bode lønn: budeløn (se også baade løenn)

1551: 122

1554: 102, 124, 126, 143

bodismand, bodismendene, bodismennd, bodismenndt, bodsmend,

bodtzmandt, bodtzmend, bodtzmendt, bodzmandt, bodzmendene, bodzmenndt,

botzmand, botzmandt, botzmend, botzmenndt, botzmenndtt, botzsmend:

matros, matroserne el. 'Bådsmand' (Ordet anvendes om alle almindelige matroser, sml. 'Høffuitz-')

1551: 18, 35, 161, 163, 209, 261, 269, 291

1554: 184

1556: 110, 184

1557-58: 114, 116, 121, 172, 185, 187, 204, 205, 248, 314, 319, 343,

387, 392, 393, 396, 401

Boense: Bogense

1554: 21

bog, bøger: talenhed for papir. En bog er 24 ark skrivepapir eller 25 ark trykpapir

1551: 211, 214

1556: 174

1557-58: 174, 304

bogefører, bogfører: boghandler (oprindelig omrejsende)

1551: 202

1554: 178-181

1556: 174

1557-58: 174, 302, 304, 305

bold sanner, boldsanner: (på flådens skibe) vistnok flag, vimpler, evt. med påmaling (se også boltzaner)

1551: 123, 275

- boldauit: ubleget lærred
1551: 174
- boldsanner stannere: stænger til flag, vimpler
1551: 275
- bolthe, formalede: malede bolde
1551: 176
- bolthe lerffuit: boltelærred
1551: 242, 243, 290
1554: 228
1556: 203, 225-228, 231
- boltzæner, boltzæner, boltzæner: flag, vimpel (se også bold sanner)
1557-58: 314, 346, 392, 396
- bome: bomme
1554: 220
- bomfalch: bomfalk (træfalk)
1551: 227
- bond: bånd (se bant)
- bondene: bundene
1554: 174
- bonetemagere: hattemager
1557-58: 129, 130
- boneth, bonethe, bonether, bonetther, bonitt, bonnet:
1) hat, hovedtøj, baret (spec. om landsknægtenes, men også om Christian III's)
2) en sejlstrimmel på underkanten af hovedsejlet, som kan foldes ud alt efter vindstyrken
1551: 1) 49
2) 105, 274, 275
1554: 1) 76, 152, 160
1557-58: 1) 126, 128, 129, 206, 207, 400
- boneth, eth halfft: hattepenge for et halvt år (se også bonethe peninge)
1557-58: 206
- bonethe peninge: hattepenge (her en del af drabanternes aflønning, 2½ mark for et år)
1557-58: 206
- bood: båd
1556: 196
- boratz: boraks (loddemiddel)
1557-58: 303
- borde, border: possement (borter, kvaster, snore)
1551: 180
1554: 157, 162, 165
- borde wircker, bordeuircker, bordeuirckers: possementmager
1551: 180
1554: 162
1556: 119, 214
- borde: planker
1551: 184, 224
- boret, borett: bragt, båret
1557-58: 118, 150, 398
- borge clede: klæde til indkvarterede militærfolk, tjenestedragt
1551: 106, 108, 109
1554: 154

1556: 149

borgeleye: indkvartering (af tropper; ofte vinterkvarter)

1557-58: 126

Boringholm, Borringholm: Bornholm

1556: 13

1557-58: 47, 72, 74, 111, 395

bormester: borgmester

1557-58: 145

brade: overstryge med tjære

1554: 208

brade wender: stegespid

1554: 168

bradt perer: bradpærer, stegte pærer

1554: 207

brand stød: hjælp til brandlidte

1554: 103, 108

breck yser: brækjern

1551: 229

breckenfelder: dolk el. kårde

1551: 225

brede benncke: lægge stof på bænke

1556: 148

bredt spell: brætspil

1554: 220

breff, breffe, breffs, breffue, breffuitt: brev, brevs, breve

breff oc segell: brev og segl

1551: 30

1556: 15, 140-142

1557-58: 410, 412, 413

bremme: kante, sy kanter på

1556: 222, 224, 229

brende, brenndt, brenth, som wor brenndt forre: (vb.) brænde, brændt, brandlidte

1551: 24-27

1554: 103

1557-58: 20

bretling: brisling

1551: 164

brissell hollt, brissille hollt: brasiltræ, rødtræ

1557-58: 127, 308

bruden, brudett, brudt, brødne: gået i stykker

1551: 104

1554: 10

1557-58: 23, 256

bruer, brwer: bryg (den portion, bryggeren bryggede ad gangen)

1557-58: 121, 163

bruncke brudt, bunckebrudt: bøde for hærværk mod skibslast

1554: 25

1556: 29

1557-58: 48

Brunsuig, Brunsuigh, brunsuigis, brunsuisk, brunsuiske, Brunswig:

Braunschweig, braunschweigsk

- 1551: 131, 192
1554: 53, 93, 101, 116, 127, 129, 139, 140, 144, 164
1556: 109, 127, 145
1557-58: 128, 149, 154, 230, 235, 267, 308, 329
brødne: gået i stykker (se bruden)
- brøger suennen, brøgere: bryggersvenden, brygger
1554: 118
1556: 184
- brøllups breff: bryllupsinvitation
1554: 116, 117
- brøllups kost, brøllups kaast: bryllupsgilde, -måltid
1551: 169
1554: 96
- bucke: bukke (dyr)
1557-58: 381
- bud, budit, budt, budtt:
1) sendebud
2) befaling
- buglencker: buglænker
1551: 90
- bunckebrudt: bøde for hærværk mod skibslast (se bruncke brudt)
- bundett, bundit: indbundet (bog)
1551: 204
1554: 179
1557-58: 176, 300, 301
- burd: bur
1557-58: 332
- busbom: buxbom (busk)
1551: 226
- busell: evt. børsel, 'byrde, bylt', eller bushel, 'skæppe'
(engelsk rummål på 36,35 liter)
1557-58: 302
- bydell: pose (tysk 'Beutel')
1557-58: 351
- bydt: bidsel
1551: 88
- bye begere: bibæger
1557-58: 158
- byefoged, byefogeder, byffoged, byfoget: byfoged, byfogeder (se biifoged)
- byleggen: servietter
1557-58: 317
- byllede, byllide: billed
1551: 160
- byselle: bidsel
1556: 188
- byæ schatterne: byskatterne
1557-58: 61
- bød, bøde, bødt, bøed: tilbød
1551: 142
1556: 88, 90, 103
1557-58: 115, 240

- bøde, bødt, bøte, bøtt: bøde, bødede, bødet (reparere)
1551: 100, 105, 111, 192, 266, 270, 274, 275
1554: 216
1556: 228, 233, 234
1557-58: 23, 156, 179, 321, 395, 397
- Bøfflinge: Bøvling
1556: 35
1557-58: 30, 79
- bøger papyr: talenhed for papir (se bog)
- bøggemester: bygmester
1557-58: 143, 389
- bøgle dantz: evt. det samme som tysk 'Bügelanz', dvs. dans med tøndebånd
1557-58: 239
- bøgle kame: evt. fejl for nøgle kame (del af nøgle) eller bøgle kame (del af stighbøjle)
1557-58: 133
- Børlom: Børglum
1557-58: 33
- børløs: uden vind, vindstille
1551: 148
1554: 144
- bøseskytter (se biisse schötter)
- baade: 1) både (sb. pl.)
2) begge (se også bode)
1556: 2) 99, 103
1557-58: 1) 204, 299, 400
- baade løenn, baade løn, baade lønn, baadeløen: budeløn (se også bode løn)
1554: 102, 115, 116, 118, 139
1556: 89, 101, 114
1557-58: 150
- baarit: bragt
1551: 157, 160
1556: 92, 100

C

- cabbelaug: kabliau, stor torsk
1554: 34
- cabelgarn, cabelgarnn, cabbell garnn, kabelgarn: kabelgarn, de enkelte hampesnøre, hvoraf tovværk slås, og garn, der fremkommer ved opsnoning af kasseret tovværk
1551: 174, 188, 287
1557-58: 134, 310-313
- cackerbelle, kackelbelle, kackerbelle, kackerbille: ølsort (fra Eckernförde)
1551: 124
1554: 133, 147, 148
1557-58: 341
- calckslaere: kalkslager, manden, der læsker kalk
1557-58: 343

- camer, camere, camerens, cameret, camerett, camerit, cammer, cammeret, cammerne: kammer, kammeret, kamrene
1551: 29, 94, 96, 108, 109, 122, 142, 145, 154, 157, 175, 199, 219, 261, 263, 269, 290, 293
1554: 17, 82, 112, 115, 144, 155
1556: 150, 151, 222, 225, 228, 232
1557-58: 9, 107, 110-112, 128, 129, 133, 141, 167-172, 179, 188, 235, 238, 241, 250, 253, 268, 270, 277, 308, 318, 320, 327, 330, 336, 353, 369, 396, 400, 407
- candselerj, candsellerj, candzelerij, candzellerij, candzellij, canndzellij, canseleris, canselerj, cansellerj, canslerj, cantzeleriit, cantzelleriit, cantzelleriitt, cantzellerij, cantzleiit, cantzleij, cantzleriit, cantzleriitt, cantzlerij, cantzley: kancelli
1551: 75, 103, 128, 132, 134, 180, 211, 213, 214, 216-218, 220, 221, 223, 224, 227
1554: 98, 133, 153, 179, 204, 205, 208-210, 212, 213, 218, 219
1556: 77, 81, 83, 152, 170-175, 222
1557-58: 128, 130, 147, 169, 174, 227-229, 236, 237, 241, 244, 246, 275, 276, 281, 286, 300-304, 319, 320, 325, 327, 376, 412
- Cannarij, Cannarj sukker: sukker fra De Kanariske Øer
1557-58: 350, 352
- caper, cappe, capper: kappe, kapper
1554: 154
1557-58: 323
- capiteler, capitell, cappittell: domkapitel
1556: 16, 17, 127
- cappelen, cappelenn: kapellet
1551: 167, 277
1557-58: 403
- capres: kapers
1557-58: 189
- castanell, castanj: kastanje
1551: 212
1557-58: 116
- cathedraticum, chatedracticum, chatedracticum: kirkelig afgift til bispestolen
1551: 11
1556: 11
1557-58: 37, 47
- cintener, cinthener, synthener: centner
1551: 208
1557-58: 374
- clappede wp: hamrede, bankede ud
1554: 174
- clarete: vin med sukker og krydderier
1557-58: 294
- clart, clartt affbetaaldt: fuldt betalt
1551: 70, 197
1557-58: 226, 235
- clede: klæde (vævet stof, egentlig af uld)
- clede kosth, clede kaast, clede kaaste: klædebørste
1551: 219

1557-58: 127, 129, 328, 332, 333, 393, 397, 404

cleder: klæder, tøj

cleding, cledinger, cledning, cledninger, cledningh, cledningis, clening, cleninger, clenings, clenning, clenning: klædning, klædninger, dragt, dragter

cleen smeder, cleensmedt, cleensmer, Cleinnsmedt, Cleinsmed, Cleinsmeds, Cleinsmedt, cleinsmet, clenmedtt, cleyensmedt, cleyynsmeds, cleyynsmedt, cleyynsmidt, cleynsmedt: kleinsmede, kleinsmed

1551: 87-91, 257

1554: 168, 169, 240

1556: 23, 65, 94, 166, 192

1557-58: 52, 97, 133, 213, 241, 244, 263, 264, 306-308, 327, 366, 368

clenode, clenodie, klenodie: lille kostbarhed, især guldsmedearbejde

1554: 143

1556: 145

1557-58: 414

clepper, clipper, klipperr: stor, stærk, hurtigløbende hest - typisk ridehest for bude, 'kleppert'

1551: 54, 62, 66, 67, 151

1554: 105, 120

1556: 133, 134

1557-58: 159, 160, 241, 245, 248, 266, 272, 280, 284, 286, 357, 358

clippinge, 4 kanthe: firkantet mønt, klippinger

1554: 20, 27, 39, 222

1556: 3, 47, 200

clocken onsdag, klokken onsdag: klokkeonsdag, dvs. onsdag før påskedag

1551: 4, 13, 88, 136, 193

1556: 4, 135

Companiis, Companiit, Companiitz, Companij, Compeniitt: Danske Kompagni

1557-58: 149, 152, 161-163, 192

connttherfeye, contherfeye, contrafey, contrafeye, contrafie:

kontrafej, maleri

1551: 122, 205, 277

1554: 115, 176

1557-58: 138, 302

conther: komtur i Livlandske Orden (højtstående embedsmand)

1557-58: 293, 295, 351

contrafeyde, contrafeyere: malede, maler (vb.)

1554: 215

1556: 136

cyntflaske, sindtflasker: krudtflaske, krudthorn

1557-58: 127

D

danst: dansk eller danzigsk

1554: 138, 204

danstøll: dansk øl eller øl fra Danzig

1557-58: 298

decke sølff: dækkesølv, sølvtøj (til at dække bord med;
måske dækketallerken af sølv)

1557-58: 158

deel, deell: del, andel, ting

1551: 100

1554: 85, 106, 116, 135, 157, 161, 165-166, 205, 215, 216

1556: 193, 197

1557-58: 110, 118, 156, 189, 190, 373, 386, 389, 407

deels maall, deelss maal, dele maal: delemål, dvs.

retsforfølgning, rettergang

1557-58: 54

Deffuenthen, Deffuenthenn: Deventer (by i Holland)

1554: 102, 160, 166

degen: kårde

deger: 10 stk.

1551: 194

1557-58: 353

deller, dæler: brædder, dæler, planker

1551: 209

1557-58: 192

demanthe, demanther: diamant, diamanter

1551: 178

1556: 143, 144

denst gelt: sold, løn (tysk, 'Dienstgeld')

1551: 53

diegne: degne

1557-58: 116, 238, 239, 244, 260, 385

discanth, discant: flerstemmig sang, 'diskant' (ikke nødvendigvis om
tonelejet; om sang leveret af kongens sangmestre, sangere og sangerdreng
samt skolemestre og peblinge fra latinskoler, oftest i forbindelse med
gudstjeneste eller andagt)

1551: 152

1554: 118

1556: 174

1557-58: 116, 118, 176, 283, 385

discanther: sangere

1556: 90, 209

disk tienere: bordtjener, personlig tjener

1557-58: 296

diskene: bordene

1557-58: 319, 382

distillerer: destillatør

1557-58: 103, 225

diur: dyr (sb.)

1556: 195

doble: spille, kort eller terning

1557-58: 116, 252, 253

docke: dukke

1554: 159

doppit: slået dupper på

1551: 204, 205

- dorknecht: dørknægt, herold
1551: 60, 116, 133, 138, 162, 165
1554: 165, 166, 173, 203
1556: 59, 132, 143, 146
- dorwacteren: dørvogteren
1557-58: 367
- dother, dothter, dotter: datter
1551: 120, 124, 140, 156, 157, 161
1556: 24-26, 229
1557-58: 254
- drabant, drabante, drabantene, drabanthe, drabanthene,
drabanther, drabantherne, thrabanter, trabanth, trabanthe,
trabantherne: drabant, drabanter, drabanterne
1551: 49-51, 63, 110, 112, 153, 162, 212, 218, 226, 236, 244-246,
292
1554: 74-76, 152, 153, 197, 223, 235, 236
1556: 53, 55-57, 113, 128, 185, 192, 197, 198, 219, 220
1557-58: 109, 112, 125, 126, 190, 202, 206, 207, 269
- drage mett, dragis mett: betrække, betrækkes
1551: 203, 261, 269, 277
1554: 155, 208
1556: 148, 151, 205, 222, 225-228
1557-58: 167-173, 323, 324, 404
- dranch: drik
1557-58: 275, 294
- dranck gieltt: drikkepenge
1554: 116
- Draxholm: Dragsholm
1551: 7
1554: 14
1557-58: 6, 38, 183
- dreff, dreffuit, driffuer: driver, drev, kører, kørte, kørt
1551: 63
1557-58: 101, 136, 216, 268, 384
- drefftt, drifft:
1) drift/drivning af vogne, kørsel
2) drift
1551: 1) 15
1556: 2) 27, 28
- drelle: drejl
1557-58: 317
- Drësenn: Dresden
1557-58: 149, 267-269
- dretter: seletøj
1557-58: 180, 354
- driiffuere, driuere: driver (sb.), kusk
1554: 154, 246
1556: 67, 153
1557-58: 354, 355
- duedt: duede (vb. præst.)
1557-58: 23
- duelck, duellich: dvælg, groft glinsende lærred
1551: 180
1554: 162

1557-58: 328

duereinder, duerffinde, duerffue, duerreinder: kvindelig dværg,
dvæрге

1551: 104, 110, 177

1554: 199

1556: 178, 224

1557-58: 315, 369

duerff, duerffens, duerffue, duerre, duerrj: dværg

1551: 93, 95, 97, 110, 159, 161, 178, 205, 216, 223, 225

1554: 162

1556: 107, 143, 149, 178, 179, 186, 190, 222, 224

1557-58: 135, 193, 254, 262, 305, 322, 364, 367, 394, 396, 397

dug, dwg: dug (i almindelighed)

dugsko: dupsko (et afrundet beslag på den nederste del af
sværdsmeden)

1551: 116

dynewar, dynewardt, dynneuor: dynevår

1551: 234

1556: 197

1557-58: 403

dynner: dyner

1557-58: 332

dyscantz bøger: sangbøger eller noder

1554: 107

dysin, dysinn, dyssiin, dyssin, dyssinn, dyssyn, døssynn: dusin,
12 stk.

1551: 223, 227

1556: 145, 186

1557-58: 186, 193, 328, 332, 397

dysinne lerret: dossin el. døssin, en slags klæde

1557-58: 319

dæler: planker, brædder

1557-58: 192

dømdpt: dømt

1557-58: 13

dønicker: stukkatør, gipser

1557-58: 330

døre jern: jernplade eller et bestemt mål på jern

1554: 165

Dørringen: Thüringen

1557-58: 288

E

ebble, eble: æble

1554: 207, 217

1556: 94, 96

1557-58: 247

eblant, eblanth, eblantt: iblandt

eddel stenne: ædelsten

1551: 179, 180

edellmandt: adelsmand
1557-58: 113

eg, egh: æg
1554: 149, 206, 210

eger: evert, lav skibstype med én eller 2 master, fra Blekinge
1551: 105

eghe plancker: egeplanker
1556: 198

Elffs laxe: laks fra Elben
1551: 159, 216

elffshudt: elgskind
1551: 222

Elffuen: Elben
1556: 127

Elffuit*: Elvedgaard
1551: 156

Em Closter, Emcloster: Øm Kloster
1557-58: 211, 247, 340

embide, embit: embede
1556: 95
1557-58: 117

embitzmand: embedsmand
1556: 10
1557-58: 49

embitzmændene: embedsmændene
1557-58: 273

emellum: imellem
1556: 116

emodt: imod

emst øll: øl fra Einbeck
1557-58: 161, 164

enchiridion: kortfattet kirkelig håndbog
1551: 202

end, ennd, enndt: desuden, også

ender: ænder
1554: 108

enge penindinge: en slags ejendomsskat
1556: 22

Engelauge: Endelave
1554: 113

engelsk: engelsk klæde (se engelst)

engelst, engilst, engelst: engelsk klæde (uld), egtl. blot
adjektivet 'engelsk' i en nedslidt form
1551: 8, 49-51, 100, 101, 103, 104, 106-113, 233-268, 271, 279,
283, 289-291
1554: 25, 74-76, 85, 152-155, 223, 224, 227-233, 235-249
1556: 22, 23, 31, 53-57, 148, 149, 151, 153, 190, 202-231
1557-58: 14-16, 125, 167-173, 201, 202, 206, 314-316, 318-323,
325, 326, 376

enghaffue: enghave

1554: 246

1556: 226

enngeløye: engleje

1554: 23

ennspender, ennspennder, ennspenndere, enspender, enspendere: enspænder, landsknægt, som ikke er optaget i nogen fænnike; ikke 'i spand' med nogen, enkeltvis antagen landsknægt. Benyttes bl.a. til bevogtningstjeneste eller (bevæbnet) budtjeneste. (Disse personer opregnes dog aldrig blandt kongens fodbude eller ridebude)

1551: 60, 62, 64, 67, 69, 78, 109, 129-132, 135, 137, 138, 141, 144-147

1554: 52, 54, 93, 120, 127-129, 133, 135, 146, 246

1556: 63, 64, 108, 112, 113, 115, 117, 118, 120, 127, 130, 132, 134

1557-58: 95-97, 143-145, 147, 151, 152, 159, 211-213, 228, 243, 245, 247, 267, 272-274, 276, 277, 283, 287, 288, 357

eptherleffuerske, eptherleffuerske, eptherleuerske: enke

1551: 13

1554: 5

1556: 5, 22, 25, 35, 141, 150

1557-58: 186

epthter, epter, epther, eptherr, epthter: efter

epther standendis: udestående

1551: 74

eptherne, eptherschne, eptherschreffne, eptherschriffne, eptherschreffne: efterskrevne, følgende

erende, erinde, erylnde: ærinde

1551: 135, 141, 142, 144, 146

1554: 144

1556: 121, 124, 129, 157, 220

1557-58: 147, 149, 281

erther: ærter

1551: 219

1554: 106

1557-58: 394, 402

eske: æske

1557-58: 403

F

fadder, fadder peninge, fadere gaffue: faddergave, fadderpenge

1551: 151, 165, 166, 172, 287

1554: 98-100, 102, 104, 107, 116, 118

1556: 88, 89, 93, 94, 96-98, 100, 104, 109

1557-58: 153, 254, 263, 264

fadebuers quinde, fadeburdz quinde, fadeburspige, fadebursquinde, fader burdz quinde: kvinde, som arbejder i fadeburet, spisekammeret, her på slottet

1551: 151, 157, 221, 226, 235, 261, 265, 277, 289

1554: 97, 164, 220, 246

1556: 149, 150, 152, 197, 224-226, 228

1557-58: 135, 172, 173, 246, 312, 315, 316, 318, 322, 325
fadebur: fadebur, spisekammer

fadt: fad, fade, (sb., sg. og pl.)

1551: 122, 124, 176, 184

1554: 174, 209, 217

1556: 20, 138, 139, 189

1557-58: 23, 158, 163, 189, 339, 351, 352, 383

falch, falche, falck, falck: falk, falke

1551: 227

1554: 141

1557-58: 124, 149, 186, 297

falche fenger, falcke fengere, falckefenger, falckefengere,

falckefennger: falkefænger

1551: 65, 227

1554: 56, 141, 193, 211

1556: 70, 195

1557-58: 105, 124, 149, 297

falckenetter: falkonet, lille kanon, mindste skytssort

1557-58: 334

fallende siughe: faldende syge, epilepsi

1551: 166

falst: dårlig, falsk

1554: 26

fange, fanger, fannger: få, får, (vb.)

1551: 26, 159

1554: 35, 38, 104

1556: 230

farber: farvede perler (se faruer)

farffue, farffuer:

1) farve, maling

2) farvede perler (se også farue)

1554: 1) 142, 224, 225, 244

1556: 1) 135

2) 188

1557-58: 1) 138, 139, 188, 378

2) 394

Faritz Herret: Favrås Herred

1557-58: 73

farnese, fornesse: fernis

1556: 194

1557-58: 188

farnesett: ferniseret

1554: 211

farue, faruer:

1) farve

2) farvet perle (anvendes af perlestikkere, måske
bl.a. til påsyning på tøj) (se også farffue)

1551: 1) 107, 234, 236, 240, 284, 289

2) 99

1554: 1) 25, 153, 211, 225-227

1556: 2) 188, 194

faruede, faruit: farvede, farvet

- 1551: 127, 227
faste lagenn, fastelagen, fastelagenn, fastelagenns, fastelagens:
fastelavn, fastelavns
- fattedis, fattidis, fattiidis: fattedes, manglede
1551: 186
1556: 13, 209, 222
- fedder, feder, fedre, feedre: fjeder, fjer (sb., sg. og pl.)
1551: 222, 223, 229
1554: 204, 214, 216
1556: 185, 187
1557-58: 392, 396
- federmacke, federmager, federmagere, federmagere: fjeremager
1551: 73, 74, 222, 223, 229
1554: 216
1556: 185, 187
1557-58: 392, 396
- feell, fell: skind, pelsværk
1551: 218,
1554: 208, 220
- feld bereder, feldebere, feltbereder: garver
1556: 185, 186
1557-58: 179, 188, 191, 398
- feltt: felt- ('2 felt sadele' betyder sikkert '2 feltsadler', dvs. sadler til krigsbrug; næppe 'filt')
1557-58: 354
- feltskerer: badskær (s.d.), der gør tjeneste i felten
1556: 55
- fenedisk sebe, fenedsk sebe: veneziansk sæbe
1554: 162
1557-58: 327
- fenge, finge, finghe: fik (vb. præf. af 'fange')
1551: 10
1554: 141, 154, 161, 235
1556: 148, 191, 218
1557-58: 8, 84, 152, 190, 204, 205, 207, 219, 247, 249, 260, 293, 294, 321, 323, 324, 332, 366, 374, 378, 383, 398, 401, 402, 409
- fenicke, fennicker: fænnike, lille fane, vimpel (i andre sammenhænge en hær-afdeling, 'fane' på 3-500 mand, især fodfolk)
1551: 104, 105, 108
1554: 211
1556: 135, 187
1557-58: 138, 168, 187, 319
- ferde, ferdet: istandsætte, gøre færdig, lave
1551: 116, 228, 229
1557-58: 354, 404
- ferge, fergen: færge, færgen
1551: 152, 155, 229
1554: 213
1556: 119
1557-58: 121, 272, 282, 287
- Fersherrett: Fers Herred
1557-58: 45, 73
- fetalie, fetalien, fethalie, fettalie, fettallie: fetalje,

- viktualier, proviant
1551: 26, 148
1554: 173
1556: 43, 110, 126
1557-58: 121, 191, 374, 402
- feyre: fjer
1556: 188, 195
- feysaner: pyntefasaner
1554: 173
- fiale, firole, fyole: violet
1554: 153, 225, 227, 244
1556: 222, 224
1557-58: 168, 169, 315
- fierding, fierdinge, fierdinger, fierdinng, fiering, fierring, fring:
1) fjerding, fjerdedel
2) beholder
3) rumangivelse (her 1/4 tønde)
1551: 1) 40, 50, 64, 74, 78, 189, 263
3) 123, 124, 194
1554: 1) 53, 63, 74-76, 235
2) 210
1556: 1) 54, 55, 58, 63, 72, 75, 79, 86, 160, 219
3) 160, 162
1557-58: 1) 88, 201, 202, 224, 239, 301, 302, 334, 336, 395, 402, 412
2) 191
- Fiere Herret: Fjære Herred
1557-58: 73
- Fien: Fyn
1557-58: 82
- fiiskebløderen, fyskebløder: fiskebløderen, fiskebløder
1551: 82
1554: 62
1556: 74, 224
1557-58: 102, 224
- finchefengere, fincke fenger, finckefenger, finckefengere: finkefænger
1551: 43, 70, 77, 231
1557-58: 89, 199, 200, 231, 325, 377
- finge, finghe: fik (se fenge)
- firole: violet (se fiale)
- fiskedt: fiskeri
1557-58: 48
- fladbordt: planker til skibsbyggeri
1551: 213
- flesk: kød, flæsk
1557-58: 121
- floell, floels, flægels, fløyell, fløyells, fløyels, fløyll: fløj, fløjls
1551: 177, 179, 192, 193, 223
1554: 160, 166, 186, 208
1556: 144, 146, 168, 178, 224
1557-58: 127, 129, 170, 171, 281, 315, 323, 328, 402, 404, 414

- fly: skaffe
1551: 178
- flægels, fløyell, fløyells, fløyels, fløyll: fløj] (se floell)
- flønder: fladfisk, flynder
1551: 184
1557-58: 279
- fløye: fløje på et sejl, vimpler
1557-58: 167, 319
- fod bud, fodbud, fodbudt, foed bud, foed budt, foedbud: fodbud, bud
1551: 70, 137, 140, 147
1554: 121, 122, 126, 129
1556: 69, 113-115, 118, 121, 124-127, 129, 131
1557-58: 99, 144, 147, 148, 150, 218, 219, 235, 244, 267, 268,
270-273, 275-277, 283-289, 325, 370, 372, 403
- fodder, foder, foer:
1) foder til dyr
2) for (i tøj)
3) fødder
1551: 1) 129, 131-136, 138-141, 146, 147, 218, 222, 224, 228, 265,
274-276
2) 101-104, 107, 110, 265, 266
1554: 1) 122
2) 156, 167, 206, 208, 214, 220, 246, 247
3) 174
1556: 1) 115, 118, 119, 191
2) 148, 149, 161, 194, 209, 224, 227, 230
1557-58: 1) 152, 290-294, 296-298, 324, 384, 404
2) 178, 187, 188, 319, 323, 344, 345, 366, 392, 393, 403
- fodder dug, foder dug: klæde til for
1551: 108
1557-58: 316, 321, 366
- fodder fell: skind, pelsværk til for
1551: 218
1554: 208
- fodder skind: skind til for
1551: 222, 224, 228
1554: 156, 220
1556: 185-187, 194, 197
- foddre, fodere, fodre: fore (med stof eller skind)
1551: 261, 266, 269, 270, 274, 275, 277
- foder manden, fodermand: vognmand
1551: 215
1557-58: 272
- foed, foeth: fået
1557-58: 63, 178, 201, 258, 295, 306, 370, 380, 392
- foer: for (vb. præst.)
1557-58: 111, 114, 252
- fogell: fugl
1551: 228
- foget, fogeth, fogethen, fogett, foggitt, fogiitt, fogit: foged
1551: 109, 256, 258, 261, 270
1554: 6, 44, 45, 242, 246
1556: 4, 24, 216
1557-58: 45, 49

- foor: får (sb.)
1551: 155
- for fulde, forfulde: til fulde, betragte som gyldigt
1551: 49, 100
- forantwortet: overlade, f.eks. materialer til en håndværker til videre forarbejdning
1557-58: 359
- forbagede: bagte (vb. præ.)
1557-58: 192
- forbrent: brændt (sølv)
1554: 175
- forbruth gods: gods, der er konfiskeret p.g.a. lovbrud
1551: 18
- forbødt: forbudt
1557-58: 335
- forde, fordre: fore (vb.)
1551: 203, 212
1556: 149
- forderffuede, forderffuide, forderffuit, forderuit, forderuitt:
fordærvede, fordærvet, ødelagt
1551: 54, 62, 76, 234, 235, 268, 289, 291
1554: 93, 94
1556: 133, 134, 227, 229
1557-58: 159, 357
- fore clede: forklæde
1551: 277
- fore: 1) for (adv.)
2) for (vb. præ.)
3) før (adv.)
- foreeredt: forærede
1557-58: 271
- forfare: undersøge, erfare
1557-58: 273
- forføre: føre bort
1557-58: 273
- forgickis: gik tabt
1556: 109, 110
- forgiilde, forgiilt, forgiilte, forgillte, forgyllede, forgyllt, forgylthe, forgülde, forgüllde, forgüllt, forgøllde: forgylde, forgylde, forgylde, forgylde
1551: 118, 122
1557-58: 7, 156, 158, 347, 360-362
- forirer, førirer: fourer
1554: 99, 124
- forkast: fortabt (sin hals)
1554: 26
- forlagde, forlegt: reparerede, omlagde (hestesko)
1551: 89
1557-58: 309
- forlagt: betalt, udlagt
1551: 150
- forleden, forledene, forledenn, forledne: forgangen, forgangne, foregående

forlegt: repareret (se forlagde)

forloff, forløff: tilladelse til bortrejse, afsked (se også aftug, førloff og orloff)

1551: 49, 63, 67, 69, 70, 73, 153, 160

1554: 45, 59, 60, 62, 75, 235

1556: 53, 63

1557-58: 201, 204-208, 217, 230, 245, 398

forløffuit: fik tilladelse til bortrejse

1551: 163

formyntte, formønthe: udmønte

1557-58: 9, 156, 158

forne: førnævnte, ovennævnte

fornesse: fernis (se farnese)

fornøgde, fornøgit: fornøje = betale

1551: 90

1554: 151

forordineret: forordnet

1557-58: 277, 280

forschenne, forschne, forschne, forschreffne, forschreffnes, forschreffne, forschreffuen, forschreffuenn, forschriffne, forschriffuis, forschriffuit:

1) førnævnte, førnævnt

2) forskreven, forskrives, befalet

3) lovet

forschicke, forschickett, forskickede, forskicket, forskickett, forskickis, forskickit, forskickitt, forskiicke, forskiicket, forskiickiide, forskiickis, forskycke: sende, sendt, sendte, sendtes

1551: 29, 131, 142-145, 184, 186, 238, 284, 289

1554: 88, 90, 104, 114-116, 118, 143, 163, 165, 170, 176, 178, 180, 216

1556: 56, 100, 101, 123, 131, 145, 158, 163, 182, 193, 227

1557-58: 56, 107, 109, 143, 145, 235, 279, 284, 286, 293, 340

forslaa: beregne, anslå

1556: 126

forstracht, forstrackthe, forstracte, forstracth, forstrecht, forstrechte, forstrecke, forstreckedt, forstrecktet: forstrakt, forstrakte (givet eller lånt)

1551: 30, 49, 63, 76

1554: 16

1557-58: 169, 208, 248, 284, 309, 374, 389, 397, 412

forstødt: stødt

1554: 174

forterede, forteret, forthered, fortherede, fortheredt, forthereth, fortherett, fortherid, fortheride, fortherit, fortheritt, fortherrid, fortherridt, fortherridtt, fortherriid, fortherritt:

fortæret, brugt, afholdt udgifter til

1551: 60, 90, 128, 129, 131, 132, 134-141, 143, 144, 146-148, 150, 166, 215, 287

1554: 47, 74, 120-124, 126-146, 168, 188, 206, 212, 220

1556: 80, 112-132, 157

1557-58: 48, 143-153, 268-270, 272-275, 277-279, 281, 282,

- 285-288, 290-299, 355
forthyentt: tjent
1557-58: 108
- forthøuit: fortøjet
1551: 152
- fortuna: prydenstand på toppen af Blåtårn
1556: 136
- fortøffuede, fortøffuitt: ventede, ventet på
1554: 127
1556: 125
1557-58: 275, 294
- foruaring, foruore: forvaring, forvare
1556: 226
1557-58: 8
- foruedisledis, forwedsledis: veksle, veksledes
1554: 65, 112, 138, 148, 166
1556: 218
1557-58: 155
- fran, frann: fra
- frandsr, frantze, frendser, frøndser: frynser
1556: 187, 188
1557-58: 186, 318
- frandsoser, frandsosse, frandsous, frandsouske, frandzouse,
frannouserenn, fransouske: fransk, franske, franskmenden
1551: 38, 39, 73, 88, 134, 154, 166, 171, 205, 251
1554: 47, 165, 173
1556: 58, 96, 189
1557-58: 114, 155, 187, 245, 323
- frantze: frynser (se frandsr)
- fremedt, fremett, fremit, fremmid, fremmitt: fremmed
1551: 107, 124, 125
1554: 147
1556: 160
1557-58: 147, 342
- frendser: frynser (se frandsr)
- Frids Gords, Fridsgords, Fridsgaars, Friidsgord, Friidtzgordt:
Fredsgård, Fredsgårds
1551: 20, 21
1556: 34
- frues, fruis: frues (dronningens)
1551: 262, 263, 266, 274, 276, 277
1554: 145, 164, 192, 193, 195, 198, 211-215, 219
1556: 89, 107, 129, 153, 180, 197, 234
1557-58: 99, 104, 110, 113, 127-130, 135-137, 146-148, 153, 155,
157, 167, 169, 172, 173, 178, 186, 188-190, 192, 214, 220,
224, 226, 231, 239, 242, 245, 247-250, 255, 257, 262, 263,
265, 267-270, 276, 284, 290, 297, 301, 306, 308, 309, 314-316,
318-320, 322-325, 328-332, 340, 344, 347, 351-355, 357, 360-362,
364-367, 369-372, 374, 376, 378, 381, 382, 389, 392, 397, 398,
401, 403-405, 414

fry biittere: fribyttere

1557-58: 116

fryse øgh: frisiske kreaturer

1556: 125

frøcke, frøcken, frøckenn, frøckens, frøichen, frøichenn, frøicke, frøicken, frøickenn, frøickens, frøickerne, frøickernne, frøyckenn, frøyckens, frøykens: frøken, prinsesse, her specielt prinsesse Dorothea

1551: 109, 116, 135, 171, 262

1554: 179, 180, 220

1556: 95, 98-100, 103-105, 107-110, 153, 161, 193, 222, 224

1557-58: 111-118, 174, 188, 190, 254, 258-261, 263, 301, 359, 369, 378

frøndsær: frynsær (se frandsær)

fuck segell: fok (sejl)

1551: 274

fugle kloffue:

1) fugleklo

2) anordning til fx. at sætte lokkefugl i

1551: 2) 226

fugle lym: fuglelim

1557-58: 393

fulde gorden ephær: fulgte efter hoffet

1551: 286

fulde, fullde: fulgte (vb. præst.)

1551: 146, 148

1554: 131, 133, 214

1557-58: 191, 244, 248, 284, 323, 334, 407

fulgiortt: fyldestgjort (afregnet, betalt)

1556: 4

fulle fennger: fuglefænger

1551: 265

1554: 97

fusth hamere: mindre hammer, naglehammer

1557-58: 328

Fwer: Fur

1557-58: 80

fyck: fik

1554: 157

1556: 204

1557-58: 396

fygthe, fygthemesters, fygtmesters: fægte, fægtemester

1551: 105, 111, 204

fygurer: figurer

1554: 180

fyle, fyll: fil (værktøj)

1551: 226

1557-58: 308, 327

fyllist giortt, fyllyst giort: fyldestgjort

1551: 23

1554: 29, 30

fyllt, fyllyte: filt

- 1557-58: 345, 404
 fyne: fine (adj.)
 1554: 165
 fynere (sølv): finere, finbrænde, raffinere, dvs. øge finheden ved opvarmning og udskilning af en del af det legerede kobber (ordet anvendes også i tilfælde, hvor finheden faktisk forringes!)
 1551: 117
 fynth, fyntt: fint
 1557-58: 171, 319
 fynth, giordett: finbrænde (se også fynere)
 1554: 175
 fyole: violet (se fiale)
- fyrbotheren, fyrbotter, fyrbotteren, fyrbotther, fyrbøther, fyrbøtter, fyrbøttene, fyrbøtteren, fyrbøtters, fyrbøtther, fyrbøtthers, fyrebøtther, fyrbøtters, fyrbøtther: fyrbøder (tilknyttet den enkelte bygning)
 1551: 88, 92-97, 102, 103, 106, 107, 109, 153, 154, 164, 165, 167, 170, 178, 193, 202, 203, 217, 224, 226, 266, 269, 270, 277
 1554: 110, 118, 152-155, 157, 162, 163, 179, 188, 190, 191, 193-198, 200, 212-216, 219, 220
 1556: 76, 98, 138, 148, 152, 176, 177, 179, 227, 234
 1557-58: 128, 130, 135, 167, 169, 190, 226, 246, 250, 263, 264, 269, 305, 308, 319, 321, 325, 329, 364, 366, 368-371, 375, 404
- fyrbøsser: bøsser
 1557-58: 307
 fyre: fire (tallet 4)
 1556: 228, 234
 fyrllaas: geværlås
 1551: 91
 fyruerck, fyrwerck, fyrwerckes: 'fyrværk' (sprængsats) til at brænde det trækul, som benyttedes til fængkrudt
 1556: 167, 229, 234
 1557-58: 113, 189, 190
 Fyrwerffer, Fyrwerffuer: person, der fremstiller fyrværkeri
 1557-58: 87, 113, 190, 195, 197, 366
 fysere: evt. fjøs(er), 'totter'
 1556: 227
 fysk, fyske, fyskere, fyskers: fisk, fiske, fiskere
 1551: 26, 85, 94, 97, 165, 206, 209, 214, 269
 1554: 155
 1556: 20, 47, 82, 124, 125, 128, 145, 176, 177, 196, 218, 228, 229
 1557-58: 371
 fyskebløder: fiskebløder (se fiiskebløderen)
- føllige, følliger: følge, følger (vb.)
 1551: 151
 1556: 128
 fyrbøtther: fyrbøder (se fyrbotheren)
- førd, førde, førdt, førdt, føre, førtt: ført, førte, bragt, bragte
 1551: 31, 148, 156, 164, 184, 185, 202
 1554: 85, 86, 95, 96, 99, 101, 104-108, 111, 113, 114, 116, 117, 137, 140, 141

1556: 6, 8, 21, 33, 35, 37, 38, 93, 94, 96-98, 102, 153, 188, 189,
192, 218, 227, 233

1557-58: 13, 49, 57, 61, 110, 120, 121, 146, 150, 189, 192, 235, 243,
244, 250, 269-271, 275, 280, 285, 287, 288, 332, 365, 394,
396, 397, 399-401, 407

førirer: fourer (se forirer)

førloff:

1) bortrejse med tilladelse (se også afftug, forloff og orloff)

2) 'førlov', tilladelse til at udføre varer

1551: 1) 64

2) 13-15, 17, 18

1554: 2) 19-23

1556: 2) 19, 22, 25, 29-31

1557-58: 2) 12-14, 35, 43-54

førre: bringe

1554: 84, 86, 87, 102, 120, 135, 140, 145, 150

først behollendis: kassebeholdning, primo beholdning

1551: 3, 233, 272, 289, 293

1554: 3

1556: 3

første: fyrste

1554: 209

1557-58: 407

førstendomit: fyrstendømmet

1551: 142

førstinde, førstindens: fyrstinde, fyrstindens

1551: 149, 158, 168

1557-58: 129

førtøgle: for-tøjle (sb.)

1554: 189

G

gaff: gav (vb. præst.)

gaffue:

1) gav (vb. præst.)

2) gave (sb.)

1551: 1) 294

2) 167

1554: 2) 95, 98, 100, 204

1556: 1) 16, 17

1557-58: 1) 72, 73, 263

2) 241

galiga: krydderi (kan anvendes i vin)

1551: 200

gall, gallne, galne, galnne: gal, gale (adj.)

1551: 154, 157, 270, 277

1554: 109, 199

1556: 194, 224

1557-58: 191, 254

gamble: gamle

1554: 40, 174, 229

- ganger: går (vb. præs.)
1551: 97
- gangere: ridehest
1551: 143
- gardtt: gård
1551: 266
- gathener*: gartner
1554: 102
- Gedtzøør, Gedzøør, Gydsøer, Gydzør, Gysøer: Gedser
1556: 113-115, 188
1557-58: 75, 120, 190
- gehenge: gehæng, hængesmykke
1554: 173
1556: 146
- gelerde: lærde, universitetsprofessorer
1556: 101
- gelt: penge
1551: 53
1556: 53, 55
- genant: løn
1557-58: 236
- gengerds skatt: skat, der betales i stedet for afgift i levnedsmidler
1551: 3, 4
- Gersherret: Gers Herred (Skåne)
1557-58: 71
- geschickte, geskicht, geskichte, geskichtt, geskycht: gesandt,
udsending
1551: 134, 147, 166
1554: 93, 123, 128, 134, 136, 139
1557-58: 127, 144, 145, 290
- geschyt, geschytt*: skytte (kanon), jf. det tyske 'Geschütz' (skydevåben,
katapult, armbrøst)
1556: 121, 124
- gesterij, gesterj: gæsteri (formentlig en afgift i penge, hvorved
præsten blev fritaget for indkvartering)
1556: 4, 11
1557-58: 37
- gick hans thienste nu an: begyndte hans tjeneste
1556: 66
- gickes: blev gået
1554: 97
- gielde weyere, gieltt weyre, gieltweyre: vædder (gildet), bede
1554: 149
1557-58: 268, 392
- Gierum Herret: Gjern Herred
1557-58: 78
- giffue, giffuen, giffuer, giffuet, giffuett, giffuid, giffuidt,
giffuis, giffuit, giffuitt, giffwit, giiffue, giiffuit, giiffuitt:
give, givet, gives
- giørloffs, giørloffs, giørløss, gørløss: klæde fra Görlitz
1551: 260, 265-270, 290, 291
1557-58: 168, 172
- giørløss: klæde fra Görlitz (se giørloffs)

- glar: glas
1557-58: 329, 395
- gnaffue: gnave
1554: 187
- godis, godtz, godz, goedtz: gods
1554: 18
1556: 13, 15, 29
1557-58: 29, 120, 121, 241, 242, 269, 278, 285, 298, 399-401
- goes, gaas: gos eller gås, finere øltype
1551: 148, 173, 287
1557-58: 285
- gord, gordenn, gords, gordt, gordz: gård
1551: 6, 7, 9-11, 22, 222, 286
1554: 13, 14, 220
1556: 13, 21, 172
1557-58: 5, 33
- gordfestning: gårdfæstning
1551: 6, 7, 9, 10, 30
1554: 4, 13
1556: 6
- gose bruer, gosebruer, gaase brygger, gaasebruer, gaasebryggere:
gåsebrygger, brygger af finere øl (se goes)
1551: 43, 173, 221, 224, 284, 287
1556: 49, 145, 187, 211, 217
1557-58: 87, 199, 200
- gottingist: gøttingst (se gøtting)
- graffue, graffuen, grāffuere: grave (vb.), graven, gravere (sb.)
1551: 95, 114, 161, 163
1556: 108
1557-58: 246, 256, 389
- greyske: græske
1556: 125, 178, 227
- grime, grimer, grimme, gryme, grymer, grymmer: grime, grimer (på
seletøj til heste)
1551: 192
1554: 186, 188, 189
1556: 169
1557-58: 353, 356
- grime peninge, grimepeninge, gryme penindinge, gryme peninge, grymme
penindinge: grimepenge, penge der gives overbringeren af en hest, der
er solgt eller skænket som gave
1551: 151, 153, 155, 163-170, 172, 287
1554: 95, 104, 108, 114, 116, 144
1556: 88-90, 92, 93, 102
1557-58: 109, 113, 265, 266, 355, 357, 392
- Grinnou, Grinnow, Grynnou, Grynnow: Grenaa
1551: 34, 38, 40
1554: 33, 113
1556: 23, 38, 46
1557-58: 52, 62
- groff smedt, groffue smeder, groffuesmeder: grovsmede
1551: 87, 91

- 1554: 168
1557-58: 308, 309
grot: gråt
1557-58: 323
gryme, grymer, grymmer: grime (se grime, grimer)
gryme penindinge: grimepenge (se grime peninge)
Grynow: Grenaa (se Grinnou)
graa werckis: gråværks, skind af dyr med grå pels
1557-58: 404
Gudis, Gudtz: Guds
1554: 113
1556: 110
1557-58: 109, 111, 113, 255-257
guelle puckel*: evt. gule bugle
1556: 146
guldueffuer: guldvæver
1554: 166
gulffue: gulv
1551: 199
Gydsør, Gydzør, Gysøer: Gedser (se Gedtzøer)
gyldenstøcke: gyldenstykke (gulvindvævet stof)
1551: 176
Gymsø: Gimsø
1551: 10
Gynding Herret: Ginding Herred
1557-58: 79
gyr falch: jagtfalk
1557-58: 124
gyr tersell: jagtfalk
1557-58: 124
gyttingist, gyttinngist: klæde fra Göttingen (se gøttingist)
gælle blinder: sidste ord er nok: blinde, 'dække, tæppe', evt. 'sejl'
1551: 266
Gøding Herret: Gøding Herred (Skåne)
1557-58: 73
Gøring Herret: Gøding Herred (Sønderjylland)
1557-58: 78
gørloffs, gørløss: klæde fra Görlitz (se giørloffs)
gøtting, gøttingis, gøttingist, gøttingst, gøttingt: gøttingst, klæde type
(betegnelsen stammer fra byen Göttingen)
1551: 101-104, 108, 184, 235-237, 242, 243, 245-249, 252-271, 279,
283, 289-291
1554: 154, 223, 228, 234, 237-249
1556: 148-151, 203-206, 213, 214, 216-218, 220, 223-227, 229,
231
1557-58: 126, 168, 172, 173, 321, 324
gaas: finere øltype (se goes)

gaase brygger, gaasebruur, gaasebryggere: ølbrygger (se gosebrygger)

H

haffd, haffde, haffdhe, haffdt, haffdtt: haft, havde, haft

haffre: havre

1551: 132, 134-136

1554: 125, 146

1557-58: 190, 292, 295, 379, 405

haffue: have (sb.)

1551: 184

1554: 139

1557-58: 244

haffue, haffuendis, haffuer: have, havende, har (vb.)

haffue leye: have leje

1551: 17

1554: 26

1556: 29

haffuthe, hagde, hagfde: havde

hage: hage til bøsse (se også hageskytte)

1556: 192

1557-58: 307

hagell: hagl (til bøsse)

1557-58: 399

hagennst, hagenst: hollandsk klædesort (fra Haag)

1556: 203, 206, 224, 230, 231

hageskytterne: skytter, der skyder med hage(bøsse). Ordet 'hage' stammer fra den på bøssten anbragte hage, der ved skydningen støttedes mod en i jorden nedstukken gaffel. Ordet bruges også om skydevåben uden denne gaffel

1551: 50

halff, halfft, halffue, halluff: halv, halvt

halfftredie: halvtredie

1556: 125

halt: halvt

1556: 55

hamble reff: hampereb

1554: 217

hame, hamme:

1) del af et fiskegarn

2) hønsenet

3) bede (sb.)

1551: 1) 214

1554: 2) 208

3) 218

1557-58: 1) 377

hamer smed, hamer smede, hamersmedt: smed i et hammerværk

1556: 130

1557-58: 306, 309

Hamers, Hammers: Hamar

1551: 22
 1554: 28
 1556: 34
 1557-58: 59

handdell, handell: handel

1) butik, forretning, handelsvirksomhed
 2) handel i almindelighed

1551: 1) 166
 1554: 2) 130
 1556: 2) 158
 1557-58: 2) 175, 235, 349

handen, handt: hånden, hånd-

1551: 117, 142, 204, 286
 1556: 107
 1557-58: 111, 120, 224, 229, 308

handfad: håndfad, vaskefad

1557-58: 156

handt: han (pers. pron.)

handtbecken: håndbækken, -fad

151: 117

hanner: haner (sb.)

1551: 178
 1556: 143

hannom, hannum, hanum: ham (pers. pron.)

harderwiigis: klæde fra Harderwijk

1557-58: 323, 324

harenskameritt, harinsk cammerit, harinsk kamerit, harinskamere, harinskameret:
 rustkammeret

1551: 229, 275
 1554: 247
 1556: 228

harensknegtt, harinnsknecth, harinsk knecth, harinskknegtte,
 harinsknecht, harinsknechte, harinsknect, harinsknectis,
 harinsknegtt, harniscknechte, harnisk knechte, harniskknechthe,
 harnsknecht, harrinsknecht, harrinsknecth: harniscknægt (knægt i
 harniskammeret eller rustkammeret)

1551: 43, 44, 107, 111, 112, 221, 224, 226, 228, 229, 266, 269, 270,
 275
 1554: 46, 153, 154, 192, 193, 218, 247
 1556: 51, 52, 96, 146, 151, 168, 187, 189, 196, 197, 221, 228, 234
 1557-58: 89, 188, 199, 200, 400

harinsk nafler: harnisknægler (søm)

1556: 234

Harrager Herrett: Harager Herred

1557-58: 73

Harssemarch: Hasmark (Fyn)

1557-58: 256

hauffde: havde

hecther, hegcter, hegther: hægter

- 1551: 212, 226
1556: 186, 191, 193, 197, 198
1557-58: 157, 188, 397
- hede loffuent: lærred fra Hede
1557-58: 41
- heden, hedenn: herfra, hertil, bort
1551: 126, 145-146
1554: 100
1556: 106, 112
- heen: heden (sb.)
1551: 135
- helle, hellt, helltt: hel, hele (adj.), helt (adv.)
1551: 72, 237, 243, 273, 279, 289-291
1554: 11, 46, 50, 51, 54, 56, 71, 74, 227, 228, 249
1556: 202, 203, 206, 218, 231
- hellet: helet, helbredt
1551: 38
- heltt: helt (fisk)
1554: 4
- Hemell Herret: Himle Herred (Varberg Len)
1557-58: 73
- hendis, henis, henndis, hennis: hendes
- hennde, henne, hiindis, hinde, hynde: hende, hendes
- her: hr.
- heret, herret, herretter: herred, herreder (se også herrit)
1557-58: 20, 30, 44, 45, 59, 68-73, 75, 77-83, 183, 184, 411
- herre dage: møde af det samlede rigsråd
1556: 13
- herre duge: herskabsduge
1557-58: 167
- herris: herres
1551: 93, 94, 116, 117, 192, 215, 223, 225, 228, 275
1554: 186, 199
1557-58: 136, 201, 247, 272, 407
- herrit, herritt: herred (se også herret)
1551: 4, 8, 24, 186
1554: 6, 29
1556: 35
1557-58: 77
- herritz foged, herritz fogit, herrittz fogit: herredsfoged
1551: 266
1557-58: 242
- Herritzwadt: Herridsvad (Skåne)
1557-58: 282
- hertiig: hertug
1557-58: 192
- Hidtz Herrett: Hids Herred
1557-58: 77
- Hiellomherret: Hjelmslev Herred
1557-58: 78
- hielmeneth: hjælmsvisir

- 1551: 196
hielpeswin: svin som afgift
1557-58: 64
Hierrom Herret: Hjerm Herred
1557-58: 79
hiillder: hylde
1557-58: 250
- hiindis: hendes (se hendis)
- himmelfars, himmerfars, hymelfars, hymmelfars: Himmelfarts
1551: 184, 262, 272, 274
1554: 128
1556: 12, 23, 54, 98, 219
hinde: hende (se hennde)
- hinder thøye, hinder tøye, hinderthøy, hinderthøye, hynderhøye: bagtøj,
del af seletøj
1551: 90, 180, 192, 194
1554: 189
1557-58: 170, 179
- Hindisgaffuell, Hindsgaffuell, Hindsgauell, Hindtz Gaffuell, Hindz
Gauell, Hindze Gaffuell, Hindzegaffuell, Hindzgaffuell, Hinnds
Gaffuell: Hindsgavl
1551: 27
1554: 28
1556: 35, 40, 141
1557-58: 21, 60, 82
- Hindsehou: Itzehoe
1554: 197
- hiorte, hiorte huder, hiortthe hudt: hjortehuder
1551: 227
1554: 216
1556: 195, 196
1557-58: 179
- hiorte tallig: hjortetalg
1551: 227
- hiuende, hiuender, hiønder: hynde, hynder
1551: 103, 225, 264
1554: 158
1556: 224, 225
1557-58: 332, 398
- hoes, hoess, hois: hos
- hoff clening, hoff clenning, hoffcleding, hoffcledning, hoffclening,
hoffclening: hofklædning
1551: 106-109, 219, 236, 238, 254, 257, 259, 283, 289, 290
1554: 127, 153, 154, 223, 225, 228, 240, 243, 244
1556: 31, 151, 153, 214, 217, 218
1557-58: 90, 172, 220, 318
- hoff diskene: hofbordene, hoffets borde
1557-58: 319, 382
- hoff slaere, hoffslaere, hoffslarer: beslagsmed

- 1551: 258
1554: 168, 240
1557-58: 97, 213
- hoff slag, hoffslag: skoning (af hest)
1551: 87, 90
1557-58: 355
- hoff stuenn, hoff stwen: hofstuen, stue for hofffolkene
1557-58: 322, 325, 382
- Hoffbro, Hoffbroo, Howbroo: Hobro
1551: 33
1554: 34
1556: 22, 25, 26, 37, 47
1557-58: 52, 53, 61
- hoffsinder, hoffsinders, hoffzinder, hoffzinderne, hoffzinders,
hofsinderne, hofsinderne: hofmænd
1551: 132, 156
1557-58: 92, 106, 131, 208, 209, 231, 297, 298, 320, 322, 405
- hoffthiennere, hofthiennere: hofthjenere
1551: 59, 86
1554: 47, 93
1556: 58, 84
- hoffue: hove (hof)
1557-58: 388
- hoffuid law: hovedlag, dvs. hovedtøj (til hest)
1557-58: 180
- hoffuidstøcker: hovedtøj (til hest)
1557-58: 354
- hoffuit: hoved
1551: 177, 225
1557-58: 403
- hoffuit stoel, hoffuit summe, hoffuitz stoell: hovedstol, hovedsum
1556: 140, 141
1557-58: 410, 411
- hois: hos (se hoes)
- holde poo, holde paa, holle paa: beholde
1551: 154, 166, 168, 211, 216, 222, 225
1554: 107
1556: 102, 104, 108
1557-58: 109, 140, 252, 253, 393
- holding, holdd: overnatning, underhold
1557-58: 26, 290
- hollandis lerffuit, leruit: hollandsk lærred
1551: 180
1554: 25, 228
1556: 145
- hollandere: hollandsk
1556: 171
1557-58: 350
- holtt: træ
1557-58: 127, 308
- holttt, holt, holtt, holtt: holdt, androg (vb. præt.)
- Holste Raadt: Det Holstenske Råd

- 1554: 144
holster: Holstenere
1556: 124
hopman, hopmand, hopmandis, hopmandt, hopmandtt, hopmandtz, hopmannd,
hopmend, hopmendt, h pmandt: høvedsmand (fra plattysk, jf. tysk
'Hauptmann'), befalingsmand
1551: 49, 51, 128, 141, 146, 147, 244, 245
1554: 76
1556: 55, 56, 79, 124, 128, 173
1557-58: 105, 109, 126, 149, 201, 206, 207, 227, 235-237
hordug, haardug: hårdug
1554: 159, 163, 213
1556: 146
1557-58: 382
horn lym: hornlim, dvs. lim fremstillet af horn
1557-58: 176
Howbroo (se Hoffbro)

hudt: hud, skind
1551: 96, 223, 227
1557-58: 179, 191
huede: hvede
1551: 209, 216
1557-58: 161, 294, 379
huelffuingen: hvælvingen (på Københavns slot)
1557-58: 138
huer, huert, huertt: hver, hvert

huerff, hwerff: hverv
1551: 135
1556: 115, 116, 134
huerij, huerj, huerrj: hver

hues, huess, huis, hwes: det (demon. pron.) (plattysk 'wes', tysk
'was, etwas')
hugne bordt: tilhuggede planker
1551: 184
huid, huide, huidt, huit, huith, huitt: hvid, hvide, hvidt
1551: 109, 110, 179, 212, 234-236, 268, 269, 289
1554: 10, 19, 153, 164, 188, 209, 216, 223, 224
1556: 93, 149, 187, 195
1557-58: 114, 116, 165, 167, 252, 253, 282, 307, 315, 328, 333,
344, 357, 396, 397, 416
huill: stol, hvil
1551: 122
huitling: hvilling
1551: 184
Huit re: Hvid re
1551: 143, 146
humble: humle
1554: 26
husli : husleje
1557-58: 54
hwe: hue

- 1557-58: 327
 hwerff: hverv (se huerff)
- hylthe: hylster, kogger
 1551: 179
 1554: 186
- hymelblatt: himmelblåt
 1551: 240
- hymelfars, hymellfars: Himmelfarts (se himmelfars)
- hynderthøye: bagtøj (se hinder thøye)
- hynne: hende (se hennde)
- hysing: hyssing (tyndt tovværk spundet af 3 tjærede hampegarnstråde)
 1551: 188
 1554: 182
 1557-58: 168, 187, 399
- høffbodismand, høffbodismendtt, høffbodzmandt, høffbotzmandt,
 høffbotzmand, høffuitz bodismandt, høffuitz bodismandtt, høffuitz bodtzmandt,
 høffuitzbodzmendt, høffuitzbotzmand: høvedsbådsmand, højbådsmand
 1551: 261
 1556: 223, 225, 229
 1557-58: 167, 168, 187, 319, 399
- høffclening: hofklædning (se hoff clening)
- høffuitz mand, høffuitz mandt, høffuitz mend, høffuitz mendtt,
 høffuitzmand, høffuitzmandt, høffuitzmannd, høffuitzmandnt,
 høffuitzmend, høffuitzmendt, høffuitzmenndtt, høffuitzmenndtt,
 høffwitzmand, høffwitzmandt: høvedsmand, høvedsmænd (befalingsmand, -mænd)
 1551: 4, 11, 43, 52, 53, 58, 104, 106, 237
 1554: 6, 26, 46, 83, 89
 1556: 4-6, 8, 9, 13-15, 35, 51, 52, 54, 56, 141, 156, 159, 214,
 220, 225
 1557-58: 16, 23, 26, 27, 29, 31-33, 35, 37-40, 46, 60, 64, 68, 69,
 71-73, 75-84, 89, 107, 109, 125, 183, 199, 200, 206, 389,
 335, 395, 396, 413, 416
- høg: huggede (tømmer), (vb. prætt.)
 1551: 264
- høglerde: højlærde, universitetsprofessorer
 1557-58: 42, 249
- Høgs Herret: Høgs Herred (Laholm Len)
 1557-58: 72
- hølsk: uldklæde
 1554: 223, 228, 246-249
- hølthe: holder, hylster (af læder, til en bøsse)
 1551: 193
- høpmandt: høvedsmand (se hopmand)
- Høring, Høringe, Hørring, Hørringe: Hjørring
 1551: 34
 1554: 33
 1556: 47

1557-58: 52

hørth: hørt, dvs. revideret (om et regnskab)

1554: 5

Haakier lynner: liner

1551: 235

haardug: hårdug (se hordug)

I

ieger, jeger, jegere, jegger, jeggere, jeggerenn, jeigere, jeygere:

jæger

1551: 38, 39, 69, 70, 75, 96, 105, 110, 148, 167, 227, 250, 257,
262, 274, 277

1554: 40, 42, 56, 113, 155, 192, 194, 196, 198-200, 216, 232

1556: 70, 176, 177, 195, 196, 233, 234

1557-58: 137, 221, 306, 317, 318, 365

iern bondt: jernbånd

1557-58: 399

iernn fanng, jern fanng: jernfang (gammel fællesbetegnelse for
redskaber og værktøj af jern)

1554: 170

1556: 146

indhollt, indholt, jndtholtt: træ, mindre træstykker til anvendelse
indvendigt i byggeri, spant (i et skib)

1556: 112, 192

1557-58: 121, 146

indkraffdt, indkrafft, jndkrafft: indkrævet

1551: 3, 4

1557-58: 72, 73

indkreffue: indkræve

1557-58: 57

indleggis: indlægges, dvs. deponeres

1556: 158

indzgle: insignier, segl

1556: 137

item, jtem: ligeledes

J

jachtt pander: jagtgarn, jærgarn

1551: 274

jact duge, jachth duge, jactt duge: jagtduge (tøj til indhegning af
et stykke land ved jagt)

1554: 217

1557-58: 205, 316-318

jachth leruit, jactt lerret: sejl lærred til skibstypen 'jagt'

1554: 111

1557-58: 395

jagt thøy: jagttøj, måske i betydningen jagtduge (se jact duge etc.)

1556: 233, 234

jeger, jegere, jeigere, jeygere: jæger (se ieger)

- jern cloder: klumper af halvforarbejdet jern el. jernkugle
1557-58: 306, 309
- jern hytten, jernhytte, jernhütten, jernn høttenn: jernværk (til bjergjern)
(i Skåne samt Skien Len i Norge)
1551: 21, 90
1554: 170
1557-58: 306, 309
- jndkrafft: indkrævet (se indkrafft)
- jndtholtt: træ (se indholt)
- jngemackett muskatt: syltet muskat
1554: 91
- jnuentarium: inventarium (lager)
1557-58: 412
- jomffru, jomffrue, jomfru, jomfrue, jomfruer, jomfruerne, jomfruernis,
jomfrwe: hofdame
1551: 63, 94, 96, 120, 132, 133, 151, 153, 160, 216, 219, 220
1554: 100, 102, 103, 106, 118, 153, 156, 158, 159, 190, 193, 200,
201, 219, 227, 244
1556: 91, 95, 110, 117, 144, 153, 179, 221-223, 225, 227,
229
1557-58: 118, 167, 169, 186, 189, 193, 254, 259, 260, 332, 364,
369, 372
- Jsraell: ølsort (fra Lübeck)
1554: 147
- jubileer, jubilerer: juvelér
1554: 159
1556: 143-145
- Judland, Jutlandt, Jutlannd, Jutlanndtt: Jylland
1551: 33, 34, 49, 138, 147, 283
1554: 4, 7, 33, 74, 135, 139, 235
1556: 3, 7, 46, 47, 112, 123, 126, 132
1557-58: 4, 5, 22, 29, 34, 51, 55, 76, 81, 84, 118, 143, 145, 146,
150, 153, 277, 305, 381
- Juliige: Jyllinge
1557-58: 118
- junckere, junker: fyrstesøn (senere fornem ung herre)
1551: 120
1554: 115, 141

K

- kabuse koll, kabusse kaall, kabutze kaall: 'hovedkål' (især om hvidkål)
1556: 187
1557-58: 393, 395
- kackelbelle, kackerbelle: ølsort (se cackerbelle)
- kalff, kalffue: kalv
1554: 206, 218
1557-58: 183, 239
- kallis forre: kaldes for, benævnes
1554: 34
- kamelott: kamgarnstof

- 1554: 158
kampfer: kamfer
1554: 157
kapperdecker, kopper decker, kopperdecker: kobberdækker, tagdækker
(se også skeffuerdecker og blydecker)
1551: 43, 44, 256
1554: 46, 243
1556: 51, 214, 221
karder: karter, børster
1557-58: 187
karduuans leder, kordewansk: korduanskind, fint skind fra Cordoba
1554: 198
1557-58: 378
karm clede: vogntæppe, til vogntypen 'karm'
1556: 222
karmesie fløyell: karmoisin, højrødt fløjel
1556: 146
karteecke: en slags stof
1551: 212
kasebolde: en slags bold
1556: 190
kedell trommerne: kedeltrommerne
1554: 187
kedtle, ketle: kedel, kedler
1557-58: 190, 327, 332
Kertemynde, Kiertellminde, Kiertelminde, Kiertelmynde, Kierteminde,
Kiertemynde, Kierthemynde, Kyertellmynnde: Kerteminde
1551: 27, 32
1554: 22, 35
1556: 40
1557-58: 21, 44, 49, 245, 252, 255, 291, 351
kiede: kæde
1551: 115, 118, 120
1554: 219
1557-58: 157, 362
kielle, kietle: kedel
1551: 235
1554: 162, 163, 206, 208, 214
1556: 190
1557-58: 327
kierne krudt, kiørne krud, kørne krud: kørnekrudt, kørnet krudt (finere
krudt, velegnet til bøsser og små kanoner)
1556: 198
1557-58: 186, 190, 383
kietle: kedel (se kielle)

Kiill, Kyll: Kiel
1551: 38, 40, 129, 137, 169, 215
1554: 122, 127, 133
1556: 112
1557-58: 87
kirsse dranch: kirsebærmost eller -vin
1557-58: 275
kiøbe, kiøfftis, kiøffue, kiøpt, kiøpte, kiøptis: købe, købt, købte,

- købtes
kiøffue breff: købskontrakt
1557-58: 376
kiøge handske: køgehandske
1557-58: 186
- kiøkørske: kokkepige
1556: 21
kiøndermøse, kiøndermøsse: kyndelmisse
1557-58: 44, 49, 56, 103
kiør: køer
1554: 6, 149
kiørne krud: kørnekrudt (se kiørne krudt)
- klapholt: bødkernes navn for træ til staver, udsøgt træ
1556: 42
klenodie: lille kostbarhed (se clenodie)
klipperr: stor hest (se clipper)
- klippinge: (se clippinge)
- klocken onsdag: onsdag før påskedag (se clocken onsdag)
- kloffue: (se fugle kloffue)
- knappe: knapper
1551: 227
1557-58: 127, 332
kniff, kniffue: kniv
1551: 193, 215, 222, 223
1554: 169, 172, 205
1556: 137, 138, 185, 186
1557-58: 192, 306, 308, 325, 361, 371
kniffuebinder: knivsmed
1551: 227
kniffuesmedt: knivsmed
1551: 221, 223, 227
1554: 169
knøttet: knyttede, strikkede (uldsjorter)
1557-58: 323
kobe: kåbe
1556: 223, 224, 229
kobell: hunde rem
1556: 166
1557-58: 306
komendis, komendis, kommenendis: kommende
- kompte, kompter, komther: kumte, dvs. den halskrans, hvori heste trækker
1551: 194
1554: 214
1557-58: 179, 353, 354
kopper decker: kobberdækker (se kapper decker)

- kopper: kobber
1554: 164
1556: 143, 197
1557-58: 374
- kordewansk: korduanskind (se karduuanns leder)
- korff, korrw, korrwe, koruff, kurff: kurv, kurve
1554: 91, 158, 212
1557-58: 188, 189, 317, 328, 329, 384, 398
- kornn sold, solld, solltd: korn solgt (tiendekorn og andet korn)
1554: 8
1556: 4
- koruff: kurv (se korff)
- koruffmagere: kurvemager (her som tilnavn)
1557-58: 188
- kors*: en del af et sejl
1556: 225
- kost gelt, kostgelt, kostgelth, kaast gellt, kaast gelt, kaast
gieltt: kostpenge
1556: 53, 55, 56, 203
1557-58: 203
- kox*, koxe: (guldsmedearbejde af en art)
1554: 177
1557-58: 359, 360
- kraffue, kraffuer: krave, kraver
1554: 157, 162
1557-58: 396
- kraffuelle spiger: kravelspiger, en slags søm (skibsbyggeri, kraelbygget,
dvs. kant mod kant i modsætning til klinkbygget)
1556: 166
- kram søm, kramsøm, kramsøm: små søm
1551: 176
1556: 186
1557-58: 330, 366
- kramworre: kramvarer, kolonial
1554: 160
- kranchedt: sygdom
1557-58: 145
- kredense: smage på mad eller vin, før man rækker den til sin gæst for
at vise, at den ikke er forgiftet
- kredense bøse: kredensebøsse
1557-58: 393
- kredense kniff, kredentze kniffue: kredensekniv, forskærerkniv
1551: 223
1557-58: 192, 361, 393
- krees, kreyes, kreys, kreyses: kreds
1556: 24, 123, 158
1557-58: 143
- kreffis, kreffs, krefft: krebs
1551: 162
1554: 101, 105
- kremer, kremere, kremers, kremmere: kræmmer, købmand, kræmmers,
købmands

1551: 95, 101, 103, 105, 176-180, 192, 218, 284, 287
1554: 130, 156-161, 163-166, 194, 206, 212
1556: 143-149, 185, 187, 204, 232
1557-58: 127-130, 167, 168, 175, 242, 248, 253, 254, 297,
298, 302, 304, 305, 308, 324, 325, 327-332, 351, 352,
378, 403, 404, 414, 415

kreyes, kreys, kreyses: kreds (se krees)

kringler: nøgler, ruller (af garn)

1556: 145
1557-58: 402

krubber: muleposer, krybber

1557-58: 320, 384

krud, krudt, krudtt, krwdt:

1) krudt (til skydevåben)
2) urt, lægeurt (tysk 'Kraut, Kräuter'), krydderi
1554: 2) 113, 218
1556: 2) 96
1557-58: 1) 88, 142, 186, 187, 190, 334-336, 383
2) 329, 351

krud och lod, krudt och lodt, lod och krud, lodt och krudt: krudt og kugler

1551: 181, 183
1556: 162, 163
1557-58: 142, 334, 335

kruder: krydderier, urter

1557-58: 250, 291, 329, 351

krudmager: krudtmager

1554: 40, 41
1557-58: 87, 195, 197

krug: kro

1551: 143, 146

krusede: rynket, kruset

1551: 102

kruss: krus

1557-58: 330, 366

krwdt: krudt, urt (se krudt)

krydse: kors

1) til sværd
2) smykke
1551: 1) 221
1556: 2) 144

krützer: kreuzer, mønt

1557-58: 277

kuds, kudtz, kutz, kutzwogenn: rejsevogn, lukket vogn

1556: 191, 230
1557-58: 179, 216, 324, 354, 384, 393

kulschriffuer: enten en kul-skriver (en skriver, der holder regnskab med kul) eller samme ord som tilnavn

1556: 214

kundscaff, kundschaff, kundskaff: efterretningsvirksomhed, spionage

1551: 138, 142, 146, 147
1554: 135, 141

- 1556: 127
1557-58: 48, 213, 243, 269, 271-275, 279
kundskabere: person på 'kundskaff' (efterretningsagent)
1557-58: 213
kurff: kurv (se korff)
- kurrenthe rusiner: korender
1557-58: 350
kutz: rejsevogn (se kuds)
- kutzwogenn, kutzwogne: rejsevogn (se kuds)
- Kyerttellmynnde: Kerteminde (se Kiertelminde)
- Kyll: Kiel (se Kiill)
- kyndemøse, kyndenmøse, kynndemøse, kynndenmøse, kynndermøse,
køndermøsse: Kyndelmisse
1551: 52, 61, 87, 92, 101, 102, 115, 130, 153, 176, 189, 192, 197,
200, 213
1554: 97, 121, 205
1556: 22, 23, 29, 90, 204
1557-58: 53, 226
- kyrhey, kyrs heye, kyrsey, kyrshey, kyrsheye, kysej, kyts hey,
kytsej: d.s.s. kirsey, et groft kipret uldent stof (efter Kersey,
Suffolk, England)
1551: 97, 107, 109, 110
1556: 148, 153, 206, 231
1557-58: 167
- køcker*: kogger eller federal
1557-58: 328, 332
- køller skindt: læderharnisk uden ærmer
1557-58: 128
køndermøsse: Kyndelmisse (se kyndemøse)
- køris, kørritz: kyrads, rustning
1551: 196, 221
1556: 132
- kørne krud, kørne krudt: kørnekrudt (se kierre)
- kaabell: rem
1557-58: 179
- kaaber hanner: kobberhaner
1551: 178
- kaage, kaaget: koge, kogte (vb.)
1557-58: 113, 245, 351
- kaager: kogger
1551: 179
- kaall: kål
1557-58: 393, 395
- kaast: kost
1557-58: 254
- kaast gellt, kaast gelt: kostpenge (se kost gelt)

L

- lachee, lacke, lackee, lackeen, lackeij, lackey, lackeye, lackeyee:
lakaj, lakajer
1551: 64, 65, 77, 92, 93, 95, 106, 109, 212, 223
1554: 57, 137, 142, 190-201
1556: 71, 72, 84, 95, 97-102, 108-110, 128, 129, 131, 178, 179,
222
1557-58: 99, 109-112, 114, 116, 117, 135, 146-149, 218, 247, 255,
256, 267-270, 273, 275, 280, 325, 332, 361, 365-371, 393,
394, 397, 399
- ladegord, ladegordis: ladegård(s)
1551: 154, 269, 270
1554: 44
- ladit: ladet (vb.)
- ladt, laed: kant, kantebånd, brømme, galon
1551: 212
1556: 145, 146
1557-58: 253, 328, 330
- landboed: landebod, bod for drab
1554: 25
- landgilde: årlig fæsteafgift
1557-58: 256
- landis domer, landisdomere, lands domer, lands domere, lands domere,
landzdommer, lanndisdomere, lanndsdomere, lanndzdomere: landsdommer
1554: 8, 9
1556: 12, 132, 141
1557-58: 40
- landisknecht, landisknecth, landisknechts, landisknecthis, landisknegth,
lands knecht, lands knecte, landsknegth, landtzknecte, landz knectt,
landzknecte, lanndisknecht: landsknægt, landsknægte
1551: 49-51, 104, 108, 111, 138, 145, 155, 221, 229, 236, 237,
244-246, 283, 289, 292
1554: 74, 76, 116, 135, 177, 199, 201, 219, 224, 235, 236
1556: 53-57, 88-90, 93, 103, 107, 117-119, 121, 122, 125-129,
145, 219-221
1557-58: 47, 48, 110, 125, 201-203, 240, 271, 273-275, 279,
322
- Landiskrone, Landiskronne, Lands Krone, Landskrone, Landskronne:
Landskrona
1551: 16, 26, 33, 38, 39
1554: 23, 37
1556: 21, 28, 31, 42, 108
1557-58: 13, 35, 416
- langefrøndsenn: lange frynser
1554: 156
- Lante Mechelborg, Lante Mechellborig, Lanthe Mechelborrig, Lanthe
Meckelborrigh, Lanthemechelborg, Lanthemichelborg: Mecklenburg
1551: 129, 141-143
1554: 108, 129, 131, 136
1556: 25, 88, 91, 105, 116, 127, 133
1557-58: 149, 268, 269, 271, 290
- Lante Mysenn, Lanthe Mysenn, Lanthemisen, Lanthemisenn, Lanthemysenn:

Meissen, en del af Sachsen (på et tidspunkt det samme som Kursachsen, med Christian III's svigersøn August som kurfyste)

1551: 122, 138, 140

1554: 91, 93, 112, 121, 122, 125, 134, 135, 141, 145, 216

1556: 19, 99, 119, 121, 126

1557-58: 147, 149, 150, 152, 267-269, 272, 273, 276, 284, 340,
407

Lanteholsten, Lanteholstenn, Lanteholsthen, Lanteholsthenn: Holsten

1551: 130, 145, 146

1554: 123, 128, 130, 132, 135, 145

1556: 112, 115, 117, 121, 125, 127-129, 131, 173

1557-58: 46, 146, 147, 150, 201, 242, 267, 288, 357

Lanthe(-): Land, brugt som forled i forbindelse med tyske territorier

Lanthe Hesenn, Lanthe Hesenn: Hessen

1551: 144

1556: 114

Lanthe Meydeburg: Magdeburg

1554: 138

Lanthe Pomern: Pommern

1551: 147

Lanthe Prusenn: Prøjsen

1554: 102

1556: 130

Lanthe Ryen, Lantheryen: Rügen

1551: 170

1557-58: 279, 283

Lanthesaxen: Sachsen (kan både anvendes om de to egentlige sachsiske hovedområder og om Sachsen-Lauenburg, som dronning Dorothea stammer fra)

1551: 144

1554: 138, 141

Laugholm: Laholm

1551: 6, 21, 33

1557-58: 35, 44, 72

laxføre: måske en fejlafskrift af 'fore' fra den følgende post:

'fore Randers', jf. noten.

1557-58: 220

leberfarue: leverfarve (brun)

1551: 107, 240

1556: 218, 222, 229

leder, leder: læder

1551: 93, 193, 194

1554: 198

1556: 178, 179

1557-58: 353, 354

leding: sikkert ledingssskat, en skat der afløste krigstjeneste, d.s.s. 'ledingis penindinge' nedenfor

1554: 33

1557-58: 61

ledingis penindinge: ledingssskat, der afløste militærpligt

1556: 46

1557-58: 61

- leedtt: evt. jagthund, sporhund
1551: 258
- leffrede, leffret, leffuere, leffuerede, leffueride, leffuerit,
leffueritt: levere, leverede, leveret
1551: 9, 158, 175
1554: 17, 125, 177
1556: 13, 34, 200, 206
1557-58: 237, 309, 345, 374, 409, 416
- leffuer: lever (vb.)
1556: 24
- leghe, leght: læge, læget, hele, helet (vb.)
1551: 169
1557-58: 111
- legre: lejr
1557-58: 276, 277, 280
- legthe (vb. præt.): legede, spillede (kort, bold eller musik)
1551: 167, 216
- lempelig: passende
1557-58: 158
- lenne: låne
1554: 16
- lerdtt: lært (perf. part.)
1554: 104
- lerffuit, lerffuitt, lerit, lerret, lerrett, lerretz, leruett, leruit,
leruiitt, leruith, leruitt, leruith, lerwitt: lærred, hør
1551: 100-107, 111-113, 122, 165, 180, 205, 233-235, 242-244,
252-260, 262-265, 267, 268, 271-278, 283, 284, 289-291
1554: 25, 111, 152, 156, 162-164, 194, 205, 207, 223, 228, 229,
237-249
1556: 21, 145, 148-150, 152, 194, 203-210, 214-218, 221-235
1557-58: 129, 167, 169, 172, 173, 254, 281, 314-320, 322, 324-326,
328, 331, 346, 382, 384, 387, 394, 395, 402
- lesemester: privatlærer ved hoffet
1556: 125
- lest, leste, lesten, lester, lesth:
1) læster (til sko)
2) rummål, læs
1551: 1) 93, 95, 96, 98
2) 114, 126, 185
1556: 2) 160, 188, 191
1557-58: 1) 332, 400,
2) 11, 161-163, 285, 341, 349, 379, 394
- leyd siug: ligget syg
1557-58: 118
- leygre: lejr
1551: 144
- lienn, lyenn, lynn: lin, hør, lærred
1556: 221-225, 227
1557-58: 144, 322
- liff, liffuit, liif, offuerliff: kjoleliv
1554: 93, 94, 159
1556: 133, 224
1557-58: 167, 378

- liiffhingste, liiffhingste, lyffhingst: livhingst, livhingste,
yndlingshest eller hest, der står til ens personlige brug
1551: 85
1554: 93, 94
1556: 133
- liifs breff, liifs breff: lensbrev, hvorved et len, en ejendom el. lign.
overdrages til en person på livstid
1556: 24
- ligger, liggere, liiggere: fremmed købmand i en dansk købstad,
købmand i kongens tjeneste (muligvis med visse privilegier på handel),
et kongeligt bud
1551: 41, 133, 137, 138, 146-148
1554: 108, 123, 130, 137, 246
1556: 114, 117, 120, 122, 123, 126, 127
1557-58: 143-147, 149, 150, 153, 246, 269, 277, 281, 282, 284, 287,
289, 298, 316
- lignet och laugt, liignit oc laugt: 'lignet og lagt' (om regnskaber),
en omhyggelig afstemt skriftlig revision med kontrol af bilag og
efterregning af sammentællingerne
1551: 232, 279, 285
1554: 221, 222, 249
1556: 200, 231, 235
- liidelse: ordlyd (se lydelse)
- liiff, paa hans egit liif: personligt, for sin egen person
1556: 53
1557-58: 231
- liifs breff: lensbrev (se liifs breff)
- liige: ligge
1554: 75, 144, 235
- liiggere: fremmed købmand (se ligger)
- liispund, lispd, lispdt, lispund, lispundt, lispundtt: vægtenhed
1554: 209
1556: 197
1557-58: 132, 134, 310-313, 337, 374
- Lipsig: Leipzig
1554: 137
1556: 131
- lius: lys
1556: 188
1557-58: 121
- liuse piiber: lysepibe, indfatning til lys i lysestage
1557-58: 129
- liuse sax, liuse saxer, liusse saxer: lysesaks, lysesakse
1551: 176
1557-58: 193, 305
- liuse stager, liusse stage: lysestage, lysestager
1551: 118
1554: 174, 220
1557-58: 128, 327, 329
- locke: låse
1557-58: 193

lod, loditt, lodt, lot, lott, lotth:

1) lod (lodret)

2) kugler (i forbindelsen 'krudt och lodt')

1551: 1) 90

2) 181, 183

1556: 2) 162, 163

1557-58: 2) 142, 334, 335, 399

lod, lodt, lot: lod = vægtenhed

lodt, loed, loedt: lod (vb. præst.)

1551: 7, 13, 20, 142, 143, 184, 211, 213, 219

1554: 28, 29, 98, 115-117, 142, 161, 164, 165, 170, 179, 213, 216,
219

1556: 21, 26, 195

1557-58: 10, 47, 71, 72, 76, 80, 83, 109, 110, 159, 169, 176, 267,
315, 325, 327, 328, 339, 340, 358, 361, 379, 408, 414

loentt, lont, lonte, lonth, lonthe, lontis, lontt, lonte: lånt,

lånte, låntes

1551: 21, 22, 30, 79, 133, 180, 186, 187, 189, 216, 218, 293

1554: 16, 30, 110, 150, 215

1556: 15, 125, 140, 141, 142

1557-58: 18, 43, 66, 115, 117, 123, 153, 189, 248, 253, 254, 396,
408

loffuet, loffuide, loffuidt, loffuit: lovet

1551: 261

1556: 221

1557-58: 13, 14

logh: låg

1551: 218

lubisk, lubsk: fra Lybæk, lybsk

1554: 110

1556: 187

Ludgud Herrett: Ludgud Herred (Skåne)

1557-58: 73

lunte peninge, lunthe peninge, lunthepenindinge: luntepenge,

bøsseskytternes ekstrabetaling for et togt med et af flådens skibe

1551: 181-183, 212, 282, 284, 288

1554: 183

1556: 162-164

1557-58: 142, 334-336

lunthe: lunte

1556: 192, 194

luter dranch, luther dranck, luthther dranck: lutter-dranch, vin med

sukker og krydderier

1554: 138

1557-58: 149, 294, 299

Lwsebij: Lyseby

1557-58: 264

lydellse, lydelse: ordlyd

lyenn, lynn: lin (se lienn)

lyffarue: livfarve, naturlig, livagtig farve eller yndlingsfarve

1551: 108, 237

- lyffhingst: livhingst (se liifhingst)
- Lyfflender, Lyfflennder: livlænder
1556: 49, 50, 211
- lym: lim
1551: 224
1556: 174
1557-58: 174-177, 180, 304, 393
- lymit: limet
1551: 205
- lyner, lynner: liner
1551: 235
1554: 217, 220
1557-58: 384
- lyneret papiire: linieret papir, her anvendt til nodepapir
1557-58: 176
- lynn: lin (se lienn)
- lynne: fore med linned
1556: 224
- lynnenborgis: lyneburgske
1551: 144
- Lyste Lenn: Liste Len (Norge)
1554: 29
- Lyster Herret: Lister Herred (Sverige)
1557-58: 72
- lær: læder
1557-58: 355
- løcthemagere: lygtemager
1557-58: 371
- lødde, løddede: lodde, loddede
1554: 174
1556: 190
- løffthe: løfte (i betydningen kaution)
1557-58: 14
- løffuer: løver
1551: 225
- løffuerdag, løgerdag: lørdag
- løgther: lygter
1556: 188
- Løneborg, Lønneborg, Lønneborre: Lüneburg
1554: 116, 180
- løsde, løse: indløse, indløste
1551: 165
1554: 26
1556: 140

M

- macherløenn, macherløn, macker løn, macker lønn, mackerløen,
mackerløenn, mackerløn, mackerlønn: arbejdsløn
1551: 48, 103, 105-111, 224, 283
1554: 79, 152-155, 192, 200

- 1556: 86, 138, 148, 149, 151, 152
1557-58: 314, 317, 361
macht poo anligendis: magtpåliggende
1551: 136
macker løn: arbejdsløn (se macherløn)
- mackeye: makej, en slags uldent stof
1557-58: 328
magelønn: arbejdsløn
1557-58: 137
malmersie: Malvasier, sød likørvin
1554: 123
man kame, man komme, mankame, mankamme: manke-kam
1551: 229
1554: 209, 213, 218
1556: 146
1557-58: 328
mandtel, mandtell, mantell, manthle: mantel
1) kappe, kåbe
2) et antal (15) skind
1554: 2) 167
1556: 2) 161
1557-58: 2) 323, 344, 393
manj*: evt. mang 'klid'
1554: 212
manstrannds: monstrans
1554: 10
marckidis thold, marckis told: markedstold (marked er et kgl. privilegium
i købstæder)
1556: 23
1557-58: 11
marckiidt, marckit: marked
1556: 145, 191
1557-58: 329
margreffue, margreffueinden, margreffuenn, margreffuens: markgreven,
markgrevinden
1551: 129, 143, 158
1556: 129
1557-58: 145
markatt, markattene: marekat, abe (holdt i kæde som kæledyr af dronning
Dorothea)
1551: 118, 214
marmij* kager: evt. fejl for mannj kager 'klidbrød'
1554: 212
marner: spænder, hager
1554: 177
Mechelborg, Mechellborg: Mecklenburg
1551: 37, 50, 81, 105, 110, 117, 120, 129, 131, 133, 135, 137, 141,
142, 144, 149, 152, 163, 164, 166, 170, 171, 182, 244, 245,
249, 250
1554: 90, 96, 113, 117, 131
1556: 91, 101, 105, 115-118, 121, 146, 168
1557-58: 149, 279, 381, 400
Mechelborgis: mecklenburgsk

- 1551: 120, 158
1554: 103
1556: 96, 108, 113, 144, 160
Meddelfart, Medelfar, Medelfart, Medelffar: Middelfart
1551: 14, 27, 32, 100, 155, 156
1554: 131, 137, 214, 218
1556: 40
1557-58: 10, 21, 57, 244, 256, 292, 299, 400
Medelfarsunth, Medelfarsuntt: Lillebælt
1551: 156
Medelste Herret: Medelste herred (Blekinge)
1557-58: 72
meden, medenn: medens, men, mens
- medler, vdj medler tiidt: i mellemtiden
1551: 18
1554: 149
melchedeyen: mejerske
1551: 154
melcke kiør: malkekøer
1554: 6
meninge, meninng, menninge: menige
1556: 16, 17
merling: mærling, merle (bestemt type tovværk)
1551: 188
1554: 182, 213
merre, merrene: hoppe, hest, mare
1557-58: 315, 393
mers, merss: mærs (platform omkring masterne på sejlskibe med rær)
1551: 176, 263, 274, 275
1556: 225
1557-58: 167, 187, 189, 314, 319, 374, 394, 399
merscloder, merss cleder: evt. mærs-beklædning
1557-58: 314, 392
mese: messe
1551: 151, 161, 163
methaffuendis, methoffuendis: medbragte (folk)
1554: 123
1557-58: 183, 274, 416
Meydeborg, meydeborgis: Magdeburg, magdeburgsk
1551: 43, 74, 106, 128, 144
1554: 46, 118, 138, 240
1556: 51, 214
1557-58: 89
meyran: merian (krydderi)
1557-58: 395
Mierløsse: Merløse
1557-58: 70
misener, misseners, misyners, myseners: fra Meissen
1556: 103, 120
1557-58: 244, 248, 277, 377
miød, miødt: mjød
1554: 138, 146
1556: 102

- 1557-58: 149, 242, 272, 286, 293, 294, 296, 324
moder*: måder, dvs. mål
1556: 190
- molltider, moltiidt: måltider, måltid
1551: 134, 135
1554: 138
1557-58: 144
- mols mend*: målsænd, opmålere
1554: 25
- mome: momme, ølsort
1557-58: 149, 161-164, 292, 293
- monit, monither: måned, måneder
1551: 146
1556: 118
- mordskindis: mårskinds-
1554: 188
- mordt: mår
1554: 167
- morian: neger
1556: 122
- morians hoffuit: morianshoved (mohrenkop, latin, caput. æthiopiae),
beholder indeholdende koldt vand, anbragt på hjælmen af et
destillationsapparat, kølebeholder
1551: 225
- mundstykke, mundstøcke: bidsel
1551: 88
1554: 187
1556: 188
- munster iunge: mønstringsdreng, formentlig medhjælper ved mønstring
(udtagelse af krigsfolk)
1556: 53, 219
- muschatte blomen: muskatblommer
1557-58: 350
- muster junge (se munster junge)
- muster regiister, muster register: mønstringsregister
1554: 75, 235
1556: 56
1557-58: 125
- muster schribere, muster schriiffuere: mønstringsskriver (en person, som
holder rede på aflønningen af soldater og tilsyn med udrustningen,
mønstring af folkene)
1551: 145
1554: 75
- muster sedelenn, muster sedell: mønstringsseddel, fortegnelse over krigsfolk
1557-58: 201, 202
- mustrede, mustredis, mustredt: mønstrede, mønstredes, mønstret (af
mønstringsskriver)
1551: 49-51
1554: 74-76
1556: 56
1557-58: 202
- mynt, myntt, myntht: mønt

mysanner segell: mesan (sejl)
1551: 123, 274, 275
myseners: fra Meissen (se misener)

Mytsen: Meissen
1551: 145
mørser oc stemple: mortere og pistiller/stødere
1556: 197
maall: mål
1556: 168
1557-58: 54, 169

N

nadiste: nådigste
1556: 75
naffn, naffnn: navn
1551: 57, 153, 160, 164, 165, 167, 170, 171
1554: 100, 101, 107, 111, 113, 115, 143, 153, 158, 200, 210,
213, 235
1556: 53, 56, 89, 92-94, 96, 98, 99, 101-103, 105, 107, 109,
112-114, 165, 176, 188, 191, 219, 226, 255-257, 278-281,
284, 287, 288, 331, 332, 346, 347, 352, 362, 377-379, 381,
382, 401, 408
1557-58: 53, 109-117, 120, 121, 128, 141, 169, 192, 201, 204-207,
239-243, 245-249, 255, 277, 279
nar: når (konj.)
1554: 61, 73, 143, 187
1556: 94
1557-58: 253, 286, 322, 363
narff, narffue, narffuen, narffuens: (hof)nar
1551: 93, 104, 225, 270
Naskou, Naskoug, Naskougis, Naskow: Naskov
1551: 16, 27, 32
1554: 23, 35
1556: 24, 25, 43
nath wagerske, nath wagersken, nath wagerske, natuager,
natwacherske, natwagerske: vågekone
1551: 97, 165, 265
1554: 102
1557-58: 369, 372
natte legre: natleje, overnatning
1557-58: 277
natz: nats (sb. genitiv)
1551: 129, 131, 132, 135
1556: 115
1557-58: 152
neder haaser: evt. strømper
1557-58: 317
neese duge: næsedug, lommetørklæde
1557-58: 190
negen ogen, negenn oghenn: niøje (fisk)
1551: 216

- 1556: 193
neglecken: nellike
1551: 200
1554: 158
nersk: uldklæde, egentlig fra Naarden i Holland. (Gøttingst og nersk optræder ofte sammen i én post og til samme pris og kan evt. være blevet anvendt som synonymer)
1551: 242, 260, 267
1554: 223, 228-231, 233-237, 239-243, 246-249
1556: 206-210, 214-218, 220-232
- nerst: det samme som nersk
1557-58: 315
Nesbiihoffuidtz, Nesbiihoffuitz, Nesbyhoffuitz: Næsbyhoved
1551: 7
1554: 8
1557-58: 40, 83, 290
nest forleden, neste forledne: nærmest forgangne, nærmeste foregående
- Nesthuidt, Nestued, Nestuede, Nestuedt, Nestuid, Nestuidt, Nestwed:
Næstved
1551: 15, 19, 25, 32, 170
1554: 26, 37
1556: 20, 44
1557-58: 11, 174, 179, 189
nhar: nar (hofnar)
1557-58: 317, 397
notarium: notar (akk.)
1557-58: 235
nudt: (guld nudt), formentlig 'nød'; flere betydningsmuligheder, 'klump' eller spec. f.eks. del af låsen til armbrøst (fremspringet, der holder strengen) eller tilsv. på krydsskydevåben
1551: 117
Nybe: Nibe
1554: 26
1557-58: 12, 348
Nye Løse: Ny Lødøse
1554: 141

0

- offer hoffuidt: overhovedet, i alt
1557-58: 322
offer penindinge, offer peninge, offer pennindinge: offerpenge, pengeoffer (til præsten, der holder gudstjenesten, eller evt. til de fattige)
1551: 160
1554: 100, 102, 118
1556: 91, 95, 110
1557-58: 118, 259, 260, 262, 404
offuer: over
- offuer alt, offuer alth: i alt
1551: 19, 28, 34, 49, 51, 111, 112, 119, 209, 243, 270, 271, 273, 276

- 1554: 75, 235
1556: 3
1557-58: 68, 291, 345, 382, 417
offuer drage, offuer drog, offuer drogh, offuerdrage: overtrække,
overtrak
1551: 193, 203, 223, 261, 264, 269, 277
1554: 186
1556: 179, 230
1557-58: 170
offuer strugitt: overstrøget, malet
1554: 206
- offuerbanth: 'overbånd' (til en skede)
1551: 228
1554: 215
offuerførde: overførte
1551: 155
1557-58: 120
offuerliff: kjøleliv (se liff)
offuerloff, offuerløff: til overs
1556: 20, 24
offuerskere, offuerskeren, offuerskeris, offuerskerre, offuerskerris,
offuerskier, offuerskierer, offuerskierre, offuerskaare:
overskærer, tilskærer
1551: 100, 102, 106, 113
1554: 152-154
1556: 115, 148, 153, 232
1557-58: 149, 162, 168, 173, 322, 326
offuerskorritt, offuerskaaritt: tilskåret
1551: 106
1554: 152, 154
1556: 153
1557-58: 322
offueruerenndis, offuerwerindis: overværende
1556: 155
1557-58: 156
ogh: agede, kørte (vb. 'aghe', præt.)
1551: 215
oldengiold, oldengioldt, oldengioldd: oldengæld, afgift for retten
til at drive svin på oldenskov
1557-58: 29, 32, 35
oliuen, oliuer: oliven
1557-58: 188, 189, 351, 396
ollie: olie (maling)
1557-58: 138
ollj: olie (fra Lissabon)
1557-58: 352
omdrage, omdragit, omdrog: eftergive, eftergivet, eftergav (skat)
1551: 24-27, 33, 63
1556: 13, 23, 39, 45
1557-58: 20, 62
omstykke: omstikke
1554: 163
opera: værk, arbejde

- 1551: 204, 222
orgelist: organist
1551: 43, 78, 252
1556: 86
1557-58: 91, 233
orgeuerck: orgelværk
1556: 186
orloff: rejsetilladelse, orlov (se forloff, førloff, afftug)
1551: 43, 50, 59, 69, 154
orn: lakstorel
1554: 164
Orritzsunth: Årøsund (se også Aaritzsunt)
1551: 136
orth band: dupsko på en skede
1557-58: 155
Othens, Othens, Ottense, Otthens, Otthense, Otthensse:
Odense eller Onse Hrd., Skåne
1551: 27, 32, 59, 101, 102, 115, 128, 129, 152, 153, 186, 192, 211, 212
1554: 7, 8, 21, 22, 29, 31, 33, 35, 49, 53, 66, 70, 75, 87, 94, 111-113, 117, 137-140, 148, 150-154, 163-165, 170, 175, 179, 180, 188, 197, 198, 203, 214-218, 223, 235
1556: 12, 21, 40, 54, 102, 219
1557-58: 21, 30, 34, 40, 49, 56, 73, 80, 83, 243, 244, 253, 255, 256, 260, 263, 266, 274-276, 282, 290-292, 302, 306-308, 319, 328, 329, 332, 339, 350, 351, 353, 354, 358, 361, 363, 368, 379, 382, 384, 387
otting: beholder, en ottendedel af en tønde (rummål)
1551: 212
1557-58: 335, 336
ousenbrygerst, ousenbrøggerst, ousennbryggerst: klædetype (se ausenbryggerst)
ousterlinge: østers
1551: 159
oxen: okser (se øxen)

P

- Pals greffuen, Palsgreffuen, Palsgreffuenn, Palsgreffuens:
Pfalzgreven
1557-58: 265, 291, 319, 354, 358, 408
pantofell: tøfler
1554: 205
1556: 178
papegoie, pope goyerne: papegøje
1551: 222
1557-58: 368
papiir, papiire, papyr: papir
1551: 177, 211, 213, 214, 216, 218, 220-224, 227, 229
1556: 170-175, 193
1557-58: 174, 176, 177, 300-305
paris korn: krydderi
1551: 200
parteret for Kiøpnehaffn: formentlig 'parteret uden for København' -

- der er i givet fald tale om bødlens løn og evt. andre omkostninger
i forbindelse med henrettelsen
1557-58: 153
- pasche, paske: påske (se posche, poske)
- passionall: opbyggelig fremstilling af lidelseshistorien
1557-58: 301
- pauimenth: anden sølv mønt end den gængse
1554: 39
- paelune macker: teltmager
1551: 262
- paelunett, paulun, paulune, paulunet, paulunit, paulunn: paulun,
paulunet, telt
1551: 105, 227, 275
1557-58: 318, 319, 320
- pax kredense kniffue: pax er formentlig fejlslæsning af 'par'
(se kredense kniffue)
1557-58: 192
- peblinge, pefflinge: elever i latinskoler, peblinge
1551: 151, 152, 161, 171, 223
1554: 115, 118, 139, 242
1556: 90, 104, 218
1557-58: 116, 238, 239
- peckeliin, peckelin, peckelinn: sejldug, pekling
1551: 110, 112, 235, 268, 272-276, 289-291
1554: 163
1556: 151, 218, 232-235
1557-58: 318, 346
- pefflinge: elever (se peblinge)
- peffuer: peber
1551: 200
1556: 155
- pele: pæle
1551: 161
- pendinge, penindinge, pening, peninge, peningene, peningh, peningge,
pennighe, penninge: penge, pengene
- peningis poser: pengeposer
1557-58: 394
- pere thræ: pæretræ
1551: 184
- perer: pærer (se også bradt perer)
1557-58: 115, 240
- pergmentz: pergament
1557-58: 303
- perlestecker, perlesteckere, Perlestickere, Perlestiicker,
Perllestickere: perlestikker, perlestikkere
1551: 68, 99, 162, 178, 180, 218, 284
1554: 69
1556: 145, 180, 194
1557-58: 130, 155, 193, 227, 314, 366, 394
- permen: perm (bogbind eller brevomslag)
1556: 171

- piixe: æske til nadveroblat
1557-58: 7
- pincke: pinkskib, let fartøj
1557-58: 205, 335
- platenslaer, plathen slaere, plathensslaere, plathenslaere, plattensslaere,
plattensslaere: plattenslager (håndværker, der slår plader op, dvs. fremstiller
harnisker)
1551: 196
1554: 121, 203
1556: 197
1557-58: 190
- pleyde, pleye, pleyer: pleje, plejede, plejer
1554: 204
1556: 38, 230
- plustret: udplyndret
1557-58: 401
- poch, pock, pocke: dolk
1551: 192, 226
- pohanne fugell: påfugl
1551: 221
- pomeranse: pomeranser
1551: 137
1556: 94, 188
- poo tafflen, paa tafflen, taffle penindinge, wdj tafflen: offertavle,
pengetaske, træplade på skaft, hvorpå menigheden under gudstjenesten
lagde offerpenge til kirkens funktionærer, fattige, etc., og fattigbøssen
1551: 151, 152, 163, 165-171
1554: 95-97, 101, 104, 107
1556: 88-101, 103-110
1557-58: 109, 111-118, 258-262
- pooske, posche, poske: påske
1551: 4, 9, 21, 37, 38, 41, 43, 45-47, 50, 54, 62-70, 73, 79,
94, 95, 103, 106, 108, 116, 136, 137, 160, 161, 187, 197,
200, 217, 227, 229, 247, 249-251, 264, 290
1554: 11, 13, 14, 16, 21, 29, 40, 44, 46-48, 50, 51, 53-69, 71,
72, 77-79, 81, 100, 125, 141, 147, 152, 154, 159, 172, 173,
177, 178, 184, 192, 207, 229, 240, 242, 246
1556: 6, 24, 29, 35, 48, 51, 53, 54, 58-74, 76-86, 95, 117, 128, 133,
149, 162, 171, 176, 186, 189, 211, 219
1557-58: 11, 26, 30, 38, 41, 43, 45, 58, 59, 87, 90, 92, 94, 95, 98,
100, 103, 125, 191, 195, 196, 199, 201, 202, 208-216, 218-230,
232, 233, 235, 240, 259, 297, 306, 316, 343, 365, 395, 399, 410
- pope goyerne: papegøjerne (se papegoie)
- porthener: portner
1551: 41, 249
1554: 44, 45, 118
1556: 232
- posementh macker: possementmager
1551: 169
- postee: postej
1554: 62
- postiu: et positiv, flytbart orgel
1556: 196

- 1557-58: 187
- potz: stikvåben
1551: 192
- predicant, predicanters, predicanth, predicanthen, predicantt: prædikant
(især om hoffets præst)
1551: 43, 61, 76, 156, 157, 160, 166, 171, 202, 222, 262, 263
1554: 65, 100, 102, 107, 110, 121, 154, 172, 179, 180, 218, 220, 246
1556: 79, 124, 149
1557-58: 46, 104, 224, 241, 247, 303
- Prees: Preetz
1551: 104, 140, 141, 177
- prentedt: trykt
1557-58: 176
- prethere: bogtrykker
1556: 172
- preste gesteri, preste gesterii, preste gesterj: præstegæsteri, afgift
fra præsterne til biskoppen
1551: 11
1554: 5
1556: 4, 11
1557-58: 37
- prierisen: priorinden
1551: 141
- priising: præjsisk øl
1557-58: 293
- prim peninge: tillæg til fragten for tilsyn med ladningen
1557-58: 121
- profos: bøddel
1557-58: 202
- promotz: forsvar af doktorafhandling
1557-58: 112, 255
- prowante: proviant
1557-58: 11
- prudis: præjsisk
1556: 121
- prudske: præjsiske
1554: 140
- prus: præjsisk
1554: 216
- Prusen, Prusenn, Prutzen, Prutzenn: Prøjsen
1554: 96, 102, 103, 113, 116, 121, 125, 136, 142, 145
1556: 123, 130
- prutzing, prutzingg: ølsort, stærkt øl (præjsisk, normalt fra Danzig)
1551: 124, 184
1554: 138
- prutzis: præjsisk
1551: 261
- prydsing, prysing, pryssing, prytsing, prytzing, prüsing, prüssing,
prütsing: præjsisk øl
1557-58: 155, 161, 164, 242, 272, 285, 293, 294, 339, 340, 342
- prysk kiste, præsk kiste: præjsisk kiste
1557-58: 190, 403
- pryske: præjsiske
1556: 101

- Prytsenn, Prytssen, Prytssenn: Prøjsen
1557-58: 143, 248, 357
- Prüdsen, Prüsen: Prøjsen
1557-58: 238, 242
- puckel, puckell: bugle, bukkel, rund ophøjning af metal, der påsættes f.eks. sadler
1551: 193
1557-58: 130, 328, 353, 404
- pulleremester: polérmester
1557-58: 188
- pulleret: poleret
1557-58: 192
- pullwer, puluer: pulver
1557-58: 300, 301, 303, 305
- punghe: pungge, tasker
1551: 194
- pustere:
1) 'puster', hævert til at trække vin op af fadene med
2) blæsebælg
1551: 2) 193
1554: ?) 216
1556: 1) 193
- Pøytow: vin (fra Poitou, omkring La Rochelle i Frankrig)
1551: 124
- paa tafflen, taffle, taffle peninge: fattigbøssen (i kirken),
se poo tafflen

Q

- quarther, quartter, quorther: kvarter, en fjerdedel alen
1551: 233, 238, 239, 242, 243, 248-251, 255, 256, 260, 262-265,
267, 271, 279
1554: 25, 152, 155, 223, 228, 238, 242, 247, 248
1557-58: 15, 315
- quede krudtt: kvædeurt eller -grønt
1554: 113
- queder: kvæder
1554: 113
- quind folch, quind folck, quindfolch, quindfolck: kvindfolk
1551: 94, 96, 107
1554: 194, 198
1556: 177, 178
- quitandzers, quitanse, quitansers, quitanses, quitansis, quittandse,
quittandze, quittandzers, quittandzes, quittandzs, quittane, quittanse,
quittanse, quittansis, quittanze: kvittering, kvitterings
1551: 5, 10, 49-52, 54, 55, 59, 112, 138, 143, 150, 168, 175,
186, 187, 189, 190, 200, 208, 209
1554: 4, 5, 13, 15, 28, 74-76, 83, 89, 131, 137, 139, 184, 185
1556: 13, 26, 55, 56, 132, 157, 158, 182, 184
1557-58: 8, 25, 33, 34, 37, 41, 84, 126, 153, 183, 185, 201, 202,
206, 247, 313, 343, 362, 387-389, 407, 414
- quittere sig aff herberge: betale for herberg (se også wdquitting)
1556: 165

quorther: fjerdedel (se quarther)

quorther mester: kvartermester

1556: 56

R

radmend: rådmænd

1557-58: 61

Rapynn: Ruppin (Mark Brandenburg)

1556: 125

rapyr: rapir, kårde (lang stødkårde, fægtekårde, fleuret)

1551: 192

reall papiire: papir i stort format

1557-58: 301

rebslaere, rebslaerenn, reffslaere, reffslare, refslaer: rebslager, rebslageren

1551: 188, 257, 283

1554: 182

1557-58: 134, 185

recklinng: rekling (fisk)

1554: 164

redskaff: redskaber

1551: 96

1554: 129

1557-58: 396

redstedt, restedt: resterede

1551: 52, 61, 63, 64, 66, 68, 69, 76, 89, 120

1554: 141

reff, reffue: reb

1554: 167, 206, 217

1557-58: 384

reffslaere, reffslare, refslaer: rebslager (se rebslaere)

reffue: ræv, ræveskind

1554: 167

1556: 191

regab, regb, regenschaff, regennschaff, regenschaffs, regenskaff, regenskaff, paa/po/poo: 'på regnskab' af den endelig sum, dvs. à conto

1551: 6-11, 13-18, 20, 29, 63, 71, 72, 75, 87-89, 91, 100, 106, 109, 118-120, 127, 128, 173, 176, 180, 195, 197, 199, 200, 207, 213, 219-221, 229, 242, 287

1554: 3-8, 19, 22-25, 31, 32, 49, 65-68, 91, 93, 160, 162, 166, 168-170, 172, 175-177, 188, 202, 203, 207, 215, 218, 219, 223

1556: 4-6, 8-10, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 24-26, 29, 30, 32, 33, 80, 115, 135, 137-139, 143, 145, 165, 166, 169, 173, 174, 182, 183, 186, 187, 194, 206

1557-58: 3, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 27, 29, 31, 34-36, 42, 43, 47, 48, 51-54, 56, 68, 70-72, 76, 78, 79, 84, 85, 127, 133, 155, 161, 165, 174, 175, 181, 182, 187, 188, 192, 306, 307, 330, 345, 346, 354-356, 361, 363, 365, 374, 375, 394

regne penindinge: efterligninger af mønter, der bruges til spil

- eller på regnebræt
1556: 185
- relator: den person i kancelliet, som har ekspederet et brev eller en sag
1554: 186
- remesnider, remesnidere, remesnyder, remmesnider, remmesnidere, remsnider, rimesnyder, rimesnider, rimesnidere, rimsnider, rimsniider, rymesniider: remskærer
1551: 192-195, 222, 264
1554: 37, 186-189, 216, 217
1556: 26, 40, 41, 168, 169, 230
1557-58: 179, 180, 353-356
- rende fennicker: turneringsfaner, rytterfaner
1554: 211
- rende thøy, rende tøy, rende tøyg: turneringsudstyr
1554: 218, 247
1556: 197
1557-58: 188
- rendende oc stickinde, rendende och stichkennde, stickinde oc rendenne (i Malmø): turneringsrytter (ved dystriid)
1556: 166, 169, 187
- Rendersborg, Renndersborg, Rensborg: Rendsborg
1551: 88, 108, 134, 136, 217
1554: 15, 137
1556: 128
1557-58: 112, 151, 246
- rette*: henrette, dømme
1557-58: 145
- retter, retther*: skueretter
1554: 209
1556: 135
1557-58: 346
- reysning: oprør (se også wpreysning)
1554: 9
- rickis dagenn, rickisdag: rigsdagen, regisdag
1554: 120
1556: 114
- ridske: russiske
1557-58: 399
- riffue: rive eller rivejern
1557-58: 398
- riffue iern, riffue iernn: rivejern
1556: 189
1557-58: 360
- Rig, Riig, Riigh: Riga
1554: 26
1557-58: 4, 45, 73, 134, 204, 206, 252, 279, 280, 287, 316
- riiffue: (se riffue)
- riigsk hamp: hamp fra Riga
1557-58: 134
- riis, ris: talenhed for papir. Et ris er 20 bøger (se bog). Et ris skrivepapir er 480 ark og et ris trykpapir 500 ark

- 1551: 177, 211, 216, 218, 221, 222, 224, 227, 229
1554: 204-208, 210-213, 215, 217, 218
1556: 170-175
Riitzenn, Riitzland, Riitzlandt: Rusland
1557-58: 281, 285, 321
rimesnider: remskærer (se remsnider)
- Rindkiøpping, Rinndkiøpping: Ringkøbing
1551: 34
1554: 23, 34
1556: 22, 47
roer tolltdt, roertolltdt: roertold; afgift, som udover almindelige
toldsatser betales af selve skibene, ikke af varerne
1557-58: 48, 52
Rogis Herrett: Rougsø Herred
1557-58: 80
romerskuddt: romerskat, skat til paven i Rom
1557-58: 47
romper: rumper, haler (heste)
1551: 127
Roske: Roskilde
- ruffoder, rufoder, rug fodder, rug foder, rwfoder: rugfoder,
rughakkelse (hvor strået er hakket med; anvendes ofte som hestefoder
i stedet for havre)
1551: 132, 134
1557-58: 131, 281, 292, 297, 405
rug for hannd: ruforhand, manchet, håndlinning
1554: 211
runstiigh*: rundstokke
1557-58: 121
rusiner, rusinner, rwsiner: rosiner
1551: 214
1554: 91, 158
1557-58: 189, 350, 352
rust wogenn, rusth wogne, rusthwognen, rustwogen, rustwogenn,
rustwogne, rustwognene: vogn til transport af udrustning
1557-58: 101, 167, 188, 272, 286, 308, 324, 354, 355, 384, 398
rusterett: tvinge til at holde hvil
1557-58: 145
rustige: rustne
1556: 191
rydebud: ridebud
1554: 57
rydske, rydtske: russiske
1557-58: 3, 249, 303
rygens swerdt: Chr. III's rigssværd
1551: 119
rymdt: rømt
1551: 167
rymesniider: remskærer (se remsnider)
- rynsk win: rhinskvin
1551: 124

- rødwerck: rødligt pelsværk
1557-58: 344
- røer: rør, dvs. bøsse, skydevåben
1551: 193, 235
1554: 108, 186
1557-58: 128, 187
- røgge foder: rygfor
1557-58: 344
- rølle, røller: ruller
1551: 211
1557-58: 374
- røt, røth, røtt, røtth: rød
1551: 103, 104, 108, 220, 226, 236, 237, 240, 241, 260, 263-266, 270
1554: 152, 155, 213, 224, 227, 247
1556: 148, 170, 190, 193, 202-204, 206, 218, 221-226, 228-230
1557-58: 168-170, 172, 173, 301, 319, 321, 323
- røtting, røttinger: vragrest(er)
1551: 35, 234, 235, 294
- raade knecthe: rode knægte, dvs. en mindre afdeling (oftest kun nogle få)
lejeknægte
1556: 54
- raademesterne: rodemestrene
1556: 187
- Raadneby: Rodneby
1551: 26, 33
1554: 38
- raadug: rå(sejls)dug
1551: 275
- raaher*: en type skind (Kunne det være rådyrskind ?)
1556: 193

S

- sabell, sobell: zobel
1557-58: 178, 414
- sadeth*: sadlet
1551: 61
- sadt: sad (vb.præt.)
1557-58: 256
- saff skierre: savskærer
1557-58: 151
- sagdeller, saugdeler: savede planker
1557-58: 380
- sage fald, sagefald, sagefalldt, sagefalld, sagefalldt, sagefalldtt,
sageffald, sageffalldt: retsafgifter (som af lensmanden eller byfogeden
skal afregnes helt eller delvis til kronens kasse)
1551: 6, 7, 9, 10, 13-18, 20, 30
1554: 4, 10, 13, 19-26, 228
1556: 4-6, 10, 13, 14, 19-23, 29, 25-31, 204
1557-58: 11-15, 26, 29, 32, 35, 43-54
- sahlenn: salen
1557-58: 239
- sakerstieth: sakristiet
1554: 19

- sale: sadler
1554: 205
- salltere, salltthere, salttere, Salther, salthere: salter
1551: 41, 42, 174, 255, 283
1554: 25, 46, 63, 241
1556: 73, 215
1557-58: 12, 102, 134, 223, 348, 419
- salt seer, saltzeer: saltskål
1551: 118
1554: 206
1557-58: 158
- same ledis, sameledes, sameledis, sammeledis: på samme måde, ligeledes
1554: 25, 174
1557-58: 31, 85, 153, 169, 293, 306, 314, 320, 323, 345, 354, 355,
389, 391, 407
- same tiid, same tiidt, same tiidtt: samtidig
- samytzs: fløjls-
1551: 229
- sannde mend: sandemænd
1554: 8
- sardug, sardugh: uld, forstærket med hørgarn (til overtøj og betræk)
1551: 9, 51, 100, 101, 103, 112, 113, 233, 236, 242-244, 246-248,
252-259, 262-267, 271, 279, 283, 289-291
1554: 152, 164, 223, 228, 229, 233, 235-249
1556: 148, 203, 204, 206-210, 213-218, 220-228, 230, 231
1557-58: 125, 167, 173, 202, 281, 314, 324, 326, 402
- sarusk: sars eller sarnsk, tyndt uldent stof
1551: 104, 266, 267
1557-58: 172, 316
- saughe querner: savmøller
1557-58: 26
- saughe: save (sb. pl.)
1551: 219
- saughe: save (vb.)
1557-58: 151
- saugskere, sauskere, sauskerre, sauskiere, sauskierre: savskærer
1551: 262, 264
1554: 245
1557-58: 185
- sayens, saynn: saien, fint, tyndt uldstof
1554: 246
1557-58: 170
- Schannør, Schannøre, Schanør: Skanør
1551: 18, 26, 33
1554: 38
1556: 20, 27, 28, 42
1557-58: 19
- scheffuerdecker, skeffuerdecker, skeffuer decker, skeffuerdecker,
skeffuerdecker: tagdækker, skiferdækker
1551: 135
1554: 73, 211
1556: 76, 100

- 1557-58: 103, 230
schepfer: fårehyrde
1557-58: 243, 381
schepferij: fåregård
1557-58: 243
scheppen*: domsmænd, lægdommer
1557-58: 244
schepper: skæpper (rummål)
1557-58: 402
schiffrede, skiffrede, skiffredhe: skibrede, dvs. det landområde, der skulle udrede et skib til ledning
1557-58: 26
schiffrede: skibrede (se skiffrede)
- schiffs hœffuitzmenndt, schiffzhœfftzmennd, skiffs hœffuitzmenndtt, skiffs hœffuitzmannd, skiffs hœffuitzmennd, skiffs hœffuitzmenndt, skiffzhœffuitzmenndt: skibshovedsmand, skibsfører, befalingsmand (på et krigsskib)
1551: 43, 44, 104, 106, 266, 292
1557-58: 89, 199, 200
Schiffuehuses Leen: Skivehus Len
1557-58: 80
schildiig: skyldig
- schipd, schippd, schippund, schippundet, schippundt, schipund, schippd: schippund, vægtenhed
1551: 188, 226
1554: 182, 220
1556: 197
1557-58: 132, 134, 309-313, 337, 374
schoch, skock: talenhed. En skok er 3 snese à 20 stk, dvs. 60 stk.
1556: 193
schole pund, schole pundt, scholepund, scholepundt, skolle pund: skålpund, vægtenhed
1554: 182
1557-58: 134, 319, 312, 313
scholemester: skolemester
1557-58: 116
Schone, Schonne, Schaane, Skone, Skonne: Skåne
1551: 21, 25, 33, 90, 114, 137, 186
1554: 10, 37, 38, 75, 135, 235
1556: 13, 14, 20, 41, 117, 119, 120, 124, 126, 164
1557-58: 7, 19, 22, 36, 71, 74, 116, 148, 150, 269, 274
schotte floell: skottefløj
1557-58: 328
schotte quinde*: skotsk kvinde
1557-58: 315
schredder, schreddere, schredders, scredder, screder, scredere, skredder, skreddere: skrædder, skrædders
1551: 41, 42, 100, 108, 109, 113, 228, 229, 249, 262, 263
1554: 44, 45, 129, 152, 163, 229
1556: 42, 82, 95, 144, 148, 149, 151, 153, 161, 178, 185, 186, 188-197, 206, 218, 221-225, 227-230
1557-58: 105, 117, 118, 128, 167-172, 173, 186, 188, 189, 226, 233,

- 241, 264, 276, 295, 314, 317-319, 321, 322, 325, 330, 365, 370,
378, 400, 404
- schriber, schribere, schriffuer, schriffuere, schriber, schriiffuer,
schriiffuere, scriber, scribere, scriffuer, scriffuere, scriffueren,
scriffuers: skriver (sb.), skriveren, skriverens
- schriffue: skrive
1554: 217
1557-58: 176, 279, 300, 304, 400
- schriffuelse, scriffuelse: skrivelse
1551: 63, 118, 124
1556: 15
1557-58: 8, 178, 249, 374, 398, 408
- Schaane: Skåne (se Schone)
- sckeffuerdecker: tagdækker (se scheffuerdecker)
- scredder, screder: skrædder (se schredder)
- screffuit: skrevet
1557-58: 175
- scriffuelse: skrivelse (se schriffuelse)
- scriffuer: skriver (se schriffuer)
- Sebe, Seby: Sæby
1551: 33
1556: 47
- sebe, seffue: sæbe
1551: 221
1554: 162
1557-58: 327, 365
- sebebolthe: sæbebolde, -kugler
1551: 176
- seck, secke: sæk, sække
1551: 102, 110, 112, 261, 269, 274-277
1554: 20, 200, 205-207, 213, 216, 247
1556: 150, 169, 191, 192, 197, 227, 229, 233, 234
1557-58: 190, 246, 247, 322, 324, 329, 332, 354, 384, 399, 404
- secretarij, secretere, secrethere: sekretær
1551: 55, 59, 60, 122, 128, 130, 141, 142, 145, 149, 158, 169
1554: 66, 87, 112, 141
1556: 113, 130
1557-58: 49, 104, 140, 227, 290, 295
- seffue: sæbe (se sebe)
- segell: 1) sejl
2) sejl
1551: 1) 30, 116
2) 105, 112, 272, 274, 275
1556: 1) 15, 137, 140-142
2) 150, 232
1557-58: 1) 410, 412, 413
2) 395
- segelleruitt: sejllærred

- 1551: 105
1554: 154
- seger werch, seger werck, segeruerckis, seyeruerck, seyerwerckett,
seyrwerck: urværk, urværket, urværkets
1551: 119
1556: 136
1557-58: 175, 254, 303, 308, 347
- segermagere, seyermacker, seymacker, seymager: urmager
1551: 71, 119
1554: 21, 68, 168, 204
1556: 79, 116, 186, 229, 254, 307
1557-58: 116, 186, 229, 254, 307
- segh: sig
1557-58: 46, 269, 293, 414
- segle: sejle
1554: 183
- selff, selluff: selv
1551: 50, 97, 119, 139, 147, 154, 175, 203, 212, 220, 287
1554: 121, 131, 138, 144, 155, 156, 165
1556: 113, 191
1557-58: 46, 110, 121, 129, 141, 162, 170, 171, 192, 205, 247, 254,
286, 295, 300, 314, 362, 365, 378, 394, 400
- selff anden, selff andenn, selffanden, selffandenn: selvanden, dvs.
den 2. af to personer
1551: 97, 129
1554: 121, 131, 138, 144, 155
1556: 214
1557-58: 229, 277, 279, 281, 298
- selff fierde, selff fierde, selffierde: selvfierde, dvs. den 4. af
fire personer
1554: 141
1557-58: 291, 298
- selff ottende: selvottende, dvs. den 8. af otte personer
1557-58: 294
- selff siette: selvsjette, dvs. den 6. af seks personer
1551: 139
- selff tredie, selff tridie: selvtridie, dvs. den 3. af tre personer
1551: 147
1556: 128
- selffemte: selvfemte, dvs. den 5. af fem personer
1557-58: 290, 298
- seller: seler (til seletøj)
1556: 230
1557-58: 354
- Semershaffn: Simrishavn (også Sømershaffn)
1551: 33
- senner: del af armbrøst
1551: 225
- senop: sennep
1554: 206
- Serrisløff wong: Serridslev vang
1551: 24
- Seyberg: Segeberg

- 1551: 5, 190
1554: 13, 101, 125, 127
1556: 128, 158
seyermacher: urmager (se segermagere)
- seyerwerck: urværk (se seger werch)
- seyllerffuit: sejldug
1556: 148
- siden, sidenn: silke
1554: 156, 160, 166
1556: 144
- siden banth: silkebånd (tysk 'Seidenband')
1551: 180
- siden binder: silkebinder (håndværk)
1554: 173
- siden thøye, sidenn tøye: silkestof, -tøj
1554: 160, 166
1557-58: 414
- sidet offuer regenskaff: siddet over regnskab, dvs. gennemgået regnskabet
1556: 25
- sielestingere, siellestinger, siellestingerne: sælfanger, sælfangerne
1557-58: 89, 191, 199, 200, 205
- sielle gaffue: sjælegave
1551: 167
- sielle hudt, sielle skindt: sælskind
1557-58: 191, 332
- sielle kroge: sælkroge
1551: 227
- sieller: seler
1551: 264
- sigthe duge: sigteduge (lærred el.lign. anvendt som sigte)
1551: 216
- siilcke, silche, silcke, sylcke: silke
1551: 127, 179, 212, 218, 221, 229
1554: 109, 161, 166
1556: 89, 144-146, 174, 175
1557-58: 130, 301, 303, 323, 361
- siise, siisenn, sise: sise, accise, Zise (en afgift i købstæderne på handel med visse varer, oprindeligt især på indførsel af vin og tysk øl)
1551: 13-19
1554: 19-25, 32
1556: 19-31
1557-58: 10-15, 43-49, 51-53, 172, 162
- siller: seler
1557-58: 180
- sindtflasker: (se cyntflasker)
- sisemester, sisemestere, sisemesteren, sysemester: accisemester (se siise)
1551: 15, 19, 293
1554: 19, 21, 22, 27
1556: 19, 23, 29

- 1557-58: 11, 15, 43, 44, 50, 51, 55
siug, siugh: syg
1551: 62, 154, 155, 159, 162, 166, 168, 213, 217
1554: 99
1557-58: 116, 118
siughe, then fallende: den faldende syge, epilepsi
1551: 166
Siøborg: Søborg
1551: 18, 25
1554: 24, 37
1556: 28
skaffue, skaffuede: skaffe, skaffede
1557-58: 158, 362, 366
Skaffuen, Skaffuenn, Skaugen: Skagen
1551: 33
1554: 34
1556: 47, 116
- sked, skeed:
1) skede (til stikvåben)
2) spiseske
1551: 1) 192, 193, 225, 226, 228
1554: 1) 177
1557-58: 2) 158
- skedt: ske
1557-58: 12
Skee, Skeen: Skien, Norge
1551: 10, 182, 242
1554: 223
1556: 206
1557-58: 152, 361
skeffuer decker: tagdækker (se scheffuerdecker)
- skeffuer dug, skeffuerdug: borddug (se også skiffue decken)
1551: 105
1556: 147
skeffuerstenn: skifersten
1554: 212
skellert, skieller, skiellert: klæde med spil i farverne (tysk 'schillernd')
1554: 165, 166
1556: 144
1557-58: 127, 328
skench, skenckens, skenckis, skennckis, skienck: mundskænk, -skænkens
1554: 147, 148, 215
1556: 70, 71, 129, 143, 160
1557-58: 68
skeppe, skeppen, skepper: skæppe (rummål)
1551: 134, 135
1557-58: 292, 403
skienck: drikkepenge
1554: 104
skier baad, skier baadt: skærbåd (svensk 'skärbåt'), båd til kystfart
1557-58: 248, 402

- skiffbyggere, skiffbøger, skiffbøgere, skiffbøggere,
skiff byggere, skiifbyggere, skiiffbøger, skiiffbøgere: skibsbygger
1551: 151, 209, 247, 248
1556: 103, 112, 184, 213
1557-58: 146, 151, 185, 343
- skiffrede: skibrede (se schiffrede)
- skiffs høffuitzmentd: skibshøvedsmænd (se schiffs høffuitzmentd)
- skiffs leye: skibsleje
1551: 184
- skiffs plancker: skibsplanker
1551: 223, 284
- skiffue, skiffue bordt, skiffuer: bord til at sidde ved, borde
1551: 219
1557-58: 138, 321
- skiffue, skiffuit: skib, skibet
1554: 208
1557-58: 396
- Skiffue, Skiiffue, Skyffue: Skive
1554: 33, 34
1556: 47
- skiffue decke: borddug
1551: 263, 266, 270
1554: 152, 160
1556: 228
- skiffue duge: borddug
1557-58: 319
- skiffue garnn: formentlig tråd, der er rullet op i skiver
1557-58: 330, 402
- skiifbøger: (se skiffbyggere)
- skiiffs bord: skibsplanker
1556: 197
- skiiffuenn: bordet
1556: 222
- skiildiig, skiildiige: skyldig, skyldige
1557-58: 5, 11-15, 26, 27, 30, 33, 37-41, 45, 67, 225, 345, 350,
359, 374, 410-413
- skiildt: skyld
1557-58: 53
- skiildug: skyldig
1557-58: 350
- skiette, skiøtther, skytte, skøthe, skøtte, skøtther: skytte
1551: 143, 249
1554: 137, 138, 229
1556: 114, 117, 120, 122, 123
1557-58: 143, 150, 249, 270, 274, 278, 285, 306, 317, 383, 401
- skindere: garver
1556: 194
1557-58: 191
- skiude: skyde
1551: 135
1556: 195

- 1557-58: 383
skiude hestenn: skydehesten, hest afrettet til jagt, jagthest
1557-58: 355
skiude hund: jagthund
1554: 211
skock: talenhed (se schoch)
- skodsk: skotsk
1551: 167
skolle pund: skålpund (se schole pund)
- Skone, Skonne: Skåne (se Schonne)
- skonrogger: brød af sigtemel (i småbrød), sigtebrød
1557-58: 382
skoo (wnder frøckens kiortell): kant, skoning
1551: 262
skorrenn: såret
1554: 206
skou esen, skoug esenn: skovasen, skueret
1554: 216
1556: 135
skoue peninge, skowe peninge: skuepenge (ikke beregnet til almindelig omsætning)
1557-58: 9, 156
skoug: skov
1554: 13
skow: sko
1556: 82, 178
skrabe, skraber: strigle, strigler (til hest)
1551: 90
1557-58: 129, 308, 395
skurffuit: skurvet (hud)
1551: 169
skybene: skibene
1551: 126
Skyffue: Skive (se Skiffue)
- skymlit: skimlet (adj.)
1551: 217
skyr dug: fint lærred
1554: 161
skyrt, skyrtt: skørt, forklæde
1551: 228, 266
1556: 228
skytt: kanon, skyts, skud
1551: 38, 123
1557-58: 138
skøtt: skud, skyts, kanon (se skytt)
- sle skattenn: slagskatten (procentvis afgift af hver mønt, der blev slået)
1556: 25
slett: helt
1557-58: 110

- slette: enkle, simple
1554: 203
- slo, sloeth, slogis: slog, slogedes
1551: 116
1554: 112, 130
1556: 21
- slaa lott: slålod, slaglod, dvs. metalklump til at slå med
1557-58: 303
- smeder, smedt, smit: smede, smed (sb.)
1551: 66, 74, 75, 79, 87-89, 179, 209, 229, 257, 283
1554: 55, 121, 141-143, 168-171, 214, 240
1556: 65, 166, 167, 189, 215, 233
1557-58: 14, 97, 98, 133, 152, 155, 157, 174, 213, 214, 277, 301,
302, 306, 308, 325, 335, 359, 360, 362
- smelthe camerit: smeltekommeret
1551: 199
- smit: smed (se smeder)
- smo mønth: småpenge
1551: 215
- smo thøye: småtøj (bestemt type tovværk)
1551: 188
1554: 182
- Smolandene, Smolannene: Smålandene (Lolland og Falster og Femø,
Fejø, Askø, men normalt ikke Møn og Langeland)
1551: 27, 32, 210
1554: 35
1556: 43
1557-58: 8, 21, 22
- smoploch, smaa ploch, smaa ploch, smaa pluck, smaa pluck: småpluk,
småsager, småting
1551: 211, 285
1554: 204
1556: 185
1557-58: 156, 186, 193, 392
- smott: småt
1557-58: 325
- smøcke: smykke
1551: 120, 177
1556: 146
- smaa told: 'små told', dvs. al anden told end den 'store' okse- og
hestetold
1554: 32
1557-58: 56
- smaa pluck: småsager (se smoploch)
- snedicker, snidker: snedker
1557-58: 87, 185, 196, 221, 330, 340, 343, 346, 347, 389, 404
- snider, Snidere, Sniders, sniider, snyder, snyders: skrædder, skrædders
1551: 41, 42, 69, 96, 100-102, 104, 107-111, 129, 130, 167, 168,
177-179, 205, 212, 213, 217-222, 224, 226, 228, 229, 242,
250, 251, 260, 263, 264, 290
1554: 68, 84, 94, 96, 108, 127, 152, 155, 156, 162, 163, 166, 167,

- 198, 208, 214-216, 219, 220, 222, 244, 247
1556: 75, 80, 101, 144, 145, 148, 150, 151, 153, 177-179, 185,
187, 188, 191, 193-195, 197, 204, 218, 222, 225, 226, 228-230
1557-58: 170, 171, 173, 179, 187, 226, 227, 245, 281, 306, 308, 316,
318, 319, 323-325, 329, 332, 340, 368, 369, 378, 392, 397, 400
snidker: snedker (se snedicker)
- Snoge Høy, Snoge Høye: Snoghøj
1551: 156
1554: 205
snyder: (se snider)
- Soer, Soore, Sore: Sorø
1551: 163
1556: 124, 178, 179, 227
1557-58: 38, 143, 242, 252, 255, 260, 272, 398
sold, solde, soldt, solld, solldt, solldtt, soltt: solgte, solgt
1551: 11
1554: 5, 8, 13, 26
1556: 4, 13, 20, 28
1557-58: 11, 30
soldt, solld: sold (sb.)
1554: 210
1557-58: 396
sollede: forsålede
1551: 92
Soore, Sore: Sorø (se Soer)
- speer clede: spærklæde
1557-58: 324, 325
speer wogenn, sperwogen: spærvogn, lukket vogn
1551: 108
1557-58: 307
spegell: spejl
1551: 220
1554: 210
1556: 195, 196
spelle: spille
1551: 211, 212, 214, 222
1554: 95-100
sperwogen: lukket vogn (se speer wogenn)
- spidserie, spidserj, spitzerij: krydderier
1556: 25, 155
1557-58: 350
Spiier, Spiir, Spyer, Spyr: Speyer
1551: 132, 145
1554: 86, 87, 137
1556: 114, 121
1557-58: 107, 110, 143, 270, 271, 277, 283
spiiskommen: spisekommen, kommen
1554: 158
spilling: spild, skade, tab (her formentlig ved omsmelting af mønterne)
1557-58: 361

- sporer: stykker af tørfisk
1554: 164
- springere: springer, akrobat
1551: 154
- stackarll: stakkel
1556: 95
- stackett kiortell: kort kjortel
1551: 265, 269
- staldbroder: kammerat
1554: 134
- stalle: stole eller evt. sæder
1557-58: 138
- stande, stander, standit: stå, står, stået
1556: 39, 136
1557-58: 307, 399
- standendis: stående
1557-58: 57
- standere*: (tilhører til krigsskibe, måske en type sejl forarbejdet af lærred)
1557-58: 314, 346
- steder mønt: mønt fra Hansestæderne
1557-58: 410
- stedis maal, stedmaall, stedtzaamll: stedsmål (indfæstning, der blev betalt ved indgåelse af et fæstemål)
1556: 3-5
- steffle, stefle, stiiffle, støffle: støvler
1551: 44, 64, 66-70, 72, 74, 78, 79, 83, 92-98, 193
1554: 46, 51, 52, 54-56, 59, 72, 190, 191, 193, 195, 197, 198, 200, 201, 215, 217
1556: 62, 65-67, 70, 77, 82, 176, 178-180
1557-58: 97, 98, 101, 105, 115, 135-137, 149, 190, 213, 215, 222, 274, 285, 317, 364-372, 378, 393
- stich silcke, stiicksilcke: stiksilke
1554: 163
1557-58: 174
- sticht, stigtens, stigth, stigthenns, stihct, stiigt, stiigtens:
stift, stiftets
1551: 11, 142
1554: 4, 5
1556: 4, 11, 13, 121
1557-58: 34, 38, 40, 47, 298
- stick tøigh: stikvåben
1557-58: 146
- stig ledder, stigleder, stieg leder, stiigleder: stigrem (rem til stighbøjle)
1551: 179, 192, 194
1556: 168
1557-58: 353-355
- stige iernn: stighbøjler
1556: 192
- stiicke, stiicker, stiicket: stykke, stykker, stykket
1557-58: 86, 116, 167, 168, 320
- stiigleder: stigrem (se stig ledder)

Stiigt: stift (se sticht)

stiiremandt: styrmand

1557-58: 395

stob, stobe: rumenhed, krus

1551: 115

1554: 133, 174

stob: stav

1551: 115

1557-58: 46

stobe fodder: fødder, bunde i krus

1554: 174

stobt: støbt

1556: 197

stoddegen, stoed degenn: stødkårde (se degen)

1551: 228

1556: 146

stodt, stoed, stoede, stoedt: stod (vb. præst.)

1551: 55, 74, 112, 157

1554: 6, 68, 86, 132, 212

1556: 58, 178, 187

1557-58: 107, 208, 230, 357, 370, 392

stoell troedt: ståltråd

1556: 129

stoell: 1) stol

2) klædning, især af gejstligt tilsnit (jf. 'stola')

3) stål-

1551: 1) 214

2) 103

1556: 1) 179, 230

3) 129

stollet, stollit: stjålet

1554: 117

1557-58: 23

stop siden: stoppesilke

1554: 156

storm hatte: lettere hjelme, stormhuer

1557-58: 170

storm høffuit: hjelm, stormhue (svensk 'stormhufva')

1557-58: 190

stromper: strømper (se strumper)

strobe*, stroper: evt. strop

1554: 220

strumper: strømper

1551: 220

1557-58: 382, 404

stryge duge: viskeklude

1554: 247

1557-58: 172

strytherne: formentlig fejl for 'skytherne', skytterne

1551: 42

stuff, stuffue: stofstump, -stumper, -rest(er)

1551: 247, 248, 250, 255-258, 261-264

- 1554: 240, 243
1556: 211, 212, 219
stund feder: time fjeder, viser
1554: 204
stwen: stuen
1557-58: 320
stych secke: kanonsække
1551: 112
styffther: stifter (sb. pl.)
1551: 115, 118
stygboylle: stighbøjle
1556: 189
styritt, styrttis: styrede, blev styret
1551: 261, 269
støffle: (se steffle)
- støffue skeed: støbeske, bl.a. anvendt ved fremstilling af kugler
1551: 219
- støicken, støickenn: stöfken, rummål for vin (1 støfken = 4 potter)
1557-58: 339
staald: stald
1554: 199
staall troedt: ståltråd
1556: 189
suaffuell: svovl
1554: 219
suampe, suompe, suompe, swamp, swampe: svamp, svampe
1551: 178, 225, 228-229
1554: 165, 204, 209, 212, 213, 215
1556: 146, 179, 189, 192, 193, 196, 198
1557-58: 127, 129, 186, 189, 190, 192, 304, 331, 368, 392,
393, 397, 400
suandze: haler
1554: 122
subsidium: understøttelse
1554: 5
suebe, swobe: svøbe (vb.)
1556: 227, 233
suenst: svensk
1554: 131
suerd, suerdt, swerd, swerdt: sværd
1551: 115, 192, 221, 223, 225, 226, 228
1554: 200, 205
1556: 191, 195, 196
1557-58: 155, 189
suerd fegere, swerfeyere, swerfeyger: sværdsmed (smed som laver og reparerer sværd og andre våben)
1551: 192, 193, 223, 226
1554: 205
1556: 191, 195
1557-58: 189
suerdt*: sværd (eller sværte)
1557-58: 130

suerfeyer: sværdsmed (se suerd fegere)

suerte, suertte, swerte, swerthe, swertt: sværte, svejse

1551: 221 (sb.)

1554: 204, 212, 213, 215 (sb.)

1556: 146, 179, 189, 192, 194, 196,

1557-58: 127, 129, 186, 189, 190, 192, 368, 392, 395, 397, 400

suerthebøser, swerte bøsse, swerthe bøser: sværtebøsser

1551: 177, 178, 192

1554: 144, 165, 209, 212

1556: 193, 194

1557-58: 304, 365, 394

Suinborg: Svendborg (se Swinborg)

suinne skind, suinsk skind: svineskind

1551: 223

1556: 174

suma, swm, szuma lateris: sum, sidesum

sundist øll: øl fra Stralsund

1556: 28

Sundmørs baad: Sundmøre båd (norsk)

1557-58: 397

suob: 'svøb'

1) dække, hylster af stof

2) rorpind, skaft, svingel, håndtag

1551: 1) 193

suompe: svampe (se suampe)

suort, suorth, suorthe, suortt, swort, sworte, sworth, swortt: sort

1551: 100, 102, 107-110, 177, 218, 222, 223, 226, 236-241, 260

1554: 25, 161, 163, 224-227, 244

1556: 144, 145, 151, 153, 190, 201-203, 205, 218, 220, 222-225,
227, 229, 230

1557-58: 127, 159, 169-171, 186, 188, 320, 321, 323-325, 346, 357,
358, 378, 396, 398

superintendens: superintendent, biskop

1551: 27, 43, 44, 163, 170, 292

1554: 35, 46, 142

1556: 40, 51, 52

1557-58: 21, 89, 199, 200, 244, 248, 269, 298

suplicatz: ansøgning (til kongen, fra f.eks. studenter)

1551: 154

swamp, swampe: svamp (se suompe)

swene: svende

1557-58: 281

swerdt, rygens: Chr. III's rigssværd (se rygens swerdt)

swerdt: svær (se suerd)

swerte, swerthe: sværte (se suerte)

swerte, swerthe bøser: sværtebøsse (se suerthebøse)

- swerthede: svejsede
1551: 221
- Swinborg, Swinburg: Svendborg
1554: 35
1556: 30, 40
- swle: sule, stokken på en armbrøst
1557-58: 398
- swobe: svøbe (se suebe)
- swoer: aflagde ed
1557-58: 287
- swort, sworth, swortt: sort (se suort)
- swynn: svin
1557-58: 64
- syde: syede
1557-58: 169, 190, 193, 247, 314, 317, 394
- syden: 1) siden (adv.)
2) silke (se også siden)
1554: 1) 22
1556: 2) 194
- syedt, syeth: syet
1551: 103, 109
1557-58: 315, 320, 365
- syetrodt: sytråd
1551: 105
- sylcke: silke (se siilcke)
- Synderliung Herrett: Sønderlyng Herred
1557-58: 44
- synn, synne: sin, sine (pron.)
- synthener: centner (se cintener)
- sypres: cypres
1551: 275
- sysemestere: accisemester (se sisemester)
- sytt: sit (pron.)
- syæ: sy
1557-58: 394
- sælle weyde: sælfangst
1557-58: 26
- sølf pape, sølffue pape, sølffuerpape, sølffwer pape, sølffuer
pape: sølverpape, sølvpap, hofbetjent ('dreng'), som har kongens guld
og sølvtøj i forvaring i sølvkammeret
1551: 96, 155, 162, 171, 218, 277
1554: 68, 152, 162
1556: 81, 88-91, 93-97, 99-101, 112, 185, 198, 222, 223, 227, 233
1557-58: 23, 105, 111-118, 137, 158, 192, 193, 230, 257-262, 317,
318, 320, 332, 364, 367, 369, 371, 393, 398, 403
- Søllitzborrig, Sølliudisborg, Sølliudsborg: Sølvidsborg
1551: 6, 33

- 1556: 14
1557-58: 23
søltet: saltet
1556: 187
Sømershaffn, Sømershaffnn: Simrishavn (se også Semershaffn)
1551: 17, 26
1554: 24, 38
1556: 26, 41
1557-58: 19
sømsk bereder: garver, der garver blødt skind
1557-58: 378
sømsk skindt, sømske skindt: bløde skind (skind garvet med fedt)
1557-58: 378, 398, 399, 404
sømske steffle: bløde støvler
1556: 178

T

- tackell: takkelage
1557-58: 395
taede, wptaede: tog, optog (vb. præst.)
1551: 116, 270
taffler: tavler
1554: 165
tagte: lagde tag på
1556: 221
tallig: talg, tælle
1551: 227
1556: 195
taxeriitt, taxerit: takseret
1551: 32
1554: 16
tegelgords fogett, tegelgaardis fogit, tegelgaarsfogit:
teglgårdsfoged
1554: 44, 45, 246
tering, thering, theringh, therinng, therring, therrinng: fortæring
1551: 33, 129-147, 149, 154, 175, 218, 283
1554: 120, 121, 124, 126, 133-137, 139-146
1556: 88, 112-119, 121-132
1557-58: 14, 48, 49, 109, 143-154, 163, 241, 253, 265, 267-289,
381, 409
teris: deres (se theris)
termyn, thermen, thermyn: termin
1551: 66, 76, 111, 145
1557-58: 277
tesligiste, thesligeste, thesligiste, thiisligest, thisligeste,
tiisliigeste, tisligeste, tisliige, tisliigeste, tisliigiste:
deslige, ligeledes
1551: 100, 123, 132, 133, 209, 283
1554: 24, 26, 74, 152, 167, 173, 174, 184
1556: 3, 4, 10, 28, 170, 187
1557-58: 66, 85, 152, 161, 174, 226, 290, 316, 325, 410, 417
tesse: disse (se også these, thise, tiise)

tha: da

thage, thager: tage, tager (vb.)

1551: 156, 159, 184

the: de (pers. pron.)

theen, thin, thinn: tin

1551: 217, 230

1554: 206, 209

1556: 172

1557-58: 304

thembermend, themermand, themermandt, themermend, themmermand:

tømrer, tømrere

1551: 158, 209, 214

1554: 112, 234, 241

1556: 112, 184, 212

themer: tømmer

1551: 26, 181, 209

then, thenn: den

thengster, thingist, tingist: genstande, tingester

1554: 219

1556: 146, 185, 189

thenne, thenne: denne

thennom, thennum, thenum: dem

thenste: tjeneste (se også thienste)

1551: 37

ther, there, therr:

1) dér (stedet)

2) der = som (rel. pron. på denne tid under gradvis glidning fra betydningen 1))

there penninge, therre penninge: penge til fortæring, diæter

1551: 128, 130-138, 140, 141, 143-149, 287

1554: 121-123, 126-129, 134, 136-140, 142, 144

1557-58: 143-147, 149-153, 267-271, 278, 281, 282, 285, 289, 298

theris, therris: deres

thermen, thermyn: termin (se termyn)

thes: des

these: disse (se også tesse, thiise, tiise)

thesligeste: deslige (se tesligiste)

thet, thett: det

thete, thette: dette

Thett Holste Raadt: Det holstenske Råd

1557-58: 287

thi: de

thiende, thiende, thiennden: tiende

1) tiende (til kirken/præsten/kronen)

2) tidender, nyheder

3) tjente (vb. præst.)

1551: 1) 11

1554: 1) 5

2) 99, 107

1556: 1) 4, 11, 13

3) 190

thienist, thieniste, thienst, thienste: tjeneste

1551: 37, 40, 41, 50, 69, 73, 74, 142, 163, 261, 264, 266

1554: 44-47, 52, 55, 59, 60, 64, 75, 84, 120, 142, 235, 243

1556: 53, 55, 56, 62, 66, 83, 88, 90, 103, 107, 109, 116, 219

thienne: tjene

1551: 75

1554: 242

thienner, thienner, thienneris: tjener, tjeneres

1551: 3-5, 7, 20, 31, 43, 44, 53, 57, 129, 131, 162, 163,

167, 178, 218, 291, 292

1554: 71, 90, 101, 103, 113, 120, 122, 130, 131, 143, 150,

157, 162

1556: 15, 36, 90, 98, 113, 114, 117, 119, 128, 144, 145, 156, 182

1557-58: 285

thient, thientt: tjent

1551: 50, 60, 62, 73, 78, 79, 160

1554: 61, 106

1557-58: 97

thierre kiedell: tjærekedel

1554: 208

thin, thinn: tin (se theen)

thingist: genstand (se thengster)

thise: disse (se også tiise)

thisligeste: deslige (se tesligiste)

thj: 1) thi, fordi

2) de (pers. pron. se også thi)

1551: 1) 216

1556: 1) 67, 134, 229

2) 127

tho Emden: til Emden (tysk 'zu Emden')

1551: 136

tho, thu: to (talord)

1551: 12, 59, 213

1556: 95, 186

1557-58: 58

thoe: to, vaske

- 1556: 193
1557-58: 191, 382
thold, tholdt: told
1554: 20
1556: 19-33
tholdschriffuer, toldschriffuere, toldschriffuere: toldskriver
1551: 59
1554: 22
1556: 19, 24
1557-58: 13
tholle kniffue: tolleknive (stor, bred kniv)
1554: 169
thollere: tolder (se også tolldere)
1554: 22, 25, 31, 225
thomstreng: tømme­streng
1557-58: 180
thrabant: drabant (se drabant)

thrabanther: drabanter (se drabanter)

thrette: trætte, strid
1554: 26
thrometere, trometther, trometthere, trommether, trommetthere:
trompet, hornblæser
1551: 45-48, 94, 96, 108, 157, 292
1554: 77-80, 135
1556: 85-87, 135, 224, 229
1557-58: 113, 168, 232, 345
thrøge: trøje
1556: 221
thu, thuende, thuende, thuene, thuinde, thwennde, thwinde,
thwinnde, twende: tvende, to (talord), (se også tho)
thueterske, thuetterske: vaskekone
1551: 155, 222
1554: 134
thugtemester, thugtemesterens, tucht mester, tuchtemester, tuchtmester,
tuchtmesteren, tuchtmesterens, tuchtmesters, tugtemester, tugtemesters,
tugtemesther, tugtemester, tugtemestere, tugtemesters, tugtmester,
tugtimesteren, tugtmesteris: tugtemester, lærer
1551: 59, 92, 94, 96, 107, 159, 177, 202, 213, 217
1554: 67, 152, 153, 178-180, 191, 193, 205, 206, 209, 212, 219
1556: 76, 78, 97, 100, 151, 168, 174, 176, 188, 190, 195, 198
1557-58: 105, 115, 135, 186, 188, 304, 305, 308, 325, 366, 397
Thøe Huset: Tøjhuset
1556: 145
thølt, thølt, tylt, tylth, tøllt, tølter: 12 stk.

thømer: tømmer
1557-58: 389
thømermendt: tømre­re
1557-58: 185
thør fisk: tørfisk
1557-58: 286, 324
thørre cleder: viskestykker

- 1557-58: 315
thøy, thøye: 'tøj' (tysk 'Zeug')
1) i den bredest mulige betydning, f.eks. militær grej og skyts, tovværk, seletøj, men
2) ikke så ofte specielt om klædningstøj
1551: 1) 192
2) 228
1556: 1) 143, 168, 169, 197, 233
2) 125
thøehusit: teltet
1551: 227
tieltt: telt eller tæppe (her formentlig telt)
1557-58: 400
tieniste: tjeneste
1557-58: 225
tiid, tiider, tiidt, tiidtt: tid, tider, tidspunkter

tiid, tiidt, tiidtt: did = derhen
1551: 138
1554: 137
1556: 131
1557-58: 285, 298
Tiidsk, Tiidske: tysk, tyske

Tiidsland, Tiidslandt, Tiisland: Tyskland

tiilforn, tiillforn: tilforn, tidligere

tiilhende, tilhande: i hånden, i hænde
1551: 175
1557-58: 251, 252, 254, 362
tiilsagt: lovet
1551: 54, 61
tiise: disse, (se også tesse, these, thise)

Tiisland: Tyskland (se Tiidsland)

tiistøll: tysk øl
1557-58: 291
tilkompst: ankomst
1557-58: 121, 161, 164, 165, 167, 272, 340
tingfoget: tingfoged
1557-58: 183
tingist: genstand (se thengster)

tisligeste, tisliige, tisliigeste, tisliigiste: deslige (se tesligiste)

tiuffuerij: tyveri
1557-58: 12
toffel, toffeler, toffell, toffell, toffeller, toffler: tøffel, tøfler
1551: 97
1556: 177-180, 225
1557-58: 136, 260, 364, 369, 372

- toffell magere, toffellmager, toffelmager, toffelmagere,
Toffermagere: tøffelmager
1551: 98, 220
1556: 177, 178, 225
1557-58: 136, 332, 369, 371, 378
- toffte peninge, toffte pennindinge, toffte penning: toftepenge,
afgift, jordskyld
1554: 23
1556: 22
1557-58: 51, 54
- tolboen: toldboden
1554: 22
- told, toldt, toll, tollt, tollt, tollt, tollt: told (se også thold)
1551: 29
1554: 19-25, 31, 32
1557-58: 10, 11-15, 43-54, 56, 57, 387
- tollere, tollere, tollere, tolleren: tolder, toldereren
1551: 13, 14, 18, 19, 126, 174, 287, 293
1554: 19, 27, 31, 32, 153, 175, 183
1556: 19, 21, 25, 31-33
1557-58: 10, 11, 15, 43, 44, 46-48, 153, 288, 387
- torn mand, tornmand: tårnmand, trompeter, der hver time gav 'signal'
fra byens tårne
1551: 45, 157, 164
1554: 79, 242
1557-58: 190
- torn schreddere*: måske 'tårnskrædder', men betydningen heraf ukendt
1557-58: 314
- troed, troedt, traadt: tråd
1551: 69, 192
1554: 208
1556: 129, 173, 174, 188-190, 192, 195-197
1557-58: 174, 175, 180, 302, 304, 319, 392, 394, 396
- trolle mand: tryllekunstner
1551: 156
- trome slaere, tromme slaaere, tromslaer, tromslaere: trommeslager
1554: 79, 186
1556: 86
1557-58: 233
- tromete fennicker, trommete fenicker: faner på trompet, horn
1556: 188
1557-58: 138
- trometer, trometere, tromether, tromethere, trometherne, tromettere:
trompeter (se også thrometer)
1557-58: 90, 91, 112, 135, 176, 232-234
- trompe: lut, strengeinstrument
1551: 177
- trompe slaere, trompeslaer, trompeslar, trompeslare: lutenist
1557-58: 90, 91, 192, 232-234, 398
- trompespillere: lutspiller
1557-58: 91
- tromslars cleding: trommeslagers klædning
1557-58: 168
- truff: trug

- 1554: 220
Truøndhiem: Trondhjem
1551: 148
1554: 77-80, 135
tryp: trip, en slags stof
1557-58: 328
trøge, trøger, trøye, trøyer: trøje, trøjer
1551: 51, 101, 103, 105, 112
1554: 153, 192
1556: 148, 149, 194, 214, 221-226, 230
1557-58: 193, 317
traadt: tråd (se troedt)
- tucht mester: tugtmester, lærer (se thugtemester)
- Tudze Herret: Tuse Herred
1557-58: 70
tuebrett leruett: dobbeltbredt lærred
1554: 25
tuende, tuendhe: tvende, to (se thuende)
- tuff: tov
1557-58: 384, 395
tug, tugh: togt
1557-58: 14, 187, 190
tun kaars*: evt. fejl for tiin kaars, tinkors
1554: 164
Turgous øll: øl fra Torgau
1557-58: 241
twchtmesters: lærers (se thugtemester)
- twist gulld: bladguld af blandet farve
1557-58: 138
Twne Herrett: Tune Herred
1557-58: 69
Tydsted, Tydstedt, Tysted, Tystedt: Thisted
1551: 34
1554: 26, 34
1556: 38, 47
1557-58: 62
tyende korn: tiendekorn
1557-58: 37
tyff: tyv
1554: 117
tylt, tøllt: tylvt, stykketal = 12 stk (se thølten)
- tynne: tynde (adj.)
1557-58: 329
tynner: tønder
1557-58: 178, 414
Tyslandt: Tyskland
1556: 98
1557-58: 243, 270

tystøll, tystøll: tysk øl
1551: 43, 44, 106, 138
tyuffnedt: tyveri, tyvekoster; evt bøde for tyveri
1557-58: 12
tøigh, tõiig, tøiigh: seletøj
1557-58: 128, 354, 355

V

vaskersker, waskers, waskerske, waskersken: vaskekone, vaskekoner
1551: 79, 96, 276
1554: 73
1556: 79, 83, 121, 178, 230
1557-58: 104, 229, 230, 316, 322, 365, 367, 370
vdbored, vdborit: båret ud
1557-58: 335, 336
vden lands, vdenn lands, wden landis, wden lands, wdenlands, wdenn
lands: udenlands
1551: 3, 128, 137, 138
1554: 135, 141, 219
1556: 118, 119, 122, 127
1557-58: 145, 146, 235, 237
vdgickis: blev udstedt, udskrevet (af 'udgange' : udstede)
1557-58: 85
vdinden: udi, i, inden

vdj: udi, i

vdquitting: betaling for herberg
1557-58: 154, 268
vdspiisning: udlevering af levnedsmidler
1557-58: 191
vdwiskede: pudsede
1557-58: 189
vgle, wgle: ugle
1554: 214, 220
1557-58: 244
vicarier, vicarius: præst, præster (hjelpepræst ved domkirke)
1554: 117
1556: 16
vidiser, vidisser: bekræftet genpart
1557-58: 249, 303
vinterlager peninge: betaling for vinterkvarter
1557-58: 14
viske duge: pudseklude
1557-58: 172
vlden: ulden
1557-58: 172, 324
vnderholing, vnderholling: underhold, føde, næring
1557-58: 8, 37, 107, 161, 165, 166, 183, 187, 235, 243, 270, 277, 289,
338, 339, 381, 386, 389, 396
vngers, vngersk, vngerske: ungarsk, ungarske
1557-58: 9, 141, 156, 315, 360-363, 411
vognne, wogen, wogenn, wogn, wognene: vogn, vognene

1551: 156, 194

1554: 120, 136, 186, 197, 199, 206, 207, 211, 214

1556: 190, 191, 194, 223, 230

1557-58: 89, 136, 159, 167, 188, 190, 200, 216, 217, 242, 272, 277,
278, 307, 308, 316, 321, 346, 398, 399

vor, vore: var (sg., pl.)

vpanthvordet: overgivet

1551: 68

vpbar, vpber, vpbere, vpboren, vpborenn, vpboret, vpboret, vpborit,
vpborne, vpbornne, vppboret, vppeboret: oppebar, oppebærer,
oppebåret, oppebårne

1551: 4, 14-18, 20, 35, 175, 289

1554: 28

1556: 30

1557-58: 3, 5, 7, 8, 10-16, 19, 25, 29, 30, 33, 34, 36, 37, 40,
43-45, 47-54, 56, 59, 61, 64, 66, 68, 71, 72, 74-84,
86, 147, 156, 268, 387, 398, 400, 418

vpbyring: oppebørsel (se også wpbyrning)

1557-58: 48

vpreysning: oprør

1557-58: 40

vrthe kremere: urtekræmmer

1557-58: 351

vrthegaardis mand, wrtegardis mand, wrtegards mand, wrtegards mandt,
wrtegardzmandt, wrtegaardzmand, wrthegordsmand, wrttegaardz mandt,
wrttegaardzmand: urtegårdsmænd, gartner

1551: 43, 71, 111, 227, 257, 265

1554: 46, 104, 114, 246

1556: 51, 78, 234

1557-58: 89, 167, 199, 200, 395

vrther, wrther, wrtther: urter

1551: 200, 228

1554: 91, 101, 157

1556: 25, 155, 233, 234

1557-58: 144, 145, 350, 352

W

waben, wabenit, wabenn, wobenn: våbenskjold(et) (tysk 'Wappen')

1551: 116, 122

1554: 169, 174, 175, 210

1556: 138

1557-58: 26, 138, 362

waben wide: bøde for ikke at have tilstrækkelig udrustning

1557-58: 26

wadmell, waldmell, wallmell: vadmel (hjemmefremstillet uld, bl.a.
islandsk)

1551: 100, 101, 103, 104, 107, 109, 216, 242, 243, 279

1554: 223, 228, 247-249

1557-58: 315, 319, 321, 402, 404

walahc: vallak

1554: 116

waldmell, wallmell: vadmel (se wadmell)

- wand, wandit: vand, vandet (sb.)
 1551: 126
 1556: 108
- Wandtfolddt: Vandfuld
 1557-58: 79
- wantt: mangel, behov
 1557-58: 271
- ward tøjle: vogte, bevogte-tøjle
 1554: 189
- Wardbierg, Wardbiergis: Varberg, Varbergs
 1551: 33
 1556: 13, 182
- warderitt: vurderet
 1554: 25
- warer, warit: varer (vb.), passe på, bevogte, varetage (se også waarer)
 1551: 167, 181
 1554: 246
 1557-58: 335, 364
- waskerske: vaskekone (se vaskesker)
- wather konsten, watter konst, watterkonsten, watther konst: vandkunst, springvand, drikkevandsledning, pumpeanlæg
 1556: 108
 1557-58: 246, 375, 403
- watterketle: vandkedel
 1557-58: 327
- watther siug: vattersottig (adj.), lider af vattersot (væskeansamling)
 1556: 95
- wblomett: ikke blomstret
 1557-58: 328
- wdborit: båret ud
 1556: 162, 164
- wden landis, wdenlands: udenlands (se vden lands)
- wdfeye: reparere (sværd, udføres af swerfeyer)
 1556: 196
- wdgiffne, wdgiffue, wdgiffuit, wdtgiffue, wdtgiffuit: give(t) ud, betale, betalt
 1551: 3, 10, 29, 136, 150, 189, 191, 211, 290, 291
 1554: 3, 4, 22, 116, 135, 164, 165, 184, 185, 219, 228, 229, 243, 244
 1556: 3, 16, 21, 37, 107, 153, 173, 181, 184, 206, 218
- wdi, wdinden, wdindenn, wdj, wdjinden, wdy: udi, i (se vdi, vdinden)
- wdmoldtt: udmålt
 1551: 272
- wdquittere: betale for herberg (se også wdtquitning)
- wdskere, wdtskaarett, wdtskaarit: udskære, udskåret
 1551: 116
 1554: 174

- 1556: 194
wdt wiskit, wdtwiskit: 'udvisket', dvs. rensat, pudset
1551: 192, 223
wdtade, wdtaede, wdtage, wdtagett, wdtagit, wdtagitt, wdtagne,
wdtagne: tage ud, tog ud, taget ud, udtagne (vb.) (se også wdtog)
1551: 269, 270
1554: 91, 135, 155-157, 159-164, 166, 167, 169, 178, 179-181,
186, 188, 206, 208-210, 215, 216, 219
1556: 135, 143-146, 148, 150, 151, 153, 155, 160, 161, 169-175,
185, 187-193, 198, 230
wdtallde: udbetalte
1554: 17
wdtog, wdtoge, wdtogis: tog ud, toges ud
1551: 104, 108, 178, 202, 203, 221, 224, 226
1554: 158, 207, 214
1556: 190, 194, 232
wdtpoleret: poleret op
1551: 224
wdtquitning, wdtquitninng, wdtquittning aff herberge: betaling af
herberg, overnatning
1551: 128, 145, 149, 283, 287
1554: 106, 120, 137, 142, 146
1556: 112, 116, 132, 165
wdtreden: redet ud
1551: 147
wduiskede: pudsede, rensede
1556: 191
wect: vægt
1554: 213
wedislede, wedsledis, wedslett, wesledes: vekselede, vekseledes,
vekset
1551: 215
1557-58: 46, 157, 362
Wedle: Vejle
1557-58: 51, 53, 61, 245, 250, 282, 292, 293, 296, 321, 370, 400
Wee: Væ (se Wææ)
weffuer, weffuere: væver
1551: 85, 165, 169, 205
1557-58: 186
welde: svejsede
1551: 221
wender seg: evt. et ur, der vinder (evt. sætter sig fast)
1554: 204
Wensøsell: Vendsyssel
1556: 112
wenthendis: ventende
1551: 152
wer: var (vb. præ.)
werafftig, werffafftige: værgagtig, dvs. udstyret med våben,
våbenfør, gøre werafftig, dvs. give ret til at bære våben, gøre til
væbner
1551: 161

- 1556: 51
Wernow Mynde: Warnemünde
1557-58: 120
wernow mynder: personer fra Warnemünde
1557-58: 120
wesledes: veksledes (se wedislede)
- Westerhaff, Westre Haff: Vesterhavet
1556: 116, 126
westers, vestersk, dvs. vestlige i betydningen 'hollandske'
(det drejer sig vist om hollandske/flamske malerier på brevpapir)
1557-58: 332
wey skolle: vægtskål
1554: 213
weyde, weye: veje, vejede
1551: 118, 224
1554: 10, 162, 213
1556: 145
1557-58: 7, 12, 23, 26
weydmænd: fangstmand
1557-58: 284
- Weyle, Weylle: Vejle
1551: 33
1554: 19, 33, 191
1556: 37, 47, 127
1557-58: 321, 410, 416
weymes: vams
1551: 228
weynnes: vegne (på ...'s vegne)
1551: 193
wferdig: ufærdig
1556: 170
wge, wgenn, wger, wggenn, wgger, wggers, wghe: uge, uger, ugers
1551: 7, 71, 138, 143
1554: 68, 125, 128, 131, 136
1556: 53, 55, 56, 125, 135
1557-58: 121, 205, 381
wgle: (se vgle)
- wicarier: præster (se også vicarier)
1554: 117
1556: 17
widt: med
1554: 85
wie ring: vielesesring
1554: 157
Wigen, Wigenn, Wiigen, Wiigenn: Viken (Len og område ved Oslofjord)
1551: 22
1554: 29, 151
1556: 92
wiin, wiinn, win, winn, wyn, wynn: vin
1551: 124, 125, 131-133, 143, 146, 147, 184, 216
1554: 121, 122, 124, 128-134, 136, 138-140, 146-148, 219

- 1556: 19, 115, 118, 119, 121, 128, 129, 160, 189, 193
1557-58: 110, 121, 129, 143, 144, 149, 161-164, 169, 189, 269,
272, 278, 285, 290-299, 339, 340, 342, 368, 387
- wiiske, wiske: pudse, rensè, (se også wdtwiske)
1551: 269
1554: 247
1556: 221, 228
- wildschiitte, wildskiitter, wildskytther, wildskøtte: vildtskytte
- Willandis Herrett, Willandtz Herrett, Willandz Herrett: Villands Herred
1551: 4
1557-58: 72, 73
- win: vin (se wiin)
- winmand: vintapper
1556: 193
- winnue: vindue
1556: 89
- wippe: vippe, del af spændeanordningen på en armbrøst, dobbeltkrogen, der griber om strengen, dvs. 'gedefod' eller 'gåsefod'
1551: 225
- wiske cleder: pudseklude
1557-58: 324
- wiske duge: pudseklude
1554: 247
1557-58: 320
- wiske tasker: tasker til pudseklude
1556: 192
1557-58: 190
- wldenskiorter: uldne skjorter
1557-58: 171, 317, 323
- wlmers dug, wlmers sardug: olmerdug
1551: 179
1554: 164
1557-58: 167
- wmag, wmage: umage
1551: 181, 183
1554: 141, 213, 246
1556: 56, 91, 92, 96, 136, 158
1557-58: 110, 143, 191, 249, 271, 293, 400
- wnder: 1) blandt (tysk 'unter')
2) under
1551: 1) 49, 104
2) 103, 104, 107, 194, 205, 262, 269, 270, 277, 289
1554: 2) 220, 246
1556: 1) 109
2) 109, 221-223, 225
- wnder drage, wnderdrage: fore, forsyne med bagklædning
1551: 277
1554: 247
1556: 227
- wnderforde: underfore (tøfler)

- 1556: 225
wnderholling: underhold
1551: 144, 145, 156, 162
1554: 86, 149
1556: 182
wnderliig: ualmindelig, vidunderlig
1554: 108
wndse, wndser, wnser: unse, unser, vægtenhed, 1 pund = 16 unser
1554: 156, 159
1556: 145
wndt, wnthe: undt, undede (vb. perf./præt.)
1554: 28, 87
wndt arsth, wunth arst: sårlæge (tysk 'Wundarzt')
1554: 168
1557-58: 391
Wngeren: Ungarn
1554: 128
wnnkost: omkostning
1554: 122
1556: 21, 160
wnser: unse, vægtenhed (se wndse)

wobenn: våbenskjold (se wabenn)

wod seck, wod secke, wodseck, wodsecke: vadsæk, vadsække
1557-58: 329, 332, 333
wog, woge: vejede (vb. præt.)
1557-58: 46, 157
wogen: vogn (se vognne)

wogen driffuere, wogen driffueren, wogendriffuere, wogenn driffuere,
wogendriffuere: kusk, vogn dreng, vogn driver
1551: 63, 102, 111, 133, 135, 136
1554: 132, 145, 154, 207, 247
1556: 67, 153, 190, 191, 193, 194, 228
1557-58: 100, 101, 186, 190, 216, 217, 242, 245, 277, 323, 325,
368, 397
wogen tøyg: vogntøj
1557-58: 355
wogenleye, wogenlie, wogenlye, wogenn lye: leje af vogn
1551: 122, 136, 137, 140, 148
1554: 122, 124, 168, 218
1556: 120, 123,
1557-58: 49, 153, 323, 398, 409
wogenn kurffue, wogne kurffue, wognkurff: vognkurve, karosseri
1551: 225
1554: 211
1556: 190
wogenschudt, wogenskudt, wogenskudtt: vognskud, træstykker spaltet på
langs til planker
1557-58: 129, 310, 393
woghe: vågede, holdt vagt
1551: 266
woldemester, woldemester: voldmester

- 1556: 78
1557-58: 149, 154, 230, 267
- wong: vang
1551: 24
- wor, wore: var (vb. præst.)
- Wordbiereg: Varberg (se også Wardbiereg)
1556: 41
- worde: 10 stk. (antalsangivelse i forbindelse med fisk)
- Worde: Varde
1556: 4, 22, 47
- woug, woughe: vejede
1554: 163, 164
- wp borett, wpbar, wpbere, wpboren, wpborenn, wpboret, wpborett, wpborit, wpboritt, wpborne, wpbornne, wpbaaren, wpbaarit, wpbaaritt, wpeboret, wppeboret: oppebar, oppebåret
1551: 3, 6, 8-11, 13-19, 23, 24, 29, 31, 32, 71, 118, 132, 160, 164, 169, 194, 220, 233, 293, 294
1554: 3-5, 7-10, 12-16, 18-27, 30-33, 38, 68, 125, 130, 173, 176, 205, 212, 228
1556: 3-5, 7, 9-14, 16, 19-32, 34, 36-38, 40, 46, 67, 94, 96, 112, 123, 127, 131, 132, 139, 204
1557-58: 14, 43-48, 51-54, 64, 67-69, 70, 72, 73, 76, 77, 79, 85
- wpanthwordet: overgivet
1551: 68, 76
1554: 93
- wpbrend: brændt op (lys)
1556: 188
- wpbyring, wpbyring, wpbyring: oppebørsel
1551: 232, 279, 285
1554: 8, 25, 249
1556: 200, 231, 235
- wpgelt: opgæld, betaling, gebyr
1551: 215
- wpkraffdt, wpkraffuitt: opkrævet
1554: 6
1557-58: 53
- wppolerit: poleret op
1551: 196
- wpreysning, wpreysningh: oprør
1554: 8, 20
1556: 12
1557-58: 49
- wpschorne, wpskorne: skåret op
1551: 289
1554: 225, 228
1556: 202, 203, 206
- wpschreffuit, wpschreffue: skrevet op, skrive op
1551: 100
1556: 13
- wpsød, wpsødt: kogt op
1554: 174

- wptaede, wptagett, wptagit, wptagitt: tog af, fjernede, fjernet
1551: 116, 234, 289
1554: 19, 26
- wptinngett: sluttet forlig
1554: 25
- wrag: vrag, vraggods
1551: 18, 35, 184, 269, 291, 294
1556: 28, 31
1557-58: 11, 30
- wrhøns: urhøns
1551: 135
- wрте haffue, wrthehaffuen: urtehave
1551: 266
1557-58: 244
- wртеgordsmand, wrtegaardsmænd: urtegårdsmand (se vrthegaardis mand)
- wртеkremere: urtekrammer
1557-58: 352
- wртеr: urter (se vrther)
- wрте solld*, wrthe solldt: urtesold, evt. sigte til krydderi
1554: 210
1557-58: 396
- wsmurede huder: usmurte skind
1557-58: 180
- wтther fyenn, wтtherfyn: kostbar klædetype (anvendes f.eks. til kåber eller kjortler)
1551: 108
1556: 151
- wuese renthe, wuise rennthe, wuise rentte: uvisse (usikre) rente, variable indtægter af len eller gods
1551: 6
1554: 10
1557-58: 31
- wulden: ulden, uld-
1551: 111, 264, 265, 269
1554: 246
1556: 223
- wulffue buge: ulvebuge
1554: 167
- wullit: uld-
1551: 218
- wunth arst: sårlægge
- wuise rentte: uvisse rente (se wuese rente)
- Wyen: Wien
1557-58: 281
- wylde, wyllde: ville
- wyn: vin (se winn)
- Wæ: Væ

1551: 26, 33
1554: 38
1556: 41
1557-58: 19, 46, 71
wøre: var (vb. præst.)
1556: 38
waare, waarer, waaret: bevogte, passe på (se også warer)
1554: 235
1556: 163, 226

Y

y gienstoed: resterede
1554: 65
y hiell: ihjel
1551: 155
1554: 25
ycas*: krydderi
1551: 200
Ydzehou: Itzehoe
1551: 159, 161
yld: ild
1551: 153, 154
yser: jern
1551: 229
1557-58: 214

Ystedt: Ystad
1551: 15, 26, 33
1557-58: 12, 19, 153, 268, 392

Æ

æcke: ægt, kørsel (pligtkørsel for fæstebønder og andre)
1557-58: 118
ægh staaill: skærpet stål
1557-58: 307

Ø

øberste, øberster: oberst
1557-58: 107, 235
ørtug: ældre kornmål (som i fodnoten er anvendt synonymt med 'tønde')
1557-58: 379
øxen, øxenn: okser (pl. af oxer)
1554: 138, 149, 217
1556: 182, 184
1557-58: 13, 37, 148, 183, 184, 338, 389
øxen told: oksetold
1551: 14, 100
1554: 19, 31, 32
1556: 26, 32, 33
1557-58: 10, 56

øyegit: øjet
1551: 229

AA

aaboed: erstatning
1557-58: 376

Aaldenborg: Oldenburg
1556: 113

Aaritzsunt, Aaritzsunth: Årøsund (se også Oritzsunth)
1551: 137, 141, 152

SAGREGISTER

- ADELIGE OG FYRSTELIGE PERSONER: 109
 Adelige
 Fyrstelige
- ARBEJDE, ARBEJDSLØN: 110
 Arbejde, arbejdere
 Arbejdsløn, enkelte brancher og personer
 Arbejdsløn, generelt
- BEKLÆDNING, TILBEHØR: 116
 Klædning
 Klædningsstykker
 Materialer, tilbehør, sytilbehør
- BOLIGINDRETNING, MØBLER OG INVENTAR: 121
 Inventar, indbo og udsmykning
 Kamre, sale
 Møbler
- BYGNINGSARBEJDER: 128
 Slotte
- DE FATTIGE: 129
 Fattigfolk
 Fattighjælp
- FESTER, FORLYSTELSER OG UNDERHOLDNING: 129
 Fester
 Personer
 Spil
 Turneringer
- FISKERI, JAGT: 131
 Fisk, fangst dyr
 Fiskere, fiskeritilbehør
 Jagt, jagtudstyr
- FORBRYDELSE OG STRAF: 134
 Bod, bøde
 Tvistigheder, trætte
 Tyveri
- GAVER OG VELGØRENHED: 135
 Gaver
 Velgørenhed
- HANDEL OG HÅNDVÆRK: 136
 Handel
 Håndværkere
 Håndværkeres arbejde, værktøj og materialer
 Håndværkeres organisation
- HOFFET: 145

Den kongelige familie
hofdame (se jomfru)
Hoffets og administrationens personale
Tjenestefrihed, bortrejse med tilladelse
Værksteder

HUSDYR: 153

Dyrefoder
Forskellige husdyr, kæledyr
Heste
Kvægdrift
Stalden

HUSHOLDNING: 160

Drikke
Fødevarer
Køkken

JURIDISKE BEGREBER: 166

Arv, arvinger
Bystyre, organer, personer
Institutioner
Køb, pant og skøde
Købstæder, generelt
Personer

KANCELLIER, LENSVÆSEN OG FORVALTNING: 167

Administration
Kancellier
Lensvæsen
Udsendinge

KIRKEN, KIRKELIGE FORHOLD: 169

Gejstlige
Kirke, menighed, kirkens indretning og inventar
Kirkelige afgifter
Kirkelige begivenheder
Klostre
Religiøs litteratur

KOMMUNIKATION: 172

Breve
Bude
Tidender, tidsskrifter

KRONENS FINANSER: 173

Forskellige indtægter
Gæld og lån
Kassebeholdning
Mønter
Registre og regnskaber
Renter
Skatter
Told

Udgifter

LANDBRUG OG HAVEBRUG: 182

Havebrug
Landbrug
Skovbrug

MILITÆRVÆSEN: 183

Aflønning af militærpå personer, besoldning
Artilleriet
Militær beklædning og udrustning
Militærpå personer

MUSIK, SANG: 188

Musikere
Musikinstrumenter
Sang, sangere
Tilbehør

PERSONLIG HYGIEJNE: 189

Bad
Forskellige materialer
Metaller
Skind
Tekstiler, stof, klæde
Træ

REJSE, TRANSPORT: 189

Rejse, herberger
Skibe, skibsudstyr
Skibsvrag, vragrester
Søfolk
Transport

SMYKKER: 200

Smykker

SYGDOM OG HELBREDELSE: 201

Helbredelse
Personer
Sindslidende
Sygdom

UDDANNELSE OG UNDERVISNING: 205

Elever, studenter
Erhvervsfaglig uddannelse
Lærere, skoler
Universiteter, universitetslærere

VÅBEN: 206

Ammunition, tilbehør til våben
Skydevåben
Stikvåben

ADELIGE OG FYRSTELIGE PERSONER

Adelige

adelen

1551: 26

1554: 38

1556: 116

adelsmand

1557-58: 113

greve

1551: 57, 127, 144, 167, 168

1554: 13, 88, 99, 101, 103, 107, 128, 130, 136, 141, 160, 191, 197,
214, 2201556: 89, 93, 95, 99, 103-110, 113-115, 121, 125, 156, 161, 177, 185,
189, 191, 225, 2271557-58: 111-113, 117, 118, 171, 186, 188, 237, 238, 242, 258-260,
262, 265, 267, 269, 272-275, 294-296, 301, 319, 323, 330, 340,
346, 355, 358, 370, 378, 401

greve, Pfalzgreven

1557-58: 265, 291, 354, 358, 408

grevinde

1551: 130

1554: 99, 101, 106, 115, 116

1557-58: 249, 275, 296, 297, 330

herre, den græske

1556: 178, 227

herre, den prøjsiske

1556: 101

herredag

1556: 120

1557-58: 146, 170

herremænd

1556: 103

1557-58: 117, 187

junker

1551: 120

1554: 115, 141

1557-58: 135, 317, 367, 368, 400

kammerjunker

1554: 115

1557-58: 9, 111, 277

kreds

1556: 158

kredsdag

1556: 123

1557-58: 143

markgreve (margreffue)

1551: 129, 143, 158

1556: 129

1557-58: 145

markgrevinde (margreffueinde)

1551: 143

Fyrstelige

fyrste, fremmed

1554: 209

1557-58: 18, 269, 305, 408

fyrstinde

1551: 129, 149, 158, 168

hertug

1551: 61, 67, 88, 89, 92-98, 102, 103, 107, 115-117, 120, 129-132,

135, 137, 141, 143, 145-147, 151-157, 159, 161-163,

165-171, 176-177, 179, 180, 186, 192-194, 202, 204, 211,

212, 214, 215, 217-220, 222, 223, 225-229, 261, 269, 275, 278

1554: 63, 75, 94-109, 113-118, 120, 122, 124, 126-134, 137, 138-140,

142-146, 152, 154, 157, 159-162, 164, 165, 168, 172, 174, 178-180,

186-189, 191, 193, 195, 198, 202, 204-207, 209, 211, 212, 214-216,

218-221

1556: 16, 40, 88-112, 115-119, 121, 123-125, 127-133, 135, 137, 138,

143, 144, 148, 151, 153, 155, 156, 158, 168-170, 172, 174, 176-179,

185-197, 218, 221, 225-228, 230

1557-58: 18, 66, 85, 98, 105, 111-118, 120, 127-130, 136, 140, 142,

144, 145, 148, 149, 151-153, 155, 159, 168, 170, 171, 179, 186-188,

190-193, 218, 226, 235, 236, 238-242, 245, 247-251, 253, 255,

258-260, 262-268, 270, 272-274, 276, 279, 280, 282-285, 290, 292,

298, 299, 301, 304, 305, 307, 308, 319, 322, 323, 325, 330, 332,

356-358, 364-367, 370, 371, 378, 392, 393, 396, 397, 400, 404, 405,

407, 408, 412

hertuginde

1551: 105, 110, 122, 133, 134, 141, 142, 145, 146, 158, 163-166, 170,

182, 203, 224, 263

1554: 90, 91, 96, 99, 117, 121, 129, 131, 133, 136, 140, 145

1556: 91, 99, 111, 116, 121, 136, 137, 146, 160, 188, 222

1557-58: 116, 148, 151, 152, 239, 285, 294, 381

kejser

1554: 144

1557-58: 281

kongen af England

1556: 98

1557-58: 288

kongen af Ungarn

1554: 128

kurfyrste

1554: 15

1556: 112, 114

1557-58: 8, 11, 18, 37, 66, 113, 120, 121, 140, 145, 147, 151, 152,

159, 161-168, 170, 172, 180, 183, 187, 189-191, 236, 242, 243, 248,

265, 268, 272, 275, 276, 278, 284-286, 290, 294, 297, 324, 340, 396,

407, 415-417

kurfyrstinde

1557-58: 169, 358, 361, 407, 415, 416

ARBEJDE, ARBEJDSLØN

Arbejde, arbejdere

arbejde

1551: 87, 89-92, 98-100, 113, 115-123, 120, 161, 192-195, 197, 198,
202-204, 207, 213, 219, 223, 229, 263, 283, 284

1554: 152, 167-178, 180, 181, 186-190, 201, 203, 212, 217-219,
246

1556: 20, 135, 137-139, 148, 161, 166-171, 173, 174, 176, 179, 183,
226

1557-58: 110, 129, 133, 138, 155-157, 167, 170, 174, 175, 177, 179,
181, 246, 247, 256, 306-309, 314, 320, 344, 346, 353, 356, 359, 360,
362-365, 372, 394, 398

arbejdsfolk

1551: 18, 209

1554: 184, 246

1557-58: 389

arbejdskarle

1551: 161

Arbejds løn, generelt

aflønning (løn)

1551: 39-41, 44, 169, 188

1554: 40, 41, 43-46, 59, 68, 73, 77, 141, 207, 255

1556: 48, 49, 83

arbejds løn

1551: 48, 102, 103, 105-111, 115, 119, 224, 283

1554: 79, 152-155, 175, 176, 192, 200

1556: 86, 137, 138, 148, 149, 151, 152

1557-58: 137, 157, 167, 168, 285, 306, 314, 315, 317, 361-363

løn (genant)

1557-58: 236

Løn og arbejds løn, enkelte brancher og personer

løn, badskær

1551: 39, 224, 229

1554: 40, 65, 117, 130, 217

1556: 76, 107, 192

1557-58: 105, 245, 395

løn, bager

1551: 73

1554: 61

1557-58: 100, 220

løn, barber

1551: 73, 79

1556: 76

løn, billedskærer

1551: 80

løn, blikkenslager

1554: 203

løn, blydækker

1557-58: 89, 199, 200

løn, bogbinder

1551: 56, 284

1554: 83, 178, 180, 181

- 1556: 170, 171, 173
- 1557-58: 108, 174, 175, 177, 229, 235, 300, 305
- løn, bude (bode, baade lønn)
 - 1551: 122
 - 1554: 102, 115, 116, 118, 124, 126, 139, 143
 - 1556: 89, 101, 114
 - 1557-58: 150, 271, 279
- løn, buntmager
 - 1551: 197, 198, 284
 - 1554: 68, 167
 - 1556: 76, 161
 - 1557-58: 229
- løn, finkefænger
 - 1557-58: 231
- løn, fisker
 - 1551: 85
 - 1554: 59
 - 1556: 82
- løn, fisker, skopenge
 - 1557-58: 219
- løn, fjermager
 - 1551: 74
- løn, fodbud
 - 1557-58: 99, 219
- løn, fyrbøder
 - 1557-58: 226
- løn, fyrværker
 - 1557-58: 87, 195, 197
- løn, gravning af stenkul
 - 1551: 114
- løn, grovsmed
 - 1551: 87, 91
 - 1554: 168
- løn, guldsmed
 - 1551: 115, 120, 217, 284
 - 1554: 172-177
 - 1556: 137-139
 - 1557-58: 157, 225, 247, 307, 317, 359, 366
- løn, hattemager
 - 1551: 127, 284, 287
 - 1554: 202
 - 1557-58: 129, 181, 345
- løn, hingstridder
 - 1557-58: 210
- løn, hjulmager
 - 1551: 44, 261
- løn, hjulmand
 - 1551: 43
 - 1556: 51
 - 1557-58: 89, 199, 200
- løn, hofdugesvend
 - 1557-58: 229
- løn, hoffolk og hoftjenere
 - 1557-58: 208-210

- løn, kancelliskriver
 - 1557-58: 227-229, 241
- løn, klejn- og grovsmede
 - 1551: 87-91
 - 1554: 168, 169
 - 1556: 65, 166, 167
 - 1557-58: 97, 133, 213, 306
- løn, knivsmed
 - 1551: 223
- løn, kobberdækker
 - 1551: 43, 44
 - 1554: 46, 243
 - 1556: 51
- løn, krudtmager
 - 1551: 37
 - 1554: 40-42
 - 1556: 49
 - 1557-58: 87, 195, 197
- løn, køkkenskriver
 - 1557-58: 208
- løn, lakaj
 - 1557-58: 99, 218
- løn, licentiat
 - 1557-58: 227
- løn, lutenist
 - 1557-58: 90, 91, 232-234
- løn, læge
 - 1551: 169
- løn, lærer
 - 1557-58: 105
- løn, maler
 - 1551: 122, 123, 284
 - 1554: 71, 218
 - 1556: 79, 135
 - 1557-58: 138
- løn, murer, murermester
 - 1551: 18, 209
 - 1554: 184
 - 1556: 96
 - 1557-58: 185, 343
- løn, perlestikker
 - 1551: 68, 99
 - 1554: 69
 - 1557-58: 227
- løn, possementmager
 - 1557-58: 229
- løn, postejbager
 - 1554: 62
 - 1556: 73
 - 1557-58: 102, 223
- løn, pottemager
 - 1551: 199
- løn, prædikant
 - 1557-58: 104, 224

- løn, ravnrejser
1557-58: 221
- løn, rebslager
1551: 188
1554: 182
- løn, remskærer
1551: 194, 195
1554: 186-189, 217
1556: 168, 169
1557-58: 99, 179, 180, 215, 353, 356
- løn, ridebud
1557-58: 99
- løn, sadelknægter, staldknægter
1557-58: 97, 98, 214, 215
- løn, sadelmager
1551: 43, 44, 207, 284
1554: 189, 217
1556: 66, 168, 179
- løn, salter
1557-58: 12, 102, 223
- løn, sangmester
1557-58: 104, 226
- løn, savskærer
1557-58: 185
- løn, sekretær
1557-58: 104, 227
- løn, semelbager
1554: 61
- løn, skiferdækker, tagdækker
1551: 135
1554: 73, 211
1556: 76
1557-58: 230
- løn, skomager
1551: 92
1554: 201
1556: 176
1557-58: 364, 365, 372
- løn, skriver
1557-58: 103-106, 227-229
- løn, skrædder
1551: 41, 42, 69, 229
1554: 68, 152
1556: 75, 148, 149
1557-58: 105, 117, 167-173, 226, 233, 241, 314, 317-319, 321, 322, 325, 326, 365, 370, 404
- løn, slagter
1554: 63
1556: 73
- løn, smed
1551: 66, 74, 75, 79, 87, 209, 283
1554: 55, 168
1556: 65, 166, 167
- løn, snedker

- 1551: 122, 209
- 1554: 184
- løn, sporemager
 - 1551: 87
- løn, staldknægt
 - 1557-58: 97, 214, 215
- løn, staldmester
 - 1557-58: 208
- løn, stenhugger
 - 1554: 184
- løn, stenskærer
 - 1554: 65
- løn, svende
 - 1557-58: 102, 219, 222, 223
- løn, sværdsmed
 - 1551: 192
- løn, sælfangere
 - 1557-58: 199, 200, 205
- løn, sølverpape
 - 1557-58: 105, 111-118, 137, 158, 192, 193, 230, 257-262, 317, 318, 320, 321, 332, 367, 369, 371, 393, 398, 403
- løn, teglgårdsfoged
 - 1554: 44, 45
- løn, tilskærer
 - 1551: 100, 106, 113
 - 1554: 152
 - 1556: 148
- løn, toldskriver
 - 1557-58: 230
- løn, toldskriver, skriverpenge
 - 1557-58: 392
- løn, trommeslager
 - 1557-58: 233
- løn, trompetter
 - 1557-58: 90, 91, 232-234
- løn, tømrer
 - 1551: 209
 - 1554: 184
 - 1556: 184
 - 1557-58: 89, 199, 200, 204, 389, 390
- løn, urmager
 - 1551: 71
 - 1554: 68
 - 1556: 79
 - 1557-58: 229, 307
- løn, urtegårdsmand
 - 1557-58: 199, 200
- løn, vaskekone
 - 1557-58: 104, 229, 230
- løn, vildtskytte
 - 1557-58: 105, 221, 222
- løn, vogndriver
 - 1557-58: 100, 101, 216, 217
- løn, vognknægt

1557-58: 216, 217
løn, vognmager
1551: 213
1554: 207
1556: 187
1557-58: 89, 200, 398
løn, væver
1551: 85
løn, ølbrygger
1551: 43
1557-58: 87, 199, 200

BEKLÆDNING, TILBEHØR

Klædning

hofklædning (hoffclening)
1551: 106-109, 219, 236, 238, 254, 257, 259, 283, 289, 290
1554: 127, 153, 154, 223, 225, 228, 240, 243, 244
1556: 31, 151, 153, 214, 217, 218
1557-58: 90, 172, 220, 318
jomfruklædning
1556: 153, 197, 205, 218, 222
1557-58: 168, 169, 188
kappe
1551: 263
1554: 154, 163
1556: 144, 223, 226, 227
1557-58: 171, 323
klæder (cleder)
1551: 111, 153, 219, 276, 277
1554: 152, 162, 207, 246
1556: 145, 193
1557-58: 114, 116, 156, 168, 191, 322, 365, 366, 370, 397
klædning, dragt (cleningh)
1551: 48, 101, 103, 104, 106-111, 219, 261, 265, 270
1554: 79, 127, 152-155, 239, 244, 246, 247
1556: 86, 95, 148, 151-153, 195, 197, 205, 218, 222, 225, 229
1557-58: 169-171, 207, 233, 241, 321, 325

Klædningsstykker

bukser (buxer)
1551: 261, 266, 270
1554: 246
1556: 149, 152, 221, 224, 229
1557-58: 171, 317, 323
bælte (belthe)
1551: 95, 119, 235
1557-58: 394, 400
forklæde (fore clede)
1551: 277
handske
1551: 270

- hat (boneth, hatt)
1551: 49, 105, 127, 212, 218, 274, 275
1554: 76, 152, 160, 161, 202
1556: 145, 183
1557-58: 126-128, 170, 181, 206, 207, 324, 345, 366, 400, 404
- hattebånd
1557-58: 127
- hoser (hoser, hösser)
1551: 51, 101, 103-105, 109, 110, 212, 217, 220, 222, 226, 228, 252,
254, 255, 264
1554: 152, 153, 192, 211, 214, 242, 246
1556: 149, 193, 209, 214, 221-224, 226-228, 230
1557-58: 125, 167, 171, 186, 188, 193, 317, 321-323, 372, 397, 401,
404
- hue
1551: 170
1554: 158
- kjortel
1551: 101, 103, 104, 107, 108, 110, 155, 262, 263, 265, 266, 269,
270
1554: 220, 246, 247
1556: 161, 191, 194, 221-230
1557-58: 167, 168, 170, 171, 191, 315, 317, 318, 321, 322
- klædning (stoell)
1551: 103
- køgehandsker (kiøge handske)
1557-58: 186
- kåbe (kobe)
1551: 103, 108, 263
1556: 223, 224, 229
1557-58: 318
- liv, over en kjortel eller kjole
1556: 224
1557-58: 167
- lommeørklæde
1557-58: 190
- læst, til sko
1551: 93, 95, 96, 98
1557-58: 332, 400
- natkjortel
1556: 191
- pantoffel
1554: 205
1556: 178
- pels, pelsværk
1557-58: 254, 403
- pelsværk, rødt (rødwerck)
1557-58: 344
- regnkappe
1551: 263
- remme
1557-58: 188, 193, 332, 333, 361, 397, 404
- ridesokker
1556: 221

- silkehat
 - 1554: 161
- silkekjortel
 - 1557-58: 168
- skindkjortel
 - 1557-58: 191
- skindskørt
 - 1557-58: 344
- skjorte (skiorthe, skyorthe)
 - 1551: 92, 94-98, 105, 111, 224, 275, 277, 278
 - 1554: 153, 157, 162, 190-201, 207, 216, 217, 246
 - 1556: 149, 152, 153, 176-180, 223, 224, 227-229
 - 1557-58: 135-137, 171, 172, 186, 190, 192, 247, 252, 320, 364-372, 391, 392, 394, 397
- skjortebånd
 - 1557-58: 253
- skjortekrave
 - 1557-58: 396
- sko
 - 1551: 85, 92-98, 178, 196, 220, 223, 224
 - 1554: 59, 190-201, 212, 216, 217
 - 1556: 82, 106, 149, 176-180
 - 1557-58: 101, 135-137, 219, 241, 364-372, 378, 391
- skørt (skiørtt, skyørtt)
 - 1551: 228, 266
 - 1554: 219
- strobe*, evt. strop (strobe skinnd)
 - 1554: 220
- strømper (stromper, strumper)
 - 1551: 220
 - 1557-58: 382, 404
- støvler (steffle, støffle)
 - 1551: 44, 64, 66-70, 72, 74, 78, 79, 83, 92-98, 193
 - 1554: 46, 51, 52, 54-56, 59, 72, 152, 190, 191, 193, 195, 197, 198, 200, 201, 215, 217
 - 1556: 62, 65-67, 70, 77, 82, 176, 178-180
 - 1557-58: 97, 98, 101, 105, 115, 135-137, 149, 190, 213, 215, 222, 274, 285, 317, 364-372, 378, 393
- særke (sercke)
 - 1551: 277
- trøje
 - 1551: 51, 101, 103, 105
 - 1554: 153, 192
 - 1556: 148, 149, 194, 214, 221-226, 230
 - 1557-58: 125, 193, 202, 317, 322
- tøfler (toffeller)
 - 1551: 97
 - 1556: 177-180, 225
 - 1557-58: 136, 364, 369, 372
- uldskjorter
 - 1554: 152, 153, 200, 246
 - 1556: 149, 152, 221, 223, 224, 228, 229
 - 1557-58: 137, 171, 172, 317, 323, 324
- underkjortel

1556: 224
vams (weymes)
1551: 228
vinterkappe
1557-58: 323

Materialer, tilbehør, sytilbehør

borter
1551: 180
1554: 157, 162, 165
brodere (sticke)
1554: 158, 164
bændler
1557-58: 188
for (fodder, foder)
1551: 101-104, 107, 265
1554: 156, 167, 169, 206, 208, 214, 220, 246, 247
1556: 148, 149, 161, 194, 209, 224, 227, 230
1557-58: 178, 187, 319, 323, 344, 345, 403
for, klæde til (fodder dug)
1551: 108
1557-58: 316, 321, 366
for, skind til (foder feel, foder skinnd, fodder fell)
1551: 218, 222, 224, 228
1554: 156, 167, 208, 211, 220
1556: 161, 185, 186, 187, 194, 197
1557-58: 188, 392, 393, 404
frynser(frendser, frøndsenn)
1554: 156
1556: 187, 188
1557-58: 186
hermelin
1554: 167
1556: 196
hoseklæde
1557-58: 202
hoserebbe
1557-58: 332
hoseskind
1551: 212, 217, 220, 222, 226, 228
1554: 207, 215, 216, 219
1556: 185-187, 193, 194
1557-58: 186, 188, 191, 378, 401, 404
hægter (hegther)
1551: 212, 226
1556: 186, 191, 193, 197, 198
1557-58: 157, 188, 397
kantebånd (laed)
1551: 212
1556: 146
1557-58: 253, 328, 330
klædebørste (clede kost)
1551: 218, 219, 228

- 1556: 145, 185, 186, 189, 192, 196, 198
1557-58: 127, 129, 187, 328, 332, 333, 393, 397, 404
- klædesæk
1551: 261, 269, 274
1554: 216, 247
1556: 227
- knapper (knappe)
1551: 227
1554: 207
1557-58: 127, 155, 332
- korduanskind (karduuanns)
1554: 198
1557-58: 378
- krave (kraffue, krauffue)
1554: 157, 162, 164
1557-58: 396
- kvaster
1557-58: 187
- lange frynser (langefrøndsenn)
1554: 156
- lin, linned
1556: 221-225, 227
1557-58: 315, 322, 382, 402
- manchet (rug for hand, ruforhand)
1554: 211
- mår (skind)
1554: 167
- mårskindsdækken (til beklædning eller snarere til andet brug?)
1554: 188
- pung (punghe)
1551: 194
1554: 109-111
1556: 186
1557-58: 110, 113, 392
- skindtæppe, af dyr med grå pels (graa werckis decke)
1557-58: 404
- skohorn
1557-58: 189
- snor (snoer)
1551: 212
1556: 174
- stiksilke
1554: 163
1557-58: 174, 323
- stoppesilke (stop siden)
1554: 156
- sysilke
1556: 144
1557-58: 328
- sytråd (syetroedt)
1551: 105
1556: 188, 190, 192, 195-197
1557-58: 180, 186, 187, 189, 301, 303, 304, 318, 392, 394-396,
399

taske

1551: 171, 214, 215, 220, 223, 225
1554: 96, 103, 107-109, 157, 163
1556: 97, 101, 107, 146, 192
1557-58: 129, 252, 400

tråd (troed, troedt)

1551: 69, 105, 192
1554: 208
1556: 129, 173, 174, 188-190, 192, 195-197
1557-58: 188, 189, 226, 300, 353

vadsæk

1557-58: 329, 332, 333

BOLIGINDRETNING, MØBLER OG INVENTAR

Inventar, indbo og udsmykning

almanak

1551: 176

anretterfad

1557-58: 243

apostelfigurer

1554: 180

askelagen

1556: 234
1557-58: 318

beholder (otting)

1551: 212

billede (bellede, byllide)

1551: 160
1556: 194

bind* (på kister i sølvkammeret, skal det være bånd?)

1557-58: 308

blæk (bleck)

1551: 213, 230
1554: 165
1556: 172, 173
1557-58: 304, 305

blækhorn, blækhus, blækflaske (blackhorn)

1551: 200
1556: 172
1557-58: 304

blækpulver (bleck pulffuer, puluer)

1551: 230
1554: 204, 208-210, 212, 217, 219
1556: 173
1557-58: 300, 301, 303, 305

bog, bøger

1551: 128, 130, 170, 202-205, 211, 214, 223, 228, 284
1554: 104, 107, 116, 178-181
1556: 92, 100, 170, 171-175
1557-58: 174-177, 241, 247, 269, 271, 280, 281, 300-305, 365, 397,
408

bogsæk

1556: 229
borddug (skeffue, skiffue decken)
1551: 105, 263, 266, 270,
1554: 152, 160, 208
1557-58: 319
bordkrans
1556: 135, 147, 222, 228
1557-58: 130, 317, 319, 327
bæger (begere)
1554: 117
1557-58: 9, 156-158
bækken (becken)
1554: 109, 162, 163, 214
1557-58: 327, 329
børste (kratte børste)
1556: 185
1557-58: 127, 189, 393
drikkeglas
1554: 209, 210
dukke (docke)
1554: 159
dyne
1557-58: 167, 332
dynevår (dynewardt, dynneur)
1551: 234
1556: 197
1557-58: 403
dækkesølv
1557-58: 158
dør, døre
1556: 188, 195
fad, fødder til (fade foder)
1554: 174
fjerding (pengebeholder)
1554: 210
flueglas
1557-58: 401
formalede breve
1554: 180
1557-58: 332, 333
fuglebur
1556: 189, 195
fuglehus
1557-58: 377
fugleklo (fugle kloffue)
1551: 226
fyrbækken
1554: 217
1557-58: 329
glas
1551: 177
1554: 209-211
1557-58: 275, 329, 395
glasflaske

- 1557-58: 329
- gulv (gulffue)
 - 1551: 199
- gulvfliser (astrag)
 - 1551: 199, 284
 - 1557-58: 399
- herredug
 - 1557-58: 147
- hofborde
 - 1557-58: 319
- hunderem
 - 1556: 166
 - 1557-58: 179, 306
- hynde (bencke dyner, hieuende)
 - 1551: 103, 225, 264
 - 1554: 158
 - 1556: 224, 225
 - 1557-58: 332, 398
- hængelås
 - 1554: 169
 - 1557-58: 403
- hængsel til kiste
 - 1557-58: 307, 308
- håndbækken, håndfad (handtbecken)
 - 1551: 117
 - 1554: 172
 - 1556: 233
 - 1557-58: 156, 158, 329
- håndklæder
 - 1557-58: 191, 315, 317
- kande
 - 1551: 116, 217
 - 1554: 128, 133, 138, 172, 177
 - 1556: 145
- kar
 - 1551: 118, 212
 - 1554: 164, 175
- klenodie
 - 1554: 143
 - 1556: 145
 - 1557-58: 414
- kniv (kniff, kniffue)
 - 1551: 193, 215, 222, 223
 - 1554: 169, 172, 205
 - 1556: 137, 138, 185, 186
 - 1557-58: 306, 361
- kobber badekar
 - 1554: 164
- kobberhaner (kaaber hanner)
 - 1551: 178
 - 1556: 143
 - 1557-58: 396
- kobberkedel (kobber kielle)
 - 1551: 235

- kontrafej (contherfeye, contrafej, contrafeye, contrafie)
1551: 122, 203, 205, 277
1554: 115, 176
1556: 136, 170, 227
1557-58: 138, 302
- kort (mappa)
1551: 202, 215
- kredensebøsse
1557-58: 393
- kredensekniv
1551: 223
1557-58: 192, 361
- krus (stobe)
1551: 217, 218
1554: 133, 174
1557-58: 330, 366
- krystalglas
1557-58: 330
- kunstmølle
1551: 223
- kurv
1557-58: 189, 329
- kurvedug
1557-58: 317
- lagen (laggenn)
1551: 277
1557-58: 172, 193, 322, 365, 368, 403
- lim, limet (lym, lymit)
1551: 205, 224
1556: 174
1557-58: 176, 180, 304, 393
- lys
1556: 188
1557-58: 152, 293
- lysepibe
1557-58: 129, 327
- lysesaks
1551: 176
1557-58: 129, 193, 305
- lysestager
1551: 118
1554: 174, 220
1557-58: 128, 327, 329, 331
- løvehoved (på vandkunst)
1557-58: 403
- løver (løffuer)
1551: 225
- låg til krus (logh, laag)
1551: 217, 218
1557-58: 156
- lås til kister
1557-58: 329
- morianshoved
1551: 225

- papir (papiir, papyr)
1551: 177, 211, 213, 214, 216, 218, 220-224, 227, 229
1554: 204-213, 215, 217-219
1556: 170-175, 193
1557-58: 174-176, 177, 300-305
- pengepose
1557-58: 394
- postil
1551: 202, 204, 205
1554: 179
- potte
1554: 218
- puder
1554: 187
- pudevår
1557-58: 190
- puster (pustere)
1551: 193
1554: 216
1556: 193
- pyntefasaner (feysaner)
1554: 173
- regnepenge
1556: 185
- saltkar, saltskål (saltseer, saltzeer)
1551: 118
1554: 174, 206
1557-58: 158
- sejlgarn
1556: 194
- sengeklæder (senge cleder, bedde tøy)
1551: 269, 277
1557-58: 190, 293, 328, 368, 404
- serviet
1557-58: 317
- ske (skeep)
1551: 219
1557-58: 12, 361
- skildpaddeforme
1554: 175
- skrin
1551: 89, 175, 277
1554: 19, 170, 208
1556: 149, 424
- skrivetøj
1556: 143
1557-58: 400
- skueret (skou esen, retter*, retther)
1554: 209, 216
1556: 135
1557-58: 346
- skål
1557-58: 366
- spand

- 1557-58: 327
- spejl (spege11)
 - 1551: 220
 - 1554: 210
 - 1556: 195, 196
- spænder (marner på våbenskjold)
 - 1554: 177
- stenugle (wgle)
 - 1551: 221
 - 1554: 214
- sølvbæger
 - 1554: 117
- sølvfad
 - 1554: 174
 - 1556: 233
 - 1557-58: 359
- sølvkande
 - 1554: 176, 177
 - 1557-58: 359
- sølvske
 - 1557-58: 12
- tallerken
 - 1551: 118
 - 1554: 174
- tapet
 - 1551: 219
 - 1556: 187
- timeglas (thime glas)
 - 1551: 177
 - 1554: 164
- tollekniv
 - 1554: 169
 - 1557-58: 306
- urværk (seyeruerck, seyrwerck)
 - 1551: 119
 - 1554: 204
 - 1556: 136
 - 1557-58: 175, 254, 303, 308, 347
- vandkande
 - 1554: 172
- vindue
 - 1554: 210
- viser, til urværk
 - 1554: 204
- viskestykker (thørre cleder)
 - 1557-58: 315
- vægt
 - 1554: 213
- vægtskål (wey skolle)
 - 1554: 138
- vægtstang (balcke)
 - 1556: 145
- våbenskjold (waben, woben)
 - 1551: 116, 122

1554: 174, 175, 210
1556: 138
1557-58: 138, 362
æske med oblat
1557-58: 403

Kamre, sale

bibliotek
1557-58: 133
blokhuset* (på Fleckerø wdj Norge)
1557-58: 394
borgestuen
1551: 276
fadeburskammer
1557-58: 318
hofstuen
1557-58: 320, 322, 382
jomfrukammer
1551: 96
kammer (camer, camerit, kammer)
1551: 94, 175, 199, 219, 261, 263, 269, 290, 293
1556: 185, 222, 226, 228, 232
1557-58: 112, 133, 167, 169, 170, 179, 188, 250, 308, 318, 320, 327,
330, 353, 396, 400
kammer, fyrstindens
1557-58: 129, 169
kammer, grevens
1557-58: 323
kammer, grevindens
1557-58: 330
kammer, hendes nådes
1556: 197, 232
kammer, kgl. majestæts, hans nådes
1551: 29, 122, 154, 175, 269, 293
1554: 17, 82, 112, 115, 155, 204
1556: 10, 151, 169, 205, 222, 225, 228
1557-58: 141, 171, 241, 407
kammer, kurfyrstens
1557-58: 168, 170, 172
kammer, kurfyrstindens
1557-58: 169
sal
1554: 162, 220, 247
1556: 148, 190, 211, 222
1557-58: 239, 256, 321, 327
sengekammer
1551: 261
1556: 228
stuen
1557-58: 327
sølvkammeret
1551: 96, 157, 266
1556: 234

1557-58: 112, 129, 169, 308, 320, 324

Møbler

bord, til at sidde ved (skiffue)

1551: 219

1556: 222

1557-58: 138, 187, 320, 321

bænke

1556: 148

1557-58: 133, 307

jernkiste

1557-58: 306

kiste

1551: 90, 215, 219

1554: 169, 208, 216

1556: 185

1557-58: 42, 138, 170, 190, 241, 248, 306-308, 329, 330, 346, 400,
401, 403

prøjsisk kiste (prus kiste)

1554: 216

1557-58: 190, 403

seng

1551: 193, 266

1556: 166, 187, 229, 234

1557-58: 189, 355

sengeomhæng

1557-58: 189

sengepost, sengestøtte

1551: 101

1554: 161

1557-58: 138

stol (huill, stoell)

1551: 122, 214

1556: 179, 230

BYGNINGSARBEJDER

Slotte

bygninger, Dronningborg

1554: 150

bygninger, Flensborg Slot

1551: 190

bygninger, Koldinghus

1551: 187

bygninger, Sønderborg

1557-58: 287

grav (slotsgrav)

1551: 161

1556: 108

1557-58: 256

pæle i slotsgrav ved Flensborg Slot (graffuen weed slotthet)

1551: 161
slotsgrav (graffuen weed slotthet)
1551: 161
vandkunst
1556: 108
1557-58: 246, 375, 403

DE FATTIGE

Fattigfolk

armod
1551: 33
1554: 106
1557-58: 53
fattig (arme, fattiig, fattigfolck)
1551: 151-153, 156-158, 160-162, 164, 166-168, 171, 212, 214
1554: 95-97, 103, 104, 107-111, 114
1556: 88, 90, 91, 93-95, 97-101, 103-110, 229
1557-58: 109-112, 114-118, 255-257, 321, 327, 396

Fattighjælp

fattigbøsse (på tavlen, tavlepenge)
1551: 151, 152, 163, 165-171
1554: 95-97, 101, 104, 107
1556: 88-101, 103-110, 258-261
1557-58: 109, 111-118, 258-262
fattighus
1551: 161
Guds navn, Guds skyld, givet i/for
1551: 160, 164, 167, 171
1554: 113
1556: 94, 101-103, 110
1557-58: 109-112, 114, 116, 117, 257
hospitalet
1551: 157
1557-58: 141, 321

FESTER, FORLYSTELSER OG UNDERHOLDNING

Fester

bryllup
1551: 124, 141, 157, 162
1554: 92, 158, 159, 216
1556: 91, 116, 124, 135, 137, 148, 155, 160, 187, 188, 190
bryllupsbrev (brøllups breffue)
1554: 116, 117
bryllupsgilde (brøllups kost, kaast)
1551: 169
1554: 96
bryllupsklæder
1554: 246

fastelavnsklæder (fastelagens cleder)

1554: 162

lygte

1556: 188

1557-58: 152

lys

1556: 188

1557-58: 152

Personer

degne, som spillede for kongen

1551: 167

dværg (duerff, duerffinde)

1551: 93, 95, 97, 104, 159, 161, 177, 178, 193, 205, 216, 223,
225

1554: 162, 199

1556: 107, 143, 149, 178, 179, 186, 190, 222, 224

1557-58: 135, 193, 254, 262, 305, 315, 322, 364, 367, 369, 394, 396,
397

karl uden arme, gjorde kunster for de unge herrer

1557-58: 396

morian, neger (morian)

1556: 122

nar (nar, narffue)

1551: 93, 104, 225, 264, 270

1554: 114, 140

1557-58: 315, 317, 322, 392, 397

spille komedie

1557-58: 239

springer, akrobat

1551: 154

Spil

bold (formalede bolthe, kasebolde)

1551: 176

1556: 190

brætspil (bredt spell)

1554: 220

dans

1557-58: 239

doble

1557-58: 116, 252, 253

lod, terninger i (lodt)

1551: 90

spille bort, penge til at

1551: 211, 212, 214, 222

1554: 95-100

spillede (legthe)

1551: 167, 216

terninger

1551: 90

Turneringer

- stager (til turneringsfaner)
 - 1554: 211
- turnering (dyst)
 - 1556: 94
- turneringsdeltager (rendende og stickinde)
 - 1556: 166, 169, 187
- turneringsdækken
 - 1557-58: 138
- turneringsfaner (rende fennicker)
 - 1554: 211
- turneringsheste
 - 1557-58: 364
- turneringssadel
 - 1557-58: 179
- turneringsudstyr (rende tøye)
 - 1554: 218, 247
 - 1556: 135, 197
 - 1557-58: 138, 188

FISKERI, JAGT

Fisk, fangst dyr

- brisling (bretling)
 - 1551: 164
- fisk (fiisk, fysk)
 - 1551: 26, 206, 209
 - 1554: 35, 108, 215
 - 1556: 20, 47, 145, 184, 218
 - 1557-58: 242, 272
- fisk, fersk
 - 1551: 206
- fisk, saltet
 - 1551: 26
 - 1556: 20, 184
- flynder (flønder)
 - 1551: 184
 - 1557-58: 279
- gedde
 - 1554: 164
- helt (fisk)
 - 1554: 4
- hvilling (huitling)
 - 1551: 184
- kabliau (stor torsk)
 - 1554: 34
- karusser (karuser)
 - 1551: 164
- niøje (negen ogen)
 - 1551: 216
 - 1556: 193
- reckling, en fisk

1554: 164
sild
1551: 159, 160, 283
1554: 4, 26, 33
1557-58: 286, 324, 348
sæl (sielle)
1551: 264
torsk (thorsk)
1551: 283
tørfisk (sporer)
1554: 164
1557-58: 286, 324
ål (all)
1551: 213, 214, 216
1557-58: 250

Fiskere, fiskeritilbehør

fiskebløder
1551: 82
1554: 62
1556: 74, 224
1557-58: 102, 224
fissegarn
1551: 214
1556: 196
1557-58: 377
fisker (fiiskere, fysker)
1551: 85, 94, 97, 165, 214, 269
1554: 59, 196, 200, 246
1556: 82, 124, 125, 128, 176, 177, 196, 228
1557-58: 101, 219, 220, 284, 371, 377
fiskersvend
1554: 200
hame (fissegarn, net)
1551: 214
1554: 208, 218
salter (salther)
1551: 41, 42, 174, 255, 283
1554: 26, 46, 63, 241
1556: 73, 215
1557-58: 12, 102, 134, 223, 348, 419
silde salten
1551: 140
sildegarn
1551: 214
sælfangere
1557-58: 89, 191, 199, 200, 205, 284
sælfangst
1557-58: 26
sælkroge (sielle kroge)
1551: 227
vod* (woodt)
1554: 218

Jagt, jagtudytyr

buer

1551: 167

dyr

1556: 195

dåhjorte, dåvildt

1556: 196

1557-58: 148

falk (falch, falck)

1551: 227

1554: 141

1557-58: 124, 186, 297

falkefånger

1551: 65, 227

1554: 56, 141, 193, 211

1556: 70, 195

1557-58: 105, 124, 149, 297

finkefånger

1551: 43, 70, 77, 221

1554: 59, 208, 214

1556: 51

1557-58: 89, 199, 200, 231, 325, 377

fuglebur

1557-58: 377

fuglefånger (fugle, fulle fennger)

1554: 97, 214

1557-58: 397

fuglehus

1557-58: 377

fuglenet, fuglegarn

1557-58: 253, 377

hind

1557-58: 245

hjorte

1557-58: 179

jagt

1557-58: 192, 245

jagtdug

1554: 217

1557-58: 205, 316-318

jagtfalk

1557-58: 124

jagthund (leedt)

1551: 258

jagtkjortel

1556: 226

jagtlårred

1554: 111

1557-58: 395

jagtudytyr (jagt thøy)

1556: 233, 234

jåger (iegere, jegger, jeigere, jeygere)

1551: 38, 39, 69, 70, 105, 148, 227, 250, 257, 274, 277

- 1554: 40, 42, 56, 113, 155, 192, 196, 198, 200, 216, 232
1556: 70, 176, 177, 195, 196, 211, 233, 234
1557-58: 136, 137, 221, 317, 318, 306, 365, 369, 371, 395
- jægerdreng
1551: 96, 105, 110
1554: 155, 192, 194
1556: 148, 152, 176, 177
1557-58: 136, 137, 365, 369, 371
- jægerhorn
1551: 167
- jægermester
1551: 75, 263
1554: 56
1556: 70, 152, 166, 195, 196
1557-58: 136, 137, 205, 263, 306, 371, 395
- kappe (til paulunet)
1557-58: 319
- knapper (til paulunet)
1551: 227
1554: 207
- kogger*, foderal (køcker)
1557-58: 328, 332
- lærkegarn
1557-58: 253
- snor, tråd til paulunet
1557-58: 318, 319
- telt (paulun, tiellt)
1551: 105, 227, 262, 275
1557-58: 318-320, 384, 400
- urhøns
1551: 135
- vildsvin
1554: 95
- vildt
1557-58: 381
- vildtskytte
1551: 63, 67, 103, 134, 139, 211, 216
1554: 56, 57, 135, 137
1556: 72
1557-58: 105, 221, 222, 383

FORBRYDELSE OG STRAF

Bod, bøde

- hals, løskøbe sin
1554: 26
- landebød
1554: 25
- målsmand, opmålere* (mols mend)
1554: 25
- oprør
1554: 8, 9, 20
1556: 12

1557-58: 40
våbenbøde*, bøde for utilstrækkelig udrustning (waben wide)
1557-58: 26

Tvistigheder, trætte

hals, fortabt sin
1554: 26
trætte (strid)
1554: 26

Tyveri

fribyttere
1557-58: 116
hængning af tyv
1554: 117
tyv (tyff)
1554: 117
tyveri, tyvekoster (stollett, stollit, staaalne, tyuffnedt)
1554: 117
1557-58: 12, 23
udplyndring (plustret)
1557-58: 401

GAVER OG VELGØRENHED

Gaver

bryllupspenge (brøllups peninge)
1551: 169
drikkepenge (dranck gielt, skienck)
1551: 151, 152, 155-160, 162, 164,
1554: 99, 101, 103-105, 106, 110, 114-116, 176, 203, 205, 209
1556: 91, 94, 95, 102, 106
1557-58: 113, 116, 124, 239, 241, 243, 244, 246, 249, 250, 306
grimepenge
1551: 151, 153, 155, 163-170, 172, 287
1554: 95, 104, 108, 114, 116, 144
1556: 88-90, 92-94, 98, 100, 102, 104, 105, 195
1557-58: 109, 113, 265, 266, 355, 357, 392
markedsgave
1557-58: 241
nytårsgave
1554: 95, 204
1556: 88
sjælegave (sielle gaffue)
1551: 167

Velgørenhed

blind
1551: 164, 165, 167
1556: 109

1557-58: 11
hospitalet
1551: 157
krøbling
1557-58: 117
kvinde
1557-58: 109, 116
offerpenge
1551: 160
1554: 100, 102, 118
1556: 91, 95, 110
1557-58: 118, 259, 260, 262, 404
pige, karl, uden arme
1557-58: 321, 396

HANDEL OG HÅNDVÆRK

Handel

apotek
1556: 95, 230
1557-58: 299, 301
apoteker
1551: 124, 164, 200, 201, 230,
1554: 91, 92, 157, 158, 210, 217, 218
1556: 155
1557-58: 301, 350-352, 394
boghandler (bogefører)
1551: 202
1554: 178-181
1556: 174
1557-58: 174, 302, 304, 305
Danske Compagni, Det
1557-58: 149, 152, 161-163, 193
førlov, udførselstilladelse (førloff)
1551: 13-15, 17, 18, 64
1554: 19-23
1556: 19, 22, 25, 29-31
1557-58: 12-14, 35, 43, 45-50, 52-54
handelsmand, handelsbetjent (kiøpsuendt)
1557-58: 311
handelsvirksomhed (handel, kiøpmandisskaff)
1551: 166
1556: 233
kedelkræmmer
1557-58: 327
kramvarer
1554: 160
kræmmer (kremere)
1551: 95, 101, 103, 105, 176-180, 192, 218, 284, 287
1554: 156-161, 163-166, 194, 206, 212
1556: 143-149, 187, 204, 232
1557-58: 127-130, 167, 168, 175, 253, 254, 302, 304, 305, 308, 324,
325, 327-332, 341, 351, 352, 378, 403, 404, 414, 415

- kvinde, skotsk, sælger blågarnslærred
1557-58: 315
- købmand (kiøpmandt, kiøpmend)
1551: 107, 110, 141, 176, 180, 284, 287, 289
1554: 135, 156, 219
1556: 143, 147, 148, 204, 205
1557-58: 57, 110, 127, 130, 157, 178, 314, 327, 331, 350, 378, 379,
414, 415
- ligger, fremmed købmand
1551: 41, 133, 137, 138, 140, 146-148
1554: 108, 121, 123, 130, 137, 246
1556: 114, 117, 120, 122, 123, 126, 127
1557-58: 143-147, 149, 150, 153, 246, 269, 277, 281, 282, 284, 287,
289, 298, 316
- marked
1556: 145, 191
1557-58: 253, 302, 321, 328, 329, 402

Håndværkere

- badskær
1551: 38, 39, 224, 229
1554: 40, 65, 117, 121, 130, 134, 217
1556: 76, 97, 107, 110, 192
1557-58: 105, 151, 245, 296, 396
- bager
1551: 73, 129
1554: 61, 122
1557-58: 100, 192, 220, 250, 371, 382
- barber
1551: 73, 79, 115, 227, 229
1556: 76
- billedskærer
1556: 80, 193, 194
- bjergarbejder
1557-58: 374
- blikkenslager (plathenslaere)
1551: 196
1554: 121, 203
1556: 197
1557-58: 190
- blydækker
1557-58: 89, 199, 200
- bogbinder
1551: 56, 202-205, 265, 277, 284
1554: 83, 178, 180, 181
1556: 170, 171, 173-175, 228
1557-58: 108, 174-177, 187, 229, 235, 300, 301, 303-305, 365
- bogtrykker (prenthere)
1556: 172
1557-58: 176
- brølægger
1554: 120
1557-58: 338

- buntmager
1551: 197, 198, 284
1554: 68, 167, 169, 188, 208, 221
1556: 76, 148, 151, 161, 196
1557-58: 168, 171, 187, 191, 229, 344, 378, 393, 395, 399, 403,
404
- bødker
1551: 126
1554: 217
- bøssesmed
1551: 88
1554: 117, 168
- bøssestøber
1551: 229
1557-58: 148, 182, 375
- destillatør
1557-58: 103, 225
- fjermager
1551: 74, 222, 223, 229
1554: 216
1556: 185, 187, 188
- fyrværker
1557-58: 87, 113, 190, 195, 197, 366
- garver (feltbereder, skindere)
1556: 185, 186, 194
1557-58: 179, 188, 191, 378, 398
- grovsmed
1551: 87, 91
1554: 168
1557-58: 308, 309
- guldsmed (goltsmed, guldsmedt)
1551: 115-117, 119, 120, 122, 203-205, 217, 224, 265, 284
1554: 172-177, 215
1556: 20, 39, 137-139
1557-58: 52, 133, 155-158, 174-176, 225, 247, 282, 300-302, 305, 307,
317, 359-364, 366
- guldvæver
1554: 156, 166
- hammersmed
1556: 130
- hattemager
1551: 127, 284, 287
1554: 160, 202
1556: 183
1557-58: 129, 130, 181, 345, 397
- hjulmager
1551: 44, 261
- hjulmand
1551: 43, 257, 263
1556: 51, 214
1557-58: 89, 199, 200
- juveler
1556: 143-145
- kalkslager

- 1557-58: 343
- kandestøber
 - 1551: 217, 230
 - 1554: 209
- kedelsmed
 - 1554: 214
- klejnsmed (cleensmedt, cleensmeder, cleensmer)
 - 1551: 87-91, 257
 - 1554: 168, 169, 240
 - 1556: 23, 65, 94, 166, 167, 192
 - 1557-58: 52, 97, 133, 213, 241, 244, 306-308, 327, 368
- knivsmed (kniffuebinder, kniffuesmedt)
 - 1551: 221, 223, 227
 - 1554: 169
 - 1557-58: 306, 308, 325, 371
- kobberdækker (kopperdecker)
 - 1551: 43, 44
 - 1554: 46, 243
 - 1556: 51, 214, 221
- krudtmager
 - 1551: 37, 250
 - 1554: 40-42, 231
 - 1556: 49, 211
 - 1557-58: 87, 195, 197
- kunstmaler
 - 1554: 115
- kunstmester
 - 1556: 215
- kurvemager
 - 1556: 190
 - 1557-58: 188, 384, 398
- lygtemager (Lygthemagere)
 - 1551: 101, 224
 - 1557-58: 371
- læstemager
 - 1557-58: 332, 400
- maler (mal(l)ere)
 - 1551: 94, 116, 122, 123, 264, 269, 284
 - 1554: 71, 126, 142, 165, 206, 211, 215, 216, 218
 - 1556: 79, 135, 136
 - 1557-58: 138
- mestersmedesvend
 - 1554: 240
- murer, murermester
 - 1551: 18, 209, 257
 - 1554: 184
 - 1556: 89, 96, 215
 - 1557-58: 185, 343
- mølle, møllested
 - 1556: 197
 - 1557-58: 249, 250, 410, 416
- møller
 - 1554: 108
 - 1557-58: 320

- paulunmester, paulunmager
1551: 105, 275
1557-58: 318-320
- perlestikker (perlestecker, perlestiicker)
1551: 68, 99, 162, 284
1554: 69
1556: 130, 145, 155, 180, 193, 194, 314, 366, 394
- polêrmester
1557-58: 188
- portrætmalers (contrafeyere)
1556: 136
- possementmager (Bordeuircker, Posementh Macker)
1551: 169, 180
1554: 156, 162
1556: 119, 214
- postejbager
1554: 62
1556: 73
1557-58: 102, 223
- pottmager
1551: 199
1554: 231
- ravdrejer
1557-58: 221
- rebslager (reffslaere)
1551: 188, 257, 283
1554: 182
1557-58: 134, 185
- remskærer (remesnider)
1551: 192-195, 222, 264
1554: 186-189, 216, 217
1556: 168, 169, 230
1557-58: 179, 180, 354-356
- sadelmager
1551: 43, 44, 192-194, 207, 284
1554: 25, 126, 186-189, 217
1556: 66, 168, 169, 179, 192-194, 233
1557-58: 99, 179, 180, 215, 263, 353-356, 365, 395
- savmølle
1557-58: 26
- savskærer (sau(g)skere, sauskierer)
1551: 262, 264
1554: 245
1557-58: 151, 185
- semelbager
1554: 61
- skiferdækker, tagdækker (skeffuer decker)
1551: 135
1554: 73, 211
1556: 76, 100
1557-58: 103, 230
- skomager
1551: 92-98, 101, 161, 176, 177, 179, 193, 261, 274, 275
1554: 159, 161, 165, 190, 191, 197, 201, 206, 207, 217, 247

- 1556: 176, 224, 227, 229
1557-58: 135, 136, 364, 365, 370, 372
- skrædder (snider, sniider, snyder)
1551: 41, 42, 69, 96, 100-102, 104, 107-111, 130, 167, 177-179, 205, 212, 213, 217-222, 224, 226, 228, 229, 236, 242, 260, 263, 264, 290
1554: 68, 94, 96, 108, 127, 152, 155, 156, 162, 163, 166, 167, 208, 211, 214-216, 219, 220, 228, 244, 247
1556: 75, 101, 144, 145, 148, 150, 151, 153, 177-179, 185, 187, 188, 191, 193-195, 197, 204, 218, 222, 225, 226, 228-230
1557-58: 105, 117, 118, 128, 167-173, 179, 186-189, 226, 227, 233, 241, 276, 281, 295, 308, 314, 316-319, 321-326, 329, 330, 332, 340, 365, 368, 370, 378, 392, 397, 404
- slagter
1554: 63, 149, 206, 207, 210
1556: 73
- smed (smedtt)
1551: 66, 74, 75, 79, 87-89, 178, 179, 209, 216, 229, 257, 283
1554: 55, 121, 141-143, 168-171, 240
1556: 65, 166, 167, 189, 215, 233
1557-58: 244, 306
- snedker
1551: 122, 209
1554: 184, 207, 208, 210
1556: 195
- sporemager
1551: 87, 162
- stenhugger
1554: 184, 243
1556: 190
1557-58: 117, 185, 343, 399
- stenskærer
1554: 65
- stukkator
1557-58: 330
- støvlemager
1551: 92
- sukkerbager
1557-58: 401
- sværdsmed (suerfeyer, swerfeyger)
1551: 192, 193, 223, 226
1554: 205
1556: 191, 195
1557-58: 189
- sømslager
1554: 240
- tapetmager
1554: 104, 160
- teglgård
1556: 226
- teglgårdsfoged
1554: 44, 45, 246
- tilskærer
1551: 100, 102, 106, 113

- 1554: 152-154
- 1556: 148, 153, 232
- 1557-58: 167, 173, 314, 322, 326
- tøffelmager
 - 1551: 98, 220
 - 1556: 177, 178, 225
 - 1557-58: 136, 332, 369, 371, 378
- tømrer (themermænd, thøermænd)
 - 1551: 158, 209, 214
 - 1554: 112, 184, 234, 241
 - 1556: 112, 184, 212
 - 1557-58: 89, 185, 199, 200, 204, 250, 264, 343, 389, 390, 394
- urmager (seyermacker)
 - 1551: 71, 119
 - 1554: 68, 168, 204
 - 1556: 79
 - 1557-58: 116, 186, 229, 254, 307, 308
- vognmager
 - 1551: 213, 265
 - 1554: 207, 211
 - 1556: 187, 19
 - 1557-58: 89, 200, 398
- væver (weffuere)
 - 1551: 85, 165, 169, 205
- ølbrygger (gosebruer)
 - 1551: 43, 173, 221, 224, 284, 287
 - 1556: 145, 187
 - 1557-58: 87, 185, 199, 200

Håndværkeres arbejde, værktøj og materialer

- alun
 - 1556: 170-172, 174
 - 1557-58: 303
- auripigmentum
 - 1557-58: 174
- betække, overtrække - med klæde eller skind
 - 1551: 193, 203, 223, 261, 264, 269, 277
 - 1554: 155, 186, 208
 - 1556: 179, 230
 - 1557-58: 170
- bindetråd (binth troed, bogbinder)
 - 1554: 208
 - 1557-58: 174-177, 180, 302-304, 319, 392, 394, 396
- bladguld (blad guld, twist guld)
 - 1556: 136
 - 1557-58: 138
- boraks
 - 1557-58: 303
- brædder (deller)
 - 1551: 209
- brækjern (breck yser)
 - 1551: 229
- drejejern

- 1557-58: 133, 306
farvede perler (faruer)
1551: 99
1556: 188, 194
farver, farvet (farber, farffue, faruer, faruit)
1551: 107, 127, 227, 234, 240, 284, 289
1554: 25, 142, 153, 211, 225, 227
1556: 135
1557-58: 138, 139, 188, 378
farnis, farniseret (farnese, farnesett)
1554: 211
1556: 194
1557-58: 394
fil (fyll)
1551: 226
fjer (feder, fedre, feyre)
1551: 222, 223, 229
1554: 204, 214, 216
1556: 185, 187, 188, 195
1557-58: 392
forgylde, forgyldt
1551: 115, 118, 119, 122
1554: 10, 177, 205, 247
1556: 135, 139, 190
1557-58: 361
forsålede (sollede)
1551: 92
garvning med bark
1557-58: 180
hammer, let
1557-58: 328
hønsenet
1554: 208
høvl, høvljærn
1557-58: 330
jernbånd
1557-58: 399
kabelgarn (cabelgarn, kabelgarn)
1551: 174, 188, 283, 284, 287
1554: 182
1557-58: 134, 310-313
køgt op (wpsødt), sølv
1554: 174
kox* (guldsmedearbejde, en beholder af sølv med låg)
1554: 177
1557-58: 359, 360
kramsøm
1551: 176
1556: 186
1557-58: 330, 366
låg til en kox, se også kox* (sølvlåg af 12 lod sølv)
1557-58: 360
nagle
1551: 224

1556: 234
olie, til maling
1557-58: 138
overstryge (male)
1554: 206
pergament
1557-58: 300, 302-305
perm
1556: 171
rav
1557-58: 221, 383
rem, remme
1551: 193, 218, 223, 226, 227
1554: 187, 189
1556: 144, 145, 174, 186
sav (saughe)
1551: 219
segl (segl, indzegle)
1551: 116
1556: 137
1557-58: 168
sigtedug (sigthe dug)
1551: 216
1557-58: 320, 382
skifersten
1554: 212
skærpet stål
1557-58: 307
snor til bogbinding
1557-58: 174, 187, 300
spiger
1551: 209
stænger (stenger)
1551: 88
1554: 168, 170, 187
støbe, sølv
1554: 175
støbe, tin
1554: 209
stålstang
1554: 168
ståltråd
1556: 129, 189
1557-58: 333, 377
sværtebøsse (suerthe bøsse)
1551: 177, 178, 192
1554: 144, 165, 209, 212
1556: 193, 194
1557-58: 304, 331, 365, 394
søm
1551: 87, 89, 176, 212
1554: 170, 210, 211
1556: 146, 166
1557-58: 180, 308, 309, 353, 355

tang

1557-58: 327

tin (thin)

1551: 217, 230

1554: 206, 209

1556: 172

1557-58: 304

økse

1551: 88, 234

Håndværkeres organisation

oldermand

1554: 114

1556: 85, 187

1557-58: 152

HOFFET

Den kongelige familie

børnene (prinsere og prinsesser)

1551: 132, 156, 158, 167, 219, 265

1554: 190, 194, 196

dronning

1551: 27

1554: 34, 73, 107, 159, 195, 197

1556: 88, 111, 112, 115

1557-58: 146, 279

dronningens moder

1557-58: 146-148, 153, 248, 249, 257, 276, 284, 297, 308, 309, 324, 330,
352, 276, 284, 401, 403

frue, min nådige, nådigste

1551: 68, 79, 89, 90, 92, 94-99, 101, 102, 106-111, 115-120, 122, 127,
130, 133, 134, 140-143, 145, 146, 148, 151, 153, 154, 156, 157, 159,
160, 167, 169, 171, 176-180, 187, 194, 197-200, 202, 204, 211, 212,
214, 216, 218-222, 224-229, 263, 264, 266, 277

1554: 67, 69, 71, 91, 93-97, 99-108, 112-114, 116-118, 121, 122, 124,
126, 127, 132-134, 136, 137, 140, 143, 145, 150, 153-169, 171-177,
180, 181, 186, 188-190, 192, 194, 195, 197-201, 204-208, 210, 211,
213, 215-220, 244, 246

1556: 75, 78, 88, 89-95, 97, 100-110, 116, 117, 119, 124, 125, 129,
133, 135, 137-139, 143-153, 161, 168, 169, 176-180, 185-195, 197,
198, 206, 214, 218, 221-229, 232, 234

1557-58: 82, 99, 104, 109-114, 117, 118, 127-130, 135-138, 144,
146-148, 151-153, 155, 157, 167, 169, 170, 172, 173, 178, 179, 186,
188-190, 192, 214, 220, 224, 226, 231, 238-255, 257-270, 276, 278,
283, 284, 290, 297, 301, 306-309, 314-316, 318-320, 322, 323-325,
327-333, 340, 344, 347, 350, 351-355, 357, 359-367, 369-372, 374, 376,
378, 381, 382, 389, 392, 394, 396-398, 401, 403-405, 407, 408, 414

frøken (frøcken, frøicke)

1551: 109, 116, 135, 171, 262

1554: 179, 180, 220

1556: 95, 98-100, 103-110, 153, 161, 193, 222, 224

- 1557-58: 111-118, 136, 174, 188, 190, 254, 258-263, 301, 318,
359, 369, 378
- herre, min nådige
1557-58: 136, 272, 314, 407
- herrer, de unge
1551: 163, 192, 213
1554: 157, 193
1556: 88, 91, 144, 153, 161, 190, 195
1557-58: 109, 136, 156, 186, 188, 189, 224, 247, 253, 254, 258-261,
272, 314, 364, 396, 404, 414
- kong Christian II
1551: 51, 112, 245
1554: 235
1556: 140, 220
1557-58: 125, 202
- kongelig majestæt
1551: 3-19, 21-27, 29-31, 33, 38, 45, 49, 50, 52-55, 57, 59-63, 65-67,
69-77, 86-98, 100, 101, 103, 105, 106, 108-112, 114-120, 122-124,
126-136, 138-148, 150-171, 174-179, 181, 184, 186-194, 196-198, 200,
202-208, 210-225, 227-229, 232, 279, 286, 287, 293, 294
1554: 3-26, 28-32, 37, 47, 52, 68, 73-77, 82-85, 87, 88, 90, 91, 93,
95-118, 120-123, 125-145, 147-150, 155-170, 172-182, 185-188,
190-196, 199, 200, 202-220, 225, 235, 239, 242, 246, 247, 249
1556: 3, 6, 8, 10-13, 15, 16, 19, 21, 23-28, 32, 33, 36, 43, 44, 56,
75-77, 88-90, 94, 96, 98, 100, 102-109, 112-127, 129-136, 138-141,
143-151, 153, 155, 157, 158, 160, 161, 166, 167, 169-178, 181-183,
185, 189-191, 193-198, 200, 203, 205, 213, 219, 220, 222,
225-228
1557-58: 3-18, 20, 25-41, 43-54, 56-60, 62, 64, 66-72, 76, 77, 82-84,
92, 105, 107-118, 121, 123, 124, 126-130, 133-136, 138, 140, 141,
143-153, 155-157, 159-177, 179, 180, 182, 183, 186-191, 192,
201, 202, 204-207, 209, 213, 214, 220, 221, 224, 225, 230, 235,
236, 238-256, 258-260, 262-294, 296-298, 300-325, 327-332, 334,
337-341, 345, 346, 348-371, 373-376, 378-380, 382-387, 389, 391-393,
395-405, 407-414, 419
- kongens brødre
1556: 24, 117
- nåde, hans
1551: 62, 67, 88, 115, 122, 129, 151-159, 161, 163, 165-169, 171, 175,
180, 186, 203, 204, 210-216, 220, 222, 225, 228, 286
1554: 81, 95-99, 101-105, 107-110, 113, 115-118, 134, 141, 156, 165,
166, 170, 172, 174, 203, 205, 207, 215
1556: 6, 13, 24, 88-100, 102-109, 119, 121, 124, 134, 139-141, 144,
146, 176, 185, 191, 195, 196, 229
1557-58: 18, 66, 109-116, 118, 127-129, 140, 150, 153-157, 191, 192,
238, 240, 241, 243-245, 247-257, 264-267, 281, 283, 287, 291, 292,
296, 301, 314, 327, 339, 345, 358, 361, 362, 379, 387, 400, 407,
412
- nåde, hendes
1551: 106, 107, 111, 117, 119, 122, 130, 133, 146, 154, 160-164,
167-169, 177, 178, 180, 211, 214, 216, 218, 224, 225, 228
1554: 90, 93, 95, 96, 99, 101, 102, 104, 106-108, 113, 114, 116, 117,
132, 134, 157, 158, 160, 162-164, 166, 173, 176, 190, 200, 201,

205, 211, 219
 1556: 89, 90, 93, 94, 98, 101, 102, 111, 129, 133, 144, 150, 151, 161,
 185, 187, 188, 193, 197, 221-224, 226-228
 1557-58: 109, 117, 144, 153, 155-157, 178, 193, 239-246, 248, 250, 252-
 254, 257, 263-268, 297, 308, 314, 315, 319, 325, 328-330, 332, 340,
 344, 355, 358, 362, 364, 365, 378, 381, 403, 407, 408
 søster, kgl. majestæts (Elisabeth), se personregister
 1551: 105, 158, 166
 1556: 146

Hoffets og administrationens personale

amme

1551: 96, 145, 162

amtmand

1554: 125, 133

berider

1551: 64, 73, 88, 91

1554: 47

1556: 58, 96

bestilling, bestalling (bestillning, bestylning)

1551: 38, 53, 54, 56, 57, 61

1554: 83, 85, 89

1556: 118, 122, 127, 129, 130, 157-159

blegerske

1556: 194

brygger, bryggersvend (brøger, brøger suennen)

1554: 118

1556: 184

1557-58: 185, 251, 317, 343

bygmester

1551: 130

1554: 130

1556: 117, 118, 132

1557-58: 110, 116, 143, 221, 244, 275, 287, 288, 290-292, 389

bøddel (profos)

1557-58: 202

Danmarks Riges marsk

1557-58: 29, 31, 80, 81, 376

dreng

1551: 47, 91-98, 105, 107, 110, 130, 147, 151, 154, 155, 159, 160,
 167, 169, 170, 192, 202, 204, 213, 218, 225, 228, 229, 235, 247, 262,
 263, 265, 269, 275, 277, 278

1554: 62, 63, 95-103, 105-108, 110, 113, 115-118, 121, 130, 134, 142,
 145, 152-158, 163, 164, 170, 186, 187, 190, 200, 203-205, 207, 212,
 214-216, 218, 220, 246

1557-58: 102, 115-118, 127, 135-137, 153, 168, 170-172, 186, 187, 190,
 192, 209, 219, 222, 223, 238-242, 247, 250, 252, 255, 257,
 262-264, 270, 273, 305, 308, 314, 321, 323-325, 327, 329, 353, 357,
 361, 364-371, 378, 391, 392, 397, 398, 400, 403, 404

drost

1551: 140

dugesvend, se hofdugesvend

dørknægt

- 1557-58: 281
- dørvogter
1557-58: 367
- embede
1556: 95
1557-58: 3
- embedsmand
1556: 10
1557-58: 49, 273
- enspænder
1551: 60, 62, 64, 67, 69, 78, 109, 129-132, 135, 137, 138, 141, 144-147
1554: 52, 54, 93, 120, 127-129, 133, 135, 146, 246
1556: 63, 64, 108, 112, 113, 115, 117, 118, 120, 127, 130, 132-134
1557-58: 95-97, 143-145, 147, 151, 152, 159, 211-213, 243, 245, 247, 267, 272-274, 276, 277, 280, 283, 287, 288, 357
- foged
1551: 109, 256, 258, 261, 270
1554: 6, 44, 45, 242, 246
1556: 4, 24, 216
1557-58: 31, 49, 345
- fogedsvend
1551: 158, 261, 270
1556: 230
- fourer (forirer, førirer)
1554: 99, 124
- fyrbøder (fyrbotther, fyrbøtther)
1551: 88, 92-97, 102, 103, 106, 107, 109, 153, 154, 164, 165, 167, 170, 178, 193, 202, 203, 217, 224, 226, 266, 269, 270, 277
1554: 110, 118, 152-155, 157, 162, 163, 179, 188, 190, 191, 193-198, 200, 212-216, 219, 220
1556: 76, 98, 138, 148, 152, 176, 177, 179, 227, 234
1557-58: 128, 130, 135, 167, 169, 190, 226, 246, 250, 263, 264, 269, 305, 308, 319, 321, 329, 355, 364, 366, 368, 369, 371, 404
- fyrværker
1557-58: 87, 113, 190, 195, 197, 366
- fægtemester (fygthemester, fygtmester)
1551: 105, 111
- gartner
1551: 154
1554: 102
- gravere (graffuere)
1551: 163
1557-58: 246, 389
- harniskknægt (harensknægt, harinsknægt)
1551: 43, 44, 107, 111, 112, 221, 224, 226, 228, 229, 266, 269, 270, 275
1554: 46, 153, 154, 192, 193, 218, 247
1556: 51, 52, 96, 146, 151, 168, 187, 189, 196, 197, 221, 228, 234
1557-58: 89, 188, 199, 200, 400
- herold
1557-58: 227, 339, 407

- herredsfoged
1556: 266
1557-58: 242
- hestelæge
1551: 41, 42
1554: 44, 45, 229
1556: 212
1557-58: 89
- hingsterider
1551: 62, 64, 69, 72, 76, 128
1554: 51, 99, 115, 169, 188
1556: 62
1557-58: 94, 150, 159, 210, 211, 268
- hof*
1557-58: 388
- hofdame, se jomfru
- hofdugesvend
1551: 74, 94, 97, 107
1554: 193
1556: 78
1557-58: 105, 171, 229, 325, 382
- hofmand (hoffmand, hoffsinder)
1551: 132, 156, 168
1556: 31, 153, 205
1557-58: 92, 106, 131, 208, 231, 297, 298, 316, 320, 322, 405
- hofmester
1551: 50, 158
1557-58: 120, 236
- hofmesterinde
1551: 96, 156, 158, 167, 168, 216, 229
1554: 176
1556: 82, 95, 110, 179
1557-58: 104, 170, 364, 372, 394
- hoftjener
1551: 59, 86
1554: 47, 93
1556: 58, 84
1557-58: 92, 103, 106, 131, 208, 224, 231, 405
- husfoged (husfogeth)
1551: 158, 256
- jomfru, jomfruer
1551: 63, 94, 96, 120, 132, 133, 151, 153, 160, 216, 219, 220
1554: 100, 102, 103, 106, 118, 153, 156, 158, 159, 190, 193, 195, 197,
200, 201, 219, 227, 244
1556: 91, 95, 110, 117, 144, 145, 153, 179, 221-223, 225, 227,
229
1557-58: 118, 188, 193, 254, 259, 260, 262, 314, 320, 322, 364,
369, 372
- jomfrupige
1556: 177, 178
- kammerdreng
1557-58: 238
- kammerjomfru
1557-58: 253

- kammerpige
1557-58: 369
- kammertjener
1557-58: 268, 407
- karl, karle
1551: 155, 156, 159, 161, 165, 264
1554: 45, 95, 104, 139, 217
1556: 188
1557-58: 118, 153, 244, 299, 400, 403
- knægt (knecht, knegth)
1551: 49-51, 68, 81, 82, 98, 104, 111, 244, 245, 256, 263, 264,
266
1554: 63, 74-76, 141, 144, 235
1556: 54, 56, 74, 219
1557-58: 102, 125
- kogerske (kiøkerske)
1556: 21
- kok (koch, kock)
1551: 81, 82, 140, 151, 258
1554: 61-63, 110, 209, 216
1556: 72, 74, 75, 91, 92
1557-58: 101, 102, 113, 149, 222-224, 245, 296, 314, 322, 323, 329,
351, 382
- kokkedreng
1551: 111, 224
1554: 62, 63, 118, 152, 153, 194, 246
1556: 73-75, 149, 152, 224, 227, 229
1557-58: 118, 171, 250, 314, 317, 323, 325, 367, 371, 404
- komtur, høj embedsmand i Livlandske Orden (conther)
1557-58: 293, 295, 351
- kulskriver* (kulschriffuer)
1556: 214
- kvindfolk
1551: 94, 96, 107
1554: 194, 198
1556: 177, 178
1557-58: 315
- køgemester (kiøgemesther)
1551: 206, 269
1554: 18, 110, 157-159, 206, 209, 210, 214, 216, 218
1556: 59, 133, 135, 146, 188, 189, 229
1557-58: 192, 346, 350-352, 382, 402
- lakaj (lachee, lackee)
1551: 64, 65, 77, 92, 93, 95, 106, 109, 212, 223
1554: 57, 137, 142, 190-201
1556: 71, 72, 84, 93, 95, 97-102, 108-110, 128, 129, 131, 178, 179,
222
1557-58: 99, 109-112, 114, 116, 117, 135, 146-149, 152, 218, 247,
255, 256, 267-270, 273, 275, 280, 325, 332, 361, 365-371, 393, 394,
397, 399
- malkepige, mejerske (melchedeye)
1551: 154
- marsk, Danmarks Riges
1557-58: 29, 31, 80, 81, 376

- møntmester (mønthemester)
1551: 117
1557-58: 9, 58, 155-158, 359, 360, 418
- oldfrue
1551: 133
- pige, piger
1551: 96, 151, 152, 155, 156, 158, 160, 162, 229, 265
1554: 96, 213, 246
1556: 177, 178, 224, 227, 228
- portner
1551: 41, 249
1554: 44, 45, 118
1556: 232
1557-58: 250, 404
- procurator
1551: 142
1554: 87
- rentemester
1551: 49, 238, 242, 244, 289
1554: 4, 224
1556: 18
1557-58: 93, 231, 285, 293, 295, 299, 400
- ridder
1557-58: 73, 411, 412
- ridefoged
1556: 217
- rustmester
1551: 84, 229
1554: 136
1556: 83, 119, 128, 191, 198
1557-58: 146, 159, 179
- sandemænd
1554: 8
- sekretær (secretarij, secretarius, secretere)
1551: 55, 59, 60, 122, 128, 130, 141, 142, 145, 149, 158, 169
1554: 66, 87, 112, 141
1556: 113, 130
1557-58: 49, 104, 140, 227, 290, 295
- skovfoged
1557-58: 30
- skriver (schribere, schriffuere)
1551: 3-5, 8, 14, 20, 41-44, 50, 51, 65, 74, 108, 112, 124, 126, 131,
134, 167, 174, 184, 186, 189, 194, 234, 235, 244, 256, 258, 261, 264,
266, 268, 269, 275, 277, 291
1554: 6, 10, 11, 20, 22, 26, 29, 32, 34, 38, 66, 67, 71, 84, 91, 134,
137, 142, 180, 183-185, 219, 224, 242, 244
1557-58: 30, 35, 42, 49, 63, 103-106, 148, 227-229, 274, 279,
293, 313, 343, 387, 400, 407, 409, 410, 416, 419
- skænk
1554: 147, 148, 215
1556: 70, 71, 129, 143, 160
1557-58: 38, 68, 164, 339, 368, 371
- slotsfoged
1556: 217

- 1557-58: 345
slotsskriver
1551: 12, 209
1554: 11, 19, 184, 185
1556: 33, 182
1557-58: 183, 185, 389
slotstjener
1551: 43, 44, 291, 292
1554: 185, 244
svend
1551: 69, 94, 130, 155, 163-166, 168-170, 226
1554: 61, 62, 101, 106, 112, 114, 116, 117, 126, 140, 203, 207,
212
1556: 71, 72, 74, 75, 89, 90, 93-95, 102, 104, 105, 113, 186, 197,
230
1557-58: 93, 102, 116, 124, 143, 148, 149, 210, 222, 223, 226, 240,
241, 244, 265, 266, 281, 285, 290, 320, 321, 324, 330, 367,
372, 398
sølverpape
1551: 96, 155, 162, 171, 218, 277
1554: 68, 152, 162
1556: 81, 88-91, 93-97, 99-101, 185, 198, 222, 223, 227, 233
1557-58: 23, 105, 111-118, 137, 158, 192, 193, 230, 257-262, 317, 318,
320, 332, 364, 367, 369, 371, 393, 398, 403
sømmerske
1557-58: 187, 192, 193, 319, 365, 369, 392, 397
tingfoged
1557-58: 183
tjener (thiennere)
1551: 3-5, 7, 20, 31, 43, 44, 53, 57, 59, 86, 129, 131, 163, 167, 178,
218, 291, 292
1554: 71, 90, 101, 103, 113, 120, 122, 130, 131, 143, 150, 157,
162
1556: 15, 35, 90, 98, 113, 114, 117, 119, 128, 144, 145, 156, 182
1557-58: 6, 29, 59, 61, 71, 72, 76, 82, 112, 148, 149, 159, 166, 236,
237, 240, 248, 252, 257, 265, 266, 268-271, 275, 278, 280, 285, 286,
288, 290-292, 294-298, 303, 317, 322, 325, 327, 340, 345, 391, 402,
403, 405, 408, 411, 414
tjeneste
1551: 37, 40, 41, 50, 69, 73, 74, 142, 163, 261, 264, 266
1554: 44-47, 52, 55, 59, 60, 64, 75, 84, 120, 142, 235, 243
1556: 53, 55, 56, 62, 66, 83, 88, 90, 103, 107, 109, 116, 219
1557-58: 25, 96, 108, 116, 199, 204, 208, 211-215, 217, 218, 220, 221,
224, 225, 227, 229, 231, 233, 240, 277, 314, 377
underfoged
1556: 194
underkok
1551: 81
urtegårdsdreng
1556: 226
urtegårdsmand
1551: 43, 71, 111, 227, 257, 265
1554: 46, 104, 114, 139, 246
1556: 51, 78, 234

- 1557-58: 89, 167, 199, 200, 395
 vaskekone (waskerske)
 1551: 79, 90, 96, 155, 222, 276
 1554: 69, 73, 134, 198, 199
 1556: 79, 83, 121, 178, 193, 230
 1557-58: 104, 229, 230, 316, 322, 365, 367, 370
 vintapper
 1556: 193
 1557-58: 399
 voldmester
 1556: 78
 1557-58: 149, 154, 230, 267
 vægter
 1554: 118
 1557-58: 404
 vågekone (natwackerske, nat(t)wag(g)erske)
 1551: 97, 165, 265
 1554: 102
 1557-58: 369, 372

Tjenestefrihed, bortrejse med tilladelse

- bortrejse (aftug)
 1551: 152,
 1554: 74, 95, 99, 101, 115
 1556: 92, 96, 97, 106, 108, 193
 1557-58: 10, 113, 206, 207, 241, 242, 245, 247, 249, 250, 395
 bortrejse (orloff)
 1551: 43, 50, 59, 69, 73, 154
 bortrejse, tilladelse til (forloff)
 1551: 49, 63, 67, 69, 70, 73, 153, 160

 1554: 45, 59, 60, 62, 75, 235
 1556: 53, 63, 70, 72, 75

Værksteder

- skriverstuen
 1556: 218
 1557-58: 301
 skrædderkammeret
 1551: 101, 104, 108, 109, 129, 130
 1556: 148, 150, 151
 smeltekommeret
 1551: 199

HUSDYR

Dyrefoder

- foder til dyr (fodder)
 1551: 129, 131-136, 138-141, 146-148, 265, 274-276
 1554: 120, 123, 127-134, 136, 137, 139-142, 156, 174, 207
 1556: 115, 118, 119, 191

fodersæk

1551: 110, 274-276
1554: 200, 206, 207
1556: 150, 191, 192, 197, 234
1557-58: 324, 384, 404

havre

1551: 132, 134-136
1554: 125, 146
1557-58: 190, 292, 295, 379, 405

hestefoder

1551: 129, 131, 134, 136, 138-141, 146-148
1554: 120-123, 127-134, 136, 137, 139-142
1556: 115, 118, 119
1557-58: 147, 152, 290-294, 296-298

hø

1551: 132, 136, 216
1554: 125, 146
1557-58: 131, 189

klid, mang* (manj)

1554: 212

klidbrød, klidkager* (marmj kager)

1554: 212

maltsæk, til havre

1557-58: 190

rug

1551: 123, 132, 134, 135, 185
1557-58: 131, 161, 281, 292, 297

Forskellige husdyr, kæledyr

bede, se vædder, gildet

får (foor)

1551: 155
1557-58: 284, 381

grise

1557-58: 183

gæs

1557-58: 183, 389, 396

hund

1551: 115-118, 155
1554: 113
1556: 95, 128, 234

hvide mus i bur

1557-58: 333

høg

1556: 195

høns

1554: 102, 149, 206, 210
1557-58: 37, 183, 184, 389, 396

kalv (kalff)

1554: 206, 218
1557-58: 183, 239, 240

ko, køer

1554: 6, 149

lam
1551: 160, 219
1554: 149, 210
1557-58: 37, 161, 183, 184, 389, 396

marekat (markatt)
1551: 188, 214

papegøje (pope gøye)
1551: 222
1557-58: 321, 368

påfugl (pohanne fugell)
1551: 221

ræv (røffue)
1554: 212

sangfugle
1557-58: 393

skødehund (skiude hund)
1554: 211

svin
1557-58: 322

trane, hvid
1557-58: 282

turteldue
1551: 229

ugle
1554: 220

vagtel
1554: 104

vædder, gildet, bede (gielldweyre)
1554: 149
1557-58: 268, 392

ænder (ender)
1554: 108

Heste

ganger (ridehest)
1551: 143

hest
1551: 59, 61, 62, 64, 68, 72, 73, 76, 78-80, 82-84, 87, 89, 90, 127, 129, 131-141, 146, 147, 150, 153, 156, 157, 163-170, 184, 192, 217-219
1554: 31, 47, 48, 51, 93, 94, 111, 120, 121, 125, 131, 141, 143, 145, 146, 169, 188, 189, 214
1556: 59-61, 83, 89, 90, 93, 94, 98, 100, 102, 113, 115, 116, 119, 130, 133, 134, 188, 230, 233
1557-58: 56, 92, 94, 118, 120, 121, 145, 147, 159, 160, 188, 209, 210, 231, 243, 256, 265, 266, 268, 277, 284-286, 290-292, 298, 308, 309, 319, 320, 354, 355, 357, 358, 364, 384, 399, 402, 404, 405, 408

hest (clipper, klipper)
1551: 54, 62, 66, 67, 151
1554: 105, 120
1556: 133, 134
1557-58: 159, 160, 241, 245, 248, 266, 272, 274, 280, 284, 286, 357,

358
hest, fordærvet
1554: 91, 93, 123, 126, 128, 129, 131, 133, 136, 139, 142, 180
1556: 134
heste, skadeserstatning* (schadegield)
1557-58: 159, 357, 358
hesteskade
1551: 62
1554: 93, 94
1556: 133
hingst
1554: 94
1557-58: 210, 358
livhingst (liffhingst, liif hingst, lyffhingst)
1551: 85
1554: 93, 94
1556: 133
skydehesten* (hest afrettet til jagt, jagthest)
1557-58: 355
ungarske mærer (hopper)
1557-58: 315
vallak
1554: 116
vognhest
1557-58: 180, 268, 284, 297, 393

Kvægdrift

kreaturer, øg (frisiske)
1556: 125
malkeko
1554: 6
okse
1554: 4, 19, 138, 149, 217
1556: 182, 184
staldokse
1554: 149

Stalden

asterdie
1551: 200, 217
1554: 91
1556: 155
1557-58: 350-352
bagtøj (hinderthøy)
1551: 90, 192, 194
1554: 189
1556: 168
1557-58: 179, 356, 400
bast liner
1554: 217, 220
beslagsmed, hestekosmed (hoffslaere)
1551: 258

- 1554: 168, 240
1557-58: 97, 213, 355
bidsel (bedzell, bydt, byselle)
1551: 88
1554: 187
1556: 188
1557-58: 354, 404
bidsel tøjle
1554: 187
bom, bomme (bome, bomme)
1554: 206, 220
buglænker
1551: 90
bukkel (puckel)
1551: 193
1554: 177
1556: 146
1557-58: 130, 328, 353, 404
bøjlekam
1557-58: 133
gjord
1551: 194, 212
grimer (grymer)
1551: 192
1554: 186, 188, 189
1556: 169
1557-58: 353, 356
grimeskaft
1557-58: 356
halskobbel til heste
1557-58: 179
hampetov
1557-58: 384
hestedækken
1551: 269
1554: 93, 247
1557-58: 169, 172, 315, 319, 402, 404
hestehale (hestes rompe)
1551: 127
hestesko
1551: 87, 89
1554: 124, 168-170, 206
1557-58: 308, 309
hesteskosøm
1551: 87, 89
1554: 169, 206
hovedtøj* (hoffuidstøcker, hoffuid law)
1557-58: 180, 354
klude til brug i stalden
1554: 247
1557-58: 172, 324
kumte (komther)
1551: 194
1554: 186, 214

- liner (lyner)
 - 1551: 235
 - 1554: 217, 220
- lås, til seletøjskiste
 - 1551: 90
 - 1554: 169
- mankekam (mankame)
 - 1551: 229
 - 1554: 209, 213, 218
 - 1556: 146
 - 1557-58: 328
- muleposer
 - 1557-58: 320, 328, 384
- mundstykke (mund støcke, mundstøcke)
 - 1551: 88, 90, 91, 193
 - 1554: 187
 - 1556: 188
- omlægning af hestesko (omlægge, omlagt)
 - 1551: 89
- paksadel
 - 1554: 209
- reb (reff)
 - 1554: 206, 217
- ringe til sadel og vogn
 - 1557-58: 179, 187, 353, 355
- sadel
 - 1551: 193, 223
 - 1554: 186-188, 205, 208, 209
 - 1556: 169, 233, 234
 - 1557-58: 129, 180, 187, 328, 353-355, 356
- sadelfyld
 - 1557-58: 398
- sadelgarn
 - 1551: 214
 - 1556: 145
- sadelgjord
 - 1551: 211
 - 1556: 145
- sadelknægt
 - 1554: 54, 189, 191, 200, 206, 208, 218, 220
 - 1556: 66, 146, 152, 168, 169, 177, 179, 189, 194, 197, 234
 - 1557-58: 97-99, 127, 129, 130, 136, 170, 172, 179, 214, 309, 324, 325, 331, 345, 353, 354, 356, 368, 392, 395, 397, 402, 404
- sele, seletøj (thøy, hinder thøy)
 - 1551: 90, 192, 194
 - 1554: 189
 - 1556: 168, 230
 - 1557-58: 128, 180, 354-356
- skoning af hest (hoffs slag)
 - 1551: 87, 90
- sporer
 - 1557-58: 135
- stald
 - 1551: 90, 97, 98, 110, 179, 192, 226, 276

- 1554: 165, 191, 199, 205, 206, 213, 216, 220, 247
1556: 146, 168, 189, 192, 197, 234
1557-58: 127, 172, 186, 324, 331, 395, 397
- stalddreng
1551: 92, 95-98, 154, 161, 167, 224, 277
1554: 99, 117, 153, 191, 193, 195, 196, 198-201, 216
1556: 107, 152, 176, 177, 179, 180, 192
1557-58: 97, 136, 172, 186, 190, 214, 215, 325, 365, 367, 370,
392
- staldknægt
1551: 60, 61, 68, 72, 79, 83, 88, 91, 92, 97, 98, 153, 162, 167, 193,
194, 224, 225, 229, 276
1554: 54, 55, 72, 188, 190, 195, 204, 247
1556: 66, 67, 81, 177, 179, 198
1557-58: 98, 214, 215, 265, 325
- stal dmester
1551: 274, 277, 278
1554: 55, 95, 99, 141, 146, 155, 164, 165, 186, 187, 199, 200, 205,
206, 209, 216, 217
1556: 60, 65, 67, 93, 96, 102, 105, 119, 129, 168, 189, 190, 192, 193,
197
1557-58: 113, 118, 127, 170, 208, 214-217, 249, 265, 266, 276, 291,
307, 308, 320, 328, 353-355, 357, 358, 367, 384
- stighbøjle
1551: 88, 90
1556: 189, 192 (stige jern)
1557-58: 129, 328
- stigrem (stig ledder)
1551: 179, 192, 194
1554: 186
1556: 168
1557-58: 353, 354
- strigle (skrabe)
1551: 90
1557-58: 129, 308, 395
- strøelse
1554: 125
1557-58: 131
- svamp (suamp, suomp)
1551: 178, 225, 228, 229
1554: 165, 204, 209, 212, 213, 215
1556: 146, 179, 189, 192, 193, 196, 198
1557-58: 127, 129, 186, 189, 190, 304, 331, 368, 392-394, 397,
400
- sværte (sb.)
1554: 204, 212, 213, 215
1556: 146, 179, 189, 192, 196, 198
1557-58: 127, 129, 130, 186, 189, 190, 192, 368, 392, 395, 397, 400
- sæk, sække
1551: 102, 110, 112, 261, 269, 274-277
1554: 20, 200, 205-207, 213, 216, 247
1556: 150, 169, 191, 192, 197, 227, 229, 233, 234
1557-58: 246, 247, 322, 354, 399
- taske til pudseklude (wiske taske)

1556: 192
 1557-58: 190, 320
 topremme, til heste
 1554: 189
 trug (truff)
 1554: 220
 tømmer - seletøj
 1557-58: 180
 vognskud
 1557-58: 129, 310, 393
 vogte-tøjler, bevogte-tøjler* (ward tøjle)
 1554: 189

HUSHOLDNING

Drikke

brændevin
 1557-58: 294
 clarete
 1557-58: 294
 drik
 1551: 124, 125
 1554: 101
 1556: 160
 1557-58: 147, 339, 342
 kirsebærmøst, -vin
 1557-58: 275
 lutter-dranc (luthther dranck)
 1554: 138
 1557-58: 149, 294, 299
 malvasier (malmersie)
 1554: 123
 mjød
 1554: 138, 146
 1556: 102
 1557-58: 149, 242, 272, 286, 293-296, 324
 rhinskvin (rynsk win)
 1551: 124
 1557-58: 129, 164, 278, 339, 340
 temperere vin
 1554: 219
 vand, fersk
 1551: 126
 vin (win, wynn)
 1551: 124, 125, 131-133, 143, 146, 147, 184, 216
 1554: 121, 122, 124, 128-134, 136, 138-140, 146-148, 219
 1556: 19, 115, 118, 119, 121, 124, 125, 128, 129, 131, 160, 189,
 193
 1557-58: 110, 121, 143, 144, 149, 161-164, 169, 189, 269, 272, 285,
 290-299, 339, 340, 342, 387
 vin, fra Poitou (Pøytow vin)
 1551: 124
 vinflaske

- 1557-58: 189
- øl
- 1551: 26, 124, 126, 129, 131-136, 138-141, 143, 146-148, 184, 216, 284, 287
- 1554: 35, 120-124, 127-134, 136-143, 146-148, 218
- 1556: 20, 28, 115, 117-126, 128-131, 160, 188
- 1557-58: 21, 44, 121, 143, 144, 147, 149, 152, 161-164, 241, 246, 269, 274, 279, 281, 282, 290-299, 320, 337, 340, 341, 349, 396
- øl, dansk eller fra Danzig (danst)
- 1554: 138
- 1557-58: 298
- øl, fra Barth (bardstøll)
- 1557-58: 161-164
- øl, fra Eckernförde (kackerbelle)
- 1551: 124
- 1554: 133, 147, 148
- 1557-58: 341
- øl, fra Einbeck (emst øl)
- 1557-58: 161-164
- øl, fra Hamborg
- 1557-58: 121, 161, 163, 294, 295, 298, 340, 341
- øl, fra Rostock
- 1556: 28
- 1557-58: 44, 161, 162, 163, 164, 341, 349, 396
- øl, fra Stralsund (sundistøll)
- 1556: 28
- øl, fra Torgau
- 1557-58: 241
- øl, gås (finere øltype)
- 1551: 148, 173, 287
- 1557-58: 285
- øl, (Jsraell)
- 1554: 147
- øl, præjsisk
- 1551: 124
- 1554: 138
- 1557-58: 155, 161, 164, 242, 285, 293, 339, 340
- øl, tysk
- 1557-58: 291

Fødevarer

- anis (annis)
- 1554: 204
- brød
- 1551: 157, 217
- 1554: 105, 115
- 1557-58: 294, 401
- citroner
- 1557-58: 188, 189, 351, 352
- eddike
- 1557-58: 164
- fetalje, proviant
- 1551: 26, 148

- 1554: 173
- 1556: 43, 110, 126
- 1557-58: 11, 121, 191, 374, 402
- flask
 - 1551: 185
 - 1554: 35
 - 1557-58: 121
- galiga
 - 1551: 200
- granatåble (appel von granath)
 - 1551: 137
 - 1557-58: 116
- hirsegryn
 - 1557-58: 192
- honning
 - 1554: 6
- hovedkål (kabuse koll)
 - 1556: 187
 - 1557-58: 393, 395
- husblas
 - 1554: 216
- hvedebrød
 - 1557-58: 294
- hvedemel
 - 1557-58: 161
- ingefær
 - 1554: 158
- jordbær
 - 1557-58: 186, 188
- kapers
 - 1557-58: 189
- karper
 - 1551: 162
- kastanje (castanj)
 - 1551: 212
 - 1557-58: 116
- kirsebær
 - 1554: 213
- kommen, danske eller fra Danzig (danst)
 - 1554: 204
- konfekt
 - 1551: 177
 - 1554: 159
 - 1557-58: 352
- korender
 - 1557-58: 350
- krebs (kreffs, kreffis, krefftt)
 - 1551: 162
 - 1554: 101, 105
- krydderi (spidserie)
 - 1556: 25, 155
 - 1557-58: 350
- kvæder
 - 1554: 113

- 1556: 96
- kød (kiødt)
 - 1551: 185
- køkkenurter
 - 1557-58: 250, 291, 329, 350, 351
- kål, hovedkål (kabuse koll)
 - 1556: 187
 - 1557-58: 393, 395
- laks
 - 1551: 159, 216
 - 1554: 117
 - 1557-58: 220
- laksforel (orn)
 - 1554: 164
- mad (madt)
 - 1551: 129, 131-134, 136, 138-141, 143, 146-148, 163, 170
 - 1554: 120-124, 127-134, 136-143, 146
 - 1556: 115, 117-126, 128-131
 - 1557-58: 143, 144, 147, 149, 152, 269, 274, 279, 281, 282, 290-299, 320
- makrel, fersk
 - 1554: 214
- malt
 - 1551: 185
 - 1557-58: 389, 190
- mandel
 - 1551: 214
 - 1554: 158
- mel (mell)
 - 1551: 220
 - 1557-58: 121, 161, 349
- merian
 - 1557-58: 395
- muskat, muskatblomme
 - 1554: 91
 - 1557-58: 350, 352
- måltid
 - 1551: 134, 135
 - 1554: 138
 - 1557-58: 144
- nederlandsk brød
 - 1554: 105, 115
- nelliker (neglecken)
 - 1551: 200
 - 1554: 158
- nødder
 - 1556: 94
- olie
 - 1557-58: 352
- oliven
 - 1557-58: 188, 189, 351, 396
- ost
 - 1554: 114
- paris korn

- 1551: 200
- peber
 - 1551: 200
 - 1556: 155
- peberkage
 - 1551: 218
- pomerans
 - 1551: 137
 - 1556: 94, 188
- proviant, se fetalje
- pærer
 - 1554: 207
 - 1557-58: 115, 240
- rod (roed), rødde
 - 1551: 157, 218
 - 1554: 114
- roer
 - 1551: 158
 - 1554: 114
- rosiner (rusiner)
 - 1551: 214
 - 1554: 70, 91, 158
 - 1557-58: 189, 350, 352
- rugmel
 - 1557-58: 161
- safran
 - 1554: 158
 - 1557-58: 174, 350
- salat
 - 1551: 159, 160
- sennep
 - 1554: 206
- sigtebrød (skonrogger)
 - 1557-58: 382
- sigtemel
 - 1557-58: 192
- smør
 - 1551: 7, 20, 26, 123, 194
 - 1554: 175
 - 1556: 13
- spidskommen
 - 1554: 158
- stegte pærer (bradt perer)
 - 1554: 207
- sukker
 - 1556: 155
 - 1557-58: 250, 291, 350, 352, 401, 403
- sukkertop
 - 1551: 217
- svesker
 - 1554: 217
 - 1557-58: 350
- valnødder
 - 1554: 207

1557-58: 246
vineddike
1554: 147
1557-58: 164
ycas* (apotekervare: krydderi, urt)
1551: 200
æble (eble), se også granatæble
1551: 137
1554: 207, 217
1557-58: 116, 247
æg (egh)
1554: 149
1557-58: 37
ænder (ender)
1554: 108
ærter
1554: 106
1557-58: 394, 402
østers (ousterlinge)
1551: 159

Køkken

askelagen
1556: 234
1557-58: 318
bespisning, udlevering af levnedsmidler (vdspeisning)
1557-58: 191
bryggepande
1551: 211
fad (fadt)
1551: 122, 124, 176, 184
1554: 174, 209, 217
1556: 20, 138, 139, 160, 189
1557-58: 23, 158, 163, 189, 339, 351, 352, 383
fadeburskvinde
1551: 151, 157, 221, 226, 235, 261, 265, 277, 289
1554: 97, 164, 220, 246
1556: 149, 150, 152, 197, 224-226, 228
1557-58: 135, 172, 173, 246, 312, 315, 316, 318, 322, 325
fadeburspige
1551: 151, 265
1554: 246
kedel (kielle)
1551: 235
1554: 147, 162, 163, 206, 208, 214
1556: 190
1557-58: 327, 332
kælder, vinkælder
1551: 124, 157, 256, 264
1554: 147, 148
1556: 193, 234
1557-58: 112, 161-164, 291, 368, 371, 399
kælderdreng

- 1551: 151
- 1554: 60
- 1557-58: 137, 250, 368, 371, 404
- kælderknægt
 - 1551: 69, 256, 264
 - 1554: 60, 147, 210, 211
 - 1556: 70, 71, 129, 223
 - 1557-58: 100, 221
- kældersvend
 - 1554: 110, 219
 - 1556: 30
 - 1557-58: 245, 340, 100
- køkken
 - 1551: 151, 157, 194, 206, 258
 - 1554: 91, 159, 208, 213
 - 1556: 188, 233
 - 1557-58: 112, 113, 130, 169, 192, 317, 329, 352, 382, 396
- køkkenhylde
 - 1557-58: 250
- køkkenlagen
 - 1557-58: 317
- køkkenskriver, (kiøckenschriffuer, Køckenschriber)
 - 1551: 82
 - 1554: 62, 91, 152, 153, 159, 163, 194, 212, 213, 216-218, 246
 - 1556: 74, 149, 224
 - 1557-58: 102, 208, 224, 303, 317, 329, 352, 371, 396, 403
- morter
 - 1554: 208
- pande
 - 1557-58: 129, 327, 329
- rivejern
 - 1556: 189
 - 1557-58: 360, 398
- sigte
 - 1557-58: 320, 382
- stegespid (brade wender)
 - 1554: 168
- strømper* (poser ?) til sigtemel (strumper)
 - 1557-58: 382
- sæbe (sebe)
 - 1551: 221
 - 1554: 162
 - 1557-58: 327, 365
- vandkedel
 - 1557-58: 327, 332
- viskestykke (thørre cleder)
 - 1557-58: 315

JURIDISKE BEGREBER

Arv, arvinger

arving

1551: 75

1556: 144
1557-58: 138

Institutioner

kammerretten
1551: 142, 145
1554: 86
1557-58: 107, 110, 235, 249, 270, 277
kammerrettens terminer
1557-58: 277
kejserretten
1557-58: 249
retsforfølgning, rettergang* (dele maal, deels maall)
1557-58: 54
retterting
1557-58: 256

Køb, pant og skøde

købsaftale
1554: 18, 150, 151
1557-58: 376, 410, 411
løfte, i betydningen kaution (løffte)
1557-58: 13, 14
pant
1557-58: 82
pantebrev
1557-58: 410, 411, 413
skødebrev
1557-58: 376, 412
vidisser
1557-58: 249, 303

Personer

domsmand, lægdommer* (scheppen)
1557-58: 244
landsdommer
1554: 8, 9
1556: 12, 132, 141
1557-58: 40

KANCELLIER, LENSVÆSEN, FORVALTNING OG RIGSRÅDET

Administration

Herred
1551: 4, 8, 17, 24, 32, 186
1554: 6, 29, 36
1556: 5, 19, 35
1557-58: 20, 30, 44, 45, 59, 68-73, 75, 77-83, 183, 184, 411
Landdag
1557-58: 144

Rigsdag

1556: 114

Statholder

1557-58: 202, 271, 273

Hertugdømmernes Råd

Det Holstenske Råd

1557-58: 287

Kancellier

Danske Kancelli

1551: 134

1557-58: 128, 130

kancelli (candsellerj, canndzelerj)

1551: 103, 128, 132, 134, 180, 211, 214, 216, 220, 221, 223, 224,
227

1554: 98, 133, 147, 204, 205, 208, 210, 219

1556: 171, 173, 175, 222

1557-58: 128, 130, 147, 174, 241, 300, 320, 327, 376, 412

kancelliskriver

1556: 77, 81, 83

1557-58: 174, 227, 228, 229, 236, 237, 241, 286

kansler (candseler, candzeler)

1551: 59, 112, 114, 117, 144, 156

1554: 16, 98, 103, 111, 116, 117, 142, 145, 147, 150, 215

1556: 15, 101, 112, 114, 226

1557-58: 28, 108, 146, 153, 159, 240, 245-247, 267, 295, 358, 379,
389, 410, 412, 416

Kejserlige majestæts kancelli

1557-58: 281

Kurfyrstens kancelli

1557-58: 147

Norges Riges kansler

1557-58: 28

relator

1554: 186

rentemesteri

1557-58: 304, 305, 308, 400

Tyske Kancelli

1551: 128, 132, 180, 213, 214, 216, 218, 220, 221, 223, 224, 227

1554: 13, 153, 179, 209, 212, 213, 215, 217-219

1556: 152, 170, 172-174

1557-58: 169, 241, 244, 246, 275, 276, 300-304, 325

voks, til kancellibrug

1551: 234

1554: 213

1556: 113, 170

1557-58: 301, 305, 389

Lensvæsen

gårds skriver*

1557-58: 7

len (leen, lenn)

1551: 3-11, 20-23, 30, 159, 242

1554: 4, 10, 18, 28-30, 223

1556: 13, 34, 182

1557-58: 16, 26-41, 46, 49, 59, 60, 64, 68-73, 75-83, 146, 151, 152,
183, 290, 306, 309, 410, 413

lensbrev

1551: 222

1556: 24

lensmænd

1551: 3, 12, 20, 23, 27, 293

1554: 4, 7-12, 14, 16, 18, 28, 30

1556: 3, 6-9, 11-14, 34, 112, 120, 126, 132

1557-58: 4-7, 16, 17, 26, 28, 29, 34, 35, 37-40, 47, 59, 64, 70-72,
77, 79, 82, 84, 143, 153, 269, 276, 277

Rigsrådet

Rigsrådet

1557-58: 267, 303, 409

Udsendinge

efterretningsagent

1557-58: 213

efterretningsvirksomhed

1551: 138, 142, 146, 147

1554: 135, 141

1556: 127

1557-58: 48, 213, 243, 269, 271-275, 279

staldbroder

1554: 134

udsending (geskicht, geskycht, ambasatter)

1551: 134, 147, 166

1554: 93, 123, 128, 134, 136, 139

1557-58: 127, 144, 281, 290, 321, 402

KIRKEN, KIRKELIGE FORHOLD

Gejstlige

abbed

1554: 87, 126

abbedisse

1554: 112

1556: 96

biskop, bisp, se også superintendent

1554: 124, 143

1556: 40, 51, 52

1557-58: 47, 244, 300

gal præst

1551: 154, 157

kannik

- 1556: 16, 17
kapellan (capellann)
1556: 98
kirkeherre
1551: 159
prior
1556: 21
priorinde (prierise)
1551: 141
provst
1551: 159
1557-58: 109, 282
prædikant
1551: 43, 61, 76, 156, 157, 160, 166, 171, 202, 222, 262, 263
1554: 65, 100, 102, 107, 110, 121, 154, 172, 179, 180, 218, 220,
246
1556: 79, 124, 149
1557-58: 104, 247, 303, 355, 370
prælat
1556: 16, 17
præst
1551: 152, 154, 157, 163, 170
1554: 95, 117
1556: 16, 17, 21, 226
1557-58: 141, 240, 256
sognepræst
1556: 105
superintendent (superintendens), se også biskop
1551: 27, 43, 44, 163, 170, 292
1554: 35, 46, 142
1556: 40, 51, 52
1557-58: 21, 89, 199, 200, 244, 248, 269, 298

Kirke, menighed, kirkens indretning og inventar

- alterklæde (althere cleder)
1551: 277
domkapitel, se kapitel
gravmæle (begreffnise)
1554: 125
kalk, alterkalk
1554: 10
1556: 139
1557-58: 7
kapel (cappelen)
1551: 167, 277
1557-58: 403
kapitel, domkapitel (capitell)
1556: 16, 17, 127
kirke (kyrcke)
1551: 153, 159-161, 165, 168-171
1554: 10, 19
1556: 94, 98, 99, 101, 108
1557-58: 7, 246, 257, 400

kirkebygning
1551: 165
kirkesølv
1554: 10
krone
1557-58: 7
ligbåre
1557-58: 324
menighed
1551: 129
messe
1551: 151, 161, 163
monstrans (manstrandds)
1554: 10

sakristi
1554: 19
stift (stichtt)
1551: 11, 142
1554: 5
1556: 4, 11, 13, 121
1557-58: 34, 38, 40, 47, 298
æske til nadveroblater* (piixe)
1557-58: 7

Kirkelige afgifter

bibelpenge*
1557-58: 42
biskopstiende
1556: 13
1557-58: 47
chatedrachticum
1551: 11
1556: 11
1557-58: 37, 47
kirkekorn
1554: 7
præste gæsteri
1551: 11
1554: 5
1556: 4, 11
1557-58: 37

Kirkelige begivenheder

fadder
1551: 130, 151, 165, 166, 172, 287
1557-58: 149, 240
faddergave, fadderpenge
1551: 130, 151, 165, 166, 172
1554: 98-100, 102-108, 115-118
1556: 88, 89, 93, 94, 96-98, 100, 104, 109
1557-58: 109, 153, 254, 263, 264

Klostre

herreklostre

1556: 121

Religiøs litteratur

bedebog

1551: 202

1554: 180

bibel

1557-58: 175, 301

enchiridion

1551: 202

Ny Testamente på tysk

1557-58: 301

passional

1557-58: 301

salmebog, dansk

1557-58: 305

KOMMUNIKATION

Breve

brev (i almindelighed)

1551: 63, 75, 128-130, 134-138, 140, 141, 145, 148, 205

1554: 96, 102, 116, 122-128, 130, 133, 134, 137, 140, 141

1556: 98, 144, 227

1557-58: 110, 267, 283, 376

brev og segl

1551: 30

1556: 15, 140-142

1557-58: 410, 412, 413

brev, Kgl. Majestæts

1551: 25, 135, 140, 143, 148, 184, 186, 187

1554: 114, 121, 127, 135, 139, 140, 144

1556: 44, 94, 112-127, 129, 131, 132, 140, 141

1557-58: 31, 64, 83, 110, 143, 145-148, 150-153, 267-272, 274-276,
278-288, 411, 413

Bude

bud

1551: 41, 43, 61, 128-131, 133-137, 140-146, 151, 159, 163-165, 167,
169, 2151554: 58, 84-87, 93, 96, 99-110, 112-118, 120, 121, 124-131, 133-138,
140, 143-146, 176, 178, 204, 2051557-58: 89, 110, 111, 115, 143-148, 150-152, 160, 168, 176, 199, 200,
219, 235, 236, 238, 239, 242-250, 267, 268, 270-289, 298, 325, 358,
362, 365, 370, 372, 381

fodbud

1551: 70, 137, 140, 147

1554: 58, 121-123, 125, 129, 130, 133, 138, 140

- 1556: 69, 113-115, 118, 121, 124-127, 129, 131
1557-58: 99, 144, 147, 148, 150, 218, 219, 235, 244, 267-273, 275-277,
283-289, 325, 370, 372
- kejserens bude
1554: 144
1557-58: 243
- kongen af Englands bud
1557-58: 298
- kurfyrstens postridder
1557-58: 236, 248, 272, 284
- løber (bud)
1554: 214
- postbud
1556: 103
- postrytter
1556: 118, 131
1557-58: 248, 297
- ridebud
1554: 57, 58, 123, 135, 137, 140
1556: 19, 68, 69
1557-58: 99, 100, 112, 218, 267, 268, 270, 271, 276, 283, 362

Tidender

- tidender, nyheder, tidsskrift (thiende, tidinge)
1554: 99
1557-58: 285, 288, 358
- tidsskrifter (thiender)
1554: 107

KRONENS FINANSER

Forskellige indtægter

- afgift, afgifter
1551: 6, 7, 20-24, 78, 293
1554: 13, 28-30, 34
1556: 3, 4, 6, 10, 34-36, 38, 45
- arveafgift (arue penindinge)
1556: 46
1557-58: 61
- arveløst gods
1556: 29
1557-58: 15, 45
- engleje (enngleje, enge penindinge)
1554: 23
1556: 22
- forbrudt gods
1551: 18
- forbrudt kød
1557-58: 12, 15
- gårdfæstning (gordfestning)
1551: 6, 7, 9, 10, 30
1554: 4, 13

- 1556: 6
- 1557-58: 29, 30, 32, 35
- haveleje (haffue leye)
 - 1551: 17
 - 1554: 26
 - 1556: 29
- indtægt, indkomst
 - 1551: 3, 10, 11, 36, 37, 100, 232, 233, 243, 272, 279, 285, 289, 292, 293
 - 1554: 3, 26, 39, 40, 222, 223, 228, 249
 - 1556: 3, 10, 47, 200, 206, 231, 232, 235
 - 1557-58: 4, 6, 16, 23-25, 30, 34, 65, 242
- indtægter, samlede
 - 1551: 36
 - 1554: 39
 - 1556: 47
 - 1557-58: 65, 86
- korn, solgt
 - 1554: 8
- kvittering (quittanse)
 - 1551: 5, 10, 49-52, 54, 55, 59, 112, 138, 143, 150, 168, 175, 186, 187, 189, 190, 200, 208, 209
 - 1554: 4, 5, 13, 15, 28, 74-76, 83, 89, 131, 137, 139, 184, 185
 - 1556: 13, 26, 55, 56, 132, 157, 158, 182, 184
- landgilde
 - 1557-58: 47, 256
- oldengæld
 - 1557-58: 29, 32, 35
- oppebørsel (wpbyring)
 - 1551: 232, 279, 285
 - 1554: 8, 25, 249
 - 1556: 200, 231, 235
 - 1557-58: 48
- sagefald
 - 1551: 6, 7, 9, 10, 13-18, 20, 30
 - 1554: 4, 10, 13, 19-26, 228
 - 1556: 4-6, 10, 13, 14, 19-23, 25-31, 204
 - 1557-58: 11-15, 26, 29, 30, 32, 35, 43-54
- stedsmål (indfæstningsafgift ved indgåelse af fæstemål)
 - 1556: 3-5
- subsidium (understøttelse)
 - 1554: 5

Gæld og lån

- gæld (giæld)
 - 1551: 186, 187, 288
 - 1554: 150
 - 1557-58: 123, 239, 242
- hovedstol, hovedsum
 - 1556: 140, 141
 - 1557-58: 410, 411
- lån til dronningen
 - 1557-58: 153, 254

- lån til kongen (forstrecke, lonthe)
 - 1551: 21, 22, 30, 31, 186, 189, 216, 293
 - 1554: 16, 30, 110, 150, 170
 - 1556: 15, 125, 140-142, 170
 - 1557-58: 115, 123, 248, 253
- lån til kongen ydet af Rigsrådet 1551
 - 1551: 30, 31
- udlånt af kongen
 - 1557-58: 18, 66, 396, 408

Kassebeholdning

- kassebeholdning
 - 1551: 3, 36, 233, 272, 289, 293
 - 1554: 3, 223
 - 1556: 3, 200, 231, 235

Mønter

- borde
 - 1556: 9, 47, 200
- Deffuenthers gylden
 - 1551: 5, 10, 11, 12, 36, 232, 292, 293
 - 1556: 28, 29, 31
- dobbeltdukater (dubbel ducater)
 - 1551: 4, 5, 11, 12, 36, 118, 119, 168, 175, 215, 231, 287, 288, 292, 293
 - 1554: 3, 11, 12, 39, 176, 177, 222
 - 1556: 8, 9, 47, 91, 200
 - 1557-58: 3, 24, 27, 28, 65, 86
- engelot, mønt
 - 1551: 4, 5, 12, 36, 169, 175, 231, 287, 288, 293
 - 1554: 3, 11, 12, 20, 27, 39, 115, 177, 205, 222
 - 1556: 8, 9, 28, 29, 31, 47, 139, 200
 - 1557-58: 3, 16, 24, 86, 156, 157, 194, 251, 406, 420
- engelske penge
 - 1557-58: 16, 17, 24
- franske kroner
 - 1551: 118, 120, 285
- Geldersk rider (gellers riider)
 - 1556: 8, 9, 47, 200
- guldgylde
 - 1551: 5, 10, 11, 12, 22, 23, 30, 31, 36, 175, 187, 231, 232, 285, 287, 288, 292, 293, 294
 - 1554: 3, 11, 12, 17, 19, 20, 27, 29, 30, 39, 104, 125, 135, 146, 151, 177, 222
 - 1556: 8, 9, 28, 29, 31, 47, 76, 140, 200
 - 1557-58: 27, 28, 53, 55, 65, 86, 141, 155, 157
- gylden
 - 1551: 71, 115
 - 1554: 141
 - 1556: 138
 - 1557-58: 104, 141, 155, 157
- gylden mønt (her regningsenhed)
 - 1551: 45, 52, 56, 103, 186

- 1554: 84, 85, 105, 135, 136, 165
1556: 76, 101, 156, 158
Henriksnobel (Henrickus nobele)
1551: 5, 10, 11, 12, 36, 175, 231, 232, 287, 288, 292, 293
1556: 8, 9, 47, 200
1557-58: 12, 13, 15, 24, 86
hollandsk pening (d.)
1551: 5, 12, 36
hvid (en huidt støcker, huid)
1554: 19
1557-58: 252
klipping
1554: 20, 27, 39, 222
1556: 3, 47, 200
kreutzer (krützer, krydzer)
1551: 215
1557-58: 277
krigis
1554: 19, 20, 27
1556: 3, 47, 200
kroner
1551: 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 293
1554: 3, 11, 12, 39, 47, 96, 159, 173, 222
1556: 118
købmandsgylden (kiøpmandis gylden)
1554: 3, 39, 222
markstykker
1557-58: 63, 375, 411, 416, 417
Pauiment
1554: 3, 39
portugaløser (porthe galøyser)
1551: 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 292, 293
1554: 3, 39, 222
1557-58: 3, 24, 86, 153, 154, 194, 420
rhinsk gylden
1551: 4, 288
rosenobel
1551: 4, 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 292, 293
1554: 17, 39, 47, 48, 65, 66, 70, 71, 82, 90-92, 94, 98, 112, 135-139,
146, 148, 160-163, 165, 166, 174, 175, 177, 185, 222
1556: 8, 9, 47, 109, 200
1557-1558: 9, 24, 53, 55, 65, 86, 156, 157, 194, 360, 362, 363, 406, 420
russiske penge (riidske/rydske penge)
1557-58: 3, 24, 86
skotske kroner (skods kroner)
1551: 4
skuepenge
1557-58: 9, 156
stedermønt, mønt fra Hansestæderne
1557-58: 410
stemplet gylden
1554: 3, 39, 222
1557-58: 15, 24, 86, 141
styffuer/stüffuer

- 1551: 5, 12, 36, 292, 293
 1554: 125
 1557-58: 351
- støcker
 1551: 285
- støcker umøntet guld
 1551: 285
- ungarsk gylden (ungers/ungarsk gylden)
 1551: 115
 1554: 3, 39, 222
 1557-58: 9, 141, 156, 360-363, 411
- øre
 1556: 3, 47, 166, 167, 199

Registre og regnskaber

à conto (poo regenschauff)

- 1551: 6-11, 13-18, 20, 29, 60, 63, 71, 72, 75, 87-89, 91, 100, 106,
 109, 118-120, 127, 128, 173, 176, 180, 195, 197, 199, 200, 207, 213,
 219-221, 229, 287
- 1554: 4-8, 22-25, 31, 32, 49, 65, 68, 91, 93, 160, 162, 166, 168-170,
 172, 175-177, 188, 202, 203, 207, 215, 218, 219, 223
- 1556: 4-6, 8-10, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 24-26, 29, 30, 32, 33, 78,
 80, 115, 135, 137-139, 143, 145, 165, 166, 169, 173, 174, 182, 183,
 186, 187, 194, 206
- 1557-58: 3-8, 10, 11-16, 26, 27, 29-40, 42, 43-54, 56, 66, 68, 70-72,
 76, 78, 79, 84, 127, 133, 155, 161, 165, 169, 174, 175, 181, 182,
 187, 188, 242, 272, 278, 286, 306, 307, 314, 319, 330, 345, 346, 353,
 354, 355, 359-361, 363, 365, 374, 375

jordebøger

- 1556: 120
 1557-58: 177

lignet og lagt

- 1551: 232, 279, 285
 1554: 221, 222, 249
 1556: 200, 231, 235

mønten, møntmesterens regnskab for udmøntning

- 1556: 25

register (handschrift, register, seddel)

- 1551: 8, 11, 18, 44, 62, 87, 88, 90, 92, 96, 98, 107, 111, 112, 120,
 122, 123, 132, 134-136, 139, 146, 147, 150, 176-179, 192-194, 197,
 198, 200, 203-205, 211, 213, 216, 222-224, 226, 230, 233, 285,
 289-293
- 1554: 3, 8, 9, 19, 20, 23, 25, 26, 74, 75, 91, 100, 129, 131, 137,
 138, 144, 146, 157, 160-162, 165-168, 170-172, 177-179, 187, 188,
 191, 201, 205, 212, 216, 217, 223, 235, 249
- 1556: 3, 4, 6, 10, 19, 20, 26, 55, 56, 88, 114, 115, 121, 123, 124,
 130, 135, 137, 138, 144-146, 151, 154, 161, 166-169, 173-175, 182,
 183, 185, 187, 189, 192, 195, 200
- 1557-58: 15, 29, 40, 43, 45, 49, 50, 54, 64, 66-69, 71-84, 113, 121,
 125, 128-131, 133, 136, 138, 144-147, 151, 153, 155-157, 173-177,
 181, 183, 184, 192, 201, 203, 268, 269, 291, 292, 294-298, 300-302,
 304, 308, 314, 318, 320, 322, 327, 328, 330, 331, 352, 353, 355, 359,

- 360, 364, 382, 400, 401, 404, 405, 414
- regnskab (regenskaff)
- 1551: 3-19, 29, 36, 60, 71, 87, 89-91, 111, 126, 128, 190, 195, 197,
200, 207, 213, 232, 233, 242, 272, 279, 285, 286, 289, 293
- 1554: 3, 5-8, 10, 11, 13, 14, 19-23, 25, 26, 31, 32, 91, 141, 143,
249
- 1556: 3-6, 8, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 21-32, 126, 155, 166, 190, 200,
203
- 1557-58: 3-8, 10-16, 25-54, 56, 57, 66, 68, 70-72, 76, 78, 79, 84,
85, 127, 161, 165, 169, 174, 175, 179, 181-183, 187, 188, 192, 242,
272, 273, 275, 278, 281, 285, 286, 293, 294, 305-307, 314, 319, 328,
330, 345, 346, 349-351, 353-356, 359-361, 363, 365, 370, 374, 375,
386, 391, 394, 398, 400, 409, 414, 419
- regnskabshus (regenskaffs hus)
- 1551: 3, 12, 293
- 1554: 4, 7-12, 14
- 1556: 3, 8, 11
- 1557-58: 26, 37
- restance
- 1551: 3, 4
- 1554: 6
- 1556: 23, 37-39
- 1557-58: 3, 4, 16, 27, 31, 32, 34, 40, 53, 57, 61, 62, 68, 72, 73, 76,
79, 84, 85, 172

Renter

- rente (renthe)
- 1551: 186, 187, 283, 288
- 1554: 150
- 1556: 140-142
- rente, visse
- 1551: 6
- 1554: 10
- 1557-58: 31
- rentepenge (renthe peninge)
- 1551: 21-23, 186, 187, 283, 288
- 1554: 29, 30, 150
- 1556: 140
- 1557-58: 82, 123, 410, 411

Skatter

- accise (sise)
- 1551: 13-19, 112
- 1554: 19-25, 32
- 1556: 19-31
- 1557-58: 10-15, 43-49, 51-53, 162, 172
- accisemester (sisemester)
- 1551: 15, 19, 293
- 1554: 21, 19, 22, 27
- 1556: 19, 23, 29
- 1557-58: 11, 15, 43, 44, 50, 51, 55
- arnegæld

- 1557-58: 46, 51
- byskat
 - 1551: 24-28, 126, 293
 - 1554: 33-38
 - 1556: 37-47, 126
 - 1557-58: 19-22, 61, 62
- byskat, eftergivelse af
 - 1551: 24-27, 33, 63
 - 1556: 23, 39, 45
 - 1557-58: 20, 61, 62
- bøde, for hærværk mod skibslast (bruncke bruddt, bunckebruddt)
 - 1554: 25
 - 1556: 29
 - 1557-58: 48
- gengerds skat
 - 1551: 3, 4
- gæsteri (gesterj)
 - 1556: 4
- hjel্পesvin, svin som afgift
 - 1557-58: 64
- kongeskat, se også landeskat
 - 1557-58: 68, 84
- landeskat
 - 1551: 3, 4, 8, 9, 11
 - 1557-58: 29, 44-46, 66, 68, 69, 71-73, 75-77, 80-85
- ledingspenge
 - 1556: 46
 - 1557-58: 61
- skat (bortset fra by- og landeskat, gengerdsskat)
 - 1551: 32, 34, 102, 189
 - 1554: 15, 20, 34, 124
 - 1557-58: 8, 21, 33, 62, 67, 69-79, 81-84, 112, 416-418
- skat, eftergivelse af (omdrage, omdrog)
 - 1551: 24-27, 33, 63
 - 1556: 13, 23, 39, 45
- skat, menige almue
 - 1557-58: 72, 73, 78, 83
- skatterestance (restanntze skatt)
 - 1557-58: 85
- slagskatten
 - 1556: 25
- tiende
 - 1556: 4
- tiendekorn
 - 1551: 11
 - 1554: 5
 - 1556: 11
 - 1557-58: 37, 52
- toftepenge
 - 1554: 23
 - 1556: 22
 - 1557-58: 51, 54

Told

- fisketold
 - 1557-58: 14
- hestetold
 - 1551: 14
 - 1554: 19, 31, 32
 - 1556: 26, 32
 - 1557-58: 10, 50, 52, 56
- korntold
 - 1557-58: 52, 54
- markedstold
 - 1556: 23
 - 1557-58: 11, 13, 54
- oksetold
 - 1551: 14, 31, 32, 100
 - 1556: 26, 32, 33
 - 1557-58: 10, 56, 57
- rortold
 - 1557-58: 48, 52
- småtold
 - 1554: 32
 - 1557-58: 50, 56
- told, tolden
 - 1551: 13-19, 29, 100
 - 1554: 19-25, 31, 32
 - 1556: 19-33
 - 1557-58: 10-15, 43-54, 56, 339, 387
- toldboden
 - 1551: 242
 - 1554: 22
 - 1557-58: 128
- tolder
 - 1551: 13-15, 18, 19, 126, 174, 287, 293
 - 1554: 19, 22, 25, 27, 31, 32, 153, 175, 183, 225
 - 1556: 19, 21, 25, 31-33
 - 1557-58: 10, 11, 15, 43, 44, 46-48, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 153, 288, 387
- toldskriver
 - 1551: 59
 - 1554: 22
 - 1556: 19, 24
 - 1557-58: 46, 230
- tøndepenge
 - 1557-58: 393

Udgifter

- besoldning
 - 1551: 27, 37, 38, 42-86, 143, 148, 292
 - 1554: 35, 40, 46-80, 83-89, 135, 155, 212, 213
 - 1556: 40, 51-56, 58-87, 106, 118, 156-159, 186
 - 1557-58: 21, 87, 89-106, 108, 199-201, 204, 206, 208-237, 398
- brandlidte, hjælp til (brand stød)
 - 1554: 103, 108

- 1557-58: 20, 62, 118
 erstatning for jord, der overgår til kronen
 1557-58: 376
 husleje (hus hyre)
 1551: 37, 71, 227, 229
 1554: 40, 162, 220
 1557-58: 54, 87, 191, 197, 225, 233, 391, 395, 397-399
 jordegods
 1557-58: 376
 kredspenge* (vist til den Nedersachsiske Kreds)
 1556: 24
 romerskat
 1557-58: 47
 slotsudgift
 1557-58: 343
 småting, udgifter til (smoo ting, smoploch)
 1551: 211-230, 285
 1554: 204, 219
 1556: 185
 1557-58: 156, 186, 193, 398, 404
 sølv
 1557-58: 158, 418
 udgift (wdtgiff)t)
 1551: 211, 230-232, 244, 261, 267, 271, 276, 278, 279, 285, 290
 1554: 40, 143, 222, 225, 249
 1556: 185, 198-200, 207, 221, 230, 231, 233, 235
 1557-58: 18, 30, 87, 194, 195, 307, 406, 417, 419, 420

KØBSTÆDER

Bystyre, organer, personer

borger

- 1551: 105, 106, 108, 110, 114, 124, 129, 131, 132, 134, 136, 138, 140,
 143, 147, 184, 237, 272
 1554: 25, 26, 28, 34, 120, 121, 123, 125-129, 131-133, 136, 140-142,
 146, 152, 154, 223
 1556: 10, 25, 31, 112, 128, 145, 148, 150, 151, 153, 155, 160,
 165-167, 169, 187, 188, 204, 205
 1557-58: 46, 52, 134, 143, 151-153, 161-164, 169, 172, 173, 192, 274,
 269, 290-294, 296-299, 310-313, 322, 328, 331, 340, 353,
 354, 376, 380, 384, 389, 392, 414

borgmester

- 1551: 14, 23-28, 33, 55, 104, 129, 131, 213, 223, 229,
 1554: 5, 25, 26, 32-38, 117, 131, 133, 134, 137, 146, 148, 149
 1556: 19, 20, 22, 24, 26, 32, 33, 36-46, 115, 126, 160
 1557-58: 10, 13, 19-22, 43-46, 48, 54, 56, 61, 62, 129, 145, 152, 163,
 172, 245, 290, 292, 293, 295, 307, 339, 393, 401

byfoged (byfogeth, byffoggett, byfogit)

- 1551: 13-19, 23-28, 86, 124, 293,
 1554: 19-27, 33, 34, 38, 228
 1556: 19-31, 42-45, 116, 126, 204
 1557-58: 11-15, 43-55, 71, 151, 242, 294, 297, 337

bysvend

1551: 155, 164
rodemester* (i skatteforvaltningen i København)
1556: 187
1557-58: 152
råd, rådmænd
1551: 23-28, 129, 131
1554: 16, 25, 33-38, 131, 135, 137, 138, 144
1556: 10, 21, 36-46, 132
1557-58: 8, 16, 19-22, 43, 48, 61, 62, 169, 190, 249, 276, 287,
293-295, 310, 315, 340, 351, 358, 393
stadskok (Københavns)
1556: 92
stadsskriver, byskriver (stadt scriffuere till Liiptzich)
1557-58: 244

Købstæder, generelt

købstæder
1551: 24, 32, 34, 102, 138, 189, 293, 294
1554: 33, 139
1556: 40, 46, 47, 116, 126
1557-58: 19, 61, 143, 153, 269

LANDBRUG OG HAVEBRUG

Havebrug

have
1554: 139
klosterhave (closters haffue)
1551: 184
tørn (busk)
1554: 139
urtefrø
1556: 234
urtehave, urtegård (wrtthehaffuenn)
1551: 266
1557-58: 244, 376
urter
1551: 200, 228
1554: 91, 101, 113, 157, 213
1556: 25, 96, 155, 233, 234
1557-58: 144, 145, 250, 350-352
urtesold (krudt soldt)
1554: 210, 218
1557-58: 396
urtesæk (krud seck)
1554: 213
1557-58: 351

Landbrug

bonde, bønder

1551: 162, 163
1554: 9, 205, 207
1556: 12
1557-58: 40, 49, 64, 66, 76, 80, 81, 319
bondedreng
1556: 191
bondegård
1557-58: 392
enghave (enghaffue)
1554: 246
1556: 226
fåregård
1557-58: 243
fårehyrde
1557-58: 381
gård
1557-58: 31, 34, 36, 48, 186, 245, 376, 396, 412
korn
1551: 7, 11, 200
1554: 5, 7, 8
1556: 4, 13
1557-58: 374, 412
kornsække
1556: 191, 192, 197
kornvogn
1557-58: 307
ladegård
1551: 154, 269, 270
ladegårdsfoged
1551: 270
1554: 44
ladegårdskvinde
1551: 269

Skovbrug

skov
1554: 13
1557-58: 23, 30

MILITÆRVÆSEN

Aflønning af militærpersoner, besoldning

besoldning, bøsseskytter
1551: 37-42
1554: 40, 41, 43
1556: 48-50, 211
1557-58: 87, 88, 195-198
besoldning, enspænder
1557-58: 97, 211-213
besoldning, fremmede høvedsmænd og ritmestre
1551: 52-58
1554: 83-86

- 1556: 156-159
- 1557-58: 107, 108, 235-237
- besoldning, landsknægte og drabanter
 - 1551: 49-51
 - 1554: 74-76
 - 1556: 53-57
 - 1557-58: 125, 126, 201, 202, 206
- besoldning, marskal
 - 1557-58: 92
- besoldning, oberst
 - 1557-58: 107, 235
- besoldning, rustmester
 - 1557-58: 105
- besoldning, skibshøvedsmænd
 - 1557-58: 89, 199, 200
- hattepenge, drabanter (bonethe peninge)
 - 1557-58: 206
- kostpenge (kaast gelt, kost gelt)
 - 1556: 53, 55, 56
 - 1557-58: 203
- lunte
 - 1551: 183, 212
 - 1556: 192, 194
- luntepenge til bøsseskytter
 - 1551: 181-183, 212, 282, 284, 288
 - 1554: 183
 - 1556: 162-164
 - 1557-58: 142, 334-336
- pension
 - 1557-58: 237
- svendeløn, til svende i porten
 - 1554: 44-46
- vinterkvarterpenge
 - 1557-58: 14

Artilleriet

- arkeliet
 - 1551: 234
 - 1556: 162, 164, 192, 194, 226
 - 1557-58: 88, 335

Militær beklædning og udrustning

- ben harnisk (been harnisk, beenwobenn)
 - 1551: 196
 - 1554: 203
- bøssekommer
 - 1557-58: 336
- dækkener*, tapper (blinder)
 - 1557-58: 169
- fane (fenicke)
 - 1551: 104, 105, 108
 - 1554: 211

- 1556: 135, 187
 1557-58: 138, 168, 187, 319
 harnisk (harinnsk)
 1554: 203, 247
 harnisknagler (harinsk naffler)
 1556: 234
 hjelm, stormhat
 1557-58: 170, 190
 hjelmvisir (hielmeneth)
 1551: 196
 indkvartering af tropper (borgeleye)
 1557-58: 126
 kyrads (køris, kørritz)
 1551: 196, 221
 1556: 132
 lejr
 1557-58: 280
 læderharnisk
 1557-58: 128
 lås
 1557-58: 133
 rustkammer
 1551: 224, 226, 229, 275
 1554: 153, 192, 193, 218, 247
 1556: 135, 166, 168, 169, 187, 191, 197, 228
 1557-58: 112, 128, 133, 170, 179, 188, 325, 353, 400
 rustning
 1554: 132, 135
 stormhat
 1557-58: 170, 190
 tjenestedragt (borge clede)
 1551: 106, 108, 109
 1554: 154
 1556: 149
 Tøjhuset* (Thøe Huset)
 1556: 145

Militærpersoner

- arkelimester
 1551: 37, 39, 181, 183, 222, 250
 1554: 40, 41, 231
 1556: 49, 162, 163, 167, 192, 194, 197, 211, 229, 234
 1557-58: 87, 142, 189, 334-336
 befalingsmænd
 1551: 104, 237
 1554: 8, 74
 1556: 6, 13
 1557-58: 5, 16, 33, 36, 76, 290, 338
 bøsseskytter (bøseschytter, bøseskytther, bøsszeskytthe, bøseskötthe)
 1551: 35, 37-40, 108, 153, 181-183, 224, 250, 251, 261, 274, 283, 284,
 290, 292
 1554: 40, 41, 43, 183, 231, 232
 1556: 48-50, 162-164, 166, 196, 211, 212, 233

- 1557-58: 88, 142, 334-336
- bådsmand (bodismandt, -mend, bodsmend)
- 1551: 18, 35, 161, 163, 209, 261, 269, 291
- 1554: 184
- 1556: 110, 184
- 1557-58: 114, 116, 121, 172, 185, 187, 204, 205, 248, 314, 319, 343, 387, 392, 393, 396, 401
- drabant(er) (trabanther)
- 1551: 49-51, 63, 110, 112, 153, 162, 212, 218, 226, 236, 244-246, 292
- 1554: 74-76, 152, 153, 197, 223, 235, 236
- 1556: 53, 55-57, 113, 128, 185, 192, 197, 198, 219, 220
- 1557-58: 109, 112, 125, 126, 190, 202, 206, 207, 269
- drabanthøvedsmand
- 1557-58: 126
- feltskærer
- 1556: 55
- fenrik
- 1551: 105
- 1557-58: 242
- hageskytter
- 1551: 50
- harniskknægt (harensknægt, harinsknægt)
- 1551: 43, 44, 107, 111, 112, 221, 224, 226, 228, 229, 266, 269, 270, 275
- 1554: 46, 153, 154, 192, 193, 218, 247
- 1556: 51, 52, 96, 146, 151, 168, 187, 189, 196, 197, 221, 228, 234
- 1557-58: 89, 188, 199, 200, 400
- høvedsbådsmand (høffbodismand, høffuitz bodismandtt)
- 1551: 261
- 1556: 223, 225, 229
- 1557-58: 167, 187, 319, 399
- høvedsmand (hopmand)
- 1551: 49, 51, 128, 141, 146, 147, 244, 245
- 1554: 76
- 1556: 55, 56, 79, 124, 128, 173
- 1557-58: 105, 109, 126, 149, 201, 206, 207, 227, 235-237
- høvedsmand (høffuitzmand, -mend)
- 1551: 4, 11, 43, 52, 53, 58, 104, 106, 237
- 1554: 6, 26, 46, 83, 89
- 1556: 4-6, 8, 9, 13-15, 35, 51, 52, 54, 56, 141, 156, 159, 214, 220, 225
- 1557-58: 16, 23, 26, 27, 29, 31-35, 37-40, 46, 60, 64, 68, 69, 71-73, 75-84, 107, 109, 125, 183, 206, 335, 389, 395, 396, 413, 416
- kvartermester
- 1556: 56
- 1557-58: 400, 401
- landsknægt
- 1551: 49-51, 104, 108, 111, 138, 145, 155, 221, 229, 236, 237, 244-246, 283, 289, 292
- 1554: 74, 76, 116, 177, 199, 201, 219, 224, 235, 236
- 1556: 53-57, 88-90, 93, 103, 107, 117-119, 121, 122, 125-129, 145,

- 219-221
1557-58: 48, 271, 201, 202, 279
landsknægte, arbejdsløse
1557-58: 110
landsknægte, een rode (=12) (eenn raade knecthe)
1556: 54
marskal (marskalck, marskalch)
1551: 69, 76
1554: 49, 70, 93, 94, 122, 123, 125, 129, 132, 140, 146, 191, 195,
209, 220
1556: 58, 60, 63, 94, 96, 115, 118, 133-135, 166, 168
1557-58: 92, 96, 129, 135, 138, 152, 159, 160, 171, 208-212, 214, 220,
238, 239, 245, 273, 279, 280, 283, 290, 295-297, 319-322, 327, 330,
340, 341, 357, 358, 366, 367, 382, 383
mønstre (mustre)
1551: 49-51
1554: 74
mønstringsdreng (muster, munster junge)
1556: 53, 219
mønstringsregister
1554: 75, 235
1556: 56
1557-58: 125
mønstringsseddel
1554: 74, 235
1557-58: 201, 202
mønstringsskriver (muster schribere)
1551: 145
1554: 75
oberst
1557-58: 107, 235
ritmester (ryttmestere)
1551: 52, 58
1554: 83, 89
1556: 156, 159
skytte (skiøtte, skytthe, skøtthe)
1551: 143, 249
1554: 137, 138, 229
1556: 114, 117, 120, 122, 123
1557-58: 269, 270, 278, 317, 401
skyttemester* (geschyt mester, ett geschyt)
1556: 121, 124
skytter i porten
1554: 229
skytterne* (strytherne, evt. skytherne)
1551: 42
svende i porten
1551: 41, 42, 292
1554: 44
tårnmand (tornman)
1551: 45, 157, 164
1554: 79, 242

MUSIK, SANG

Musikere

lutenist

1557-58: 90, 192, 232-234, 398

musiker (musicus)

1556: 80

organist (orgelist)

1551: 43, 78, 252

1556: 86

1557-58: 91, 233

trommeslager

1554: 79, 186

1556: 86

1557-58: 233

trompet (trommetter)

1551: 45-48, 94, 96, 108, 157, 292

1554: 77-80, 135

1556: 85-87, 135, 224, 229

1557-58: 90, 91, 112, 113, 135, 168, 176, 232-234, 345

Musikinstrumenter

kedeltrommer

1554: 187

lut (trompe)

1551: 177

lutstreng (trompestreng)

1551: 177

1557-58: 192

orgel

1556: 186

1557-58: 187

orgelbygger (orgelmacker)

1551: 169

1556: 186, 196

1557-58: 187

positiv (flytbart orgel)

1556: 196

trompet (trommete)

1556: 187

Sang, sangere

aftensang

1551: 162

1557-58: 255, 256

bassanger

1556: 109

sang, se også aftensang (syngediscanth)

1551: 152

1554: 107, 118

1556: 174

- 1557-58: 238, 385
- sanger
- 1551: 252, 254, 290
- 1554: 46, 97, 105, 106, 154, 196, 204, 223, 237, 239
- 1556: 90, 102, 104, 109, 148, 152, 179, 193, 207, 209, 210
- 1557-58: 345, 370
- sangerdreng
- 1556: 152, 179, 193, 228
- 1557-58: 137, 168, 191, 391, 397
- sangmester
- 1551: 43, 252
- 1554: 107, 204, 237
- 1556: 51, 107, 152, 179, 193, 207, 228
- 1557-58: 104, 137, 168, 176, 191, 226, 242, 250, 391, 397
- syngediscant
- 1551: 152
- 1554: 118
- 1557-58: 238, 385

Tilbehør

- discant bøger
- 1556: 174
- linieret papir, nodepapir*
- 1557-58: 176
- lutstreng
- 1551: 177
- 1557-58: 192
- trompetfaner
- 1557-58: 138

PERSONLIG HYGIEJNE

Bad

- bad, varmt
- 1551: 153
- badekar
- 1554: 164
- tøjvask
- 1557-58: 191, 240, 382, 397
- veneziansk sæbe (fenedsk sebe)
- 1554: 162

REJSER, TRANSPORT

Rejser, herberger

- fortæring, fortæret (thering, forthering, fortherit, therit)
- 1551: 33, 57, 60, 90, 128-150, 154, 166, 175, 215, 218, 283, 287
- 1554: 47, 74, 120-124, 126-146, 168, 188, 206, 212, 220
- 1556: 13, 25, 80, 88, 112-132, 157
- 1557-58: 14, 48, 49, 109, 143-154, 163, 168, 241, 253, 265, 267-299, 355, 381, 409

fortæring, penge til (there peninge)

1551: 128, 130-138, 140, 141, 143-149, 287

1554: 120-123, 125-131, 134-136, 139-142, 144-146, 165

1556: 56, 112-132

1557-58: 48, 143-147, 149-153, 267-271, 278, 281, 282, 285, 289,
298

herberg

1551: 128, 129, 131, 132, 138, 139, 147, 149, 152, 157, 158, 215, 283,
287

1554: 106, 120, 121, 132, 136, 137, 141, 142, 145, 146

1556: 80, 112, 113, 116, 120, 165, 187

1557-58: 109, 148, 154, 290, 293

herberg, betaling af (wdtquitning)

1551: 128, 149, 215, 287

1554: 106, 120, 137, 142, 146

1556: 112, 116, 132, 165

1557-58: 49, 143, 148, 154, 268, 290, 299

kro (krug)

1551: 143, 146

overnatning

1557-58: 276, 277

rejse

1551: 38, 49, 57, 62, 110, 132, 135, 137, 139, 140, 144, 146-149, 181,
212, 261, 264, 287

1554: 13, 120, 121, 125, 130, 131, 135, 137, 139, 142, 183

1556: 112, 114, 116, 118, 120, 122, 123, 125-132, 181, 190

1557-58: 43, 46, 111, 116, 120, 121, 142, 145, 147, 149, 151, 229,
265, 268, 270, 272, 273, 275, 278, 279, 281, 299, 351, 395, 396, 402,
407, 409

togt

1557-58: 14, 187, 190

udenlands (wden lands, landis)

1551: 3, 128, 137, 138

1554: 135, 141

1556: 118, 119, 122, 127

1557-58: 145, 146, 235, 237

vært

1557-58: 151

værtinde

1551: 156, 158

1554: 110

1557-58: 244, 246, 290, 293

Transport

drift, kørsel (dreffft)

1551: 15

forsende (forsende, forsenth, forskicke, forskycke)

1551: 29, 131, 142-145, 184, 186, 238, 284, 289

1554: 88, 90, 91, 104, 114-116, 118, 143, 163, 165, 170, 176, 178,
180, 2161556: 56, 100, 101, 123, 131, 145, 158, 160, 163, 173, 182, 191, 193,
227

1557-58: 56, 109, 115, 127, 129, 143, 145, 146, 148, 153, 164, 183,

184, 189, 220, 235-238, 248, 276-280, 284, 286, 293, 302, 307, 317,
321, 324, 329, 337-340, 349-351, 357, 374, 381, 389, 393, 398, 399,
401, 402, 409, 414

fragt

1551: 184, 185, 284, 288
1556: 188, 189, 192
1557-58: 120-122, 161, 162, 381, 389

færge

1551: 152, 155, 229
1554: 213
1556: 119
1557-58: 121, 272, 282

færgeløn

1551: 141, 148
1557-58: 120, 183, 287, 383

færgemand

1551: 155, 156, 184,
1554: 213
1557-58: 120, 121

gods

1551: 156, 185
1554: 18
1556: 13, 15

manden, der transporterer værdisager

1557-58: 145, 248, 272

prammand, prammænd

1554: 231
1557-58: 401

rejsevogn (kuds)

1556: 191, 230
1557-58: 179, 216, 324, 354, 384

spærklæde

1557-58: 324, 325

spærvogn

1551: 108
1557-58: 307

transportvogn (rustvogn)

1557-58: 101, 167, 188, 272, 286, 308, 324, 325, 354, 355, 384, 398,
399

vogn (wogen)

1551: 63, 156, 194, 226
1554: 120, 136, 186, 197, 199, 206, 207, 211, 214, 246
1556: 188, 190, 191, 194, 223, 230, 272
1557-58: 136, 159, 169, 188, 214, 272, 308, 324, 346, 398, 399

vogndriver (wogen driffuere, driuere)

1551: 63, 102, 111, 133, 135, 136
1554: 132, 145, 154, 207, 246, 247
1556: 67, 153, 190, 191, 193, 194, 228
1557-58: 100, 101, 186, 190, 216, 217, 242, 245, 277, 323, 325, 368,
397

vogntlæde

1551: 100, 226
1556: 222, 223
1557-58: 167, 169, 316, 319, 321

- vognknægt, vognndreng
 - 1551: 83, 84, 134, 146, 152, 226
 - 1554: 64, 120, 124, 126, 154
 - 1556: 68, 113, 115, 116, 151, 234
 - 1557-58: 216, 217, 254, 367, 370
- vognkurv
 - 1551: 225
 - 1554: 211
 - 1556: 190
 - 1557-58: 188, 384, 398
- vognleje
 - 1551: 122, 136, 137, 140, 148
 - 1554: 122, 124, 168, 218
 - 1556: 120, 123
 - 1557-58: 49, 153, 278, 323, 398, 409
- vognmænd
 - 1551: 215
- vognsvend
 - 1554: 126
 - 1557-58: 323, 324, 395
- vogntøj
 - 1554: 186
 - 1557-58: 355

RÅMATERIALER TIL FORARBEJDNING

Forskellige materialer

- alabaster sten
 - 1557-58: 401, 402
- gummi (gumj)
 - 1551: 176
- hamp
 - 1551: 174, 188
 - 1554: 182, 206, 217
 - 1557-58: 134, 310-313
- hampefrø
 - 1551: 222
- havsalt, fransk
 - 1557-58: 11
- hjortetalg
 - 1551: 227
- humle (humble)
 - 1551: 174, 189, 209, 284, 287
 - 1554: 26
 - 1557-58: 132, 337, 343
- hvede (huede)
 - 1551: 209, 216
 - 1557-58: 379
- kalk
 - 1557-58: 389
- korn, se også tiendekorn
 - 1551: 7, 11, 200
 - 1554: 5, 7, 8

1556: 4, 13
kridt
1554: 221
kul (kull)
1551: 114, 284
1557-58: 355
mursten
1557-58: 12
salpeter
1551: 208
salt
1551: 118, 140, 182, 183, 251, 275
1554: 23, 174
1557-58: 336, 343
sten
1551: 63
1556: 190
1557-58: 330, 389
stenkul
1551: 114, 284
1556: 191
1557-58: 343
svovl (suaffuell)
1554: 219
tagsten
1557-58: 244
talg (tallig)
1551: 227
1556: 195
1557-58: 389

Metaller

bly
1551: 112, 285
1557-58: 374
døre jern
1554: 165
guld
1551: 3, 71, 117, 118, 120, 122, 175, 178, 285, 293
1554: 3, 156, 209
1556: 27, 135-138, 200
1557-58: 25, 141, 153, 156, 157, 301, 303, 361, 362, 387, 410
jern
1551: 21, 87, 90, 91, 189, 209, 283
1554: 165, 168, 170, 171
1556: 166, 167
1557-58: 133, 306, 307, 309, 343, 419
jernfang
1554: 170
1556: 146
jernhytte
1551: 21, 90
1554: 170

1557-58: 306, 309
 jernklumper
 1557-58: 306, 309
 jernstænger
 1554: 168
 jerntøj
 1554: 170
 kobber
 1556: 197
 1557-58: 374, 375
 messing (mesing)
 1551: 226
 1554: 162, 163
 1556: 143, 173, 190
 1557-58: 175, 302, 303
 stål (staall)
 1551: 179
 sølv (materiallet)
 1551: 115, 118, 119, 293
 1556: 3, 20, 135, 137, 138, 190, 234

Skind

bjørneskind
 1557-58: 364
 bløde skind (sømsk)
 1557-58: 378, 398, 399, 404
 bæverhaler (beffuer suandze)
 1554: 122
 bæverskind
 1557-58: 192
 elgskind (elffshudt)
 1551: 222
 hjortehuder
 1554: 216
 1556: 195, 196
 hud, huder
 1551: 96, 194, 222, 223, 227
 1554: 216
 1556: 195, 196
 1557-58: 179, 180, 191, 353, 364
 læder (leder, ledder)
 1551: 93, 193
 1554: 198
 1556: 178, 179
 pelsværk, rødt (rødwærck)
 1557-58: 344
 ræv, ræveskind (reffue)
 1554: 167
 1556: 191
 skind
 1551: 203, 228
 1554: 188, 208, 214, 220
 1556: 174, 185-187, 191, 194, 196, 197

1557-58: 180, 328, 364, 365, 378, 393
svineskind
1556: 174
1557-58: 302
sælskind
1557-58: 332
ulvebuge (wulffue buge)
1554: 167
zobel
1557-58: 178, 414

Tekstiler, stof, klæde

atlas
1556: 144, 194
ausenbrygerst, ousenbryggerst, ousenbrøggerst
1551: 102, 104, 107, 234, 235, 243, 269-271, 279, 289, 291
1554: 154, 155, 162
1556: 153
baret engelst
1551: 104, 110, 112
1557-58: 319
boldauit (ubleget lærred)
1551: 174
boltelærred (bolthe leruit)
1551: 242, 243, 290
1554: 228
1556: 203, 225-228, 231
damask
1551: 177
1557-58: 171, 281, 402, 414
dossin (klæde)
1557-58: 319
dug(e)
1551: 103, 108, 276
1554: 163
1556: 147, 234
1557-58: 167, 169, 187, 315, 319, 320, 322
dugelærred
1551: 106
dvælg (duelck)
1551: 180
1554: 162
1557-58: 328
engelst
1551: 8, 49-51, 100, 101, 103, 104, 106-113, 233-268, 271, 279, 283,
289-291
1554: 25, 74-76, 85, 152-155, 223-225, 227-233, 235-249
1556: 22, 23, 31, 53-57, 148, 149, 151, 153, 190, 202-231
1557-58: 14-16, 125, 126, 167, 172, 173, 201, 202, 206, 314, 316, 319,
322, 326, 376
engelst, blåt
1554: 224, 227
1556: 218, 222

- engelst, brunt
1551: 260
1554: 153, 225, 227, 244
1556: 206, 218, 222, 224, 229
1557-58: 168, 169
- engelst, grønt
1551: 101, 108, 261, 263, 266
1554: 224, 227
1556: 151, 203, 205, 226, 228, 229
1557-58: 171
- engelst, gråt (askefarue)
1551: 260
1554: 25, 224-226, 244
- engelst, gult
1551: 260, 262
1554: 224
1556: 204, 221-223
1557-58: 167
- engelst, hvidt (huit)
1551: 110, 236
1554: 153, 223
1556: 149
- engelst, livfarvet
1551: 108
- engelst, rødt
1551: 103, 104, 108, 260, 263-266
1554: 152, 155, 224, 227, 247
1556: 148, 190, 203, 204, 218, 221-226, 228-230
1557-58: 168-173, 319, 321, 323
- engelst, sort (suort, swartt)
1551: 100, 107-110, 236-238, 260
1554: 25, 224-227, 244
1556: 153, 201-203, 205, 218, 222-225, 227, 229, 230
1557-58: 169, 170, 320-323, 325
- engelst, violet (fiole farffue)
1554: 153, 244
1556: 222, 224
1557-58: 315
- fløj (fløegell, fløyell)
1551: 177, 179, 192, 193, 223, 228
1554: 160, 166, 186, 208
1556: 144, 146, 168, 178, 224
1557-58: 127, 129, 170, 281, 323, 328, 402, 404, 414
- garn rullet op i skiver* (skiffuegarn)
1557-58: 330, 402
- gørloffs (klæde)
1551: 260, 265-270, 290, 291
1557-58: 168, 172
- gøttingist
1551: 101-104, 108, 184, 235-237, 242, 243, 245-249, 252-271, 279, 283, 289-291
1554: 154, 223, 228, 234, 237-249
1556: 148-151, 203-206, 213-218, 220, 223-227, 229, 231
1557-58: 126, 168, 172, 173, 321, 324

- hofklæde
1556: 21
- hollandsk lærred
1557-58: 325, 331
- hør
1551: 221, 226
1554: 159, 220
1557-58: 192, 310, 312, 315
- hørgarn
1551: 103
1556: 149, 150, 152
1557-58: 167, 192, 315, 316, 318, 319
- hårdug (hordug, haardug)
1554: 159, 163, 213
1556: 146
1557-58: 382
- jagtlærred
1554: 111
1556: 233, 234
1557-58: 395
- kamgarn (kamelott)
1554: 158
- kappeklæde
1556: 220
- karmklæde
1556: 222
- karmoisin (rødt fløj)l
1556: 146
- kartecke
1551: 212
- kirsey, groft kipret uldent stof (kyrshey, kytshey)
1551: 97, 107, 109, 110
1556: 148, 153, 206, 231
1557-58: 167, 318
- klæde (clede)
1551: 49, 50, 100, 106, 108-113, 184, 193, 218, 219, 228, 233-237, 242-249, 251, 252, 254, 258, 260-263, 267-271, 274, 277, 279, 289-291
1554: 74, 75, 144, 152, 155, 186, 216, 223-225, 228, 229, 231-233, 235-237, 239, 243, 245-249
1556: 119, 148, 151, 153, 154, 204-207, 210-212, 219-221, 226, 228-232
1557-58: 167, 168, 171-173, 201, 202, 206, 207, 281, 285, 298, 314, 316, 321-323, 326, 402
- klæde fra Harderwijk
1557-58: 323, 324
- lærred (lerffuit, leruett, leruit, lerwitt)
1551: 100-107, 111-113, 122, 165, 180, 205, 233-235, 242-244, 252-260, 262-265, 267, 268, 271-278, 283, 284, 289-291
1554: 25, 111, 152, 156, 162-164, 194, 205, 207, 223, 228, 229, 237-249
1556: 21, 145, 148-150, 152, 194, 203-210, 214-218, 221-235
1557-58: 129, 167, 169, 172, 173, 254, 281, 314-320, 322, 324-326, 328, 346, 382, 387, 394, 395, 402

- lærred, bleget
1551: 234, 235, 260, 268, 271, 277, 278, 289-291
1556: 148, 150, 194, 229, 232
- lærred, blågarns
1556: 150, 152, 232
1557-58: 172, 173, 315
- lærred, dobbeltbredt (tuebrett lervuett)
1554: 25
- lærred, fra Hede* (hede loffuent)
1557-58: 41
- lærred, hollandsk
1554: 25, 228
1556: 145
- makej, uldstof
1557-58: 328
- nersk, uldklæde
1551: 242, 260, 267
1554: 223, 228-231, 233-237, 239-243, 246-249
1556: 206-210, 214-218, 220-232
1557-58: 315
- olmerdug (wlmers dug, sardug)
1551: 179
1554: 164
1557-58: 167
- pekling, sejldug (peckelin)
1551: 110, 112, 235, 268, 272-276, 289-291
1554: 163
1556: 151, 218, 232-235
1557-58: 318, 346
- saien, tyndt uldstof (sayens)
1554: 246
1557-58: 170
- sardug
1551: 9, 51, 100, 101, 103, 112, 113, 233, 236, 242-244, 246-248,
252-259, 262-267, 271, 279, 283, 289-291
1554: 152, 164, 223, 228, 229, 233, 235-249
1556: 148, 203, 204, 206-210, 213-218, 220-228, 230, 231
1557-58: 125, 167, 173, 202, 281, 314, 324, 326, 402
- sarusk, sars, sarnsk (tyndt uldent klæde)
1551: 104, 266, 267
1557-58: 172, 316
- silke (sidenn, silcke, sylcke)
1551: 127, 179, 212, 218, 221, 229
1554: 156, 160, 161, 166
1556: 89, 144-146, 174, 175, 194
1557-58: 23, 130, 177, 301, 303, 361
- silkebånd (siden banth)
1551: 180
1557-58: 330
- silkestof (sidenn tøy)
1554: 160, 166, 209
1557-58: 414
- skjellert, klæde med farvespil
1554: 165, 166

1556: 144
1557-58: 127, 328
skyrdug, fint lærred
1554: 161
stettinsk lærred
1557-58: 316-318, 346
sækkelærred
1554: 205, 207
trip
1557-58: 328
uld-, ulden
1551: 111, 218, 264, 265, 269
1554: 246
1556: 223
uldklæde (hølsk)
1554: 223, 228, 246-249
vadmel
1551: 100, 101, 103, 104, 107, 109, 216, 242, 243, 279
1554: 223, 228, 247-249
1557-58: 315, 319, 321, 402, 404
wttherfyn, kostbar klædetype
1551: 108
1556: 151

Træ

brasiltræ, rødtræ
1557-58: 127, 308
buksbom (busbom)
1551: 226
cypres (sypres)
1551: 275
planker (bordt, deller, plancker)
1551: 184, 209, 224
1556: 198
1557-58: 192, 380
pæretræ (pere thræ)
1551: 184
træ (mindre træstykker, indholt)
1556: 112, 192
1557-58: 121, 146
træ, til staver, udsøgt træ
1556: 42
tømmer (themer)
1551: 26, 181, 209
1557-58: 151, 343, 380, 389, 401
valnøddetræ
1551: 184
ved (træ)
1554: 221
1557-58: 30, 293, 396

SMYKKER

Smykker

- armbånd
 - 1551: 115
 - 1554: 173
- diamant
 - 1551: 178
 - 1556: 143, 144
- diamantkors
 - 1554: 159
 - 1556: 143, 144
- gehæng (smykke)
 - 1554: 173
 - 1556: 146
- guldfjeder
 - 1551: 116
- guldhægter
 - 1557-58: 157
- guldkæde
 - 1551: 115
 - 1557-58: 362
- guldlås
 - 1557-58: 193
- guldring
 - 1551: 120, 178
 - 1554: 157, 164
- guldstav
 - 1557-58: 363
- halsbånd
 - 1551: 115-118, 120, 193, 224
 - 1556: 139
- krans
 - 1551: 120, 200
 - 1554: 159
- kæde
 - 1551: 118, 120
 - 1554: 219
 - 1557-58: 156, 157, 361, 362
- ring
 - 1551: 116, 120, 178, 224
 - 1554: 157, 164, 173, 174
 - 1556: 143, 144
 - 1557-58: 156
- rubiner
 - 1556: 143, 144
- signet
 - 1554: 176
- smykke (smøkke)
 - 1551: 120, 177
 - 1556: 146
- stifter (styffther)
 - 1551: 115, 118

sølvstav (stob)
1551: 115
1557-58: 46
tinkors* (tun kaars, evt. fejl for tiin kaars)
1554: 164
ædelsten (eddel stenne)
1551: 179, 180

SYGDOM OG HELBREDELSE

Helbredelse

helbredt (hellet, hellit)
1551: 38, 217
kamfer (kampfer)
1554: 157
øjenoperation
1557-58: 111

Personer

læge (doctor)
1551: 77, 124, 139, 225
1556: 155
sår læge (wunth arst)
1554: 168
1557-58: 391

Sindslidende

gal kvinde
1554: 109, 199
1556: 194, 224
1557-58: 191, 254, 318
gal præst
1551: 154, 157
selvmordsforsøg* (skar halsen over på sig selv)
1551: 50

Sygdom

barn, skurvet
1551: 169
ligger såret (skorrenn)
1554: 206
skar halsen over på sig selv
1551: 50
skurvet barn (skurffuit)
1551: 169
slå sin skulder (en hind spranck hans axell been sønder)
1557-58: 245
slå sit ben sønder (slo sitt ben sønder, slaa bode hans been sønder)
1554: 130
1557-58: 256, 267

syg (siug, siugh)
1551: 62, 154, 155, 159, 162, 168, 213, 217
1554: 99
sygdom
1557-58: 145
syge, den faldende
1551: 166
vattersot
1556: 95

SØFART, FLÅDEN

Skibe, skibsstyr

bark (skibstype)
1556: 112
blinder (sejl på en rå)
1551: 111, 266, 270, 274
1556: 221
bold sanner (flag, vimpel på flådens skibe)
1551: 123, 275
1556: 134
1557-58: 314, 346, 392, 396
bomfalk (bomfalch)
1551: 227
båd (bode, bood)
1554: 213
1556: 196
egeplanker
1556: 198
eger
1551: 105
foksejl (fuck segell)
1551: 274
fragt og skibsleje
1551: 184, 185
hyssing (hysing)
1551: 188
1554: 182
jagter, små (skibe)
1551: 105, 112, 182, 183, 274, 275
kors* (en del af et sejl)
1556: 225
kravelspiger
1556: 166
mast
1557-58: 394
merling
1551: 188
1554: 182, 213
mers
1551: 176, 263, 274, 275
1556: 225
mersklæde

- 1557-58: 167, 187, 189, 314, 319, 392, 394, 399
mesan (mysanner)
1551: 123, 274, 275
orlogsskibe
1551: 126, 284
1557-58: 337, 346
pinkskib
1557-58: 205, 335
planker til skibsbygger (fladbordt, skiiffs bord)
1551: 184, 213
1556: 197
primpenge, tillæg til fragten for tilsyn med ladningen
1557-58: 121
rådug
1551: 275
sejl (segell)
1551: 105, 112, 272, 274, 275
1556: 150, 232
1557-58: 395
sejlfølge
1557-58: 167, 319
sejllærred (segel leruit)
1551: 105
1554: 154
1556: 148
sejlstrimmel (boneth)
1551: 105, 274, 275
skib (skib, skiff, skyff)
1551: 49, 104, 110, 123, 126, 148, 181, 183, 184, 213, 214, 219, 264,
274, 287
1554: 111, 183
1556: 43, 56, 103, 109, 150, 163, 165, 190, 194, 198, 232, 233
1557-58: 142, 169, 171, 192, 204, 334, 335, 339, 395, 396, 399,
402
skibsfænnike (lille fane, vimpel)
1557-58: 168, 187
skibsklædning
1551: 104, 261
1556: 225
skibsløje
1551: 184
skibsplanker
1551: 223, 284
1556: 197
skude
1557-58: 120, 121
skærbåd
1557-58: 248, 402
små jagter (skibe)
1551: 105, 112, 182, 183, 275
småtøj (sno thøye)
1551: 188
1554: 182
stander, stage

1551: 275
1557-58: 187, 314, 346
takkelage
1557-58: 395
tjære (vb. brade)
1554: 208
topsejl (topsegell)
1551: 275
værk (werck)
1551: 283

Skibsvrag, vragrester

stranden, fundet i
1551: 234, 235
vrag, vraggoods
1551: 18, 35, 184, 269, 291, 294
1556: 28, 31
1557-58: 11, 30, 335
vragklæde
1551: 268-270, 291, 294
vragrest (røtting)
1551: 35, 234, 235, 294

Søfolk

kaptajn (capiteen)
1551: 77, 124, 139, 225
1556: 155
prammand, prammænd
1554: 231
1557-58: 401
reder, skibsreder*
1557-58: 312
skibsbygger
1551: 151, 209, 247
1554: 154, 184, 223, 233
1556: 103, 112, 184, 213
1557-58: 146, 151, 185, 343
skibshøvedsmand, -mænd (skiffhøffuitz mand, mend)
1551: 43, 44, 46, 104, 106, 266, 292
1556: 51, 52, 214, 225
1557-58: 89, 199, 200
skibsmand (skiffmandt)
1557-58: 204
skipper
1551: 26, 106, 109, 114, 184, 209, 248, 249, 261, 274, 275, 283
1554: 100, 111, 129, 154, 184, 208, 230, 231
1556: 43, 109, 151, 165, 171, 184, 189, 218, 233
1557-58: 43, 46, 121, 185, 189, 205, 241, 248, 317, 339, 343, 395,
399
styrmand
1551: 109, 110, 209, 248, 249
1554: 111, 184, 230, 231

1556: 144, 184
1557-58: 116, 192, 343, 395, 401
vrager
1551: 234, 235, 247, 255, 289
1554: 241
1556: 215

UDDANNELSE OG UNDERVISNING

Elev, studenter

ansøgning fra student (suplicatz)
1551: 154
peblinge (pefflinge)
1551: 151, 152, 161, 171, 223
1554: 115, 118, 139, 242
1556: 90, 104, 218
1557-58: 116, 238, 239
student
1551: 154, 159, 165
1554: 106, 107, 111
1556: 92, 95, 105, 107
1557-58: 111, 115, 240, 243, 288

Erhvervsfaglig uddannelse

jomfrulære
1557-58: 254
skrædderlære
1557-58: 117, 118

Lærere, skoler

degn
1551: 167, 170
1554: 110
1556: 128
1557-58: 116, 238, 239, 244, 260, 385
lærer (thugthemester)
1551: 59, 92, 94, 96, 107, 159, 177, 202, 213, 217
1554: 67, 152, 153, 178-180, 191, 193, 205, 206, 209, 212, 219
1556: 76, 78, 97, 100, 151, 168, 174, 176, 188, 190, 195, 198
1557-58: 105, 115, 135, 186, 188, 304, 305, 308, 325, 366, 397
læsemester
1556: 125
skole (scholle, skolle)
1551: 167
1554: 242
skolemester (skollemest(h)er)
1551: 151, 265
1554: 115, 116, 118
1556: 16
1557-58: 116
undertugtemester

1554: 70, 152

1556: 97

Universiteter, universitetslærere, doktorer

doktor, dr. (teolog eller læge)

1557-58: 42, 89, 104, 107, 109, 112, 115, 117, 143, 176, 199,

200, 224, 225, 235, 238-242, 244, 248, 249, 269, 272,

275, 280, 282, 283, 287-289, 292, 294, 298, 299, 350,

358, 374, 396, 408

forsvar af doktorafhandling

1557-58: 112, 255

licentiat

1554: 86

1557-58: 103, 225, 227, 235, 243, 249, 287, 409

lærde

1556: 101

universitet

1557-58: 42, 255

universitetsrektor

1557-58: 42

VÅBEN

Ammunition, tilbehør til våben

armbrøst, dele til (senner, wippe, sule)

1551: 225

1557-58: 398

balg (ballj, ballye)

1551: 192

1556: 191

dupper, slå på (dopit)

1551: 204, 205

dupsko, på en skede

1551: 116

1557-58: 155

fyrværk (til fængkrudt)

1557-58: 113, 189, 190

hage

1556: 192

1557-58: 307

hagl

1557-58: 399

hylster, kogger (hylthe, hølthe)

1551: 179, 193

1554: 186

kernekrudt

1556: 198

1557-58: 186, 190, 383

knivskede

1556: 137

knop (på sværd)

1551: 221

- kors (krydse)
 - 1551: 221
 - 1556: 144
- krudt, se også urter
 - 1551: 50, 176, 181, 183, 204, 211, 216
 - 1556: 145, 162, 164, 185, 195, 197, 198
 - 1557-58: 88, 335, 336, 383
- krudt og kugler (krudt och lodt)
 - 1551: 181, 183
 - 1556: 162, 163
 - 1557-58: 142, 334, 335
- krudthorn, krudtflaske
 - 1557-58: 127, 130, 187
- krudtkiste
 - 1557-58: 329
- krudtmøllen
 - 1556: 197
- krudtsæk
 - 1556: 169
- kæde (til bøsse)
 - 1557-58: 307
- messing moder* (tilbehør til kongens forgyldte bøsse)
 - 1556: 190
- nød (nuddt)
 - 1551: 117
- overbånd (til skede, offuerbanth)
 - 1551: 228
 - 1554: 215
- patroner (pathroner)
 - 1551: 274
 - 1556: 233
 - 1557-58: 336
- skede (skeed)
 - 1551: 192, 193, 225, 226, 228
 - 1554: 177, 200
- skjolde
 - 1551: 123
 - 1554: 177
 - 1557-58: 138
- sværdskeider
 - 1554: 200

Skydevåben

- armbrøst (arbørst)
 - 1551: 225, 283
 - 1557-58: 398
- bøsse (bøse, røer)
 - 1551: 88, 104, 109, 112, 119, 179, 193, 229, 235, 236, 272
 - 1554: 108, 164, 186
 - 1556: 190
 - 1557-58: 128, 187, 308, 362, 399
- falkonet, lille kanon
 - 1557-58: 334

kanon
1554: 98
skyts (skøtt)
1557-58: 138

Stikvåben

daggert (daggert, stoed degenn)
1551: 115
1556: 146, 191
dolk (poch, pock)
1551: 192, 226
kârde, sværd (degen, stoddegen)
1551: 223, 226, 228
1556: 146
rapir, kârde (rapyr)
1551: 192
Rigets Sværd (rygens swerdt)
1551: 119
stiktøj
1557-58: 146
sværd
1551: 116, 192, 221, 223, 225, 226, 228
1554: 205
1556: 191, 195, 196
Sværd, Rigets
1551: 119

STIKORDSREGISTER

- à conto (poo regenschaff)
1551: 6-11, 13-18, 20, 29, 60, 63, 71, 72, 75, 87-89, 91, 100, 106,
109, 118-120, 127, 128, 173, 176, 180, 195, 197, 199, 200, 207,
213, 219-221, 229, 287
1554: 4-8, 22-25, 31, 32, 49, 65, 68, 91, 93, 160, 162, 166, 168-170,
172, 175-177, 188, 202, 203, 207, 215, 218, 219, 223
1556: 4-6, 8-10, 12, 13, 15, 19, 20, 22, 24-26, 29, 30, 32, 33, 78,
80, 115, 135, 137-139, 143, 145, 165, 166, 169, 173, 174, 182,
183, 186, 187, 194, 206
1557-58: 3-8, 10, 11-16, 26, 27, 29-40, 42, 43-54, 56, 66, 68, 70-72,
76, 78, 79, 84, 127, 133, 155, 161, 165, 169, 174, 175, 181, 182,
187, 188, 242, 272, 278, 286, 306, 307, 314, 319, 330, 345, 346,
353-355, 359-361, 363, 365, 374, 375
- abbed
1554: 87, 126
- abbedisse
1554: 112
1556: 96
- accise (sise)
1551: 13-19, 112
1554: 19-25, 32
1556: 19-31
1557-58: 10-15, 43-49, 51-53, 162, 172
- accisemester (sisemester)
1551: 15, 19, 293
1554: 21, 19, 22, 27
1556: 19, 23, 29
1557-58: 11, 15, 43, 44, 50, 51, 55
- adelen
1551: 26
1554: 38
1556: 116
- adelsmand
1557-58: 113
- afgift, afgifter
1551: 6, 7, 20-24, 78, 293
1554: 13, 28-30, 34
1556: 3, 4, 6, 10, 34-36, 38, 45
- aflønning, se også løn
1551: 39-41, 44, 169, 188
1554: 40, 41, 43-46, 59, 68, 73, 77, 141, 207
1556: 48, 49, 83
- aftensang
1551: 162
1557-58: 255, 256
- alabaster sten
1557-58: 401, 402
- almanak
1551: 176
- alterklæde (althere clede)
1551: 277
- alun
1556: 170-172, 174
1557-58: 303

- amme
1551: 96, 145, 162
- amtmand
1554: 125, 133
- anis (annis)
1554: 204
- anretterfad
1557-58: 243
- ansøgning fra student (suplicatz)
1551: 154
- apostelfigurer
1554: 180
- apotek
1556: 95, 230
1557-58: 299, 301
- apoteker
1551: 124, 164, 200, 201, 230,
1554: 91, 92, 157, 158, 210, 217, 218
1556: 155
1557-58: 301, 350-352, 394
- arbejde
1551: 87, 89-92, 98-100, 113, 115-123, 120, 161, 192-195, 197, 198,
202-204, 207, 213, 219, 223, 229, 263, 283, 284
1554: 152, 167-178, 180, 181, 186-190, 201, 203, 212, 217-219,
246
1556: 20, 135, 137-139, 148, 161, 166-171, 173, 174, 176, 179, 183,
226
1557-58: 110, 129, 133, 138, 155-157, 167, 170, 174, 175, 177, 179,
181, 246, 247, 256, 306-309, 314, 320, 344, 346, 353, 356, 359,
360, 362-365, 372, 394, 398
- arbejdsfolk
1551: 18, 209
1554: 184, 246
1557-58: 389
- arbejdskarle
1551: 161
- arbejdsløn, se også løn
1551: 48, 102, 103, 105-111, 115, 119, 224, 283
1554: 79, 152-155, 175, 176, 192, 200
1556: 86, 137, 138, 148, 149, 151, 152
1557-58: 137, 157, 167, 168, 285, 306, 314, 315, 317, 361-363
- arkeliet
1551: 234
1556: 162, 164, 192, 194, 226
1557-58: 88, 335
- arkelimester
1551: 37, 39, 181, 183, 222, 250
1554: 40, 41, 231
1556: 49, 162, 163, 167, 192, 194, 197, 211, 229, 234
1557-58: 87, 142, 189, 334-336
- armbrøst (arbørst)
1551: 225, 283
1557-58: 398
- armbrøst, dele til (senner, wippe, sule)

- 1551: 225
- 1557-58: 398
- armbånd
 - 1551: 115
 - 1554: 173
- armod
 - 1551: 33
 - 1554: 106
 - 1557-58: 53
- arnegæld
 - 1557-58: 46, 51
- arveafgift (arue penindinge)
 - 1556: 46
 - 1557-58: 61
- arveløst gods
 - 1556: 29
 - 1557-58: 15, 45
- arving
 - 1551: 75
 - 1556: 144
 - 1557-58: 138
- askelagen
 - 1556: 234
 - 1557-58: 318
- asterdie
 - 1551: 200, 217
 - 1554: 91
 - 1556: 155
 - 1557-58: 350-352
- atlask
 - 1556: 144, 194
- auripigmentum
 - 1557-58: 174
- ausenbrygerst, ousenbryggerst, ousenbrøggerst
 - 1551: 102, 104, 107, 234, 235, 243, 269-271, 279, 289, 291
 - 1554: 154, 155, 162
 - 1556: 153
- bad, varmt
 - 1551: 153
- badekar
 - 1554: 164
- badskær
 - 1551: 38, 39, 224, 229
 - 1554: 40, 65, 117, 121, 130, 134, 217
 - 1556: 76, 97, 107, 110, 192
 - 1557-58: 105, 151, 245, 296, 396
- bager
 - 1551: 73, 129
 - 1554: 61, 122
 - 1557-58: 100, 192, 220, 250, 371, 382
- bagtøj (hinderthøj)
 - 1551: 90, 192, 194
 - 1554: 189
 - 1556: 168

- 1557-58: 179, 356, 400
balg (ballj, ballye)
1551: 192
1556: 191
barber
1551: 73, 79, 115, 227, 229
1556: 76
baret engelst
1551: 104, 110, 112
1557-58: 319
bark (skibstype)
1556: 112
barn, skurvet
1551: 169
bassanger
1556: 109
bast liner
1554: 217, 220
bede, se vædder
bedebog
1551: 202
1554: 180
befalingsmænd
1551: 104, 237
1554: 8, 74
1556: 6, 13
1557-58: 5, 16, 33, 36, 76, 290, 338
beholder (otting)
1551: 212
ben harnisk (been harnisk, beenwobenn)
1551: 196
1554: 203
berider
1551: 64, 73, 88, 91
1554: 47
1556: 58, 96
beslagsmed, hesteskosmed (hoffslaere)
1551: 258
1554: 168, 240
1557-58: 97, 213, 355
besoldning
1551: 27, 37, 38, 42-86, 143, 148, 292
1554: 35, 40, 46-80, 83-89, 135, 155, 212, 213
1556: 40, 51-56, 58-87, 106, 118, 156-159, 186
1557-58: 21, 87, 89-106, 108, 199-201, 204, 206, 208-237, 398
besoldning, bøsseskytter
1551: 37-42
1554: 40, 41, 43
1556: 48-50, 211
1557-58: 87, 88, 195-198
besoldning, enspænder
1557-58: 97, 211-213
besoldning, fremmede høvedmænd og ritmestre
1551: 52-58

- 1554: 83-86
- 1556: 156-159
- 1557-58: 107, 108, 235-237
- besoldning, landsknægte og drabanter
 - 1551: 49-51
 - 1554: 74-76
 - 1556: 53-57
 - 1557-58: 125, 126, 201, 202, 206
- besoldning, marskal
 - 1557-58: 92
- besoldning, oberst
 - 1557-58: 107, 235
- besoldning, skibshøvedsmænd
 - 1557-58: 89, 199, 200
- bespisning, udlevering af levnesmidler (vdspiisning)
 - 1557-58: 191
- bestilling, bestalling (bestiilling, bestylning)
 - 1551: 38, 53, 54, 56, 57, 61
 - 1554: 83, 85, 89
 - 1556: 118, 122, 127, 129, 130, 157-159
- betrække, overtrække (med klæde eller skind)
 - 1551: 193, 203, 223, 261, 264, 269, 277
 - 1554: 155, 186, 208
 - 1556: 179, 230
 - 1557-58: 170
- bibel
 - 1557-58: 175, 301
- bibelpenge*
 - 1557-58: 42
- bibliotek
 - 1557-58: 133
- bidsel (bedzell, bydt, byselle)
 - 1551: 88
 - 1554: 187
 - 1556: 188
 - 1557-58: 354, 404
- bidsel tøjle
 - 1554: 187
- billede (bellede, byllide)
 - 1551: 160
 - 1556: 194
- billedskærer
 - 1556: 80, 193, 194
- bind* (på kister - evt. bånd)
 - 1557-58: 308
- bindetråd (binth troed, bogbinder)
 - 1554: 208
 - 1557-58: 174-177, 180, 302-304, 319, 392, 394, 396
- biskop, bisp, se også superintendent
 - 1554: 124, 143
 - 1556: 40, 51, 52
 - 1557-58: 47, 244, 300
- biskopstiende
 - 1556: 13

- 1557-58: 47
bjergarbejder
1557-58: 374
bjørneskind
1557-58: 364
bladguld
1556: 136
1557-58: 138
blegerske
1556: 194
blikkenslager (plathenslaere)
1551: 196
1554: 121, 203
1556: 197
1557-58: 190
blind
1551: 164, 165, 167
1556: 109
1557-58: 11
blinder (sejl på en rå)
1551: 111, 266, 270, 274
1556: 221
blokhuset*
1557-58: 394
bly
1551: 112, 285
1557-58: 374
blydækker
1557-58: 89, 199, 200
blæk (bleck)
1551: 213, 230
1554: 165
1556: 172, 173
1557-58: 304, 305
blækhorn, blækhus, blækflaske (blackhorn)
1551: 200
1556: 172
1557-58: 304
blækpulver (bleck pulffuer, puluer)
1551: 230
1554: 204, 208-210, 212, 217, 219
1556: 173
1557-58: 300, 301, 303, 305
bløde skind (sømsk)
1557-58: 378, 398, 399, 404
bog, bøger
1551: 128, 130, 170, 202-205, 211, 214, 223, 228, 284
1554: 104, 107, 116, 178-181
1556: 92, 100, 170, 171-175
1557-58: 174-177, 241, 247, 269, 271, 280, 281, 300-305, 365, 397,
408
bogbinder
1551: 56, 202-205, 265, 277, 284
1554: 83, 178, 180, 181

- 1556: 170, 171, 173-175, 228
1557-58: 108, 174-177, 187, 229, 235, 300, 301, 303-305, 365
- boghandler (bogefører)
1551: 202
1554: 178-181
1556: 174
1557-58: 174, 302, 304, 305
- bogsæk
1556: 229
- bogtrykker (prenthere)
1556: 172
1557-58: 176
- bold (formalede bolthe, kasebolde)
1551: 176
1556: 190
- boldauit (ubleget lærred)
1551: 174
- boltelærred (bolthe leruit)
1551: 242, 243, 290
1554: 228
1556: 203, 225-228, 231
- bom, bomme (bome, bomme)
1554: 206, 220
- bomfalk (bomfalch)
1551: 227
- bonde, bønder
1551: 162, 163
1554: 9, 205, 207
1556: 12
1557-58: 40, 49, 64, 66, 76, 80, 81, 319
- bondedreng
1556: 191
- bondegård
1557-58: 392
- boraks
1557-58: 303
- bord, til at sidde ved (skiffue)
1551: 219
1556: 222
1557-58: 138, 187, 320, 321
- borddug (skeffue, skiffue decken)
1551: 105, 263, 266, 270
1554: 152, 160, 208
1557-58: 319
- borde (mønt)
1556: 9, 47, 200
- bordkrans
1556: 135, 147, 222, 228
1557-58: 130, 317, 319, 327
- borger
1551: 105, 106, 108, 110, 114, 124, 129, 131, 132, 134, 136, 138,
140, 143, 147, 184, 237, 272
1554: 25, 26, 28, 34, 120, 121, 123, 125-129, 131-133, 136, 140-142,
146, 152, 154, 223

- 1556: 10, 25, 31, 112, 128, 145, 148, 150, 151, 153, 155, 160,
165-167, 169, 187, 188, 204, 205
- 1557-58: 46, 52, 134, 143, 151-153, 161-164, 169, 172, 173, 192,
274, 269, 290-294, 296-299, 310-313, 322, 328, 331, 340,
353, 354, 376, 380, 384, 389, 392, 414
- borgestuen
1551: 276
- borgmester
1551: 14, 23-28, 33, 55, 104, 129, 131, 213, 223, 229
1554: 5, 25, 26, 32-38, 117, 131, 133, 134, 137, 146, 148, 149
1556: 19, 20, 22, 24, 26, 32, 33, 36-46, 115, 126, 160
1557-58: 10, 13, 19-22, 43-46, 48, 54, 56, 61, 62, 129, 145, 152,
163, 172, 245, 290, 292, 293, 295, 307, 339, 393, 401
- borter
1551: 180
1554: 157, 162, 165
- bortrejse (afftug)
1551: 152,
1554: 74, 95, 99, 101, 115
1556: 92, 96, 97, 106, 108, 193
1557-58: 10, 113, 206, 207, 241, 242, 245, 247, 249, 250, 395
- bortrejse (orloff)
1551: 43, 50, 59, 69, 73, 154
- bortrejse, tilladelse til (forloff)
1551: 49, 63, 67, 69, 70, 73, 153, 160
1554: 45, 59, 60, 62, 75, 235
1556: 53, 63, 70, 72, 75
- brandlidte, hjælp til (brand stød)
1554: 103, 108
1557-58: 20, 62, 118
- brasiltræ, rødtræ
1557-58: 127, 308
- brev (i almindelighed)
1551: 63, 75, 128-130, 134-138, 140, 141, 145, 148, 205
1554: 96, 102, 116, 122-128, 130, 133, 134, 137, 140, 141
1556: 98, 144, 227
1557-58: 110, 267, 283, 376
- brev og segl
1551: 30
1556: 15, 140-142
1557-58: 410, 412, 413
- brev, Kgl. Majestæts
1551: 25, 135, 140, 143, 148, 184, 186, 187
1554: 114, 121, 127, 135, 139, 140, 144
1556: 44, 94, 112-127, 129, 131, 132, 140, 141
1557-58: 31, 64, 83, 110, 143, 145-148, 150-153, 267-272,
274-276, 278-288, 411, 413
- brisling (bretling)
1551: 164
- brodere (sticke)
1554: 158, 164
- brolægger
1554: 120
1557-58: 338

- bryggepande
1551: 211
- brygger, bryggersvend (brøger, brøger suennen)
1554: 118
1556: 184
1557-58: 185, 251, 317, 343
- bryllup
1551: 124, 141, 157, 162
1554: 92, 158, 159, 216
1556: 91, 116, 124, 135, 137, 148, 155, 160, 187, 188, 190
- bryllupsbrev (brøllups breffue)
1554: 116, 117
- bryllupsgilde (brøllups kost, kaast)
1551: 169
1554: 96
- bryllupsklæder
1554: 246
- bryllupspenge (brøllups peninge)
1551: 169
- brædder (deller)
1551: 209
- brækjern (breck yser)
1551: 229
- brændevin
1557-58: 294
- brætspil (bredt spell)
1554: 220
- brød
1551: 157, 217
1554: 105, 115
1557-58: 294, 401
- bud
1551: 41, 43, 61, 128-131, 133-137, 140-146, 151, 159, 163-165, 167, 169, 215
1554: 58, 84-87, 93, 96, 99-110, 112-118, 120, 121, 124-131, 133-138, 140, 143-146, 176, 178, 204, 205
1557-58: 89, 110, 111, 115, 143-148, 150-152, 160, 168, 176, 199, 200, 219, 235, 236, 238, 239, 242-250, 267, 268, 270-289, 298, 325, 358, 362, 365, 370, 372, 381
- buer
1551: 167
- buglænker
1551: 90
- bukkel (puckel)
1551: 193
1554: 177
1556: 146
1557-58: 130, 328, 353, 404
- buksbom (busbom)
1551: 226
- bukser (buxer)
1551: 261, 266, 270
1554: 246
1556: 149, 152, 221, 224, 229

- 1557-58: 171, 317, 323
- buntmager
1551: 197, 198, 284
1554: 68, 167, 169, 188, 208, 221
1556: 76, 148, 151, 161, 196
1557-58: 168, 171, 187, 191, 229, 344, 378, 393, 395, 399, 403,
404
- byfoged (byfogeth, byffoggett, byfogit)
1551: 13-19, 23-28, 86, 124, 293
1554: 19-27, 33, 34, 38, 228
1556: 19-31, 42-45, 116, 126, 204
1557-58: 11-15, 43-55, 71, 151, 242, 294, 297, 337
- bygmester
1551: 130
1554: 130
1556: 117, 118, 132
1557-58: 110, 116, 143, 221, 244, 275, 287, 288, 290-292, 389
- bygninger, Dronningborg
1554: 150
- bygninger, Flensborg Slot
1551: 190
- bygninger, Koldinghus
1551: 187
- bygninger, Sønderborg
1557-58: 287
- byskat
1551: 24-28, 126, 293
1554: 33-38
1556: 37-47, 126
1557-58: 19-22, 61, 62
- byskat, eftergivelse af
1551: 24-27, 33, 63
1556: 23, 39, 45
1557-58: 20, 61, 62
- bysvend
1551: 155, 164
- bæger (begere)
1554: 117
1557-58: 9, 156-158
- bækken (becken)
1554: 109, 162, 163, 214
1557-58: 327, 329
- bælte (belthe)
1551: 95, 119, 235
1557-58: 394, 400
- bændler
1557-58: 188
- bænke
1556: 148
1557-58: 133, 307
- bæverhaler (beffuer suandze)
1554: 122
- bæverskind
1557-58: 192

- bøde, for hærværk mod skibslast (bruncke bruddt, bunckebruddt)
1554: 25
1556: 29
1557-58: 48
- bøddele (profos)
1557-58: 202
- bødker
1551: 126
1554: 217
- bøjlekam
1557-58: 133
- børnene (her om prinser og prinsesser)
1551: 132, 156, 158, 167, 219, 265
1554: 190, 194, 196
- børste (kratte børste)
1556: 185
1557-58: 127, 189, 393
- bøsse (bøse, røer)
1551: 88, 104, 109, 112, 119, 179, 193, 229, 235, 236, 272
1554: 108, 164, 186
1556: 190
1557-58: 128, 187, 308, 362, 399
- bøssechamber
1557-58: 336
- bøsseskytter (bøseschytter, bøseskytther, bøsszeskyttthe, bøseskøtthe)
1551: 35, 37-40, 108, 153, 181-183, 224, 250, 251, 261, 274, 283,
284, 290, 292
1554: 40, 41, 43, 183, 231, 232
1556: 48-50, 162-164, 166, 196, 211, 212, 233
1557-58: 88, 142, 334-336
- bøssesmed
1551: 88
1554: 117, 168
- bøssesløber
1551: 229
1557-58: 148, 182, 375
- båd (bode, bood)
1554: 213
1556: 196
- bådsmand (bodismandt, -mend, bodsmend)
1551: 18, 35, 161, 163, 209, 261, 269, 291
1554: 184
1556: 110, 184
1557-58: 114, 116, 121, 172, 185, 187, 204, 205, 248, 314, 319,
343, 387, 392, 393, 396, 401
- chatedracticum
1551: 11
1556: 11
1557-58: 37, 47
- citroner
1557-58: 188, 189, 351, 352
- clarete
1557-58: 294
- cypres (sypres)

- 1551: 275
daggert (daggert, stoed degenn)
1551: 115
1556: 146, 191
- damask
1551: 177
1557-58: 171, 281, 402, 414
- dans
1557-58: 239
- Danske Compagni, Det
1557-58: 149, 152, 161-163, 193
- Danske Kancelli
1551: 134
1557-58: 128, 130
- Deffuenthers gylden (mønt)
1551: 5, 10, 11, 12, 36, 232, 292, 293
1556: 28, 29, 31
- degn
1551: 170
1554: 110
1556: 128
1557-58: 116, 238, 239, 244, 260, 385
- degne, som spillede for kongen
1551: 167
- destillatør
1557-58: 103, 225
- Det Danske Compagni
1557-58: 149, 152, 161-163, 193
- diamant
1551: 178
1556: 143, 144
- diamantkors
1554: 159
1556: 143, 144
- dobbeltdukater (dubbel ducater)
1551: 4, 5, 11, 12, 36, 118, 119, 168, 175, 215, 231, 287, 288, 292, 293
1554: 3, 11, 12, 39, 176, 177, 222
1556: 8, 9, 47, 91, 200
1557-58: 3, 24, 27, 28, 65, 86
- doble
1557-58: 116, 252, 253
- doktor, dr. (teolog eller læge)
1557-58: 42, 89, 104, 107, 109, 112, 115, 117, 143, 176, 199,
200, 224, 225, 235, 238-242, 244, 248, 249, 269, 272,
275, 280, 282, 283, 287, 289, 292, 294, 298, 299, 350,
358, 374, 396, 408
- dolk (poch, pock)
1551: 192, 226
- domkapitel, se kapitel
- domsmand, lægdommer (scheppen*)
1557-58: 244
- dossin (klæde)
1557-58: 319
- drabant(er) (trabanther)

- 1551: 49-51, 63, 110, 112, 153, 162, 212, 218, 226, 236,
244-246, 292
1554: 74-76, 152, 153, 197, 223, 235, 236
1556: 53, 55-57, 113, 128, 185, 192, 197, 198, 219, 220
1557-58: 109, 112, 125, 126, 190, 202, 206, 207, 269
- drabanthøvedsmand
1557-58: 126
- drejejern
1557-58: 133, 306
- dreng
1551: 47, 91-98, 105, 107, 110, 130, 147, 151, 154, 155, 159,
160, 167, 169, 170, 192, 202, 204, 213, 218, 225, 228,
229, 235, 247, 262, 263, 265, 269, 275, 277, 278
1554: 62, 63, 95-103, 105-108, 110, 113, 115-118, 121, 130, 134,
142, 145, 152-158, 163, 164, 170, 186, 187, 190, 200,
203-205, 207, 212, 214-216, 218, 220, 246
1557-58: 102, 115-118, 127, 135-137, 153, 168, 170-172, 186, 187,
190, 192, 209, 219, 222, 223, 238-242, 247, 250, 252, 255,
257, 262-264, 270, 273, 305, 308, 314, 321, 323-325, 327,
329, 353, 357, 361, 364-371, 378, 391, 392, 397, 398, 400,
403, 404
- drift, kørsel (dreffft)
1551: 15
- drik
1551: 124, 125
1554: 101
1556: 160
1557-58: 147, 339, 342
- drikkeglas
1554: 209, 210
- drikkepenge (dranck gielt, skienck)
1551: 151, 152, 155-160, 162, 164
1554: 99, 101, 103-105, 106, 110, 114-116, 176, 203, 205, 209
1556: 91, 94, 95, 102, 106
1557-58: 113, 116, 124, 239, 241, 243, 244, 246, 249, 250, 306
- dronning
1551: 27
1554: 34, 73, 107, 159, 195, 197
1556: 88, 111, 112, 115
1557-58: 146, 279
- dronningens moder
1557-58: 146-148, 153, 248, 249, 257, 276, 284, 297, 308, 309, 324,
330, 352, 276, 284, 401, 403
- drost
1551: 140
- dug(e)
1551: 103, 108, 276
1554: 163
1556: 147, 234
1557-58: 167, 169, 187, 315, 319, 320, 322
- dugelærred
1551: 106
- dugesvend, se hofdugesvend
- dukke (docke)

- 1554: 159
dupper, slå på (dopit)
1551: 204, 205
dupsko, på en skede
1551: 116
1557-58: 155
dvælg (duelck)
1551: 180
1554: 162
1557-58: 328
dværg (duerff, duerffinde)
1551: 93, 95, 97, 104, 159, 161, 177, 178, 193, 205, 216, 223,
225
1554: 162, 199
1556: 107, 143, 149, 178, 179, 186, 190, 222, 224
1557-58: 135, 193, 254, 262, 305, 315, 322, 364, 367, 369, 394,
396, 397
dyne
1557-58: 167, 332
dynevår (dynewardt, dynneur)
1551: 234
1556: 197
1557-58: 403
dyr
1556: 195
dækkener, tæpper (blinder*)
1557-58: 169
dækkesølv
1557-58: 158
dør, døre
1556: 188, 195
døre jern
1554: 165
dørknægt
1557-58: 281
dørvogter
1557-58: 367
dåhjorte, dåvildt
1556: 196
1557-58: 148
eddike
1557-58: 164
efterretningsagent
1557-58: 213
efterretningsvirksomhed
1551: 138, 142, 146, 147
1554: 135, 141
1556: 127
1557-58: 48, 213, 243, 269, 271-275, 279
egeplanker
1556: 198
eger
1551: 105
elgskind (elffshudt)

- 1551: 222
- embede
 - 1556: 95
 - 1557-58: 3
- embedsmand
 - 1556: 10
 - 1557-58: 49, 273
- enchiridion
 - 1551: 202
- engelot (mønt)
 - 1551: 4, 5, 12, 36, 169, 175, 231, 287, 288, 293
 - 1554: 3, 11, 12, 20, 27, 39, 115, 177, 205, 222
 - 1556: 8, 9, 28, 29, 31, 47, 139, 200
 - 1557-58: 3, 16, 24, 86, 156, 157, 194, 251, 406, 420
- engelske penge
 - 1557-58: 16, 17, 24
- engleje (enngeløye, enge penindinge)
 - 1554: 23
 - 1556: 22
- engelst
 - 1551: 8, 49-51, 100, 101, 103, 104, 106-113, 233-268, 271, 279, 283, 289-291
 - 1554: 25, 74-76, 85, 152-155, 223-225, 227-233, 235-249
 - 1556: 22, 23, 31, 53-57, 148, 149, 151, 153, 190, 202-231
 - 1557-58: 14-16, 125, 126, 167, 172, 173, 201, 202, 206, 314, 316, 319, 322, 326, 376
- engelst, blåt
 - 1554: 224, 227
 - 1556: 218, 222
- engelst, brunt
 - 1551: 260
 - 1554: 153, 225, 227, 244
 - 1556: 206, 218, 222, 224, 229
 - 1557-58: 168, 169
- engelst, grønt
 - 1551: 101, 108, 261, 263, 266
 - 1554: 224, 227
 - 1556: 151, 203, 205, 226, 228, 229
 - 1557-58: 171
- engelst, gråt (askefarue)
 - 1551: 260
 - 1554: 25, 224-226, 244
- engelst, gult
 - 1551: 260, 262
 - 1554: 224
 - 1556: 204, 221-223
 - 1557-58: 167
- engelst, hvidt (huit)
 - 1551: 110, 236
 - 1554: 153, 223
 - 1556: 149
- engelst, livfarvet
 - 1551: 108
- engelst, rødt

- 1551: 103, 104, 108, 260, 263-266
1554: 152, 155, 224, 227, 247
1556: 148, 190, 203, 204, 218, 221-226, 228-230
1557-58: 168, 169-173, 319, 321, 323
- engelst, sort (suort, swartt)
1551: 100, 107-110, 236-238, 260
1554: 25, 224-227, 244
1556: 153, 201-203, 205, 218, 222-225, 227, 229, 230
1557-58: 169, 170, 320-323, 325
- engelst, violet (firole farffue)
1554: 153, 244
1556: 222, 224^{*}
1557-58: 315
- enghave (enghaffue)
1554: 246
1556: 226
- enspænder
1551: 60, 62, 64, 67, 69, 78, 109, 129-132, 135, 137, 138, 141, 144-147
1554: 52, 54, 93, 120, 127-129, 133, 135, 146, 246
1556: 63, 64, 108, 112, 113, 115, 117, 118, 120, 127, 130, 132-134
1557-58: 95-97, 143-145, 147, 151, 152, 159, 211-213, 243, 245, 247, 267, 272-274, 276, 277, 280, 283, 287, 288, 357
- erstatning for jord, der overgår til kronen
1557-58: 376
- fad (fadt)
1551: 122, 124, 176, 184
1554: 174, 209, 217
1556: 20, 138, 139, 160, 189
1557-58: 23, 158, 163, 189, 339, 351, 352, 383
- fad, fødder til (fade foder)
1554: 174
- fadder
1551: 130, 151, 165, 166, 172, 287
1557-58: 149, 240
- faddergave, fadderpenge
1551: 130, 151, 165, 166, 172
1554: 98-100, 102-108, 115-118
1556: 88, 89, 93, 94, 96-98, 100, 104, 109
1557-58: 109, 153, 254, 263, 264
- fadeburskammer
1557-58: 318
- fadeburskvinde
1551: 151, 157, 221, 226, 235, 261, 265, 277, 289
1554: 97, 164, 220, 246
1556: 149, 150, 152, 197, 224-226, 228
1557-58: 135, 172, 173, 246, 312, 315, 316, 318, 322, 325
- fadeburspige
1551: 151, 265
1554: 246
- falk (falch, falck)
1551: 227
1554: 141

- 1557-58: 124, 186, 297
- falkefænger
- 1551: 65, 227
- 1554: 56, 141, 193, 211
- 1556: 70, 195
- 1557-58: 105, 124, 149, 297
- falkonet, lille kanon
- 1557-58: 334
- fane (fenicke)
- 1551: 104, 105, 108
- 1554: 211
- 1556: 135, 187
- 1557-58: 138, 168, 187, 319
- farvede perler (faruer)
- 1551: 99
- 1556: 188, 194
- farver, farvet (farber, farffue, faruer, faruit)
- 1551: 107, 127, 227, 234, 240, 284, 289
- 1554: 25, 142, 153, 211, 225, 227
- 1556: 135
- 1557-58: 138, 139, 188, 378
- fastelavnsklæder (fastelagens cleder)
- 1554: 162
- fattig (arme, fattiig, fattigfolck)
- 1551: 151-153, 156-158, 160-162, 164, 166-168, 171, 212, 214
- 1554: 95-97, 103, 104, 107-111, 114
- 1556: 88, 90, 91, 93-95, 97-101, 103-110, 229
- 1557-58: 109-112, 114-118, 255-257, 321, 327, 396
- fattigbøsse (på tavlen, tavlepenge)
- 1551: 151, 152, 163, 165-171
- 1554: 95-97, 101, 104, 107
- 1556: 88-101, 103-110, 258-261
- 1557-58: 109, 111-118, 258-262
- fattighus
- 1551: 161
- feltskærer
- 1556: 55
- fenrik
- 1551: 105
- 1557-58: 242
- fernis, ferniseret (farnese, farnesett)
- 1554: 211
- 1556: 194
- 1557-58: 394
- fetalje, se også proviant
- 1551: 26, 148
- 1554: 173
- 1556: 43, 110, 126
- 1557-58: 11, 121, 191, 374, 402
- fil (fyll)
- 1551: 226
- finkefænger
- 1551: 43, 70, 77, 221
- 1554: 59, 208, 214

- 1556: 51
- 1557-58: 89, 199, 200, 231, 325, 377
- fisk (fiisk, fysk)
 - 1551: 26, 206, 209
 - 1554: 35, 108, 215
 - 1556: 20, 47, 145, 184, 218
 - 1557-58: 242, 272
- fisk, fersk
 - 1551: 206
- fisk, saltet
 - 1551: 26
 - 1556: 20, 184
- fiskebløder
 - 1551: 82
 - 1554: 62
 - 1556: 74, 224
 - 1557-58: 102, 224
- fiskegarn
 - 1551: 214
 - 1556: 196
 - 1557-58: 377
- fisker (fiiskere, fysker)
 - 1551: 85, 94, 97, 165, 214, 269
 - 1554: 59, 196, 200, 246
 - 1556: 82, 124, 125, 128, 176, 177, 196, 228
 - 1557-58: 101, 219, 220, 284, 371, 377
- fiskersvend
 - 1554: 200
- fisketold
 - 1557-58: 14
- fjer (feder, fedre, feyre)
 - 1551: 222, 223, 229
 - 1554: 204, 214, 216
 - 1556: 185, 187, 188, 195
 - 1557-58: 392
- fjerdning (pengebeholder)
 - 1554: 210
- fjermager
 - 1551: 74, 222, 223, 229
 - 1554: 216
 - 1556: 185, 187, 188
- flag, vimpel (på flådens skibe, bold sanner)
 - 1551: 123, 275
 - 1556: 134
 - 1557-58: 314, 346, 392, 396
- flueglas
 - 1557-58: 401
- flynder (flønder)
 - 1551: 184
 - 1557-58: 279
- flæsk
 - 1551: 185
 - 1554: 35
 - 1557-58: 121

- fløj (fløegell, fløyell)
1551: 177, 179, 192, 193, 223, 228
1554: 160, 166, 186, 208
1556: 144, 146, 168, 178, 224
1557-58: 127, 129, 170, 281, 323, 328, 402, 404, 414
- fodbud
1551: 70, 137, 140, 147
1554: 58, 121-123, 125, 129, 130, 133, 138, 140
1556: 69, 113-115, 118, 121, 124-127, 129, 131
1557-58: 99, 144, 147, 148, 150, 218, 219, 235, 244, 267-273, 275-277, 283-289, 325, 370, 372
- foder til dyr (fodder)
1551: 129, 131-136, 138-141, 146-148, 265, 274-276
1554: 120, 123, 127-134, 136, 137, 139-142, 156, 174, 207
1556: 115, 118, 119, 191
- fodersæk
1551: 110, 274-276
1554: 200, 206, 207
1556: 150, 191, 192, 197, 234
1557-58: 324, 384, 404
- foged
1551: 109, 256, 258, 261, 270
1554: 6, 44, 45, 242, 246
1556: 4, 24, 216
1557-58: 31, 49, 345
- fogedsvend
1551: 158, 261, 270
1556: 230
- foksejl (fuck segejl)
1551: 274
- for (fodder, foder)
1551: 101-104, 107, 265
1554: 156, 167, 169, 206, 208, 214, 220, 246, 247
1556: 148, 149, 161, 194, 209, 224, 227, 230
1557-58: 178, 187, 319, 323, 344, 345, 403
- for, klæde til (fodder dug)
1551: 108
1557-58: 316, 321, 366
- for, skind til (foder feel, foder skinnd, fodder fell)
1551: 218, 222, 224, 228
1554: 156, 167, 208, 211, 220
1556: 161, 185, 186, 187, 194, 197
1557-58: 188, 392, 393, 404
- forbrudt gods
1551: 18
- forbrudt kød
1557-58: 12, 15
- forgylde, forgylt
1551: 115, 118, 119, 122
1554: 10, 177, 205, 247
1556: 135, 139, 190
1557-58: 361
- forklæde (fore cleder)
1551: 277

- formalede breve
1554: 180
1557-58: 332, 333
- forsende (forsende, forsenth, forskicke, forskycke)
1551: 29, 131, 142-145, 184, 186, 238, 284, 289
1554: 88, 90, 91, 104, 114-116, 118, 143, 163, 165, 170,
176, 178, 180, 216
1556: 56, 100, 101, 123, 131, 145, 158, 160, 163, 173, 182,
191, 193, 227
1557-58: 56, 109, 115, 127, 129, 143, 145, 146, 148, 153, 164,
183, 184, 189, 220, 235-238, 248, 276-280, 284, 286, 293,
302, 307, 317, 321, 324, 329, 337-340, 349-351, 357, 374,
381, 389, 393, 398, 399, 401, 402, 409, 414
- forsvar af doktorafhandling
1557-58: 112, 255
- forsålede (sollede)
1551: 92
- fortæring, fortæret (thering, forthering, fortherit, therit)
1551: 33, 57, 60, 90, 128-150, 154, 166, 175, 215, 218, 283, 287
1554: 47, 74, 120-124, 126-146, 168, 188, 206, 212, 220
1556: 13, 25, 80, 88, 112-132, 157
1557-58: 14, 48, 49, 109, 143-154, 163, 168, 241, 253, 265,
267-299, 355, 381, 409
- fortæring, penge til (there peninge)
1551: 128, 130-138, 140, 141, 143-149, 287
1554: 120-123, 125-131, 134-136, 139-142, 144-146, 165
1556: 56, 112-132
1557-58: 48, 143-147, 149-153, 267-271, 278, 281, 282, 285, 289,
298
- fourer (forirer, førirer)
1554: 99, 124
- fragt
1551: 184, 185, 284, 288
1556: 188, 189, 192
1557-58: 120-122, 161, 162, 381, 389
- fragt og skibsløje
1551: 184, 185
- franske kroner
1551: 118, 120, 285
- fribyttene
1557-58: 116
- frue, min nådige, nådigste
1551: 68, 79, 89, 90, 92, 94-99, 101, 102, 106-111, 115-120, 122,
127, 130, 133, 134, 140-143, 145, 146, 148, 151, 153, 154,
156, 157, 159, 160, 167, 169, 171, 176-180, 187, 194,
197-200, 202, 204, 211, 212, 214, 216, 218-222, 224-229,
263, 264, 266, 277
1554: 67, 69, 71, 91, 93-97, 99-108, 112-114, 116-118, 121, 122,
124, 126, 127, 132-134, 136, 137, 140, 143, 145, 150,
153-169, 171-177, 180, 181, 186, 188-190, 192, 194, 195,
197-201, 204-208, 210, 211, 213, 215-220, 244, 246
1556: 75, 78, 88, 89-95, 97, 100-110, 116, 117, 119, 124, 125, 129,
133, 135, 137-139, 143-153, 161, 168, 169, 176-180, 185-195,
197, 198, 206, 214, 218, 221-229, 232, 234

- 1557-58: 82, 99, 104, 109-114, 117, 118, 127-130, 135-138, 144,
146-148, 151-153, 155, 157, 167, 169, 170, 172, 173, 178, 179,
186, 188-190, 192, 214, 220, 224, 226, 231, 238-255, 257-270,
276, 278, 283, 284, 290, 297, 301, 306-309, 314-316,
318-320, 322, 323-325, 327-333, 340, 344, 347, 350,
351-355, 357, 359-367, 369-372, 374, 376, 378, 381, 382,
389, 392, 394, 396-398, 401, 403-405, 407, 408, 414
- frynser (frendser, frøndsenn)
1554: 156
1556: 187, 188
1557-58: 186
- frøken (frøcken, frøicke)
1551: 109, 116, 135, 171, 262
1554: 179, 180, 220
1556: 95, 98-100, 103-110, 153, 161, 193, 222, 224
1557-58: 111-118, 136, 174, 188, 190, 254, 258-263, 301, 318,
359, 369, 378
- fuglebur
1556: 189, 195
1557-58: 377
- fuglefænger (fugle, fulle fennger)
1554: 97, 214
1557-58: 397
- fuglehus
1557-58: 377
- fugleklo (fugle kloffue)
1551: 226
- fuglenet, fuglegarn
1557-58: 253, 377
- fyrbækken
1554: 217
1557-58: 329
- fyrbøder (fyrbotther, fyrbøtther)
1551: 88, 92-97, 102, 103, 106, 107, 109, 153, 154, 164, 165, 167,
170, 178, 193, 202, 203, 217, 224, 226, 266, 269, 270, 277
1554: 110, 118, 152-155, 157, 162, 163, 179, 188, 190, 191,
193-198, 200, 212-216, 219, 220
1556: 76, 98, 138, 148, 152, 176, 177, 179, 227, 234
1557-58: 128, 130, 135, 167, 169, 190, 226, 246, 250, 263, 264,
269, 305, 308, 319, 321, 329, 355, 364, 366, 368, 369, 371,
404
- fyrste, fremmed
1554: 209
1557-58: 18, 269, 305, 408
- fyrstinde
1551: 129, 149, 158, 168
- fyrværk (til fængkrudt)
1557-58: 113, 189, 190
- fyrværker
1557-58: 87, 113, 190, 195, 197, 366
- fægtemester (fygthemester, fygtmester)
1551: 105, 111
- færge
1551: 152, 155, 229

- 1554: 213
1556: 119
1557-58: 121, 272, 282
- færgeløn
1551: 141, 148
1557-58: 120, 183, 287, 383
- færgemand
1551: 155, 156, 184
1554: 213
1557-58: 120, 121
- førlov, udførselstilladelse (førloff)
1551: 13-15, 17, 18, 64
1554: 19-23
1556: 19, 22, 25, 29-31
1557-58: 12-14, 35, 43, 45-50, 52-54
- får (foor)
1551: 155
1557-58: 284, 381
- fåregård
1557-58: 243
- fårehyrde
1557-58: 381
- gal kvinde
1554: 109, 199
1556: 194, 224
1557-58: 191, 254, 318
- gal præst
1551: 154, 157
- galiga
1551: 200
- ganger (ridehest)
1551: 143
- garn rullet op i skiver (skiffue garn*)
1557-58: 330, 402
- gartner
1551: 154
1554: 102
- garver (feltbereder, skindere)
1556: 185, 186, 194
1557-58: 179, 188, 191, 378, 398
- garvning med bark
1557-58: 180
- gedde
1554: 164
- gehæng (smykke)
1554: 173
1556: 146
- Geldersk rider (mønt, gellers riider)
1556: 8, 9, 47, 200
- gengerds skat
1551: 3, 4
- giørloffs (klæde)
1551: 260, 265-270, 290, 291
1557-58: 168, 172

- gjord
1551: 194, 212
- glas
1551: 177
1554: 209-211
1557-58: 275, 329, 395
- glasflaske
1557-58: 329
- gods
1551: 156, 185
1554: 18
1556: 13, 15
- granatæble (appel von granath)
1551: 137
1557-58: 116
- grav (slotsgrav)
1551: 161
1556: 108
1557-58: 256
- gravere (graffuere)
1551: 163
1557-58: 246, 389
- gravmåle (begreffnise)
1554: 125
- greve
1551: 57, 127, 144, 167, 168
1554: 13, 88, 99, 101, 103, 107, 128, 130, 136, 141, 160, 191,
197, 214, 220
1556: 89, 93, 95, 99, 103-110, 113-115, 121, 125, 156, 161, 177,
185, 189, 191, 225, 227
1557-58: 111-113, 117, 118, 171, 186, 188, 237, 238, 242, 258-260,
262, 265, 267, 269, 272-275, 294-296, 301, 319, 323, 330, 340,
346, 355, 358, 370, 378, 401
- greve, Pfalzgreven
1557-58: 265, 291, 354, 358, 408
- grevinde
1551: 130
1554: 99, 101, 106, 115, 116
1557-58: 249, 275, 296, 297, 330
- grimepenge
1551: 151, 153, 155, 163-170, 172, 287
1554: 95, 104, 108, 114, 116, 144
1556: 88-90, 92-94, 98, 100, 102, 104, 105, 195
1557-58: 109, 113, 265, 266, 355, 357, 392
- grimer (grymer)
1551: 192
1554: 186, 188, 189
1556: 169
1557-58: 353, 356
- grimeskaft
1557-58: 356
- grise
1557-58: 183
- grovsmed

- 1551: 87, 91
1554: 168
1557-58: 308, 309
- Guds navn, Guds skyld, givet i/for
1551: 160, 164, 167, 171
1554: 113
1556: 94, 101-103, 110
1557-58: 109-112, 114, 116, 117, 257
- guld
1551: 3, 71, 117, 118, 120, 122, 175, 178, 285, 293
1554: 3, 156, 209
1556: 27, 135-138, 200
1557-58: 25, 141, 153, 156, 157, 301, 303, 361, 362, 387, 410
- guldfjeder
1551: 116
- guldgylde
1551: 5, 10, 11, 12, 22, 23, 30, 31, 36, 175, 187, 231, 232, 285, 287,
288, 292, 293, 294
1554: 3, 11, 12, 17, 19, 20, 27, 29, 30, 39, 104, 125, 135, 146, 151, 177,
222
1556: 8, 9, 28, 29, 31, 47, 76, 140, 200
1557-58: 27, 28, 53, 55, 65, 86, 141, 155, 157
- guldhægter
1557-58: 157
- guldkæde
1551: 115
1557-58: 362
- guldlås
1557-58: 193
- guldring
1551: 120, 178
1554: 157, 164
- guldsmed (goltsmed, guldsmedt)
1551: 115-117, 119, 120, 122, 203-205, 217, 224, 265, 284
1554: 172-177, 215
1556: 20, 39, 137-139
1557-58: 52, 133, 155-158, 174-176, 225, 247, 282, 300-302, 305,
307, 317, 359-364, 366
- guldstav
1557-58: 363
- guldvæver
1554: 156, 166
- gulv (gulffue)
1551: 199
- gulvfliser (astrag)
1551: 199, 284
1557-58: 399
- gummi (gumj)
1551: 176
- gylden (mønt)
1551: 71, 115
1554: 141
1556: 138
1557-58: 104, 141, 155, 157

- gylden mønt
1551: 45, 52, 56, 103, 186
1554: 84, 85, 105, 135, 136, 165
1556: 76, 101, 156, 158
- gæld (giæld)
1551: 186, 187, 288
1554: 150
1557-58: 123, 239, 242
- gæs
1557-58: 183, 389, 396
- gæsteri (gesterj)
1556: 4
- gøttingist
1551: 101-104, 108, 184, 235-237, 242, 243, 245-249, 252-271,
279, 283, 289-291
1554: 154, 223, 228, 234, 237-249
1556: 148-151, 203-206, 213-218, 220, 223-227, 229, 231
1557-58: 126, 168, 172, 173, 321, 324
- gård
1557-58: 31, 34, 36, 48, 186, 245, 376, 396, 412
- gårdfæstning (gordfestning)
1551: 6, 7, 9, 10, 30
1554: 4, 13
1556: 6
1557-58: 29, 30, 32, 35
- gårds skriver*
1557-58: 7
- hage
1556: 192
1557-58: 307
- hageskytter
1551: 50
- hagl
1557-58: 399
- hals, fortabt sin
1554: 26
- hals, løskøbe sin
1554: 26
- halsbånd
1551: 115-118, 120, 193, 224
1556: 139
- halskobbel til heste
1557-58: 179
- hame (fiskegarn, net)
1551: 214
1554: 208, 218
- hammer, let
1557-58: 328
- hammersmed
1556: 130
- hamp
1551: 174, 188
1554: 182, 206, 217
1557-58: 134, 310-313

- hampefrø
1551: 222
- hampetov
1557-58: 384
- handelsmand, handelsbetjent (kiøpsuendt)
1557-58: 311
- handelsvirksomhed (handel, kiøpmandisskaff)
1551: 166
1556: 233
- handske
1551: 270
- harnisk (harinnsk)
1554: 203, 247
- harniskknægt (harensknægt, harinnsknægt)
1551: 43, 44, 107, 111, 112, 221, 224, 226, 228, 229, 266, 269,
270, 275
1554: 46, 153, 154, 192, 193, 218, 247
1556: 51, 52, 96, 146, 151, 168, 187, 189, 196, 197, 221, 228,
234
1557-58: 89, 188, 199, 200, 400
- harnisknagler
1556: 234
- hat (boneth, hatt)
1551: 49, 105, 127, 212, 218, 274, 275
1554: 76, 152, 160, 161, 202
1556: 145, 183
1557-58: 126-128, 170, 181, 206, 207, 324, 345, 366, 400, 404
- hattebånd
1557-58: 127
- hattemager
1551: 127, 284, 287
1554: 160, 202
1556: 183
1557-58: 129, 130, 181, 345, 397
- hattepenge (bonethepenge)
1557-58: 206
- have
1554: 139
- haveleje (haffue leye)
1551: 17
1554: 26
1556: 29
- havre
1551: 132, 134-136
1554: 125, 146
1557-58: 190, 292, 295, 379, 405
- havsalt, fransk
1557-58: 11
- helbredt (hellet, hellit)
1551: 38, 217
- helt (fisk)
1554: 4
- Henriksnobel (mønt, Henrickus nobele)
1551: 5, 10, 11, 12, 36, 175, 231, 232, 287, 288, 292, 293

- 1556: 8, 9, 47, 200
1557-58: 12, 13, 15, 24, 86
- herberg
1551: 128, 129, 131, 132, 138, 139, 147, 149, 152, 157, 158,
215, 283, 287
1554: 106, 120, 121, 132, 136, 137, 141, 142, 145, 146
1556: 80, 112, 113, 116, 120, 165, 187
1557-58: 109, 148, 154, 290, 293
- herberg, betaling af (wdtquitning)
1551: 128, 149, 215, 287
1554: 106, 120, 137, 142, 146
1556: 112, 116, 132, 165
1557-58: 49, 143, 148, 154, 268, 290, 299
- hermelin
1554: 167
1556: 196
- herold
1557-58: 227, 339, 407
- herre, den græske
1556: 178, 227
- herre, den prøjsiske
1556: 101
- herre, min nådige
1557-58: 136, 272, 314, 407
- Herred
1551: 4, 8, 17, 24, 32, 186
1554: 6, 29, 36
1556: 5, 19, 35
1557-58: 20, 30, 44, 45, 59, 68-73, 75, 77-83, 183, 184, 411
- herredag
1556: 120
1557-58: 146, 170
- herredsfoged
1556: 266
1557-58: 242
- herredug
1557-58: 147
- herreklostre
1556: 121
- herremænd
1556: 103
1557-58: 117, 187
- herrer, de unge
1551: 163, 192, 213
1554: 157, 193
1556: 88, 91, 144, 153, 161, 190, 195
1557-58: 109, 136, 156, 186, 188, 189, 224, 247, 253, 254,
258-261, 272, 314, 364, 396, 404, 414
- hertug
1551: 61, 67, 88, 89, 92-98, 102, 103, 107, 115-117, 120, 129-132,
135, 137, 141, 143, 145-147, 151-157, 159, 161-163,
165-171, 176-177, 179, 180, 186, 192-194, 202, 204, 211,
212, 214, 215, 217-220, 222, 223, 225-229, 261, 269, 275,
278

- 1554: 63, 75, 94-109, 113-118, 120, 122, 124, 126-134, 137, 138-140, 142-146, 152, 154, 157, 159-162, 164, 165, 168, 172, 174, 178-180, 186-189, 191, 193, 195, 198, 202, 204-207, 209, 211, 212, 214-216, 218-221
- 1556: 16, 40, 88-112, 115-119, 121, 123-125, 127-133, 135, 137, 138, 143, 144, 148, 151, 153, 155, 156, 158, 168-170, 172, 174, 176-179, 185-197, 218, 221, 225-228, 230
- 1557-58: 18, 66, 85, 98, 105, 111-118, 120, 127-130, 136, 140, 142, 144, 145, 148, 149, 151-153, 155, 159, 168, 170, 171, 179, 186-188, 190-193, 218, 226, 235, 236, 238-242, 245, 247-251, 253, 255, 258-260, 262-268, 270, 272-274, 276, 279, 280, 282-285, 290, 292, 298, 299, 301, 304, 305, 307, 308, 319, 322, 323, 325, 330, 332, 356-358, 364-367, 370, 371, 378, 392, 393, 396, 397, 400, 404, 405, 407, 408, 412
- hertuginde
- 1551: 105, 110, 122, 133, 134, 141, 142, 145, 146, 158, 163-166, 170, 182, 203, 224, 263
- 1554: 90, 91, 96, 99, 117, 121, 129, 131, 133, 136, 140, 145
- 1556: 91, 99, 111, 116, 121, 136, 137, 146, 160, 188, 222
- 1557-58: 116, 148, 151, 152, 239, 285, 294, 381
- hest
- 1551: 59, 61, 62, 64, 68, 72, 73, 76, 78-80, 82-84, 87, 89, 90, 127, 129, 131-141, 146, 147, 150, 153, 156, 157, 163-170, 184, 192, 217-219
- 1554: 31, 47, 48, 51, 93, 94, 111, 120, 121, 125, 131, 141, 143, 145, 146, 169, 188, 189, 214
- 1556: 59-61, 83, 89, 90, 93, 94, 98, 100, 102, 113, 115, 116, 119, 130, 133, 134, 188, 230, 233
- 1557-58: 56, 92, 94, 118, 120, 121, 145, 147, 159, 160, 188, 209, 210, 231, 243, 256, 265, 266, 268, 277, 284-286, 290-292, 298, 308, 309, 319, 320, 354, 355, 357, 358, 364, 384, 399, 402, 404, 405, 408
- hest (clipper, klipper)
- 1551: 54, 62, 66, 67, 151
- 1554: 105, 120
- 1556: 133, 134
- 1557-58: 159, 160, 241, 245, 248, 266, 272, 274, 280, 284, 286, 357, 358
- hest, fordærvet
- 1554: 91, 93, 123, 126, 128, 129, 131, 133, 136, 139, 142, 180
- 1556: 134
- 1557-58: 159
- heste, skadeserstatning (schadegield*)
- 1557-58: 159, 357, 358
- hestedækken
- 1551: 269
- 1554: 93, 247
- 1557-58: 169, 172, 315, 319, 402, 404
- hestefoder
- 1551: 129, 131, 134, 136, 138-141, 146-148
- 1554: 120-123, 127-134, 136, 137, 139-142
- 1556: 115, 118, 119
- 1557-58: 147, 152, 290-294, 296-298
- hestehale (heste rompe)

- 1551: 127
- hestelæge
 - 1551: 41, 42
 - 1554: 44, 45, 229
 - 1556: 212
 - 1557-58: 89
- hesteskade
 - 1551: 62
 - 1554: 93, 94
 - 1556: 133
- hestesko
 - 1551: 87, 89
 - 1554: 124, 168-170, 206
 - 1557-58: 308, 309
- hesteskosøm
 - 1551: 87, 89
 - 1554: 169, 206
- hestetold
 - 1551: 14
 - 1554: 19, 31, 32
 - 1556: 26, 32
 - 1557-58: 10, 50, 52, 56
- hind
 - 1557-58: 245
- hingst
 - 1554: 94
 - 1557-58: 210, 358
- hingsterider
 - 1551: 62, 64, 69, 72, 76, 128
 - 1554: 51, 99, 115, 169, 188
 - 1556: 62
 - 1557-58: 94, 150, 159, 210, 211, 268
- hirsegryn
 - 1557-58: 192
- hjelm, stormhat
 - 1557-58: 170, 190
- hjelmsvir (hielmeneth)
 - 1551: 196
- hjorte
 - 1557-58: 179
- hjordehuder
 - 1554: 216
 - 1556: 195, 196
- hjortetalg
 - 1551: 227
- hjulmager
 - 1551: 44, 261
- hjulmand
 - 1551: 43, 257, 263
 - 1556: 51, 214
 - 1557-58: 89, 199, 200
- hjelpevin, svin som afgift
 - 1557-58: 64
- hof (hoffue*)

1557-58: 388

hofborde

1557-58: 319

hofdame, se jomfru

hofdugesvend

1551: 74, 94, 97, 107

1554: 193

1556: 78

1557-58: 105, 171, 229, 325, 382

hofklæde

1556: 21

hofklædning (hoffclening)

1551: 106-109, 219, 236, 238, 254, 257, 259, 283, 289, 290

1554: 127, 153, 154, 223, 225, 228, 240, 243, 244

1556: 31, 151, 153, 214, 217, 218

1557-58: 90, 172, 220, 318

hofmand (hoffmannd, hoffsinder)

1551: 132, 156, 168

1556: 31, 153, 205

1557-58: 92, 106, 131, 208, 231, 297, 298, 316, 320, 322, 405

hofmester

1551: 50, 158

1557-58: 120, 236

hofmesterinde

1551: 96, 156, 158, 167, 168, 216, 229

1554: 176

1556: 82, 95, 110, 179

1557-58: 104, 170, 364, 372, 394

hofstuen

1557-58: 320, 322, 382

hoftjener

1551: 59, 86

1554: 47, 93

1556: 58, 84

1557-58: 92, 103, 106, 131, 208, 224, 231, 405

hollandsk lærred

1557-58: 325, 331

hollandsk pening (d.) (mønt)

1551: 5, 12, 36

Holstenske Råd, Det

1557-58: 287

honning

1554: 6

hoseklæde

1557-58: 202

hosser (hosser, hosser)

1551: 51, 101, 103-105, 109, 110, 212, 217, 220, 222, 226, 228,
252, 254, 255, 264

1554: 152, 153, 192, 211, 214, 242, 246

1556: 149, 193, 209, 214, 221-224, 226-228, 230

1557-58: 125, 167, 171, 186, 188, 193, 317, 321-323, 372, 397,
401, 404

hosseremme

- 1557-58: 332
- hoseskind
1551: 212, 217, 220, 222, 226, 228
1554: 207, 215, 216, 219
1556: 185-187, 193, 194
1557-58: 186, 188, 191, 378, 401, 404
- hospitalet
1551: 157
1557-58: 141, 321
- hovedkål (kabuse koll)
1556: 187
1557-58: 393, 395
- hovedstol, hovedsum
1556: 140, 141
1557-58: 410, 411
- hovedtøj, til heste (hoffuid law*, tøigh)
1557-58: 180, 354
- hud, huder
1551: 96, 194, 222, 223, 227
1554: 216
1556: 195, 196
1557-58: 179, 180, 191, 353, 364
- hue
1551: 170
1554: 158
- humle (humble)
1551: 174, 189, 209, 284, 287
1554: 26
1557-58: 132, 337, 343
- hund
1551: 115-118, 155
1554: 113
1556: 95, 128, 234
- hunderem
1556: 166
1557-58: 179, 306
- husblas
1554: 216
- husfoged (husfogeth)
1551: 158, 256
- husleje (hus hyre)
1551: 37, 71, 227, 229
1554: 40, 162, 220
1557-58: 54, 87, 191, 197, 225, 233, 391, 395, 397-399
- hvede (huede)
1551: 209, 216
1557-58: 379
- hvedebrød
1557-58: 294
- hvedemel
1557-58: 161
- hvid (mønt, en huidt støcker, huid)
1554: 19
1557-58: 252

- hvilling (huitling)
1551: 184
- hylster, kogger (hylthe, hølthe)
1551: 179, 193
1554: 186
- hynde (bencke dyner, hiuende)
1551: 103, 225, 264
1554: 158
1556: 224, 225
1557-58: 332, 398
- hyssing (hysing)
1551: 188
1554: 182
- hægter (hegther)
1551: 212, 226
1556: 186, 191, 193, 197, 198
1557-58: 157, 188, 397
- hængelås
1554: 169
1557-58: 403
- hængning af tyv
1554: 117
- hængsel til kiste
1557-58: 307, 308
- hø
1551: 132, 136, 216
1554: 125, 146
1557-58: 131, 189
- høg
1556: 195
- høns
1554: 102, 149, 206, 210
1557-58: 37, 183, 184, 389, 396
- hønsenet
1554: 208
- hør
1551: 221, 226
1554: 159, 220
1557-58: 192, 310, 312, 315
- hørgarn
1551: 103
1556: 149, 150, 152
1557-58: 167, 192, 315, 316, 318, 319
- høvedsbådsmænd (høffbodismand, høffuitz bodismandtt)
1551: 261
1556: 223, 225, 229
1557-58: 167, 187, 319, 399
- høvedsmænd (hopmand)
1551: 49, 51, 128, 141, 146, 147, 244, 245
1554: 76
1556: 55, 56, 79, 124, 128, 173
1557-58: 105, 109, 126, 149, 201, 206, 207, 227, 235-237
- høvedsmænd (høffuitzmand, -mænd)
1551: 4, 11, 43, 52, 53, 58, 104, 106, 237

- 1554: 6, 26, 46, 83, 89
1556: 4-6, 8, 9, 13-15, 35, 51, 52, 54, 56, 141, 156, 159, 214,
220, 225
1557-58: 16, 23, 26, 27, 29, 31-35, 37-40, 46, 60, 64, 68, 69,
71-73, 75-84, 107, 109, 125, 183, 206, 335, 389, 395, 396,
413, 416
- høvl, høvlejern
1557-58: 330
- håndbækken, håndfad (handtbecken)
1551: 117
1554: 172
1556: 233
1557-58: 156, 158, 329
- håndklæder (hand cleder)
1557-58: 191, 315, 317
- hårdug (hordug, haardug)
1554: 159, 163, 213
1556: 146
1557-58: 382
- indkvartering af tropper (borgeleye)
1557-58: 126
- indtægt, indkomst
1551: 3, 10, 11, 36, 37, 100, 232, 233, 243, 272, 279, 285, 289,
292, 293
1554: 3, 26, 39, 40, 222, 223, 228, 249
1556: 3, 10, 47, 200, 206, 231, 232, 235
1557-58: 4, 6, 16, 23-25, 30, 34, 65, 242
- indtægter, samlede
1551: 36
1554: 39
1556: 47
1557-58: 65, 86
- ingefær
1554: 158
- jagt
1557-58: 192, 245
- jagtdug
1554: 217
1557-58: 205, 316-318
- jagter, små (skibe)
1551: 105, 112, 182, 183, 274, 275
- jagtfalk
1557-58: 124
- jagthund (leedt)
1551: 258
- jagtkjortel
1556: 226
- jagtlærred
1554: 111
1556: 233, 234
1557-58: 395
- jagtudstyr (jagt thøy)
1556: 233, 234
- jern

- 1551: 21, 87, 90, 91, 189, 209, 283
1554: 165, 168, 170, 171
1556: 166, 167
1557-58: 133, 306, 307, 309, 343, 419
- jernbånd
1557-58: 399
- jernfang
1554: 170
1556: 146
- jernhytte
1551: 21, 90
1554: 170
1557-58: 306, 309
- jernkiste
1557-58: 306
- jernklumper
1557-58: 306, 309
- jernstænger
1554: 168
- jerntøj
1554: 170
- jomfru, jomfruer
1551: 63, 94, 96, 120, 132, 133, 151, 153, 160, 216, 219, 220
1554: 100, 102, 103, 106, 118, 153, 156, 158, 159, 190, 193, 195,
197, 200, 201, 219, 227, 244
1556: 91, 95, 110, 117, 144, 145, 153, 179, 221-223, 225, 227,
229
1557-58: 118, 188, 193, 254, 259, 260, 262, 314, 320, 322, 364,
369, 372
- jomfrukammer
1551: 96
- jomfruklædning
1556: 153, 197, 205, 218, 222
1557-58: 168, 169, 188
- jomfrulære
1557-58: 254
- jomfrupige
1556: 177, 178
- jordbær
1557-58: 186, 188
- jordebøger
1556: 120
1557-58: 177
- jordegods
1557-58: 376
- junker
1551: 120
1554: 115, 141
1557-58: 135, 317, 367, 368, 400
- juveler
1556: 143-145
- jæger (iegere, jegger, jeigere, jeygere)
1551: 38, 39, 69, 70, 105, 148, 227, 250, 257, 274, 277
1554: 40, 42, 56, 113, 155, 192, 196, 198, 200, 216, 232

- 1556: 70, 176, 177, 195, 196, 211, 233, 234
1557-58: 136, 137, 221, 306, 317, 318, 365, 369, 371, 395
- jægerdreng
1551: 96, 105, 110
1554: 155, 192, 194
1556: 148, 152, 176, 177
1557-58: 136, 137, 365, 369, 371
- jægerhorn
1551: 167
- jægermester
1551: 75, 263
1554: 56
1556: 70, 152, 166, 195, 196
1557-58: 136, 137, 205, 263, 306, 371, 395
- kabelgarn (cabelgarn, kabbelgarn)
1551: 174, 188, 283, 284, 287
1554: 182
1557-58: 134, 310-313
- kabliau (stor torsk)
1554: 34
- kalk (alterkalk)
1554: 10
1556: 139
1557-58: 7
- kalk (byggemateriale)
1557-58: 389
- kalkslager
1557-58: 343
- kalv (kalff)
1554: 206, 218
1557-58: 183, 239, 240
- kamfer (kampfer)
1554: 157
- kamgarn (kamelott)
1554: 158
- kammer (camer, camerit, kammer)
1551: 94, 175, 199, 219, 261, 263, 269, 290, 293
1556: 185, 222, 226, 228, 232
1557-58: 112, 133, 167, 169, 170, 179, 188, 250, 308, 318, 320,
327, 330, 353, 396, 400
- kammer, fyrstindens
1557-58: 129, 169
- kammer, grevens
1557-58: 323
- kammer, grevindens
1557-58: 330
- kammer, hendes nådes
1556: 197, 232
- kammer, kgl. majestæts, hans nådes
1551: 29, 122, 154, 175, 269, 293
1554: 17, 82, 112, 115, 155, 204
1556: 10, 151, 169, 205, 222, 225, 228
1557-58: 141, 171, 241, 407
- kammer, kurfyrstens

- 1557-58: 168, 170, 172
kammer, kurfyrstindens
1557-58: 169
kammerdreng
1557-58: 238
kammerjomfru
1557-58: 253
kammerjunker
1554: 115
1557-58: 9, 111, 277
kammerpige
1557-58: 369
kammerretten
1551: 142, 145
1554: 86
1557-58: 107, 110, 235, 249, 270, 277
kammerrettens terminer
1557-58: 277
kammertjener
1557-58: 268, 407
kancelli (candsellerj, candzelerj)
1551: 103, 128, 132, 134, 180, 211, 214, 216, 220, 221, 223,
224, 227
1554: 98, 133, 147, 204, 205, 208, 210, 219
1556: 171, 173, 175, 222
1557-58: 128, 130, 147, 174, 241, 300, 320, 327, 376, 412
Kancelli, Kejserlige majestæts
1557-58: 281
Kancelli, Kurfyrstens
1557-58: 147
Kancelli, Tyske, se Tyske Kancelli
kancelliskriver
1556: 77, 81, 83
1557-58: 174, 227-229, 236, 237, 241, 286
kande
1551: 116, 217
1554: 128, 133, 138, 172, 177
1556: 145
kandestøber
1551: 217, 230
1554: 209
kannik
1556: 16, 17
kanon
1554: 98
kansler (candseler, candzeler)
1551: 59, 112, 114, 117, 144, 156
1554: 16, 98, 103, 111, 116, 117, 142, 145, 147, 150, 215
1556: 15, 101, 112, 114, 226
1557-58: 28, 108, 146, 153, 159, 240, 245-247, 267, 295, 358, 379,
389, 410, 412, 416
Kansler, Norges Riges
1557-58: 28
kantebånd (laed)

- 1551: 212
- 1556: 146
- 1557-58: 253, 328, 330
- kapel (cappelen)
 - 1551: 167, 277
 - 1557-58: 403
- kapellan (capellann)
 - 1556: 98
- kapers
 - 1557-58: 189
- kapitel, domkapitel (capitell)
 - 1556: 16, 17, 127
- kappe
 - 1551: 263
 - 1554: 154, 163
 - 1556: 144, 223, 226, 227
 - 1557-58: 171, 323
- kappe (til paulunet)
 - 1557-58: 319
- kappeklæde
 - 1556: 220
- kaptajn (capiteen)
 - 1551: 77, 124, 139, 225
 - 1556: 155
- kar
 - 1551: 118, 212
 - 1554: 164, 175
- karl uden arme, gjorde kunster for de unge herrer
 - 1557-58: 396
- karl, karle
 - 1551: 155, 156, 159, 161, 165, 264
 - 1554: 45, 95, 104, 139, 217
 - 1556: 188
 - 1557-58: 118, 153, 244, 299, 400, 403
- karmklæde
 - 1556: 222
- karmoisin (rødt fløj)l)
 - 1556: 146
- karper
 - 1551: 162
- kartecke
 - 1551: 212
- karusser (karuser)
 - 1551: 164
- kassebeholdning
 - 1551: 3, 36, 233, 272, 289, 293
 - 1554: 3, 223
 - 1556: 3, 200, 231, 235
- kastanje (castanj)
 - 1551: 212
 - 1557-58: 116
- kedel (kielle)
 - 1551: 235
 - 1554: 147, 162, 163, 206, 208, 214

- 1556: 190
- 1557-58: 327, 332
- kedelkræmmer
 - 1557-58: 327
- kedelsmed
 - 1554: 214
- kedeltrommer
 - 1554: 187
- kejser
 - 1554: 144
 - 1557-58: 281
- kejserens bude
 - 1554: 144
 - 1557-58: 243
- Kejserlige majestæts kancelli
 - 1557-58: 281
- kejserretten
 - 1557-58: 249
- kernekrudt
 - 1556: 198
 - 1557-58: 186, 190, 383
- kirke (kyrcke)
 - 1551: 153, 159-161, 165, 168-171
 - 1554: 10, 19
 - 1556: 94, 98, 99, 101, 108
 - 1557-58: 7, 246, 257, 400
- kirkebygning
 - 1551: 165
- kirkeherre
 - 1551: 159
- kirkekorn
 - 1554: 7
- kirkesølv
 - 1554: 10
- kirsebær
 - 1554: 213
- kirsebærmøst, -vin
 - 1557-58: 275
- kirsey (et groft kipret uldent stof, kyrshey, kytshey)
 - 1551: 97, 107, 109, 110
 - 1556: 148, 153, 206, 231
 - 1557-58: 167, 318
- kiste
 - 1551: 90, 215, 219
 - 1554: 169, 208, 216
 - 1556: 185
 - 1557-58: 42, 138, 170, 190, 241, 248, 306-308, 329, 330, 346, 400, 401, 403
- kjortel
 - 1551: 101, 103, 104, 107, 108, 110, 155, 262, 263, 265, 266, 269, 270
 - 1554: 220, 246, 247
 - 1556: 161, 191, 194, 221-230
 - 1557-58: 167, 168, 170, 171, 191, 315, 317, 318, 321, 322

- klejnsmed (cleensmedt, cleensmeder, cleensmer)
1551: 87-91, 257
1554: 168, 169, 240
1556: 23, 65, 94, 166, 167, 192
1557-58: 52, 97, 133, 213, 241, 244, 306-308, 327, 368
- klenodie
1554: 143
1556: 145
1557-58: 414
- klid, mang (manj*)
1554: 212
- klidbrød (evt. fejl for mannj kager, marmj* kager)
1554: 212
- klipping (mønt)
1554: 20, 27, 39, 222
1556: 3, 47, 200
- klosterhave (closters haffue)
1551: 184
- klude til brug i stalden
1554: 247
1557-58: 172, 324
- klæde (clede)
1551: 49, 50, 100, 106, 108-113, 184, 193, 218, 219, 228, 233-237,
242-249, 251, 252, 254, 258, 260-263, 267-271, 274, 277,
279, 289-291
1554: 74, 75, 144, 152, 155, 186, 216, 223-225, 228, 229, 231-233,
235-237, 239, 243, 245-249
1556: 119, 148, 151, 153, 154, 204-207, 210-212, 219-221, 226,
228-232
1557-58: 167, 168, 171-173, 201, 202, 206, 207, 281, 285, 298, 314,
316, 321-323, 326, 402
- klæde fra Harderwijk
1557-58: 323, 324
- klædebørste (clede kost)
1551: 218, 219, 228
1556: 145, 185, 186, 189, 192, 196, 198
1557-58: 127, 129, 187, 328, 332, 333, 393, 397, 404
- klæder (cleder)
1551: 111, 153, 219, 276, 277
1554: 152, 162, 207, 246
1556: 145, 193
1557-58: 114, 116, 156, 168, 191, 322, 365, 366, 370, 397
- klædesæk
1551: 261, 269, 274
1554: 216, 247
1556: 227
- klædning (stoell)
1551: 103
- klædning, dragt (cleningh)
1551: 48, 101, 103, 104, 106-111, 219, 261, 265, 270
1554: 79, 127, 152-155, 239, 244, 246, 247
1556: 86, 95, 148, 151-153, 195, 197, 205, 218, 222, 225, 229
1557-58: 169-171, 207, 233, 241, 321, 325
- knapper (knappe)

- 1551: 227
1554: 207
1557-58: 127, 155, 332
- knapper (til paulunet)
1551: 227
1554: 207
- kniv (kniff, kniffue)
1551: 193, 215, 222, 223
1554: 169, 172, 205
1556: 137, 138, 185, 186
1557-58: 306, 361
- knivskede
1556: 137
- knivsmed (kniffuebinder, kniffuesmedt)
1551: 221, 223, 227
1554: 169
1557-58: 306, 308, 325, 371
- knop (på sværd)
1551: 221
- knægt (knecht, knegth)
1551: 49-51, 68, 81, 82, 98, 104, 111, 244, 245, 256, 263, 264,
266
1554: 63, 74-76, 141, 144, 235
1556: 54, 56, 74, 219
1557-58: 102, 125
- ko, køer
1554: 6, 149
- kobber
1556: 197
1557-58: 374, 375
- kobber badekar
1554: 164
- kobberdækker (kopperdecker)
1551: 43, 44
1554: 46, 243
1556: 51, 214, 221
- kobberhaner (kaaber hanner)
1551: 178
1556: 143
1557-58: 396
- kobberkedel (kobber kielie)
1551: 235
- kogerske (kiøkerske)
1556: 21
- kogger, foderal (køcker*)
1557-58: 328, 332
- kogt op (wpsødt), sølv
1554: 174
- kok (koch, kock)
1551: 81, 82, 140, 151, 258
1554: 61-63, 110, 209, 216
1556: 72, 74, 75, 91, 92
1557-58: 101, 102, 113, 149, 222-224, 245, 296, 314, 322, 323, 329,
351, 382

- kokkedreng
1551: 111, 224
1554: 62, 63, 118, 152, 153, 194, 246
1556: 73-75, 149, 152, 224, 227, 229
1557-58: 118, 171, 250, 314, 317, 323, 325, 367, 371, 404
- kommen, danske eller fra Danzig (danst)
1554: 204
- komtur (høj embedsmand i Livlandske Orden, conther)
1557-58: 293, 295, 351
- konfekt
1551: 177
1554: 159
1557-58: 352
- kong Christian II
1551: 51, 112, 245
1554: 235
1556: 140, 220
1557-58: 125, 202
- kongebrev, se brev, Kgl. Majestæts
- kongelig majestæt
1551: 3-19, 21-27, 29-31, 33, 38, 45, 49, 50, 52-55, 57, 59-63,
65-67, 69-77, 86-98, 100, 101, 103, 105, 106, 108-112,
114-120, 122-124, 126-136, 138-148, 150-171, 174-179,
181, 184, 186-194, 196-198, 200, 202-208, 210-225, 227-229,
232, 279, 286, 287, 293, 294
1554: 3-26, 28-32, 37, 47, 52, 68, 73-77, 82-85, 87, 88, 90, 91, 93,
95-118, 120-123, 125-145, 147-150, 155-170, 172-182, 185-188,
190-196, 199, 200, 202-220, 225, 235, 239, 242, 246, 247, 249
1556: 3, 6, 8, 10-13, 15, 16, 19, 21, 23-28, 32, 33, 36, 43, 44, 56,
75-77, 88-90, 94, 96, 98, 100, 102-109, 112-127, 129-136,
138-141, 143-151, 153, 155, 157, 158, 160, 161, 166, 167,
169-178, 181-183, 185, 189-191, 193-198, 200, 203, 205, 213,
219, 220, 222, 225-228
1557-58: 3-18, 20, 25-41, 43-54, 56-60, 62, 64, 66-72, 76, 77, 82-84,
92, 105, 107-118, 121, 123, 124, 126-130, 133-136, 138, 140,
141, 143-153, 155-157, 159-177, 179, 180, 182, 183, 186-191,
192, 201, 202, 204-207, 209, 213, 214, 220, 221, 224, 225,
230, 235, 236, 238-256, 258-260, 262-294, 296-298, 300-325,
327-332, 334, 337-341, 345, 346, 348-371, 373-376,
378-380, 382-387, 389, 391-393, 395-405, 407-414, 419
- kongen af England
1556: 98
1557-58: 288
- kongen af Englands bud
1557-58: 298
- kongen af Ungarn
1554: 128
- kongens brødre
1556: 24, 117
- kongeskat, se også landeskat
1557-58: 68, 84
- kontrafej (contherfeye, contrafej, contrafeye, contrafie)
1551: 122, 203, 205, 277
1554: 115, 176

- 1556: 136, 170, 227
1557-58: 138, 302
korduanskind (karduuanns leder, kordewansk skind)
1554: 198
1557-58: 378
korender
1557-58: 350
1557-58: 374, 412
korn, se også tiendekorn
1551: 7, 11, 200
1554: 5, 7, 8
1556: 4, 13
1557-58: 374, 412
korn, solgt
1554: 8
kornsække
1556: 191, 192, 197
korntold
1557-58: 52, 54
kornvogn
1557-58: 307
kors (krydse)
1551: 221
1556: 144
kors* (en del af et sejl)
1556: 225
kort (mappa)
1551: 202, 215
kostpenge (kaast gelt, kost gelt)
1556: 53, 55, 56
1557-58: 203
kox* (guldsmedearbejde, en beholder af sølv med låg)
1554: 177
1557-58: 359, 360
kramsøm
1551: 176
1556: 186
1557-58: 330, 366
kramvarer
1554: 160
krans
1551: 120, 200
1554: 159
krave (kraffue, krauffue)
1554: 157, 162, 164
1557-58: 396
kravelspiger
1556: 166
kreaturer, øg (frisiske)
1556: 125
krebs (kreffs, kreffis, krefftt)
1551: 162
1554: 101, 105
kredensebøsse

- 1557-58: 393
- kredensekniv
 - 1551: 223
 - 1557-58: 192, 361
- kreds
 - 1556: 158
- kredsdag
 - 1556: 123
 - 1557-58: 143
- kredspenge* (vist til den Nedersachsiske Kreds)
 - 1556: 24
- kreutzer (mønt, krützer, krydzer)
 - 1551: 215
 - 1557-58: 277
- kridt
 - 1554: 221
- krigis (mønt)
 - 1554: 19, 20, 27
 - 1556: 3, 47, 200
- kro (krug)
 - 1551: 143, 146
- krone
 - 1557-58: 7
- kroner (mønt)
 - 1551: 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 293
 - 1554: 3, 11, 12, 39, 47, 96, 159, 173, 222
 - 1556: 118
- krudt, se også urter
 - 1551: 50, 176, 181, 183, 204, 211, 216
 - 1556: 145, 162, 164, 185, 195, 197, 198
 - 1557-58: 88, 335, 336, 383
- krudt og kugler (krudt och lodt)
 - 1551: 181, 183
 - 1556: 162, 163
 - 1557-58: 142, 334, 335
- krudthorn, krudtflaske
 - 1557-58: 127, 130, 187
- krudtkiste
 - 1557-58: 329
- krudtmager
 - 1551: 37, 250
 - 1554: 40-42, 231
 - 1556: 49, 211
 - 1557-58: 87, 195, 197
- krudtmøllen
 - 1556: 197
- krudtsæk
 - 1556: 169
- krus (stobe)
 - 1551: 217, 218
 - 1554: 133, 174
 - 1557-58: 330, 366
- krydderi (spidserie)
 - 1556: 25, 155

- 1557-58: 350
krystalglas
1557-58: 330
krømmer (kremere)
1551: 95, 101, 103, 105, 176-180, 192, 218, 284, 287
1554: 156-161, 163-166, 194, 206, 212
1556: 143-149, 187, 204, 232
1557-58: 127-130, 167, 168, 175, 253, 254, 302, 304, 305, 308, 324,
325, 327-332, 341, 351, 352, 378, 403, 404, 414, 415
krøbling
1557-58: 117
kul (kull)
1551: 114, 284
1557-58: 355
kultskriver (kultskriffuer*)
1556: 214
kumte (komther)
1551: 194
1554: 186, 214
kundskab, se efterretningsvirksomhed
kunstmaler
1554: 115
kunstmester
1556: 215
kunstmølle
1551: 223
kurfyrste
1554: 15
1556: 112, 114
1557-58: 8, 11, 18, 37, 66, 113, 120, 121, 140, 145, 147, 151, 152,
159, 161-168, 170, 172, 180, 183, 187, 189-191, 236, 242,
243, 248, 265, 268, 272, 275, 276, 278, 284-286, 290, 294,
297, 324, 340, 396, 407, 415-417
Kurfyrstens kancelli
1557-58: 147
Kurfyrstens postridder
1557-58: 236, 248, 272, 284
kurfyrstinde
1557-58: 169, 358, 361, 407, 415, 416
kurv
1557-58: 189, 329
kurvedug
1557-58: 317
kurvemager
1556: 190
1557-58: 188, 384, 398
kvartermester
1556: 56
1557-58: 400, 401
kvaster
1557-58: 187
kvinde
1557-58: 109, 116
kvinde, skotsk (sælger blågarnslærred)

- 1557-58: 315
- kvindfolk
- 1551: 94, 96, 107
- 1554: 194, 198
- 1556: 177, 178
- 1557-58: 315
- kvittering (quittanse)
- 1551: 5, 10, 49-52, 54, 55, 59, 112, 138, 143, 150, 168, 175, 186,
187, 189, 190, 200, 208, 209
- 1554: 4, 5, 13, 15, 28, 74-76, 83, 89, 131, 137, 139, 184, 185
- 1556: 13, 26, 55, 56, 132, 157, 158, 182, 184
- kvæder
- 1554: 113
- 1556: 96
- kyrads (køris, kørritz)
- 1551: 196, 221
- 1556: 132
- kæde
- 1551: 118, 120
- 1554: 219
- 1557-58: 156, 157, 361, 362
- kæde (til bøsse)
- 1557-58: 307
- kælder, vinkælder
- 1551: 124, 157, 256, 264
- 1554: 147, 148
- 1556: 193, 234
- 1557-58: 112, 161-164, 291, 368, 371, 399
- kælderdreng
- 1551: 151
- 1554: 60
- 1557-58: 137, 250, 368, 371, 404
- kælderknægt
- 1551: 69, 256, 264
- 1554: 60, 147, 210, 211
- 1556: 70, 71, 129, 223
- 1557-58: 100, 221
- kældersvend
- 1554: 110, 219
- 1556: 30
- 1557-58: 245, 340, 100
- købmand (kiøpmandt, kiøpmend)
- 1551: 107, 110, 141, 176, 180, 284, 287, 289
- 1554: 135, 156, 219
- 1556: 143, 147, 148, 204, 205
- 1557-58: 57, 110, 127, 130, 157, 178, 314, 327, 331, 350, 378, 379,
414, 415
- købmandsgylden (mønt, kiøpmandis gylden)
- 1554: 3, 39, 222
- købsaftale
- 1554: 18, 150, 151
- 1557-58: 376, 410, 411
- købstæder
- 1551: 24, 32, 34, 102, 138, 189, 293, 294

- 1554: 33, 139
1556: 40, 46, 47, 116, 126
1557-58: 19, 61, 143, 153, 269
- kød (kiødt)
1551: 185
- køgehandsker (kiøge handske)
1557-58: 186
- køgemester (kiøgemesther)
1551: 206, 269
1554: 18, 110, 157-159, 206, 209, 210, 214, 216, 218
1556: 59, 133, 135, 146, 188, 189, 229
1557-58: 192, 346, 350-352, 382, 402
- køkken
1551: 151, 157, 194, 206, 258
1554: 91, 159, 208, 213
1556: 188, 233
1557-58: 112, 113, 130, 169, 192, 317, 329, 352, 382, 396
- køkkenhylde
1557-58: 250
- køkkenlagen
1557-58: 317
- køkkenskriver, (kiøckenschriffuer, Køckenschriber)
1551: 82
1554: 62, 91, 152, 153, 159, 163, 194, 212, 213, 216-218, 246
1556: 74, 149, 224
1557-58: 102, 208, 224, 303, 317, 329, 352, 371, 396, 403
- køkkenurter
1557-58: 250, 291, 329, 350, 351
- kåbe (kobe)
1551: 103, 108, 263
1556: 223, 224, 229
1557-58: 318
- kål, hovedkål (kabuse koll)
1556: 187
1557-58: 393, 395
- kårde, sværd (degen, stoddegen)
1551: 223, 226, 228
1556: 146
- ladegård
1551: 154, 269, 270
- ladegårdsfoged
1551: 270
1554: 44
- ladegårdskvinde
1551: 269
- lagen (laggenn)
1551: 277
1557-58: 172, 193, 322, 365, 368, 403
- lakaj (lachee, lackee)
1551: 64, 65, 77, 92, 93, 95, 106, 109, 212, 223
1554: 57, 137, 142, 190-201
1556: 71, 72, 84, 93, 95, 97-102, 108-110, 128, 129, 131, 178, 179,
222
1557-58: 99, 109-112, 114, 116, 117, 135, 146-149, 152, 218, 247,

- 255, 256, 267-270, 273, 275, 280, 325, 332, 361, 365-371, 393,
394, 397, 399
- laks
1551: 159, 216
1554: 117
1557-58: 220
- laksforel (orn)
1554: 164
- lam
1551: 160, 219
1554: 149, 210
1557-58: 37, 161, 183, 184, 389, 396
- landdag
1557-58: 144
- landebod
1554: 25
- landeskat
1551: 3, 4, 8, 9, 11
1557-58: 29, 44-46, 66, 68, 69, 71-73, 75-77, 80-85
- landgilde
1557-58: 47, 256
- landsdommer
1554: 8, 9
1556: 12, 132, 141
1557-58: 40
- landsknægt
1551: 49-51, 104, 108, 111, 138, 145, 155, 221, 229, 236, 237,
244-246, 283, 289, 292
1554: 74, 76, 116, 177, 199, 201, 219, 224, 235, 236
1556: 53-57, 88-90, 93, 103, 107, 117-119, 121, 122, 125-129, 145,
219-221
1557-58: 48, 271, 201, 202, 279
- landsknægte, arbejdsløse
1557-58: 110
- lange frynser (langefrøndsenn)
1554: 156
- ledingspenge
1556: 46
1557-58: 61
- lejr
1557-58: 280
- len (leen, lenn)
1551: 3-11, 20-23, 30, 159, 242
1554: 4, 10, 18, 28-30, 223
1556: 13, 34, 182
1557-58: 16, 26-41, 46, 49, 59, 60, 64, 68-73, 75-83, 146, 151, 152,
183, 290, 306, 309, 410, 413
- lensbrev
1551: 222
1556: 24
- lensmænd
1551: 3, 12, 20, 23, 27, 293
1554: 4, 7-12, 14, 16, 18, 28, 30
1556: 3, 6-9, 11-14, 34, 112, 120, 126, 132

- 1557-58: 4-7, 16, 17, 26, 28, 29, 34, 35, 37-40, 47, 59, 64, 70-72,
77, 79, 82, 84, 143, 153, 269, 276, 277
- licentiat
1554: 86
1557-58: 103, 225, 227, 235, 243, 249, 287, 409
- ligbåre
1557-58: 324
- ligger, fremmed købmand
1551: 41, 133, 137, 138, 140, 146-148
1554: 108, 121, 123, 130, 137, 246
1556: 114, 117, 120, 122, 123, 126, 127
1557-58: 143-147, 149, 150, 153, 246, 269, 277, 281, 282, 284, 287,
289, 298, 316
- ligger såret (ligger skorrenn)
1554: 206
- lignet og lagt
1551: 232, 279, 285
1554: 221, 222, 249
1556: 200, 231, 235
- lim, limet (lym, lymit)
1551: 205, 224
1556: 174
1557-58: 176, 180, 304, 393
- lin, linned
1556: 221-225, 227
1557-58: 315, 322, 382, 402
- liner (lyner)
1551: 235
1554: 217, 220
- linieret papir, nodepapir*
1557-58: 176
- liv, over en kjortel eller kjole
1556: 224
1557-58: 167
- livhingst (liffhingst, liif hingst, lyffhingst)
1551: 85
1554: 93, 94
1556: 133
- lod, terninger i (lodt)
1551: 90
- lommelørklæde
1557-58: 190
- lunte
1551: 183, 212
1556: 192, 194
- luntepenge til bøsseskytter
1551: 181-183, 212, 282, 284, 288
1554: 183
1556: 162-164
1557-58: 142, 334-336
- lut (trompe)
1551: 177
- lutenist
1557-58: 90, 192, 232-234, 398

- lutstreng (trompestreng)
1551: 177
1557-58: 192
- lutter-dranc (luthther dranc)
1554: 138
1557-58: 149, 294, 299
- lygte
1556: 188
1557-58: 152
- lygtemager (Lygthemagere)
1551: 101, 224
1557-58: 371
- lys
1556: 188
1557-58: 152, 293
- lysepibe
1557-58: 129, 327
- lysesaks
1551: 176
1557-58: 129, 193, 305
- lysestager
1551: 118
1554: 174, 220
1557-58: 128, 327, 329, 331
- læder (leder, ledder)
1551: 93, 193
1554: 198
1556: 178, 179
- læderharnisk
1557-58: 128
- læge (doctor)
1551: 77, 124, 139, 225
1556: 155
- lærde
1556: 101
- lærer (thugthemester)
1551: 59, 92, 94, 96, 107, 159, 177, 202, 213, 217
1554: 67, 152, 153, 178-180, 191, 193, 205, 206, 209, 212, 219
1556: 76, 78, 97, 100, 151, 168, 174, 176, 188, 190, 195, 198
1557-58: 105, 115, 135, 186, 188, 304, 305, 308, 325, 366, 397
- lærkegarn
1557-58: 253
- lærred (lerffuit, leruett, leruit, lerwitt)
1551: 100-107, 111-113, 122, 165, 180, 205, 233-235, 242-244,
252-260, 262-265, 267, 268, 271-278, 283, 284, 289-291
1554: 25, 111, 152, 156, 162-164, 194, 205, 207, 223, 228, 229,
237-249
1556: 21, 145, 148-150, 152, 194, 203-210, 214-218, 221-235
1557-58: 129, 167, 169, 172, 173, 254, 281, 314-320, 322, 324-326,
328, 346, 382, 387, 394, 395, 402
- lærred, bleget
1551: 234, 235, 260, 268, 271, 277, 278, 289-291
1556: 148, 150, 194, 229, 232
- lærred, blågarns

- 1556: 150, 152, 232
1557-58: 172, 173, 315
- lærred, dobbeltbredt (tuebrett laruett)
1554: 25
- lærred, fra Hede (hede loffuent*)
1557-58: 41
- lærred, hollandsk
1554: 25, 228
1556: 145
- læsemester
1556: 125
- læst, til sko
1551: 93, 95, 96, 98
1557-58: 332, 400
- læstemager
1557-58: 332, 400
- løber (bud)
1554: 214
- løfte, i betydningen kaution (løffte)
1557-58: 13, 14
- løn (genant)
1557-58: 236
- løn, badskær
1551: 39, 224, 229
1554: 40, 65, 117, 130, 217
1556: 76, 107, 192
1557-58: 105, 245, 395
- løn, bager
1551: 73
1554: 61
1557-58: 100, 220
- løn, barber
1551: 73, 79
1556: 76
- løn, billedskærer
1551: 80
- løn, blikkenslager
1554: 203
- løn, blydækker
1557-58: 89, 199, 200
- løn, bogbinder
1551: 56, 284
1554: 83, 178, 180, 181
1556: 170, 171, 173
1557-58: 108, 174, 175, 177, 229, 235, 300, 305
- løn, bude (bode, baade lønn)
1551: 122
1554: 102, 115, 116, 118, 124, 126, 139, 143
1556: 89, 101, 114
1557-58: 150, 271, 279
- løn, buntmager
1551: 197, 198, 284
1554: 68, 167
1556: 76, 161

- 1557-58: 229
- løn, finkefænger
 - 1557-58: 231
- løn, fisker
 - 1551: 85
 - 1554: 59
 - 1556: 82
- løn, fjermager
 - 1551: 74
- løn, fodbud
 - 1557-58: 99, 219
- løn, fyrbøder
 - 1557-58: 226
- løn, fyrværker
 - 1557-58: 87, 195, 197
- løn, gravning af stenkul
 - 1551: 114
- løn, grovsmed
 - 1551: 87, 91
 - 1554: 168
- løn, guldsmed
 - 1551: 115, 120, 217, 284
 - 1554: 172-177
 - 1556: 137-139
 - 1557-58: 157, 225, 247, 307, 317, 359, 366
- løn, hattemager
 - 1551: 127, 284, 287
 - 1554: 202
 - 1557-58: 129, 181, 345
- løn, hingstridder
 - 1557-58: 210
- løn, hjulmager
 - 1551: 44, 261
- løn, hjulmand
 - 1551: 43
 - 1556: 51
 - 1557-58: 89, 199, 200
- løn, hofdugesvend
 - 1557-58: 229
- løn, hoffolk og hoftjenere
 - 1557-58: 208-210
- løn, kancelliskriver
 - 1557-58: 227-229, 241
- løn, klejn- og grovsmede
 - 1551: 87-91
 - 1554: 168, 169
 - 1556: 65, 166, 167
 - 1557-58: 97, 133, 213, 306
- løn, knivsmed
 - 1551: 223
- løn, kobberdækker
 - 1551: 43, 44
 - 1554: 46, 243
 - 1556: 51

- løn, krudtmager
1551: 37
1554: 40-42
1556: 49
1557-58: 87, 195, 197
- løn, køkkenskriver
1557-58: 208
- løn, lakaj
1557-58: 99, 218
- løn, licentiat
1557-58: 227
- løn, lutenist
1557-58: 90, 91, 232-234, 398
- løn, læge
1551: 169
- løn, lærer
1557-58: 105
- løn, maler
1551: 122, 123, 284
1554: 71, 218
1556: 79, 135
1557-58: 138
- løn, murer, murermester
1551: 18, 209
1554: 184
1556: 96
1557-58: 185, 343
- løn, perlestikker
1551: 68, 99
1554: 69
1557-58: 227
- løn, possementmager
1557-58: 229
- løn, postejbager
1554: 62
1556: 73
1557-58: 102, 223
- løn, pottemager
1551: 199
- løn, prædikant
1557-58: 104, 224
- løn, ravnrejer
1557-58: 221
- løn, rebslager
1551: 188
1554: 182
- løn, remskærer
1551: 194, 195
1554: 186-189, 217
1556: 168, 169
1557-58: 99, 179, 180, 215, 353, 356
- løn, ridebud
1557-58: 99
- løn, sadelknægte, staldknægte

- 1557-58: 97, 98, 214, 215
- løn, sadelmager
1551: 43, 44, 207, 284
1554: 189, 217
1556: 66, 168, 179
- løn, salter
1557-58: 12, 102, 223
- løn, sangmester
1557-58: 104, 226
- løn, savskærer
1557-58: 185
- løn, sekretær
1557-58: 104, 227
- løn, semelbager
1554: 61
- løn, skiferdækker, tagdækker
1551: 135
1554: 73, 211
1556: 76
1557-58: 230
- løn, skomager
1551: 92
1554: 201
1556: 176
1557-58: 364, 365, 372
- løn, skriver
1557-58: 103-106, 227-229
- løn, skrædder
1551: 41, 42, 69, 229
1554: 68, 152
1556: 75, 148, 149
1557-58: 105, 117, 167-173, 226, 233, 241, 314, 317-319, 321, 322, 325, 326, 365, 370, 404
- løn, slagter
1554: 63
1556: 73
- løn, smed
1551: 66, 74, 75, 79, 87, 209, 283
1554: 55, 168
1556: 65, 166, 167
- løn, snedker
1551: 122, 209
1554: 184
- løn, sporemager
1551: 87
- løn, staldknægt
1557-58: 97, 214, 215
- løn, staldmester
1557-58: 208
- løn, stenhugger
1554: 184
- løn, stenskærer
1554: 65
- løn, svende

- 1557-58: 102, 219, 222, 223
løn, sværdsmed
1551: 192
løn, sælfangere
1557-58: 199, 200, 205
løn, sølverpape
1557-58: 105, 111-118, 137, 158, 192, 193, 230, 257-262, 317, 318,
320, 321, 332, 367, 369, 371, 393, 398, 403
løn, teglgårdsfoged
1554: 44, 45
løn, tilskærer
1551: 100, 106, 113
1554: 152
1556: 148
løn, toldskriver
1557-58: 230
løn, trommeslager
1557-58: 233
løn, trompeter
1557-58: 90, 91, 232-234
løn, tømrrer
1551: 209
1554: 184
1556: 184
1557-58: 89, 199, 200, 204, 389, 390
løn, urmager
1551: 71
1554: 68
1556: 79
1557-58: 229, 307
løn, urtegårdsmand
1557-58: 199, 200
løn, vaskekone
1557-58: 104, 229, 230
løn, vildtskytte
1557-58: 105, 221, 222
løn, vogndriver
1557-58: 100, 101, 216, 217
løn, vognknægt
1557-58: 216, 217
løn, vognmager
1551: 213
1554: 207
1556: 187
1557-58: 89, 200, 398
løn, væver
1551: 85
løn, ølbrygger
1551: 43
1557-58: 87, 199, 200
løvehoved (på vandkunst)
1557-58: 403
løver (løffuer)
1551: 225

- låg til en kox*, se også kox*
1557-58: 360
- låg til krus (logh, laag)
1551: 217, 218
1557-58: 156
- lån til dronningen
1557-58: 153, 254
- lån til kongen (forstrecke, lonthe)
1551: 21, 22, 30, 31, 186, 189, 216, 293
1554: 16, 30, 110, 150, 170
1556: 15, 125, 140-142, 170
1557-58: 115, 123, 248, 253,
- lås
1557-58: 133
- lås til kister
1557-58: 329
- lås, til seletøjskiste
1551: 90
1554: 169
- mad (madt)
1551: 129, 131-134, 136, 138-141, 143, 146-148, 163, 170
1554: 120-124, 127-134, 136-143, 146
1556: 115, 117-126, 128-131
1557-58: 143, 144, 147, 149, 152, 269, 274, 279, 281, 282, 290-299,
320
- makej, uldstof
1557-58: 328
- makrel, fersk
1554: 214
- maler (mal(l)ere)
1551: 94, 116, 122, 123, 264, 269, 284
1554: 71, 126, 142, 165, 206, 211, 215, 216, 218
1556: 79, 135, 136
1557-58: 138
- malkeko
1554: 6
- malkepige, mejerske (melchedeye)
1551: 154
- malt
1551: 185
1557-58: 389, 190
- maltsæk, til havre
1557-58: 190
- malvasier (malmersie)
1554: 123
- manchet (rug for hand, ruforhand)
1554: 211
- mandel
1551: 214
1554: 158
- manden, der transporterer værdisager
1557-58: 145, 248, 272

- mankekam (mankame)
1551: 229
1554: 209, 213, 218
1556: 146
1557-58: 328
- marekat (markatt)
1551: 188, 214
- marked
1556: 145, 191
1557-58: 253, 302, 321, 328, 329, 402
- markedsgave
1557-58: 241
- markedstold
1556: 23
1557-58: 11, 13, 54
- markgreve (margreffue)
1551: 129, 143, 158
1556: 129
1557-58: 145
- markgrevinde (margreffueinde)
1551: 143
- markstykker (mønt)
1557-58: 63, 375, 411, 416, 417
- marsk, Danmarks Riges
1557-58: 29, 31, 80, 81, 376
- marskal (marskalck, marskalch)
1551: 69, 76
1554: 49, 70, 93, 94, 122, 123, 125, 129, 132, 140, 146, 191, 195,
209, 220
1556: 58, 60, 63, 94, 96, 115, 118, 133-135, 166, 168
1557-58: 92, 96, 129, 135, 138, 152, 159, 160, 171, 208-212, 214,
220, 238, 239, 245, 273, 279, 280, 283, 290, 295-297, 319-322,
327, 330, 340, 341, 357, 358, 366, 367, 382, 383
- mast
1557-58: 394
- mel (mell)
1551: 220
1557-58: 121, 161, 349
- menige almue, skat
1557-58: 72, 73, 78, 83
- menighed
1551: 129
- merian
1557-58: 395
- merling
1551: 188
1554: 182, 213
- mers
1551: 176, 263, 274, 275
1556: 225
- mersklæde
1557-58: 167, 187, 189, 314, 319, 392, 394, 399
- mesan (mysanner)
1551: 123, 274, 275

- messe
 - 1551: 151, 161, 163
- messing (mesing)
 - 1551: 226
 - 1554: 162, 163
 - 1556: 143, 173, 190
 - 1557-58: 175, 302, 303
- messing moder*, tilbehør til Kongens forgyldte bøsse
 - 1556: 190
- mestersmedesvend
 - 1554: 240
- mjød
 - 1554: 138, 146
 - 1556: 102
 - 1557-58: 149, 242, 272, 286, 293-296, 324
- monstrans (manstrandds)
 - 1554: 10
- morian, neger
 - 1556: 122
- morianshoved
 - 1551: 225
- morter
 - 1554: 208
- muleposer
 - 1557-58: 320, 328, 384
- mundstykke (mund støcke, mundstøcke)
 - 1551: 88, 90, 91, 193
 - 1554: 187
 - 1556: 188
- murer, murermester
 - 1551: 18, 209, 257
 - 1554: 184
 - 1556: 89, 96, 215
 - 1557-58: 185, 343
- mursten
 - 1557-58: 12
- mus i bur, hvide
 - 1557-58: 333
- musiker (musicus)
 - 1556: 80
- muskat, muskatblomme
 - 1554: 91
 - 1557-58: 350, 352
- mølle, møllested
 - 1556: 197
 - 1557-58: 249, 250, 410, 416
- møller
 - 1554: 108
 - 1557-58: 320
- mønstringsdreng (muster, muster junge)
 - 1556: 53, 219
- mønstringsregister
 - 1554: 75, 235
 - 1556: 56

- 1557-58: 125
- mønstringsseddel
 - 1554: 74, 235
 - 1557-58: 201, 202
- mønstringsskriver (muster scribingere)
 - 1551: 145
 - 1554: 75
- mønstre (mustre)
 - 1551: 49-51
 - 1554: 74
- mønten (møntmesterens regnskab for udmøntning)
 - 1556: 25
- møntmester (mønthemester)
 - 1551: 117
 - 1557-58: 9, 58, 155-158, 359, 360, 418
- måltid
 - 1551: 134, 135
 - 1554: 138
 - 1557-58: 144
- målsmænd, opmålere (mols mend*)
 - 1554: 25
- mår (skind)
 - 1554: 167
- mårskindsdækken (til beklædning eller snarere til andet brug)
 - 1554: 188
- nagle (nagle, naffler)
 - 1551: 224
 - 1556: 234
- nar (nar, narffue)
 - 1551: 93, 104, 225, 264, 270
 - 1554: 114, 140
 - 1557-58: 315, 317, 322, 392, 397
- natkjortel
 - 1556: 191
- nederlandsk brød
 - 1554: 105, 115
- nelliker (neglecken)
 - 1551: 200
 - 1554: 158
- nersk (uldklæde)
 - 1551: 242, 260, 267
 - 1554: 223, 228-231, 233-237, 239-243, 246-249
 - 1556: 206-210, 214-218, 220-232
 - 1557-58: 315
- niøje (negen ogen)
 - 1551: 216
 - 1556: 193
- Ny Testamente på tysk
 - 1557-58: 301
- nytårsgave
 - 1554: 95, 204
 - 1556: 88
- nød (nudt)
 - 1551: 117

nødder

1556: 94

nåde, hans

1551: 62, 67, 88, 115, 122, 129, 151-159, 161, 163, 165-169, 171,
175, 180, 186, 203, 204, 210-216, 220, 222, 225, 228, 2861554: 81, 95-99, 101-105, 107-110, 113, 115-118, 134, 141, 156,
165, 166, 170, 172, 174, 203, 205, 207, 2151556: 6, 13, 24, 88-100, 102-109, 119, 121, 124, 134, 139-141, 144,
146, 176, 185, 191, 195, 196, 2291557-58: 18, 66, 109-116, 118, 127-129, 140, 150, 153-157, 191, 192,
238, 240, 241, 243-245, 247-257, 264-267, 281, 283, 287, 291,
292, 296, 301, 314, 327, 339, 345, 358, 361, 362, 379, 387,
400, 407, 412

nåde, hendes

1551: 106, 107, 111, 117, 119, 122, 130, 133, 146, 154, 160-164,
167-169, 177, 178, 180, 211, 214, 216, 218, 224, 225, 2281554: 90, 93, 95, 96, 99, 101, 102, 104, 106-108, 113, 114, 116,
117, 132, 134, 157, 158, 160, 162-164, 166, 173, 176, 190,
200, 201, 205, 211, 2191556: 89, 90, 93, 94, 98, 101, 102, 111, 129, 133, 144, 150, 151,
161, 185, 187, 188, 193, 197, 221-224, 226-2281557-58: 109, 117, 144, 153, 155-157, 178, 193, 239-246, 248, 250,
252-254, 257, 263-268, 297, 308, 314, 315, 319, 325,
328-330, 332, 340, 344, 355, 358, 362, 364, 365, 378, 381,
403, 407, 408

oberst

1557-58: 107, 235

offerpenge

1551: 160

1554: 100, 102, 118

1556: 91, 95, 110

1557-58: 118, 259, 260, 262, 404

okse

1554: 4, 19, 138, 149, 217

1556: 182, 184

oksetold

1551: 14, 31, 32, 100

1556: 26, 32, 33

1557-58: 10, 56, 57

oldengæld

1557-58: 29, 32, 35

oldermand

1554: 114

1556: 85, 187

1557-58: 152

oldfrue

1551: 133

olie

1557-58: 352

olie, til maling

1557-58: 138

oliven

1557-58: 188, 189, 351, 396

olmerdug (wilmers dug, sardug)

- 1551: 179
- 1554: 164
- 1557-58: 167
- omlægning af hestesko (omlægge, omlagt)
 - 1551: 89
- oppebørsel (wpbyring)
 - 1551: 232, 279, 285
 - 1554: 8, 25, 249
 - 1556: 200, 231, 235
 - 1557-58: 48
- oprør
 - 1554: 8, 9, 20
 - 1556: 12
 - 1557-58: 40
- organist (orgelist)
 - 1551: 43, 78, 252
 - 1556: 86
 - 1557-58: 91, 233
- orgel
 - 1556: 186
 - 1557-58: 187
- orgelbygger (orgelmacker)
 - 1551: 169
 - 1556: 186, 196
 - 1557-58: 187
- orlogsskibe
 - 1551: 126, 284
 - 1557-58: 337, 346
- ost
 - 1554: 114
- overbånd (til skede, offuerbanth)
 - 1551: 228
 - 1554: 215
- overnatning
 - 1557-58: 276, 277
- overstryge (male)
 - 1554: 206
- paksadel
 - 1554: 209
- pande
 - 1557-58: 129, 327, 329
- pant
 - 1557-58: 82
- pantebrev
 - 1557-58: 410, 411, 413
- pantoffel, tøfler
 - 1554: 205
 - 1556: 178
- papegøje (pope gøye)
 - 1551: 222
 - 1557-58: 321, 368
- papir (papiir, papyr)
 - 1551: 177, 211, 213, 214, 216, 218, 220-224, 227, 229
 - 1554: 204-213, 215, 217-219

- 1556: 170-175, 193
1557-58: 174-176, 177, 300-305
- paris korn
1551: 200
- passional
1557-58: 301
- patroner (pathroner)
1551: 274
1556: 233
1557-58: 336
- Pauiment (mønt)
1554: 3, 39
- paulunmester, paulunmager
1551: 105, 275
1557-58: 318-320
- peber
1551: 200
1556: 155
- peberkage
1551: 218
- peblinge (pefflinge)
1551: 151, 152, 161, 171, 223
1554: 115, 118, 139, 242
1556: 90, 104, 218
1557-58: 116, 238, 239
- pekling (sejldug, peckelin)
1551: 110, 112, 235, 268, 272-276, 289-291
1554: 163
1556: 151, 218, 232-235
1557-58: 318, 346
- pels, pelsværk
1557-58: 254, 403
- pelsværk, rødt (rødwerck)
1557-58: 344
- pengepose
1557-58: 394
- pension
1557-58: 237
- pergament
1557-58: 300, 302-305
- perlestikker (perlestecker, perlestiicker)
1551: 68, 99, 162, 284
1554: 69
1556: 130, 145, 155, 180, 193, 194, 314, 366, 394
- perm
1556: 171
- pige, karl, uden arme
1557-58: 321, 396
- pige, piger
1551: 96, 151, 152, 155, 156, 158, 160, 162, 229, 265
1554: 96, 213, 246
1556: 177, 178, 224, 227, 228
- piixe*, æske til nadveroblater
1557-58: 7

pinkskib
1557-58: 205, 335

planker (bordt, deller, plancker)
1551: 184, 209, 224
1556: 198
1557-58: 192, 380

planker til skibsbygger (fladbordt, skiiffs bord)
1551: 184, 213
1556: 197

polérmester
1557-58: 188

pomerans
1551: 137
1556: 94, 188

portner
1551: 41, 249
1554: 44, 45, 118
1556: 232
1557-58: 250, 404

portrætmalér (contrafeyere)
1556: 136

portugaløser (mønt, porthe galøyser)
1551: 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 292, 293
1554: 3, 39, 222
1557-58: 3, 24, 86, 153, 154, 194, 420

positiv (flytbart orgel)
1556: 196

possementmager (Bordeuircker, Posementh Macker)
1551: 169, 180
1554: 156, 162
1556: 119, 214

postbud
1556: 103

postejbager
1554: 62
1556: 73
1557-58: 102, 223

postil
1551: 202, 204, 205
1554: 179

postrytter
1556: 118, 131
1557-58: 248, 297

potte
1554: 218

pottemager
1551: 199
1554: 231

prammand
1554: 231
1557-58: 401

primpengé (tillæg til fragten for tilsyn med ladningen)
1557-58: 121

prior

- 1556: 21
priorinde (prierise)
1551: 141
procurator
1551: 142
1554: 87
proviand, se fetalje
provst
1551: 159
1557-58: 109, 282
prædikant
1551: 43, 61, 76, 156, 157, 160, 166, 171, 202, 222, 262, 263
1554: 65, 100, 102, 107, 110, 121, 154, 172, 179, 180, 218, 220,
246
1556: 79, 124, 149
1557-58: 104, 247, 303, 355, 370
prælat
1556: 16, 17
præst
1551: 152, 154, 157, 163, 170
1554: 95, 117
1556: 16, 17, 21, 226
1557-58: 141, 240, 256
præste gæsteri
1551: 11
1554: 5
1556: 4, 11
1557-58: 37
prøjsisk kiste (prus kiste)
1554: 216
1557-58: 190, 403
puder
1554: 187
pudevår
1557-58: 190
pung (punghe)
1551: 194
1554: 109-111
1556: 186
1557-58: 110, 113, 392
puster (pustere)
1551: 193
1554: 216
1556: 193
pyntefasaner (feysaner)
1554: 173
pæle i slotsgrav ved Flensborg Slot (graffuen weed slotthet)
1551: 161
pærer
1554: 207
1557-58: 115, 240
pæretræ (pere thræ)
1551: 184
påfugl (pohanne fugell)

- 1551: 221
rapir (kârde, rapyr)
1551: 192
- rav
1557-58: 221, 383
- ravdrejer
1557-58: 221
- reb (reff)
1554: 206, 217
- rebslager (reffslaere)
1551: 188, 257, 283
1554: 182
1557-58: 134, 185
- reckling, en fisk
1554: 164
- redere* (skibsreder)
1557-58: 312
- register (handschrift, register, seddel)
1551: 8, 11, 18, 44, 62, 87, 88, 90, 92, 96, 98, 107, 111, 112, 120,
122, 123, 132, 134-136, 139, 146, 147, 150, 176-179, 192-194,
197, 198, 200, 203-205, 211, 213, 216, 222-224, 226, 230, 233,
285, 289-293
1554: 3, 8, 9, 19, 20, 23, 25, 26, 74, 75, 91, 100, 129, 131, 137,
138, 144, 146, 157, 160-162, 165-168, 170-172, 177-179, 187,
188, 191, 201, 205, 212, 216, 217, 223, 235, 249
1556: 3, 4, 6, 10, 19, 20, 26, 55, 56, 88, 114, 115, 121, 123, 124,
130, 135, 137, 138, 144-146, 151, 154, 161, 166-169, 173-175,
182, 183, 185, 187, 189, 192, 195, 200
1557-58: 15, 29, 40, 43, 45, 49, 50, 54, 64, 66-69, 71-84, 113, 121,
125, 128-131, 133, 136, 138, 144-147, 151, 153, 155-157,
173-177, 181, 183, 184, 192, 201, 203, 268, 269, 291, 292,
294-298, 300-302, 304, 308, 314, 318, 320, 322, 327, 328, 330,
331, 352, 353, 355, 359, 360, 364, 382, 400, 401, 404, 405, 414
- regnepenge
1556: 185
- regnkappe
1551: 263
- regnskab (regenskaff)
1551: 3-19, 29, 36, 60, 71, 87, 89-91, 111, 126, 128, 190, 195, 197,
200, 207, 213, 232, 233, 242, 272, 279, 285, 286, 289, 293
1554: 3, 5-8, 10, 11, 13, 14, 19-23, 25, 26, 31, 32, 91, 141, 143,
249
1556: 3-6, 8, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 21-32, 126, 155, 166, 190, 200,
203
1557-58: 3-8, 10-16, 25-54, 56, 57, 66, 68, 70-72, 76, 78, 79, 84,
85, 127, 161, 165, 169, 174, 175, 179, 181-183, 187, 188, 192,
242, 272, 273, 275, 278, 281, 285, 286, 293, 294, 305-307, 314,
319, 328, 330, 345, 346, 349-351, 353-356, 359-361, 363, 365, 370,
374, 375, 386, 391, 394, 398, 400, 409, 414, 419
- regnskabshus (regenskaffs hus)
1551: 3, 12, 293
1554: 4, 7-12, 14
1556: 3, 8, 11
1557-58: 26, 37

- rejse
1551: 38, 49, 57, 62, 110, 132, 135, 137, 139, 140, 144, 146-149, 181,
212, 261, 264, 287
1554: 13, 120, 121, 125, 130, 131, 135, 137, 139, 142, 183
1556: 112, 114, 116, 118, 120, 122, 123, 125-132, 181, 190
1557-58: 43, 46, 111, 116, 120, 121, 142, 145, 147, 149, 151, 229,
265, 268, 270, 272, 273, 275, 278, 279, 281, 299, 351, 395, 396,
402, 407, 409
- rejsevogn (kuds)
1556: 191, 230
1557-58: 179, 216, 324, 354, 384
- relator
1554: 186
- rem, remme
1551: 193, 218, 223, 226, 227
1554: 187, 189

1556: 144, 145, 174, 186
- remme
1557-58: 188, 193, 332, 333, 361, 397, 404
- remskærer (remesnider)
1551: 192-195, 222, 264
1554: 186-189, 216, 217
1556: 168, 169, 230
1557-58: 179, 180, 354-356
- rente (renthe)
1551: 186, 187, 283, 288
1554: 150
1556: 140-142
- rente, visse
1551: 6
1554: 10
1557-58: 31
- rentemester
1551: 49, 238, 242, 244, 289
1554: 4, 224
1556: 18
1557-58: 93, 231, 285, 293, 295, 299, 400
- rentemesteri
1557-58: 304, 305, 308, 400
- rentepenge (renthe peninge)
1551: 21-23, 186, 187, 283, 288
1554: 29, 30, 150
1556: 140
1557-58: 82, 123, 410, 411
- restance
1551: 3, 4
1554: 6
1556: 23, 37-39
1557-58: 3, 4, 16, 27, 31, 32, 34, 40, 53, 57, 61, 62, 68, 72, 73, 76,
79, 84, 85, 172
- retsfølgning, rettergang (delemaal*)
1557-58: 54
- retterting

- 1557-58: 256
rhinsk gylden
1551: 4, 288
rhinskvin (rynsk win)
1551: 124
1557-58: 129, 164, 278, 339, 340
ridder
1557-58: 73, 411, 412
ridebud
1554: 57, 58, 123, 135, 137, 140
1556: 19, 68, 69
1557-58: 99, 100, 112, 218, 267, 268, 270, 271, 276, 283, 362
ridefoged
1556: 217
ridesokker
1556: 221
Rigets sværd (rygens swerdt)
1551: 119
Rigsdag
1556: 114
Rigsrådet
1557-58: 267, 303, 409
Rigsrådet, lån til Kongen i 1551
1551: 30, 31
ring
1551: 116, 120, 178, 224
1554: 157, 164, 173, 174
1556: 143, 144
1557-58: 156
ringe til sadel og vogn
1557-58: 179, 187, 353, 355
ritmester (ryttmestere)
1551: 52, 58
1554: 83, 89
1556: 156, 159
rivejern
1556: 189
1557-58: 360, 398
rod (roed), rødder
1551: 157, 218
1554: 114
rode knægte, en (een raade knecthe)
1556: 54
rodemester*, rodemestre (i Skatteforvaltningen i København)
1556: 187
1557-58: 152
roer
1551: 158
1554: 114
romerskat
1557-58: 47
rortold
1557-58: 48, 52
rosenobel (mønt)

- 1551: 4, 5, 12, 36, 175, 231, 287, 288, 292, 293
1554: 17, 39, 47, 48, 65, 66, 70, 71, 82, 90-92, 94, 98, 112, 135-139,
146, 148, 160-163, 165, 166, 174, 175, 177, 185, 222
1556: 8, 9, 47, 109, 200
1557-1558: 9, 24, 53, 55, 65, 86, 156, 157, 194, 360, 362, 363, 406, 420
- rosiner (rusiner)
1551: 214
1554: 70, 91, 158
1557-58: 189, 350, 352
- rubiner
1556: 143, 144
- rug
1551: 123, 132, 134, 135, 185
1557-58: 131, 161, 281, 292, 297
- rugmel
1557-58: 161
- russiske penge (riidske/rydske penge)
1557-58: 3, 24, 86
- rustkammer
1551: 224, 226, 229, 275
1554: 153, 192, 193, 218, 247
1556: 135, 166, 168, 169, 187, 191, 197, 228
1557-58: 112, 128, 133, 170, 179, 188, 325, 353, 400
- rustmester
1551: 84, 229
1554: 136
1556: 83, 119, 128, 191, 198
1557-58: 146, 159, 179
- rustmester, besoldning
1557-58: 105
- rustning
1554: 132, 135
- ræv (røffue)
1554: 212
- ræv, ræveskind (reffue)
1554: 167
1556: 191
- Raadet, se Rigsrådet
1557-58: 267, 303, 409
- råd, rådmænd
1551: 23-28, 129, 131
1554: 16, 25, 33-38, 131, 135, 137, 138, 144
1556: 10, 21, 36-46, 132
1557-58: 8, 16, 19-22, 43, 48, 61, 62, 169, 190, 249, 276, 287,
293-295, 310, 315, 340, 351, 358, 393
- rådug
1551: 275
- sadel
1551: 193, 223
1554: 186-188, 205, 208, 209
1556: 169, 233, 234
1557-58: 129, 180, 187, 328, 353-355, 356
- sadelfyld
1557-58: 398

- sadelgarn
1551: 214
1556: 145
- sadelgjord
1551: 211
1556: 145
- sadelknægt
1554: 54, 189, 191, 200, 206, 208, 218, 220
1556: 66, 146, 152, 168, 169, 177, 179, 189, 194, 197, 234
1557-58: 97-99, 127, 129, 130, 136, 170, 172, 179, 214, 309, 324,
325, 331, 345, 353, 354, 356, 368, 392, 395, 397, 402, 404
- sadelmager
1551: 43, 44, 192-194, 207, 284
1554: 25, 126, 186-189, 217
1556: 66, 168, 169, 179, 192-194, 233
1557-58: 99, 179, 180, 215, 263, 353-356, 365, 395
- safran
1554: 158
1557-58: 174, 350
- sagefald
1551: 6, 7, 9, 10, 13-18, 20, 30
1554: 4, 10, 13, 19-26, 228
1556: 4-6, 10, 13, 14, 19-23, 25-31, 204
1557-58: 11-15, 26, 29, 30, 32, 35, 43-54
- saien (tyndt uldstof, sayens)
1554: 246
1557-58: 170
- sakristi
1554: 19
- sal
1554: 162, 220, 247
1556: 148, 190, 211, 222
1557-58: 239, 256, 321, 327
- salmebog, dansk
1557-58: 305
- salat
1551: 159, 160
- salpeter
1551: 208
- salt
1551: 118, 140, 182, 183, 251, 275
1554: 23, 174
1557-58: 336, 343
- salter (salther)
1551: 41, 42, 174, 255, 283
1554: 26, 46, 63, 241
1556: 73, 215
1557-58: 12, 102, 134, 223, 348, 419
- saltkar, saltskål (saltseer, saltzeer)
1551: 118
1554: 174, 206
1557-58: 158
- sandemænd
1554: 8

- sang, se også aftensang (syngne discanth)
1551: 152
1554: 107, 118
1556: 174
1557-58: 238, 385
- sangbøger (discanth bøger)
1556: 174
- sanger
1551: 252, 254, 290
1554: 46, 97, 105, 106, 154, 196, 204, 223, 237, 239
1556: 90, 102, 104, 109, 148, 152, 179, 193, 207, 209, 210
1557-58: 345, 370
- sangerdreng
1556: 152, 179, 193, 228
1557-58: 137, 168, 191, 391, 397
- sangfugle
1557-58: 393
- sangmester
1551: 43, 252
1554: 107, 204, 237
1556: 51, 107, 152, 179, 193, 207, 228
1557-58: 104, 137, 168, 176, 191, 226, 242, 250, 391, 397
- sardug
1551: 9, 51, 100, 101, 103, 112, 113, 233, 236, 242-244, 246-248,
252-259, 262-267, 271, 279, 283, 289-291
1554: 152, 164, 223, 228, 229, 233, 235-249
1556: 148, 203, 204, 206-210, 213-218, 220-228, 230, 231
1557-58: 125, 167, 173, 202, 281, 314, 324, 326, 402
- sarusk, sars, sarnsk (tyndt uldent klæde)
1551: 104, 266, 267
1557-58: 172, 316
- sav (saughe)
1551: 219
- savmølle
1557-58: 26
- savskærer (sau(g)skere, sauskiere)
1551: 262, 264
1554: 245
1557-58: 151, 185
- segl (segl, indzegle)
1551: 116
1556: 137
1557-58: 168
- sejl (segell)
1551: 105, 112, 272, 274, 275
1556: 150, 232
1557-58: 395
- sejlfloje
1557-58: 167, 319
- sejlgarn
1556: 194
- sejllærred (segel leruit)
1551: 105
1554: 154

- 1556: 148
sejlstrimmel (boneth)
1551: 105, 274, 275
sekretar (secretarij, secretarius, secretere)
1551: 55, 59, 60, 122, 128, 130, 141, 142, 145, 149, 158, 169
1554: 66, 87, 112, 141
1556: 113, 130
1557-58: 49, 104, 140, 227, 290, 295
sele, seletøj (thøy, hinder thøy)
1551: 90, 192, 194
1554: 189
1556: 168, 230
1557-58: 128, 180, 354-356
selvmordsforsøg* (skar halsen over på sig selv)
1551: 50
semelbager
1554: 61
seng
1551: 193, 266
1556: 166, 187, 229, 234
1557-58: 189, 355
sengekammer
1551: 261
1556: 228
sengeklæder (senge cleder, bedde tøj)
1551: 269, 277
1557-58: 190, 293, 328, 368, 404
sengeomhæng
1557-58: 189
sengepost, sengestøtte
1551: 101
1554: 161
1557-58: 138
sennep
1554: 206
serviet
1557-58: 317
signet
1554: 176
sigte
1557-58: 320, 382
sigtebrød (skonrogger)
1557-58: 382
sigtedug (sigthe dug)
1551: 216
1557-58: 320, 382
sigtemel
1557-58: 192
sild
1551: 159, 160, 283
1554: 4, 26, 33
1557-58: 286, 324, 348
silde salten
1551: 140

- sildegarn
1551: 214
- silke (sidenn, silcke, sylcke)
1551: 127, 179, 212, 218, 221, 229
1554: 156, 160, 161, 166
1556: 89, 144-146, 174, 175, 194
1557-58: 23, 130, 177, 301, 303, 361
- silkebånd (siden banth)
1551: 180
1557-58: 330
- silkehat
1554: 161
- silkekjortel
1557-58: 168
- silkestof (sidenn tøyе)
1554: 160, 166, 209
1557-58: 414
- sjælegave (sielle gaffue)
1551: 167
- skat (bortset fra by- og landeskat, gengerdsskat)
1551: 32, 34, 102, 189
1554: 15, 20, 34, 124
1557-58: 8, 21, 33, 62, 67, 69-79, 81-84, 112, 416-418
- skat, eftergivelse af (omdrage, omdrog)
1551: 24-27, 33, 63
1556: 13, 23, 39, 45
- skatterestance (restanntze skatt)
1557-58: 85
- ske (skeedt, skeep)
1551: 219
1557-58: 12, 361
- skede (skeep)
1551: 192, 193, 225, 226, 228
1554: 177, 200
- skib (skib, skiff, skyff)
1551: 49, 104, 110, 123, 126, 148, 181, 183, 184, 213, 214, 219,
264, 274, 287
1554: 111, 183
1556: 43, 56, 103, 109, 150, 163, 165, 190, 194, 198, 232, 233
1557-58: 142, 169, 171, 192, 204, 334, 335, 339, 395, 396, 399,
402
- skibsbygger
1551: 151, 209, 247
1554: 154, 184, 223, 233
1556: 103, 112, 184, 213
1557-58: 146, 151, 185, 343
- skibsfænike (lille fane, vimpel, skibsfennicker)
1557-58: 168, 187
- skibshøvedsmand, -mænd (skiffhøffuitz mand, mend)
1551: 43, 44, 46, 104, 106, 266, 292
1556: 51, 52, 214, 225
1557-58: 89, 199, 200
- skibsklædning
1551: 104, 261

- 1556: 225
- skibsleje
 - 1551: 184
- skibsmand (skiffmandt)
 - 1557-58: 204
- skibsplanker
 - 1551: 223, 284
 - 1556: 197
- skiellert, klæde med farvespil
 - 1554: 165, 166
 - 1556: 144
 - 1557-58: 127, 328
- skiferdækker, tagdækker (skeffuer decker)
 - 1551: 135
 - 1554: 73, 211
 - 1556: 76, 100
 - 1557-58: 103, 230
- skifersten
 - 1554: 212
- skildpaddeforme (skilpadde forme)
 - 1554: 175
- skind
 - 1551: 203, 228
 - 1554: 188, 208, 214, 220
 - 1556: 174, 185-187, 191, 194, 196, 197
 - 1557-58: 180, 328, 364, 365, 378, 393
- skindkjortel
 - 1557-58: 191
- skindskørt
 - 1557-58: 344
- skindtæppe af dyr med grå pels (graa werckis decke)
 - 1557-58: 404
- skipper
 - 1551: 26, 106, 109, 114, 184, 209, 248, 249, 261, 274, 275, 283
 - 1554: 100, 111, 129, 154, 184, 208, 230, 231
 - 1556: 43, 109, 151, 165, 171, 184, 189, 218, 233
 - 1557-58: 43, 46, 121, 185, 189, 205, 241, 248, 317, 339, 343, 395, 399
- skjolde
 - 1551: 123
 - 1554: 177
 - 1557-58: 138
- skjorte (skiorthe, skyorthe)
 - 1551: 92, 94-98, 105, 111, 224, 275, 277, 278
 - 1554: 153, 157, 162, 190-201, 207, 216, 217, 246
 - 1556: 149, 152, 153, 176-180, 223, 224, 227-229
 - 1557-58: 135-137, 171, 172, 186, 190, 192, 247, 252, 320, 364-372, 391, 392, 394, 397
- skjortebånd
 - 1557-58: 253
- skjortekrave
 - 1557-58: 396
- sko
 - 1551: 85, 92-98, 178, 196, 220, 223, 224

- 1554: 59, 190-201, 212, 216, 217
1556: 82, 106, 149, 176-180
1557-58: 101, 135-137, 219, 241, 364-372, 378, 391
- skohorn
1557-58: 189
- skole (scholle, skolle)
1551: 167
1554: 242
- skolemester (skollemest(h)er)
1551: 151, 265
1554: 115, 116, 118
1556: 16
1557-58: 116
- skomager
1551: 92-98, 101, 161, 176, 177, 179, 193, 261, 274, 275
1554: 159, 161, 165, 190, 191, 197, 201, 206, 207, 217, 247
1556: 176, 224, 227, 229
1557-58: 135, 136, 364, 365, 370, 372
- skoning af hest (hoffslag)
1551: 87, 90
- skopenge (til fiskere)
1557-58: 219
- skotske kroner (skods kroner)
1551: 4
- skov
1554: 13
1557-58: 23, 30
- skovfoged
1557-58: 30
- skrin
1551: 89, 175, 277
1554: 19, 170, 208
1556: 149, 424
- skriver (schribere, schriffuere)
1551: 3-5, 8, 14, 20, 41-44, 50, 51, 65, 74, 108, 112, 124, 126,
131, 134, 167, 174, 184, 186, 189, 194, 234, 235, 244, 256,
258, 261, 264, 266, 268, 269, 275, 277, 291
1554: 6, 10, 11, 20, 22, 26, 29, 32, 34, 38, 66, 67, 71, 84, 91,
134, 137, 142, 180, 183-185, 219, 224, 242, 244
1557-58: 30, 35, 42, 49, 63, 103-106, 148, 227, 228, 229, 274, 279,
293, 313, 343, 387, 400, 407, 409, 410, 416, 419
- skriverpenge (toldskriverne i Helsingør)
1557-58: 392
- skriverstuen
1556: 218
1557-58: 301
- skrivetøj
1556: 143
1557-58: 400
- skrædder (snider, sniider, snyder)
1551: 41, 42, 69, 96, 100-102, 104, 107-111, 130, 167, 177-179,
205, 212, 213, 217-222, 224, 226, 228, 229, 236, 242, 260,
263, 264, 290
1554: 68, 94, 96, 108, 127, 152, 155, 156, 162, 163, 166, 167, 208,

- 211, 214-216, 219, 220, 228, 244, 247
1556: 75, 101, 144, 145, 148, 150, 151, 153, 177-179, 185, 187,
188, 191, 193-195, 197, 204, 218, 222, 225, 226, 228-230
1557-58: 105, 117, 118, 128, 167-173, 179, 186-189, 226, 227,
233, 241, 276, 281, 295, 308, 314, 316-319, 321-326,
329, 330, 332, 340, 365, 368, 370, 378, 392, 397, 404
- skrædderkammeret
1551: 101, 104, 108, 109, 129, 130
1556: 148, 150, 151
- skrædderlære
1557-58: 117, 118
- skude
1557-58: 120, 121
- skuepenge
1557-58: 9, 156
- skueret (retter*, retther, skou esen)
1554: 209, 216
1556: 135
1557-58: 346
- skurvet barn (skurffuit)
1551: 169
- skydehesten* (hest afrettet til jagt, jagthest)
1557-58: 355
- skyrudug (fint lærred)
1554: 161
- skyts (skøtt)
1557-58: 138
- skytte (skiøtte, skytthe, skøtthe)
1551: 143, 249
1554: 137, 138, 229
1556: 114, 117, 120, 122, 123
1557-58: 269, 270, 278, 317, 401
- skyttemester* (geschytmester, ett geschyt)
1556: 121, 124
- skytter i porten
1554: 229
- skytterne (strytherne*, evt. skytherne)
1551: 42
- skænk
1554: 147, 148, 215
1556: 70, 71, 129, 143, 160
1557-58: 38, 68, 164, 339, 368, 371
- skærbåd
1557-58: 248, 402
- skærpet stål
1557-58: 307
- skødebrev
1557-58: 376, 412
- skødehund (skiude hund)
1554: 211
- skørt (skiørtt, skyrtt)
1551: 228, 266
1554: 219
- skål

- 1557-58: 366
- slagskatten
 - 1556: 25
- slagter
 - 1554: 63, 149, 206, 207, 210
 - 1556: 73
- slotsfoged
 - 1556: 217
 - 1557-58: 345
- slotsgrav (graffuen weed slotthet)
 - 1551: 161
- slotsskriver
 - 1551: 12, 209
 - 1554: 11, 19, 184, 185
 - 1556: 33, 182
 - 1557-58: 183, 185, 389
- slotstjener
 - 1551: 43, 44, 291, 292
 - 1554: 185, 244
- slotsudgift
 - 1557-58: 343
- slå sin skulder (en hind spranck hans axell been sønder)
 - 1557-58: 245
- slå sit ben (slo sitt ben sønder, slaa bode hans been sønder)
 - 1554: 130
 - 1557-58: 256
- smed (smedtt)
 - 1551: 66, 74, 75, 79, 87-89, 178, 179, 209, 216, 229, 257, 283
 - 1554: 55, 121, 141-143, 168-171, 240
 - 1556: 65, 166, 167, 189, 215, 233
 - 1557-58: 244, 306
- smeltekammeret
 - 1551: 199
- smykke (smøcke)
 - 1551: 120, 177
 - 1556: 146
- smør
 - 1551: 7, 20, 26, 123, 194
 - 1554: 175
 - 1556: 13
- små jagter (skibe)
 - 1551: 105, 112, 182, 183, 275
- småpluk, se småting
- småting, udgifter til (smoo ting, smoploch)
 - 1551: 211-230, 285
 - 1554: 204, 219
 - 1556: 185
 - 1557-58: 156, 186, 193, 398, 404
- småtold
 - 1554: 32
 - 1557-58: 50, 56
- småtøj (smo thøye)
 - 1551: 188
 - 1554: 182

- snedker
1551: 122, 209
1554: 184, 207, 208, 210
1556: 195
- snor (snoer)
1551: 212
1556: 174
- snor til bogbinding
1557-58: 174, 187, 300
- snor, tråd til paulunet
1557-58: 318, 319
- sognepræst
1556: 105
- spand
1557-58: 327
- spejl (spege11)
1551: 220
1554: 210
1556: 195, 196
- spidskommen
1554: 158
- spiger
1551: 209
- spille bort, penge til at
1551: 211, 212, 214, 222
1554: 95-100
- spille komedie
1557-58: 239
- spillede (legthe)
1551: 167, 216
- sporemager
1551: 87, 162
- sporer
1557-58: 135
- springer (akrobat)
1551: 154
- spænder (marnær på våbenskjold)
1554: 177
- spærklæde
1557-58: 324, 325
- spærvogn
1551: 108
1557-58: 307
- stadskok (Københavns)
1556: 92
- stadsskriver, byskriver (stadt scriffuere till Liiptzich)
1557-58: 244
- stager (til turneringsfaner)
1554: 211
- stald
1551: 90, 97, 98, 110, 179, 192, 226, 276
1554: 165, 191, 199, 205, 206, 213, 216, 220, 247
1556: 146, 168, 189, 192, 197, 234
1557-58: 127, 172, 186, 324, 331, 395, 397

- staldbroder
1554: 134
- stalddreng
1551: 92, 95-98, 154, 161, 167, 224, 277
1554: 99, 117, 153, 191, 193, 195, 196, 198-201, 216
1556: 107, 152, 176, 177, 179, 180, 192
1557-58: 97, 136, 172, 186, 190, 214, 215, 325, 365, 367, 370,
392
- staldknægt
1551: 60, 61, 68, 72, 79, 83, 88, 91, 92, 97, 98, 153, 162, 167, 193,
194, 224, 225, 229, 276
1554: 54, 55, 72, 188, 190, 195, 204, 247
1556: 66, 67, 81, 177, 179, 198
1557-58: 98, 214, 215, 265, 325
- stalbmester
1551: 274, 277, 278
1554: 55, 95, 99, 141, 146, 155, 164, 165, 186, 187, 199, 200, 205,
206, 209, 216, 217
1556: 60, 65, 67, 93, 96, 102, 105, 119, 129, 168, 189, 190, 192,
193, 197
1557-58: 113, 118, 127, 170, 208, 214-217, 249, 265, 266, 276, 291,
307, 308, 320, 328, 353-355, 357, 358, 367, 384
- staldokse
1554: 149
- stander, stage
1551: 275
1557-58: 187, 314, 346
- statholder
1557-58: 202, 271, 273
- stedermønt (mønt fra Hansestæderne)
1557-58: 410
- stedsmål (indfæstningsafgift ved indgåelse af fæstemål)
1556: 3-5
- stegespid (brade wender)
1554: 168
- stegte pærer (bradt perer)
1554: 207
- stemplet gylden (mønt)
1554: 3, 39, 222
1557-58: 15, 24, 86, 141
- sten
1551: 63
1556: 190
1557-58: 330, 389
- stenhugger
1554: 184, 243
1556: 190
1557-58: 117, 185, 343, 399
- stenkul
1551: 114, 284
1556: 191
1557-58: 343
- stenskærer
1554: 65

- stenugle (wgle)
1551: 221
1554: 214
- stettinsk lærred
1557-58: 316-318, 346
- stift (stichtt)
1551: 11, 142
1554: 5
1556: 4, 11, 13, 121
1557-58: 34, 38, 40, 47, 298
- stifter (styffther)
1551: 115, 118
- stighbøjle
1551: 88, 90
1556: 189, 192 (stige jern)
1557-58: 129, 328
- stigrem (stig ledder)
1551: 179, 192, 194
1554: 186
1556: 168
1557-58: 353, 354
- stiksilke
1554: 163
1557-58: 174, 323
- stiktøj
1557-58: 146
- stol (huill, stoell)
1551: 122, 214
1556: 179, 230
- stoppesilke (stop siden)
1554: 156
- stormhat
1557-58: 170, 190
- stranden, fundet i
1551: 234, 235
- strigle (skrabe)
1551: 90
1557-58: 129, 308, 395
- strop (strobe*, 2 par stroper, strope skinnd)
1554: 220
- strøelse
1554: 125
1557-58: 131
- strømper (strumper)
1551: 220
1557-58: 382, 404
- strømper til sigtemel (for 2 alne lerret til strumper* (poser?) ther till)
1557-58: 382
- student
1551: 154, 159, 165
1554: 106, 107, 111
1556: 92, 95, 105, 107
1557-58: 111, 115, 240, 243, 288
- stuen

- 1557-58: 327
stukkator
1557-58: 330
styffuer, stüffuer (mønt)
1551: 5, 12, 36, 292, 293
1554: 125
1557-58: 351
styrmand
1551: 109, 110, 209, 248, 249
1554: 111, 184, 230, 231
1556: 144, 184
1557-58: 116, 192, 343, 395, 401
stænger (stenger)
1551: 88
1554: 168, 170, 187
støbe, sølv
1554: 175
støbe, tin
1554: 209
støcker (mønt)
1551: 285
støcker umøntet guld
1551: 285
støvlemager
1551: 92
støvler (steffle, støffle)
1551: 44, 64, 66-70, 72, 74, 78, 79, 83, 92-98, 193
1554: 46, 51, 52, 54-56, 59, 72, 152, 190, 191, 193, 195, 197, 198,
200, 201, 215, 217
1556: 62, 65-67, 70, 77, 82, 176, 178-180
1557-58: 97, 98, 101, 105, 115, 135-137, 149, 190, 213, 215, 222,
274, 285, 317, 364-372, 378, 393
stål (staall)
1551: 179
stålstang
1554: 168
ståltråd
1556: 129, 189
1557-58: 333, 377
subsidium (understøttelse)
1554: 5
sukker
1556: 155
1557-58: 250, 291, 350, 352, 401, 403
sukkerbager
1557-58: 401
sukkertop
1551: 217
superintendent (superintendens), se også biskop
1551: 27, 43, 44, 163, 170, 292
1554: 35, 46, 142
1556: 40, 51, 52
1557-58: 21, 89, 199, 200, 244, 248, 269, 298
svamp (suamp, suomp)

- 1551: 178, 225, 228, 229
1554: 165, 204, 209, 212, 213, 215
1556: 146, 179, 189, 192, 193, 196, 198
1557-58: 127, 129, 186, 189, 190, 304, 331, 368, 392-394, 397,
400
- svend
1551: 69, 94, 130, 155, 163-166, 168-170, 226
1554: 61, 62, 101, 106, 112, 114, 116, 117, 126, 140, 203, 207,
212
1556: 71, 72, 74, 75, 89, 90, 93-95, 102, 104, 105, 113, 186, 197,
230
1557-58: 93, 102, 116, 124, 143, 148, 149, 210, 222, 223, 226,
240, 241, 244, 265, 266, 281, 285, 290, 320, 321, 324,
330, 367, 372, 398
- svende i porten
1551: 41, 42, 292
1554: 44
- svendeløn (til svende i porten)
1554: 44-46
- svesker
1554: 217
1557-58: 350
- svin
1557-58: 322
- svineskind
1556: 174
1557-58: 302
- svovl (suaffuell)
1554: 219
- sværd
1551: 116, 192, 221, 223, 225, 226, 228
1554: 205
1556: 191, 195, 196
1557-58: 130
- Sværd, Rigets (rygens swerdt)
1551: 119
- sværdskeider
1554: 200
- sværdsmed (suerfeyer, swerfeyger)
1551: 192, 193, 223, 226
1554: 205
1556: 191, 195
1557-58: 189
- sværte (sb.)
1554: 204, 212, 213, 215
1556: 146, 179, 189, 192, 196, 198
1557-58: 127, 129, 130, 186, 189, 190, 192, 368, 392, 395, 397, 400
- sværtebøsse (suerthe bøse)
1551: 177, 178, 192
1554: 144, 165, 209, 212
1556: 193, 194
1557-58: 304, 331, 365, 394
- syg (siug, siugh)
1551: 62, 154, 155, 159, 162, 168, 213, 217

- 1554: 99
- sygdom
1557-58: 145
- syge, den faldende
1551: 166
- synges discanth
1551: 152
1554: 118
1557-58: 238, 385
- sysilke
1556: 144
1557-58: 328
- sytråd (syetroedt)
1551: 105
1556: 188, 190, 192, 195-197
1557-58: 180, 186, 187, 189, 301, 303, 304, 318, 392, 394-396,
399
- sæbe (sebe)
1551: 221
1554: 162
1557-58: 327, 365
- sæk, sække
1551: 102, 110, 112, 261, 269, 274-277
1554: 20, 200, 205-207, 213, 216, 247
1556: 150, 169, 191, 192, 197, 227, 229, 233, 234
1557-58: 246, 247, 322, 354, 399
- sækkelærred
1554: 205, 207
- sæl (sielle)
1551: 264
- sælfangere
1557-58: 89, 191, 199, 200, 205, 284
- sælfangst
1557-58: 26
- sælkroge (sielle kroge)
1551: 227
- sælskind
1557-58: 332
- særke (sercke)
1551: 277
- sølv
1557-58: 158, 418
- sølv (materialet)
1551: 115, 118, 119, 293
1556: 3, 20, 135, 137, 138, 190, 234
- sølvbæger
1554: 117
- sølverpape
1551: 96, 155, 162, 171, 218, 277
1554: 68, 152, 162
1556: 81, 88-91, 93-97, 99-101, 185, 198, 222, 223, 227, 233
1557-58: 23, 105, 111-118, 137, 158, 192, 193, 230, 257-262, 317, 318,
320, 332, 364, 367, 369, 371, 393, 398, 403
- sølvfad

- 1554: 174
- 1556: 233
- 1557-58: 359
- sølvkammeret
 - 1551: 96, 157, 266
 - 1556: 234
 - 1557-58: 112, 129, 169, 308, 320, 324
- sølvkande
 - 1554: 176, 177
 - 1557-58: 359
- sølvske
 - 1557-58: 12
- sølvstav (stob)
 - 1551: 115
 - 1557-58: 46
- søm
 - 1551: 87, 89, 176, 212
 - 1554: 170, 210, 211
 - 1556: 146, 166
 - 1557-58: 180, 308, 309, 353, 355
- sømmerske
 - 1557-58: 187, 192, 193, 319, 365, 369, 392, 397
- sømslager
 - 1554: 240
- søster, kgl. majestæts (Elisabeth), se personregistrene
 - 1551: 105, 158, 166
 - 1556: 146
- sårlæge (wunth arst)
 - 1554: 168
 - 1557-58: 391
- tagsten
 - 1557-58: 244
- takkelage
 - 1557-58: 395
- talg (tallig)
 - 1551: 227
 - 1556: 195
 - 1557-58: 389
- tallerken
 - 1551: 118
 - 1554: 174
- tang
 - 1557-58: 327
- tapet
 - 1551: 219
 - 1556: 187
- tapetmager
 - 1554: 104, 160
- taske
 - 1551: 171, 214, 215, 220, 223, 225
 - 1554: 96, 103, 107-109, 157, 163
 - 1556: 97, 101, 107, 146, 192
 - 1557-58: 129, 252, 400
- taske til pudseklude (wiske taske)

- 1556: 192
1557-58: 190, 320
- teglgård
1556: 226
- teglgårdsfoged
1554: 44, 45, 246
- telt (paulun, tiellt)
1551: 105, 227, 262, 275
1557-58: 318-320, 384, 400
- temperere vin
1554: 219
- terninger
1551: 90
- tidender, nyheder (thiende, tidinge(r))
1554: 99
1557-58: 285, 288, 358
- tidsskrifter (thiender)
1554: 107
- tiende
1556: 4
- tiendekorn
1551: 11
1554: 5
1556: 11
1557-58: 37, 52
- tilskærer
1551: 100, 102, 106, 113
1554: 152-154
1556: 148, 153, 232
1557-58: 167, 173, 314, 322, 326
- timeglas (thime glas)
1551: 177
1554: 164
- tin (thin)
1551: 217, 230
1554: 206, 209
1556: 172
1557-58: 304
- tingfoged
1557-58: 183
- tinkors (tun kaars*, evt. fejl for tiin kaars)
1554: 164
- tjener (thiennere)
1551: 3-5, 7, 20, 31, 43, 44, 53, 57, 59, 86, 129, 131, 163, 167,
178, 218, 291, 292
1554: 71, 90, 101, 103, 113, 120, 122, 130, 131, 143, 150, 157,
162
1556: 15, 35, 90, 98, 113, 114, 117, 119, 128, 144, 145, 156, 182
1557-58: 6, 29, 59, 61, 71, 72, 76, 82, 112, 148, 149, 159, 166,
236, 237, 240, 248, 252, 257, 265, 266, 268-271, 275, 278,
280, 285, 286, 288, 290-292, 294-298, 303, 317, 322, 325,
327, 340, 345, 391, 402, 403, 405, 408, 411, 414
- tjeneste
1551: 37, 40, 41, 50, 69, 73, 74, 142, 163, 261, 264, 266

- 1554: 44-47, 52, 55, 59, 60, 64, 75, 84, 120, 142, 235, 243
1556: 53, 55, 56, 62, 66, 83, 88, 90, 103, 107, 109, 116, 219
1557-58: 25, 96, 108, 116, 199, 204, 208, 211-215, 217, 218, 220,
221, 224, 225, 227, 229, 231, 233, 240, 277, 314, 377
- tjenestedragt (borge clede)
1551: 106, 108, 109
1554: 154
1556: 149
- tjære (vb. brade)
1554: 208
- toftpenge
1554: 23
1556: 22
1557-58: 51, 54
- togt
1557-58: 14, 187, 190
- told, tolden
1551: 13-19, 29, 100
1554: 19-25, 31, 32
1556: 19-33
1557-58: 10-15, 43-54, 56, 339, 387
- toldboden
1551: 242
1554: 22
1557-58: 128
- tolder
1551: 13-15, 18, 19, 126, 174, 287, 293
1554: 19, 22, 25, 27, 31, 32, 153, 175, 183, 225
1556: 19, 21, 25, 31-33
1557-58: 10, 11, 15, 43, 44, 46-48, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 153,
288, 387
- toldskriver
1551: 59
1554: 22
1556: 19, 24
1557-58: 46, 230
- tollekniv
1554: 169
1557-58: 306
- topremme, til heste (ett døsenn top remer)
1554: 189
- topsejl (topsegell)
1551: 275
- torn (busk)
1554: 139
- torsk (thorsk)
1551: 283
- trane, hvid
1557-58: 282
- transportvogn (rustvogn)
1557-58: 101, 167, 188, 272, 286, 308, 324, 325, 354, 355, 384, 398,
399
- trip
1557-58: 328

- trommeslager
1554: 79, 186
1556: 86
1557-58: 233
- trompet (trommete)
1556: 187
- trompet (trommetter)
1551: 45-48, 94, 96, 108, 157, 292
1554: 77-80, 135
1556: 85-87, 135, 224, 229
1557-58: 90, 91, 112, 113, 135, 168, 176, 232-234, 345
- trompetfaner
1557-58: 138
- trug (truff)
1554: 220
- træ (mindre træstykker, indholt)
1556: 112, 192
1557-58: 121, 146
- træ, til staver, udsøgt træ
1556: 42
- trætte (strid)
1554: 26
- trøje
1551: 51, 101, 103, 105
1554: 153, 192
1556: 148, 149, 194, 214, 221-226, 230
1557-58: 125, 193, 202, 317, 322
- tråd (troed, troedt)
1551: 69, 105, 192
1554: 208
1556: 129, 173, 174, 188-190, 192, 195-197
1557-58: 188, 189, 226, 300, 353
- turnering (dyst)
1556: 94
- turneringsdeltager (rendende og stickinde)
1556: 166, 169, 187
- turneringsdækken
1557-58: 138
- turneringsfaner (rende fennicker)
1554: 211
- turneringsheste
1557-58: 364
- turneringssadel
1557-58: 179
- turneringsudstyr (rende tøye)
1554: 218, 247
1556: 135, 197
1557-58: 138, 188
- turteldue
1551: 229
- Tyske Kancelli
1551: 128, 132, 180, 213, 214, 216, 218, 220, 221, 223, 224, 227
1554: 13, 153, 179, 209, 212, 213, 215, 217-219
1556: 152, 170, 172-174

- 1557-58: 169, 241, 244, 246, 275, 276, 300-304, 325
tyv (tyff)
1554: 117
tyveri (staalne, stollitt, stollet, tyuffnedt)
1554: 117
1557-58: 12, 23
tøffelmager
1551: 98, 220
1556: 177, 178, 225
1557-58: 136, 332, 369, 371, 378
tøfler (toffeller), se også pantoffel
1551: 97
1556: 177-180, 225
1557-58: 136, 364, 369, 372
Tøjhuset (Thøe Husit*)
1556: 145
tøjvask
1557-58: 191, 240, 382, 397
tømmer (themer)
1551: 26, 181, 209
1557-58: 151, 343, 380, 389, 401
tømmer - seletøj
1557-58: 180
tømrrer (themermand, thømermand)
1551: 158, 209, 214
1554: 112, 184, 234, 241
1556: 112, 184, 212
1557-58: 89, 185, 199, 200, 204, 250, 264, 343, 389, 390, 394
tøndepenge
1557-58: 393
tørfisk (sporer)
1554: 164
1557-58: 286, 324
tårnmand (tornman)
1551: 45, 157, 164
1554: 79, 242
udenlands (wden lands, landis)
1551: 3, 128, 137, 138
1554: 135, 141
1556: 118, 119, 122, 127
1557-58: 145, 146, 235, 237
udgift (wdtgifft)
1551: 211, 230-232, 244, 261, 267, 271, 276, 278, 279, 285, 290
1554: 40, 143, 222, 225, 249
1556: 185, 198-200, 207, 221, 230, 231, 233, 235
1557-58: 18, 30, 87, 194, 195, 307, 406, 417, 419, 420
udlånt af kongen
1557-58: 18, 66, 396, 408
udplyndring (plustret)
1557-58: 401
udsending (geskicht, geskycht, ambasatter)
1551: 134, 147, 166
1554: 93, 123, 128, 134, 136, 139
1557-58: 127, 144, 281, 290, 321, 402

ugle
1554: 220

uld-, ulden
1551: 111, 218, 264, 265, 269
1554: 246
1556: 223

uldklæde (hølsk)
1554: 223, 228, 246-249

uldskjorter
1554: 152, 153, 200, 246
1556: 149, 152, 221, 223, 224, 228, 229
1557-58: 137, 171, 172, 317, 323, 324

ulvebuge (wulffue buge)
1554: 167

underfoged
1556: 194

underkjortel
1556: 224

underkok
1551: 81

undertugtemester
1554: 70, 152
1556: 97

ungarske mærer (hopper)
1557-58: 315

ungarsk gylden (ungers/ungarsk gylden)
1551: 115
1554: 3, 39, 222
1557-58: 9, 141, 156, 360-363, 411

universitet
1557-58: 42, 255

universitetsrektor
1557-58: 42

urhøns
1551: 135

urmager (seyermacker)
1551: 71, 119
1554: 68, 168, 204
1556: 79
1557-58: 116, 186, 229, 254, 307, 308

urtefrø
1556: 234

urtegårdsdreng
1556: 226

urtegårdsmand
1551: 43, 71, 111, 227, 257, 265
1554: 46, 104, 114, 139, 246
1556: 51, 78, 234
1557-58: 89, 167, 199, 200, 395

urtehave, urtegård (wrtthehaffuenn)
1551: 266
1557-58: 244, 376

urter
1551: 200, 228

- 1554: 91, 101, 113, 157, 213
1556: 25, 96, 155, 233, 234
1557-58: 144, 145, 250, 350-352
- urtesold (krudt soldt)
1554: 210, 218
1557-58: 396
- urtesæk (krud seck)
1554: 213
1557-58: 351
- urværk (seyeruerck, seyrwerck)
1551: 119
1554: 204
1556: 136
1557-58: 175, 254, 303, 308, 347
- vadmel
1551: 100, 101, 103, 104, 107, 109, 216, 242, 243, 279
1554: 223, 228, 247-249
1557-58: 315, 319, 321, 402, 404
- vadsæk
1557-58: 329, 332, 333
- vagtel
1554: 104
- vallak
1554: 116
- valnødder
1554: 207
1557-58: 246
- valnøddetræ
1551: 184
- vams (weymes)
1551: 228
- vand, fersk
1551: 126
- vandkande
1554: 172
- vandkedel
1557-58: 327, 332
- vandkunst
1556: 108
1557-58: 246, 375, 403
- vaskekone (waskerske)
1551: 79, 90, 96, 155, 222, 276
1554: 69, 73, 134, 198, 199
1556: 79, 83, 121, 178, 193, 230
1557-58: 104, 229, 230, 316, 322, 365, 367, 370
- vattersot
1556: 95
- ved (træ)
1554: 221
1557-58: 30, 293, 396
- veneziansk sæbe (fenedsk sebe)
1554: 162
- vidisser (bekræftet genpart)
1557-58: 249, 303

- vildsvin
1554: 95
- vildt
1557-58: 381
- vildtskytte
1551: 63, 67, 103, 134, 139, 211, 216
1554: 56, 57, 135, 137
1556: 72
1557-58: 105, 221, 222, 383
- vin (win, wynn)
1551: 124, 125, 131-133, 143, 146, 147, 184, 216
1554: 121, 122, 124, 128-134, 136, 138-140, 146-148, 219
1556: 19, 115, 118, 119, 121, 124, 125, 128, 129, 131, 160, 189,
193
1557-58: 110, 121, 143, 144, 149, 161-164, 169, 189, 269, 272, 285,
290-299, 339, 340, 342, 387
- vin, Pøytow (fra Poitou)
1551: 124
- vindue
1554: 210
- vineddike
1554: 147
1557-58: 164
- vinflaske
1557-58: 189
- vintapper
1556: 193
1557-58: 399
- vinterkappe
1557-58: 323
- vinterkvarterpenge (vinterlagerpeninghe)
1557-58: 14
- viser, til urværk
1554: 204
- viskestykke (thørre cleder)
1557-58: 315
- vod (woodt*)
1554: 218
- vogn (wogen)
1551: 63, 156, 194, 226
1554: 120, 136, 186, 197, 199, 206, 207, 211, 214, 246
1556: 188, 190, 191, 194, 223, 230, 272
1557-58: 136, 159, 169, 188, 214, 272, 308, 324, 346, 398, 399
- vogndriver (wogen driffuere, driuere)
1551: 63, 102, 111, 133, 135, 136
1554: 132, 145, 154, 207, 246, 247
1556: 67, 153, 190, 191, 193, 194, 228
1557-58: 100, 101, 186, 190, 216, 217, 242, 245, 277, 323, 325,
368, 397
- vognhest
1557-58: 180, 268, 284, 297, 393
- vognklæde
1551: 100, 226
1556: 222, 223

- 1557-58: 167, 169, 316, 319, 321
vognknægt, vogndreng
1551: 83, 84, 134, 146, 152, 226
1554: 64, 120, 124, 126, 154
1556: 68, 113, 115, 116, 151, 234
1557-58: 216, 217, 254, 367, 370
vognkurv
1551: 225
1554: 211
1556: 190
1557-58: 188, 384, 398
vognleje
1551: 122, 136, 137, 140, 148
1554: 122, 124, 168, 218
1556: 120, 123
1557-58: 49, 153, 278, 323, 398, 409
vognmager
1551: 213, 265
1554: 207, 211
1556: 187, 19
1557-58: 89, 200, 398
vognmænd
1551: 215
vognskud
1557-58: 129, 310, 393
vognsvend
1554: 126
1557-58: 323, 324, 395
vogntøj
1554: 186
1557-58: 355
vogte-tøjler, bevogte-tøjler(ward* tøjle)
1554: 189
voks, til kancellibrug
1551: 234
1554: 213
1556: 113, 170
1557-58: 301, 305, 389
voldmester
1556: 78
1557-58: 149, 154, 230, 267
vrag, vraggoods
1551: 18, 35, 184, 269, 291, 294
1556: 28, 31
1557-58: 11, 30, 335
vrager
1551: 234, 235, 247, 255, 289
1554: 241
1556: 215
vragklæde
1551: 268-270, 291, 294
vragrest (røtting)
1551: 35, 234, 235, 294
vædder, gildet, bede (gieldweyre)

- 1554: 149
1557-58: 268, 392
- vægt
1554: 213
- vægter
1554: 118
1557-58: 404
- vægtskål (wey skolle)
1554: 138
- vægtstang (balcke)
1556: 145
- værk (werck)
1551: 283
- vært
1557-58: 151
- værtinde
1551: 156, 158
1554: 110
1557-58: 244, 246, 290, 293
- væver (weffuere)
1551: 85, 165, 169, 205
- våbenbøde (bøde for utilstrækkelig udrustning, waben wide*)
1557-58: 26
- våbenskjold (waben, woben)
1551: 116, 122
1554: 174, 175, 210
1556: 138
1557-58: 138, 362
- vågekone (natwackerske, nat(t)wag(g)erske)
1551: 97, 165, 265
1554: 102
1557-58: 369, 372
- wttherfyn (kostbar klædetype, suorth wttherfyn, wtther fyenn clede)
1551: 108
1556: 151
- ycas* (apotekervare, krydderi, urt)
1551: 200
- zobel
1557-58: 178, 414
- æble (eble)
1551: 137
1554: 207, 217
1557-58: 116, 247
- ædelsten (eddel stenne)
1551: 179, 180
- æg (egh)
1554: 149
1557-58: 37
- ænder (ender)
1554: 108
- ærter
1554: 106
1557-58: 394, 402
- æske til nadveroblat

- 1557-58: 403
- øjenoperation
1557-58: 111
- økse
1551: 88, 234
- øl
1551: 26, 124, 126, 129, 131-136, 138-141, 143, 146-148, 184, 216, 284, 287
1554: 35, 120-124, 127-134, 136-143, 146-148, 218
1556: 20, 28, 115, 117-126, 128-131, 160, 188
1557-58: 21, 44, 121, 143, 144, 147, 149, 152, 161-164, 241, 246, 269, 274, 279, 281, 282, 290-299, 320, 337, 340, 341, 349, 396
- øl, dansk eller fra Danzig (danst)
1554: 138
1557-58: 298
- øl, fra Barth (bardstøll)
1556: 28
1557-58: 161-164
- øl, fra Eckernförde (kackerbelle)
1551: 124
1554: 133, 147, 148
1557-58: 341
- øl, fra Einbeck (emst øl)
1557-58: 161-164
- øl, fra Hamborg
1557-58: 121, 161, 163, 294, 295, 298, 340, 341
- øl, fra Rostock
1556: 28
1557-58: 28, 44, 161-164, 341, 349, 396
- øl, fra Stralsund (sundist øll)
1556: 28
- øl, fra Torgau
1557-58: 241
- øl, gås (finere øltype)
1551: 148, 173, 287
1557-58: 285
- øl, (Jsraell)
1554: 147
- øl, præjsisk
1551: 124
1554: 138
1557-58: 155, 161, 164, 242, 285, 293, 339, 340
- øl, tysk
1557-58: 291
- ølbrygger (gosebruer)
1551: 43, 173, 221, 224, 284, 287
1556: 145, 187
1557-58: 87, 185, 199, 200
- øre (mønt)
1556: 3, 47, 166, 167, 199
- østers (ousterlinge)
1551: 159
- ål (all)

1551: 213, 214, 216
1557-58: 250

ISBN 87-7500-174-8